

မြန်မာစာပေ

BURMESE
CLASSIC

မြန်မာနိုင်ငံ စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့.

BURMESE
CLASSIC
COM

မြန်မာစာပေ

မြန်မာနိုင်ငံ စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့.
ဒုတိယအကြိမ် ညီလာခံအကြို ထုတ်ဝေသည်။

၁၉၉၈-ခုနှစ်

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး	ဒို့အရေး

နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပေါ်ပေါက်ရေးသည်
ပြည်ထောင်စုသားအားလုံး၏ ပဓာနကျသောတာဝန် ဖြစ်သည်။

ပြည်သူ့သဘောထား

- * ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော် တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * နိုင်ငံတော်၏ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ် ချေမှုန်းကြ။

ပုံနှိပ်ခြင်း
ပထမအကြိမ်
၁၉၉၈-ခုနှစ်၊ ဇွန်လ
အုပ်ရေ-၂၀၀၀

မျက်နှာပိုးပန်းချီခိုင်းနှင့် အတွင်းသရုပ်ဖော်
ဇော်မောင်

မျက်နှာပိုးပုံနှိပ်သူ
ဦးကျော်စိန် (၀၂၉၀၉)
ကျောက်စိမ်းပုံနှိပ်တိုက်
အမှတ် ၁၇၁၊ ၃၃-လမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

အတွင်းပုံနှိပ်သူ
ဦးမျိုးသန့် (၀၅၅၆၄)၊
၆၉၊ သုနန္ဒကမ်းခြေ၊ ရတနာကျွန်းရပ်ကွက်၊ ၄-တိုးချဲ့၊ မြောက်ဥက္ကလာပ။

ဦးမျိုးသန့် (မောင်ဆုရှင်)၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့က
ယာယီကင်းလွတ်ခွင့်အမှတ် ၃၅၆/၉၈(၆) ဖြင့် ထုတ်ဝေသည်။

မာတိကာ

စဉ်

စာမျက်နှာ

၁။ အမှာစာ	မှူးသမိန်	၁
၂။ ဥယျောဇဉ်	မောင်ဆုရှင်	၃
၃။ ပခုက္ကူဦးအုံးဖေ၏		
တစ်သက်တာစာပေဆုရ		
ဆရာတက်တိုး၏ပြန်ကြားချက်	-	၆
၄။ စာမူရွေးချယ်သူ၏ခံစားချက်	တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်	၁၀
၅။ ဆရာမှိုင်းနှင့် ခါသကြိန်	သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း	၁၅
၆။ ခြင်းပွဲ	မြမျိုးလွင်	၂၀
၇။ လှည်းသမား	သိပ္ပံမောင်ဝ	၃၅
၈။ လူဆိုသည်ကား	ထိလာစစ်သူ	၄၃
၉။ ကျောင်းသားများနှင့်အလုပ်	ဦးဖိုးကျား	၄၅
၁၀။ သူငါ့ညီမျှ မရှိကြသော်	မင်းယုဝေ	၅၁
၁၁။ ဆေးရုံနှင့်ကျွန်တော် သို့မဟုတ်		
တတိယအတွေး	ဇော်ဂျီ	၅၃

စဉ်

စာမျက်နှာ

၁၂။ ကချေသည်	ဘုတလင်ချစ်လေး	၆၈
၁၃။ အလှမပျက် အနက်မယွင်း		
ပြန်ဆိုခြင်း	မင်းသုဝဏ်	၇၀
၁၄။ ကုသိုလ်ဆက်	နွယ်စိုး	၈၁
၁၅။ ခေါင်	မင်းကျော်	၈၇
၁၆။ မငွေရီ၏ဘဝအမြင်	မောင်နေဝင်း	၁၀၀
၁၇။ ပီမိုးနင်း	သိန်းဖေမြင့်	၁၁၁
၁၈။ ဦးမိုးဆိပ်	တက်တိုး	၁၂၄
၁၉။ ပြည်ထောင်စုကလေးတက္ကသိုလ်	တင်ဇ(ရှမ်းပြည်)	၁၄၆
၂၀။ စာဆိုတော်ပွဲအစ	ဇဝန	၁၅၃
၂၁။ ကျောင်းသစ်	တိုက်စိုး	၁၇၂
၂၂။ ဘုရားရှေ့က ခြင်္သေ့ကြီး	မောင်စွမ်းရည်	၁၇၈
၂၃။ မြန်မာစာပေအတ္ထုပ္ပတ္တိအဘိဓာန်		၁၇၉

BURMESE
CLASSIC

အမှာစာ

မြန်မာနိုင်ငံ စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့က ဒုတိယအကြိမ် စာပေညီလာခံ အမိ မြန်မာစာပေ စာစောင်တစ်ခုကို ပွဲဦးထွက်အဖြစ် ထုတ်ဝေရန် ဖိတ်ကြားတိုင်ပင်သဖြင့် ဤကဲ့သို့ စုစည်းတာဝန်ပေးသော အဖွဲ့ငယ် တွင် ခေါင်းဆောင်နေရာမှ ပါဝင်ကူညီရပါသည်။

အားပေးထိုက်သော လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး ထိရောက်စွာ ဆက်လက် အားထုတ်နိုင်လျှင် မြန်မာစာပေ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် မြန်မာစာပေ၏အခန်း ကဏ္ဍကို နိုင်ငံတကာက သိရှိနိုင်ရေးအတွက် လမ်းစ ဖြစ်သဖြင့် အားပေး တိုက်တွန်းရပါသည်။

ဤစာအုပ် အချိန်မီပေါ်ထွက်နိုင်ရန် ကျွန်တော်နှင့်အတူ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ကြသော ရေးဖော်ရေးဖက်များကိုလည်း ကျေးဇူး တင်ရပါသည်။ စာရေးခြင်းလုပ်ငန်းနှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေဖြန့်ချိခြင်း လုပ်ငန်းတို့မှာ ဆက်စပ်၍နေသော်လည်း သီးခြားကျွမ်းကျင်မှု လိုအပ် သော လုပ်ငန်းများ ဖြစ်သဖြင့် ဤသို့ပေါ်ထွက်လာနိုင်သည့်အတွက် ဝမ်းမြောက်ကြိုဆိုရပါသည်။

စာဖတ်သူလက်သို့ ရောက်လာသော ဤစာအုပ်အတွက် လက်ရာရှင်အဆက်ဆက်တို့နှင့် စုစည်းရွေးချယ်ပေးသူတို့အား ကျေးဇူး

မြန်မာစာပေ

စကားဆိုရင်း ယခုအားထုတ်မှုသည် ဆက်လက်ထုတ်ဝေမည့် စာပေ
စာစောင်အတွက် အထောက်အကူ ဖြစ်နိုင်လိမ့်မည်။ စာချစ်သူ၏မေတ္တာ
ကို ရနိုင်လိမ့်မည်ဟု တိုက်တွန်းအားပေးစကား ပြောကြားလိုက်ပါ
သည်။

ဦးစောမြင့် (မှူးသမိန်)

မြန်မာစာပေမဂ္ဂဇင်းထုတ်ဝေရေးအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်

မြန်မာနိုင်ငံ စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့

၁၉၉၈-ခုနှစ်၊ မေလ ၃၀-ရက်

ဥပျော့ဇဉ်

စာရေးခြင်းသည် သာမန်အားဖြင့် စိတ်ကူးများ ခြေဆန့်ခြင်းပင်
ဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်သည်။ ထိုစိတ်ကူးများသည် အရပ်ရှစ်မျက်နှာသို့
ပေါက်ရောက်နိုင်ပါသည်။ စိတ်ကူးလှိုင်းများ ကွဲပြားသလို ရောက်ရှိပုံ
လည်း ကွဲပြားကြပြန်သည်။ အကြောင်းမှာ လူထုဆက်သွယ်ရေးမီဒီယာ
တို့ ထွန်းကားသောခေတ် ဖြစ်သောကြောင့်ပင်။

စိတ်ကူးများ ကွဲပြားပုံမှာ စာပေတွင် ပုံသဏ္ဌာန်ကွဲပြားမှုကို
ကြည့်နိုင်သည်။ သုတနှင့် ရသဟူ၍လည်းကောင်း၊ စကားပြေနှင့်
ကဗျာလင်္ကာဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထုရှည်၊ ဝတ္ထုတို၊ ပြဇာတ်၊
ကဗျာ၊ စာပဒေသာ၊ သုတပဒေသာ၊ ဘာသာပြန်၊ ခရီးသွားစသည်ဖြင့်
လည်းကောင်း ဝိတ္ထာရ ချဲ့၍ ခွဲခြားနိုင်ကြပြန်သည်။ ထိုစိတ်ကူးတို့
ရောက်ရှိပုံ ကွဲပြားခြင်းမှာ ဝတ္ထုက ရုပ်ရှင်၊ ဇာတ်သဘင် ဖြစ်လာသည်။
ကဗျာက တေးသီချင်း ဖြစ်လာသည်။ ဆောင်းပါးက ဖတ်စရာ၊
မှတ်စရာ ဟောပြောချက်အသွင်သို့ ရောက်သည်။ ပုံပြင်က နားဆင်စရာ
ဖြစ်လာသည်။

စိတ်ကူးကို အခြေပြုသောပုံစံတို့ ထွေပြားလာသောအခါ
မျက်မြင်၊ နားကြားအာရုံတို့အနက် အကွာရာစာလုံးသည် အဆင်အပြေ

မြန်မာစာပေ

ဆုံးအဖြစ် ကျန်ရစ်ပါသည်။ ထိုအခါက အစုအဝေးမှ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ အမျိုးသားစာပေ ဖြစ်ထွန်းသည်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်ပေသည်။ အမျိုးသား စာပေ ဟူသည်မှာလည်း ပေါ်ပေါက်ခြင်း၊ ထွန်းကားခြင်း၊ ဖွံ့ဖြိုးခြင်း၊ ခိုင်မာခြင်း၊ အရှည်စွဲမြဲကျန်ရစ်ခြင်းဟူသော ဖြစ်စဉ်တို့ကို ကာလ အလျောက် ဖြတ်သန်းခဲ့ကြရသည်။

ထိုမှတစ်ဖန် သမိုင်းစာမျက်နှာသစ်များကို ဖွင့်သောအခါ စာပေလက်ရာတို့ ပွားများကြပြန်သည်။ စိတ်ကူးတို့ ကျယ်ပြန့်လာ သည်။ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူနေမှုတို့ ရောယှက်ရာမှ အတွေးအခေါ်သစ်၊ ပုံစံသစ်များသည် ပတ်ဝန်းကျင်အသစ်နှင့်အတူ စာပေတွင် အရိပ်ထင် လေသည်။ စိတ်ကူးတို့ ခြေဆန့်စရာ များပြားလာရတော့သည်။

ဤစာအုပ်သည် ခေတ်သစ်ပိုင်း၌ ပေါ်ထွန်းသော ဆရာတို့၏ လက်ရာများမှ ထုတ်နုတ်၍ တင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ လက်ရာပေါင်း များစွာ ရှိသည့်အနက် သင်္ဃန်းရာတို့ကို ရွေးချယ်စုစည်းပါသည်။ ရှေ့အဖို့လည်း အလားတူလက်ရာများကို ညှိနှိုင်းရွေးချယ်၍ စုစည်း ဖြန့်ချိရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ ထိုအခါ၌ ခေတ်ပြိုင်လက်ရာတို့မှလည်း ထုတ်နုတ်၍ ဖော်ပြရန် ရှိပါသည်။

ရေရှည်မျှော်မှန်းသော ရည်ရွယ်ချက်မှာ မြန်မာစာပေလောက တွင် သင့်မြတ်သော ခေတ်ပြိုင်စာပေလက်ရာများနှင့် အပြုသဘော ဆောင်သော လေ့လာ ဝေဖန် သုံးသပ်ချက်များ ပါဝင်သည့် အကျိုး အမြတ်ကို အဓိက မထားသော မြန်မာစာပေပုံရိပ်ကို ထိုက်လျောက်စွာ ဖော်ကျူး၍ နိုင်ငံတကာသို့ အသိပေးနိုင်သော မြန်မာ၊ အင်္ဂလိပ်စာစောင် တစ်ခု ပေါ်ထွက်ရပ်တည်ရေး ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာစာပေ

ဤဆန္ဒသည်ပင် လွယ်လွယ်နှင့် ပြည့်ဝရန် ခက်ခဲနိုင်သည်ကို သဘောပေါက်ပါသည်။ သို့ရာတွင် စာပေလောက၌ အလေ့အထ ရင့်ကျက်သူ၊ ဝါသနာတူသူ၊ စာပေချစ်သူတို့ စုပေါင်း၍ အားထုတ် လုံ့လပြုနိုင်လျှင် အခက်အခဲကို ကျော်လွှားနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည် ပါသည်။ ယခုပွဲဦးထွက်ပင်လျှင် အလားတူပေါင်းစပ်မှုမျိုးဖြင့် မြန်မာ နိုင်ငံ စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့၏ ဒုတိယညီလာခံအမီ ပေါင်းစပ် အားထုတ်မှု ဖြစ်ပါသည်။ အချိန်ကိစ္စရသည်ဖြစ်သောကြောင့် အမှား အယွင်း အကျအပေါက်ရှိခြင်း၊ တာဝန်မကျေခြင်းတို့ကို တွေ့ခဲ့သော် ခွင့်လွှတ်ပါဘိဟူ၍ ကြိုတင်တောင်းပန်အပ်ပါသည်။

ကျေးဇူးစကားဆိုရန်ရှိသည်မှာ ဤစာစောင်ထုတ်ဝေရန် အတွက် အဖွဲ့က တိုင်ပင်နှိုးနှော၍ အားထားရအပ်သော ဦးစောမြင့် (မှူးသမိန်)ခေါင်းဆောင်သည့် ကော်မတီဝင်များနှင့် တက္ကသိုလ်များ ဗဟိုစာကြည့်တိုက်မှ စာကြည့်တိုက်မှူးနှင့် ဝန်ထမ်းများအပြင် စာရွေးရာ၌ အကြံဉာဏ်ကောင်းများ ပါဝင်ချီးမြှင့်သော ဦးသန်းထွတ် (ဆရာတိုက်စိုး)နှင့် ဦးဝင်းမွန် (ဆရာတက္ကသိုလ်ဝင်းမွန်)တို့အပြင် ဝါမိုးအောင်စာပေမှ ဦးကြိုင်မြင့် (မောင်ရန်ရှင်)အား အဖွဲ့အတွက် တာဝန်ယူ ထုတ်ဝေရန် စီစဉ်ပေးသည့်အတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

စာပေခရီးဆက်နိုင်ရန် အားထုတ်ပါမည်။

ဦးမျိုးသန့်(မောင်ဆုရှင်)

၂၀၀၆

မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့်စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့

တက်တိုး

၁၉၉၇-ခုနှစ်၊ ပခုက္ကူဦးအုံးပေ တစ်သက်တာစာပေဆု ရရှိသူ ဆရာတက်တိုး၏ ပြန်ကြားချက်

၁၉၉၇-ခုနှစ်အတွက် ပခုက္ကူဦးအုံးပေစာပေဆုများကို ၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်တွင် ပခုက္ကူမြို့၌ ချီးမြှင့်ရာတွင် တစ်သက်တာစာပေဆု ရရှိသူ အသက် ၈၅ နှစ်ရှိ ဦးအုံးပေ (ဆရာတက်တိုး) ပြန်ကြားသော ကျေးဇူးတင်စကား ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းဆုပေးပွဲသို့ ဆရာတက်တိုး မတက်ရောက်နိုင်သဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ဦးမျိုးသန့် (မောင်ဆုရှင်)က ကိုယ်စား ဖတ်ကြားတင်ပြခဲ့ပါသည်။

လေးစားအပ်သော နိုင်ငံအကြီးအကဲများ၊ စာပေမညာရှင်များ၊ စာပေ ဝါသနာရှင်များ၊ စာပေဆု အလှူရှင်ဦးအုံးပေနှင့် ဖိတ်ကြားထားသော နည်းသည်တော်များ ခင်ဗျား...

ပထမဦးစွာ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ဆုနှင့်သဘင်ကို မတက် ရောက်နိုင်သည့်အကြောင်းကို အစီရင်ခံပါ ရစေ။

ကျွန်တော်သည် ယခုအခါ ရောဂါနာရီတစ်ခုဖြစ်သည့် အလျောက် မရောသော ကျန်းမာရေး အခြေအနေအရ ဝေဒနာတစ်ခုခု ရုတ်တရက် ပေါ်လာတတ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်အား

တက်တိုး

ဆရာဝန်က ခရီးရှည်မသွားရန် သတိပေးထားပါသည်။ ကျွန်တော် ရင်တွင်း၌ ရှိနေသောဆန္ဒတစ်ခုမှာ ပခုက္ကူမြို့သို့ အရင်က ရောက်ဖူး ခဲ့သော်လည်း တစ်ခါတစ်ခေါက် ပြန်ရောက်လိုခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ယခုအခါသင့်ပါလျက် အလျဉ်းမသင့်သောကြောင့် မရောက် ရခြင်းအတွက် ကျွန်တော့်အား ခွင့်လွှတ်ပါရန် လေးစားစွာ တောင်းပန် ပါသည်။

ယခုနှစ်အတွက် ကျွန်တော့်အား ချီးမြှင့်သော တစ်သက်တာ စာပေဆုကို လေးစားဂုဏ်ယူစွာ ခံယူပါသည်။ ချီးမြှင့်ရန် ရွေးချယ် သောအဖွဲ့ကိုလည်း အထူးကျေးဇူးတင်ပါသည်။

ယခု အခိုက်ကြိုတန်း ပြောပါရစေ။ ကျွန်တော်တို့စာရေးဆရာ များသည် ကျော်စောခြင်းကို လိုလားလှသည် မဟုတ်ပါ။ ကျော်စော ခြင်းအစား 'အသိအမှတ်ပြုခြင်း' ကိုသာ အထူးလေးစားကာ ရယူလို ပါသည်။ သုခုမအနုပညာရှင်များကဲ့သို့ လူအများ အနံ့အပြားသိရှိ သောကျော်စောခြင်းထက် အနည်းစုဖြစ်သော စာဖတ်ရှု မြတ်နိုးသူ တို့က 'စာရေးဆရာ'ဟု အမည်ခံယူထိုက်သည် ဟူသော 'အသိ အမှတ်ပြုခြင်း'ကိုသာ လိုလားကြပါသည်။

ကျွန်တော်လို သက်ကြီးဝါရင့်ဆရာကြီးတို့သည် စာပေတာဝန် ကို တစ်သက်ပတ်လုံး အဆက်မပြတ် ရိုက်ရှိုးစွာ ထမ်းဆောင်လာ ခဲ့ရာ ကျွန်တော်တို့၏စာဖတ်ပရိသတ်အသီးသီးတို့က ကျွန်တော်တို့၏ စာပေအရေးအသားများကို ဖတ်ရှု လေ့လာ ဝေဖန် သုံးသပ်မှုပြုကြ သည်ဟူ၍ အကြောင်းသင့်သည့်အလျောက် သိရှိရသောအခါ၌ ကျွန်တော်တို့မှာ 'စာပေပီတိ' ဖြစ်ကြရပါသည်။ ယင်းသို့သော အသိအမှတ်ပြုခြင်းကို ကျေနပ်စွာ ခံယူ၍ ဆက်လက် ရေးသားပြုစု

တက်တိုး

ကာ မိမိတို့၏စာစုကို စာပေသမိုင်းတိုက်ထဲရှိ စင်ပေါ်သို့ တင်ထားခွင့် ရလိုက်လျှင်ပင် ပီတိပွားကြရပါတော့သည်။

ယင်းသို့သောအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခြင်းနှင့် မိမိတို့၏ မိတ်ရင်းဆွေရင်းဖြစ်သော စာပေပရိသတ်၏ အသိအမှတ်ပြုခြင်းကို နိုင်ငံတော်ကဲ့သို့သော သြဇာတိက္ကမနှင့် ပြည့်စုံသည့် အဖွဲ့အစည်းက စာပေဆုဖြင့် ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်လိုက်ခြင်းသည် အသိအမှတ်ပြုခြင်းကို ထပ်မံ အသိအမှတ်ပြုခြင်းဖြင့် အတည်ပြုလိုက်သည် ဖြစ်သောကြောင့် ယခုသို့သော တစ်သက်တာ စာပေဆုမျိုးကို မြတ်နိုးကြပါသည်။

တစ်သက်တာ စာပေဆုမျိုးသည် စာပေသမိုင်း၌ ကောင်းမြတ်သော အစဉ်အလာတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းအစဉ်အလာကို ထာဝစဉ် ထိန်းသိမ်း၍ ခေတ်အဆက်ဆက်မှာ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ပါမူ- ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် 'စာရေးဆရာ၏ဂုဏ်' မှတစ်ဆင့် 'အမျိုးသားစာပေ၏ဂုဏ်' 'နိုင်ငံတော်၏ဂုဏ်' ကို တိုးတက်စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုဆုမျိုးအပြင် အခြားသောစာပေဆုများသည်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ယင်းစာပေဆုများကို အခါအားလျော်စွာ ချီးမြှင့်ခြင်းသည် စာပေတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသော စာရေးဆရာကြီးငယ်တို့အား ဂုဏ်ပြုလျက် စာပေတာဝန်ကို အားမာန်အပြည့်ဖြင့် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် အထောက်အပံ့ပြုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့သော အားပေးတိုက်တွန်းမှုမျိုးကို ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ အစဉ်အဆက် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိနေပါသည်။

တစ်သက်တာ စာပေဆုသည် စင်စစ်အားဖြင့် စာပေဝန်ထမ်းအား အမှုထမ်းကောင်းဘွဲ့ နှင်းအပ်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဆုဖြင့်

တက်တိုး

ချီးမြှင့်ခြင်းကို ထိုက်တန်သော စာရေးဆရာကြီးများ ခေတ်တိုင်းမှာ ရှိကြပါသည်။ သို့သော် မည်သည့်အရာမဆို အခါသင့် အခွင့်သာမှသာလျှင် ဖြစ်မြောက်နိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အကြောင်းမသင့် အခွင့်မသာသောအခါတွင် ထိုစာရေးဆရာကြီးများ၏ အလှည့်မကြုံတော့ဘဲ ဖြစ်တတ်ပါသည်။ သို့သော် အစဉ်အလာမှာ အားလုံးသော ဂုဏ်ပြုထိုက်သူတို့အား ဂုဏ်ပြုမည့် အရင်းခံရည်ရွယ်ချက် ရှိပြီးဖြစ်ပါသည်။ သို့ပါသော်လည်း ကံစီမံရာ ဖြစ်ရသောကြောင့် ယင်းသို့ ထိုက်တန်သူတို့၏ဂုဏ်သည် လျော့ပါးခြင်းဖြစ်မည် မဟုတ်ပါ။

အကြောင်းသင့် အခွင့်သာသောကြောင့် မိမိ၏အလှည့်ရောက်လာသည့်အလျောက် တစ်သက်တာစာပေဆုဖြင့် ချီးမြှင့်ခြင်း ခံရသော စာရေးဆရာသည် မာန်မာန တက်ခြင်း အလျဉ်းမရှိစေရဘဲ 'နီဝါတ၊ နိမာန' ဟူသော 'ရိုက္ခိုးနိမ့်ချမှု' ပို၍ပင် ရှိနေရပါလိမ့်မည်။ ယင်းစာပေဆုသည် သက်ကြီးရွယ်ရင့် စာရေးဆရာအား ဘဝနိဂုံးမချုပ်မီ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန် အားသစ်လောင်းပေးလိုက်သကဲ့သို့ပင် ဖြစ်စေရပါလိမ့်မည်။

ကျွန်တော်သည် ယင်းသို့ ဆင်ခြင်သုံးသပ်လျက် ဤမွန်မြတ်သောဆုကို ရိုက္ခိုးစွာ ခံယူပါကြောင်း ဆိုပါရစေ။

တက်တိုး

၁၉၉၀

စာမူ ရွေးချယ်သူ၏ ခံစားချက်

ဤဟောပြောချက်မှာ ရန်ကုန်မြို့၊ မြရိပ်ညိုဟိုတယ်တွင် ၂၅-၄-၉၈ နေ့က ကျင်းပ ပြုလုပ်သော မြတ်မီခင် စာပေဆုပေးပွဲ၌ ဆုရွေးချယ်သူများကိုယ်စား မြတ်မီခင်စာပေဆု ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့ဝင် ဦးခင်မောင်တင် (တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်) ပြောကြားသော စာမူဆု ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့ဝင်များ၏ ခံစားချက်အကြောင်း ဖြစ်သည်။ ဆရာ၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ပြန်လည်ဖော်ပြပါသည်။

မြတ်မီခင်စာပေဆု ဆုပေးပွဲအခမ်းအနားမှာ စာပေဆု ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့ဝင်တွေရဲ့ခံစားရမှုကို အဓိက ပြောချင်ပါတယ်။

ဆုနဲ့ထိုက်တန်တဲ့ဝတ္ထုတွေကို ရွေးချယ်ရခြင်းဟာ အလွန်တာဝန် ကြီးလှပါတယ်။ စာရေးဆရာကြီး ကွန်းရက်ဒ် (Conrad) က... စာရေးရတာကို သွေးကို မင်ဖျော်ပြီး ရေးရတာလို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ တခြားလူတွေတော့ ယုံချင်မှယုံပါမယ်။ ဒါပေမယ့် တကယ် စာပေဖန်တီးသူတိုင်း ကွန်းရက်ဒ်(ခ်)ရဲ့စကားကို နားလည်ပါတယ်။ အင်မတန်မှ ဆင်းရဲပင်ပန်းပါတယ်။ အခု ပြိုင်ပွဲဝင်လာသူတွေဟာလည်း ဝတ္ထုတွေကို ဘယ်လိုပင်ပင်ပန်းပန်း အဆင်းရဲခံ ရေးခဲ့ကြတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်ချင်းစာမိပါတယ်။ ဒါကြောင့်လဲ တရားမျှတမှုရှိအောင် စာမူတိုင်းကို ကျွန်တော်တို့ စေ့စေ့စပ်စပ် ဂရုစိုက်

ဖတ်ရှုပြီး ထိုက်တန်သူ ကျန်မသွားစေနဲ့ဆိုတဲ့ စေတနာနဲ့ ကျွန်တော်တို့လဲ အပင်ပန်းခံကြပါတယ်။ အဲဒီတော့လဲ ကွန်းရက်(ခ်)ရဲ့စကား တစ်ခွန်းကိုပဲ သတိရမိပြန်ပါတယ်။

သင်္ဘောသား စာရေးဆရာကြီးက နေ့မအားညမအား-မနားမနေ စာရေးရခြင်းကို အာဖရိကယိုက်ကြီးကို ပတ်ပြီး သင်္ဘောလွှတ်ရတာနဲ့ ခိုင်းနှိုင်းပါတယ်။ ရှေ့ကြည့်လည်း ရေ၊ နောက်ကြည့်လည်းရေ၊ ဘယ်ကြည့်ကြည့်ရေ။ ဘဝရဲ့အခြားနစ်လိုဖွယ်သာယာမှုတွေကို ဆားချထားရပြီး ငြိမ်းငြိမ်းဖွယ်ယှဉ် ရှိဖွယ် ဆိတ်သုဉ်းလှပါတယ်-တဲ့။ ဒါပေမယ့်...စာရေးဆရာဟာ မရေးဘဲတော့လဲ မနေနိုင်ဘူး။ သူ့ဒုက္ခနဲ့သူလေ။ အခုကျွန်တော်တို့လဲ ရက်ပေါင်းများစွာ စာမူတွေနဲ့ အချိန်ကုန်နစ်မြုပ်နေခဲ့ရပါတယ်။ ထုံးစံအတိုင်း ကောင်းတဲ့စာမူတွေလဲ ပါ၊ မကောင်းတဲ့ စာမူတွေလဲ ပါတာပေါ့။ မကောင်းတဲ့စာမူတွေ ဖတ်နေရတုန်းကတော့ မင်လယ်ထဲ မရိုးသွားရသလိုလို သဲကန္တာရထဲ ခရီးသွားနေရသလိုလို ခံစားရပါတယ်။ ဒီကြားထဲ ကောင်းတဲ့ စာမူတစ်ခုတွေ့တဲ့အခါမှာတော့ လတ်ဆတ်အေးမြပြီး မွှေးကြိုင်ဖွံ့သင်းတဲ့လေကို ရုတ်တရက် ရှုရှိုက်ရသလို လန်းဆန်း ကြည်နူးမှု ခံစားရပြန်ပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ စိတ်ကျေနပ်ဖွယ် စာမူများကို တွေ့ရှိရွေးချယ်ခဲ့ရပါတယ်။

အရွေးချယ်မခံရတဲ့ စာမူရှင်များအတွက် နောင်အတွက် အောင်မြင်ခြင်း သဲလွန်စကို ပေးလိုပါတယ်။ အချို့ စာရေးသူတွေဟာ သိတာတွေများတော့ အားလုံးကို ဝတ္ထုထဲမှာ ထည့်ရေးလိုကြပါတယ်။ ဒီအခါမှာ မဆိုင်တာတွေ ရောပြွန်းပြီး မျောနေ၊ အိနေ၊ အိုင်နေတာတွေ ရပါတယ်။ စာပေနယ်မှာ ဆိုရိုးတစ်ခုရှိပါတယ်။ ကိုယ်မသိတာကို မရေးပါနဲ့တဲ့။ ဒီအတွက်တော့ ရှင်းပြဖို့ မလိုပါဘူး။ ဒီလိုပဲ သိပ်သိတာကိုလဲ မရေးနဲ့တဲ့။ သိတာတွေများနေ ပြောချင်တာတွေများနေတော့

တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်

တစ်ခါတလေ၊ ဘယ်ဟာကို ဦးစားပေးရမှန်းမသိဘဲ မျောသွား၊ လည်သွား၊ အိအိုင်သွားတတ်တယ်တဲ့။ အသင့်အစာသိတာကို ရေးရင် စည်းစည်းရုံးရုံး၊ နှိုးနှိုးဆွဆွနဲ့ ကောင်းတတ်တယ်တဲ့။ ဝတ္ထုအတွက်ပြောတာပါ။ ဝတ္ထုဆိုတာက သတင်းစုံအောင် ပေးပို့တာလဲ၊ မဟုတ်ဘူး။ ကျမ်းပြုတာလဲ မဟုတ်ဘူး။

အထူးသဖြင့် ဝတ္ထုတိုရေးသူအများဟာ ဘာကြောင့်လဲ မသိဘူး။ ရှည်မှ ကောင်းတယ်ထင်ပြီး ကန့်သတ်စာမျက်နှာအတွင်း စာကြောင်းစိပ်စိပ်၊ လက်ရေးသေးသေးနဲ့ မရှည်ရှည်အောင် ရေးကြတယ်။ ဝတ္ထုတိုဟာ မရှည်မှ ကောင်းပါတယ်။ မျက်လုံးလှလှနဲ့ မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကို ဖျတ်ခနဲ ကြည့်တာကို နမူနာယူပါ။ ဖျတ်ခနဲ အကြည့်ကြောင့် တစ်ဖက်သူမှာ ရင်တွေခန့်၊ ရင်တွေဖို ဖြစ်သွားပါတယ်။ တော်လောက်ပြီ။ ဆက်စိုက်မကြည့်ပါနဲ့။ မျက်လုံး မြန်မြန်လွဲပါ။ ဆက်စိုက်ကြည့်နေရင် မျက်လုံးနှစ်ဖက် မညီတာ၊ မျက်တောင် မကော့တာ၊ မျက်ဝန်းထဲ အကြောတွေ ရှိနေတာ ပေါ်သွားပြီး ရင်ခန့်တာတွေ၊ ရင်ဖိုတာတွေ ပျောက်သွားမယ်။ ဝတ္ထုရဲ့ အတတ်ပညာကို ဒီလိုသဘောပေါက်စေချင်ပါတယ်။ တစ်ထွာပြလျှင် တစ်တောင်မြင်သူတွေမို့ အခုလို ပြောရတာပါ။

အားလုံးကို ခြုံငုံပြောရရင်တော့ ထူးကဲမှုကို ကမ္ဘာစာပေက အသုံးတစ်ခုနဲ့ ပြောပြချင်ပါတယ်။ Fin de sie'cle (ဖင်းဒ် ဆယ် ကဲလ်) တဲ့။ ပြင်သစ်စကားပါ။ ဆယ်ကိုးရာစု ဆုံးခါနီးနှစ်များက ဥရောပစာပေလက္ခဏာတွေကို ပြောတာပါ။ ဖင်း...ဆိုတာက အဆုံးပါ။ ဆယ်ကဲလ်က... ရာစုနှစ်ပါ။ အခုလဲ နောက်နှစ်နှစ်ဆို နှစ်ဆယ် ရာစုနှစ်ကြီး ကုန်ဆုံးတော့မယ်။ ရာစုနှစ်ကြီးရဲ့ ဆုံးချိန်ဆိုတာဟာ သေးသေးဖွဲ့ဖွဲ့မဟုတ်ပါဘူး။ သတိထား လေ့လာရှုကြည့်ရမယ့်အချိန်ပါ။

အခု ရာစုနှစ်ရဲ့ ကုန်ဆုံးခါနီး မြန်မာစာပေမှာ ထူးကဲတဲ့ လက္ခဏာ တွေကို တွေ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော် သတိပြုမိတာကတော့ နိုင်ငံတော်က ချီးမြှင့်တဲ့စာပေဆုကြီးများအပြင် ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ စာပေဆုကြီးတွေ အများပေါ်ထွက်လာခြင်းပါ။ စာပေလောကအတွက် ဝမ်းသာဂုဏ်ယူဖွယ် ထူးကဲမှုကြီးပါ။ စာပေသမားတွေက ဆုပေးတဲ့ သူတွေကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောကြပါတယ်။ ဒါလဲ မှန်ကန်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကတော့ ကြိုးစားပမ်းစား တစ်ခဲနက် ဝင်ပြိုင်ကြသူတွေကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ယှဉ်ပြိုင်သူတွေဟာလဲ စာပေသူရဲကောင်းတွေပါ။

မြတ်မိခင်စာပေဆု ဝင်ပြိုင်သူတွေရဲ့ လက်ရာမှာလဲ ထူးကဲမှုတွေ တွေ့ရပါတယ်။ အိုင်းရစ်(ချ်)လူမျိုး ကဗျာဆရာကြီး ယေး(စ်) (Yeats)က “ခံစားမှုများကို အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆို၍ မရငြားသော်လည်း ယင်းတို့သည် တိကျပီပြင်သည်”(The emotions are indefinable yet they are nevertheless precise)လို့ ဆိုခဲ့ပါတယ်။ စာပေအနုပညာ ဖန်တီးမှုက နည်းပညာ ဆန်းစစ်မှုတစ်ခုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆိုခဲ့တာပါ။ အခု ဆုရဝတ္ထုတွေမှာ အကြောင်းအရာ ကောင်းတာလဲပါပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အကြောင်းအရာ ကောင်းရုံနဲ့ ချည်း မလုံလောက်သေးပါဘူး။ နည်းပညာ ကောင်းမွန်ဆန်းသစ်ဖို့လဲ အရေးကြီးပါတယ်။ သိပ္ပံပညာမှာသာ နည်းပညာတွေ တိုးတက်ဖို့လိုတာ မဟုတ်ပါဘူး။ စာပေဖန်တီးရာမှာလဲ လိုပါတယ်။ အဲ အရိုးပေါ် အရွက်ဖုံးတာ၊ အမျိုးသားစာပေရဲ့ အမြစ်တွေကို ဖြတ်ပစ်တာမျိုးတော့ မဖြစ်သင့်ဘူးပေါ့။ ဒီသဘာဝ ကန့်သတ်မှုဘောင်ထဲမှာ ဆန်းသစ်တီထွင်ကြတာကိုတော့ ကြိုဆိုကြရပါမယ်၊ ချီးမြှင့်ကြရပါမယ်။ အခု ဆုရဝတ္ထုတွေထဲမှာ နည်းပညာသစ်နဲ့ လန်းဆန်း သစ်လွင် ထူးခြားတဲ့

တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်

ခံစားမှုမျိုးကို တီထွင်ပေးကြထဲမှာ နည်းပညာသစ်နဲ့ လန်းဆန်းသစ်လွင် ထူးခြားတဲ့ ခံစားမှုမျိုးကို တီထွင်ပေးကြတဲ့ စွမ်းရည်လေးတွေကို တွေ့ရတဲ့အတွက် ဝမ်းသာမိပါတယ်။ တိုးတက်မှုနဲ့ နှစ်ဆယ့်တစ် ရာစုနှစ်ဆီ သွားကြမယ့် အတိတ်နိမိတ်ကောင်းများ ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျား...

တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်

၁၉၉၀

ဆရာမိုင်းနှင့် ဒါသကြနီ

မိဖုရားစောလုံဆိုတဲ့ စောလုံကလဲ ချောဂုဏ်လှဂုဏ်နဲ့မာန်တက်ပြီး သကြနီပက်ရမလားဟု မဟားဒယား များများကြီးဒေါသဖြစ်ပြီး ဧကရာဇ်ဘုရင်ရဲ့ စားတော်ပွဲမှာ အဆိပ်ထည့်ပြီး မိမိမူကား ဖျားနာမကျန်း နေမကောင်းယောင်ဆောင်ပြီးလျှင် ရှင်ဘုရင်ပွဲတော်တည်ဖို့ မိဖုရားစောမောက်ကို အဆက်ခိုင်းပါရောတဲ့။ စောမောက်ကလဲ ရိုးရိုးမှတ်ပြီး စားတော်ပွဲကို ဆက်ပါရောတဲ့။ “သေကံမရောက် သက်မပျောက်” ဆိုသလို ရှင်ဘုရင်လဲ စားတော်ခေါ်မည့်ဆဲဆဲမှာ အောက်က ခွေးချေရကား စားတော်မခေါ်သေးဘဲ ခွေးကို ကျွေးလိုက်ကရောတဲ့။ ခွေးလဲစားဆဲခဏ၌ သေရောတဲ့။ အဲ အနီသောကာလ ရှင်ဘုရင်ကိုယ်တော်မြတ်လဲ ဒေါသအမျက်ချောင်းချောင်းထွက်ပြီး အသက်ကို သေကြောင်းကြံကာ ဘာသူ့အတတ်နည်းဟု စစ်ဆေးမေးမြန်းတော်မူရာ မိဖုရားစောလုံမှာ မကွယ်သာပြီဖြစ်၍ မကွယ်မထောင့် ဖြောင့်ချက်ပေးပါရောတဲ့။ ဘယ်လို ဖြောင့်ချက်ပေးပါသနည်းဟူမူ ပာယ်-ပန်းပွတ်သယ်မြေး၊ နင့်ကိုငါလုပ်ကျွေးမွေးမြူ၍ ငါ့ကို နင်သူကောင်းပြုလျှင် ဤသို့သောဆောင်ရန်နန်းရ မိဖုရားရယ်လို့ အထင်အရှားဖြစ်ပြီးမှ မောင်းမကိုယ်လုပ်ငယ်ကို စေခိုင်းပြီး ရိုင်းစိုင်းတဲ့အကျင့်နှင့် နင့်မိဖုရားတွေ နင့်မယားတွေ အားရအောင် အများတကုရှေ့တွင် သံပင်များ

၁၆ မြန်မာစာပေ

နှင့် အဝတ်အစားများတောင်စွတ်အောင် ဇွတ်ဒဏ္ဍိတ် ရေနံပက်သဖြင့် နှင့်ကို ငါ နှလုံးထောင့်လိုကြိတ်ယံလို သန်းခေါင်ထက်ဖြင့် ညဉ့်မနက် ပါဘူး လို့ မထောင့်မကွက်ပဲ ဖြောင့်ချက်ပေးဆိုသကဲ့။ ထိုရောကာလ “ရာဇမျက်စောင်း အကြောင်းမရွေး” ဆိုတဲ့သဘောအရ ဒေါသအဟုန် အသက်ဇနီးကိုပင် အမျက်မီးမူလိုမို့ စောလုံကို အကြမ်းဆွဲလျက် ပန်းပဲတစ်ထောင်နဲ့ဖိုထိုးပြီး သတ်စေဟု အမိန့်ချမှတ်လိုက်လေရာ စောလုံက သူသတ်ပန်းပဲတို့အား များစွာလက်ဆောင်ပဏ္ဏာထိုးလျက် ၇-ရက်မျှ သီလသီတင်းဆောက်တည်ခြင်း၊ နို့ပြီး ၇-ရက်မျှ အဘိဓမ္မာ တရားကို နာခြင်း၊ အနို့ပြီး (၁)ဣတိပိသော၊ (၂) သုက္ခတော၊ (၃) သုပ္ပဋ္ဌိပ္ပန္နော စသောရတနာသုံးပါးဂုဏ်ကို အာရုံပြုပြီးပုတီးစိပ်ခြင်းဆိုတဲ့ ကောင်းမှုကုသိုလ်များကို ပြုပြီးလျှင် လောင်တိုက်မီးစင်ယက်မှာ အသက်ကိုအသေခံရှာသတဲ့။

ကေသာ။ ။ ဪ-တယ်လဲ ရက်စက်ပါကလား၊ ရှင်ဘုရင်ကတော် ဖြစ်ရပေမယ့် စိတ်ညစ်စရာကြီးပါကလား ဆရာမိုင်းရယ်။

အင်း၊ အတိတ်ခေတ်ကတော့ စိတ်ညစ်စရာကြီးပေါ့ ကေသာ ရယ်။ မိဖုရားလုပ်ရသော်လဲ ဒုက္ခမမကင်းနိုင်ဘူး။ အဲအနိသောအခါတွင် ရှင်ဘုရင်လဲ စက်တော်ခေါ်ချိန်ကျတော့ “စောလုံစောင့်ပါခလုည့်၊ စောလုံစောင့်ပါခလုည့်” နှင့် မချီဟရီ ရောင်ရမ်းတမ်းတပြီး လွမ်းလှချည် ရဲ့စောလုံရယ်လို့ ဆိုဆိုပြီး အငိုကြီး ငိုတော်မူရသတဲ့။ အဲအနိမ့်ကြောင့် ထိုသို့ဟောတော်မူအပ်သော ပုဂံရာဇဝင်တရားကို ထောက်ထားဆင်ခြင် ပြီးလျှင် အကြင်သို့သောကာလ သင်္ကြန်ကျတဲ့ နွေလရာသီများမှာ ရေကစားကြသောအခါတွင် မခံချင်သော စောလုံလိုဟာများကို မကစားကြလေနဲ့၊ အကျိုးစားသန်ရန်တဲ့ဟု တပည့်မအပေါင်းတို့အား ကောင်းကောင်းကြီး ဟောလိုရကား အောက်နားက သင်္ကြန်ကမ္မဋ္ဌာန်း

ကို တစ်နည်းတစ်လမ်း စီးဖြန်း ရွတ်ဖတ်၍ ဝတ်မပြတ် သရဇ္ဈာယ် ကစေခလို့။

ပုဂံသင်္ကြန်ဖွဲ့ လေးချိုးကြီး

ဆန်းထူးဝါနီ အရွက်ရော်ကာ မြန်းချိန်မို့
(ဪ)တန်ခူး ရာသီမဖြင့်
မန်းနဖူးအညာဆီ အထက်မနော် လွမ်းလောက်ပေရဲ့
သွန်းမြူးဖြာစီ ကရမက် အကျော်အဖျော်တွေ ဖျန်းပါလို့
အခက်အလက် တော်ရာရော်ရာပန်းတွေနှင့်
ရှူးသမိုချွေခပ်တယ်
(ကေသာရယ်) စက်တော်ရာစခန်းမှာဖြင့် ဖူးလို့ ရေသပ္ပာယ်။
(ဪ) ပြန်လှန်ဆပြန်တော့
သင်္ကြန်ကျချိန်ပေါ့
ယမန်သမယဆီက
ပုဂံသမတရှင်ဘုရင် “သားမြွာဘ”ပါတဲ့
ဆောင်းမှနွေအလယ် ဘုန်းရောင်တော်ပြနေကြ
မောင်းမရွှေညီ မဟေသီ သုံးထောင်ကျော်မျှရယ်နှင့်
သည်လ နွေရာသီမဖြင့်
ဆွေကလျာမဒီတွေကို ချစ်စိတ်စမ်းလို့တဲ့အားရယ်နှင့်
ဧရာဝတီ မြစ်ဆိပ်ကမ်းတစ်နိသို့ သွားပါလို့
ရွှေနန်းအစဉ်အလာ
ရေဖြန်းမင်္ဂလာကစားစဉ်က
ချစ်အားတော်ပလောင်ဆန့်လို့မို့

တစ်ဆောင်စီ စောလှပက်စဉ်က
 သွက်သွက်လည်ကြွေကလေး
 ရက်စက်တယ်ခမျာထင်လို့မို့
 အစာတွင် အဆိပ်သေမယ့် ဆေးရယ်နှင့်
 မဟာဆုရင်ကို တိတ်တိတ်သေဟဲ့လို့ကျွေးလေတော့
 ပြစ်ရှေးတော် ရာဇဝတ်ကယ်နှင့်
 ကွပ်ညှပ်ပုံတစ်အာဇာနည်ကြောင့်
 ခမျာမှာ ခန္ဓာတောင် ဆုံးရှာတဲ့
 တိတ်ထုံးရာဇဝင်ကဖြင့်
 ဆရာရှင် ပြန်လွန်လို့ဟောရတော့
 တောကြီးအလယ်မှာနော်ကွယ်
 မနောသတိ ဖောမချီအောင်ပ မောမိသကွယ်။
 သေလမ်းဝင် မှောင့်ရှာတဲ့တမိရယ်ကြောင့်
 ရွှေနန်းရှင် မောင့်မှာဖြင့် မချီပြီမို့
 စောင့်ပါခလှည့် စောင့်ပါခလှည့်ရယ်လို့
 တ-ရလေရာသကွယ်
 (အို) သမတနေလာနွယ်မှာဖြင့် ဖိုဗျာပါအများ
 (ပုညဝတီရယ်) ဘဝ၊ သေပါဟယ်လို့ဆိုကာ ငိုတာမနား။
 ညချမ်းခါတွင်
 (ပ) လျှမ်းကာအသာဝင်တဲ့
 (လ) စန်းရတနာအသွင်သို့
 ဘမရာတစ်ပင် မဟေသက်လျာတစ်ပါးကိုလ
 ငါဘုရင် ရေပက်တာဖြင့် မှားပေါ့ဟဲ့လို့
 တရားသံဝေ ဖြေမပျောက်နိုင်တဲ့

ရွှေမေါက်ကွန်မြန်မာမင်းလိုပ
 ခါသုကြိန် နွေကမိရယ်လို့
 ရေပွဲမှာ အပျော်တွေစည်မဖြင့်
 ကတော်ဒေစီ အရှက်ကွဲအောင်ပ
 မျက်နှာမည်း မျက်နှာဖြူ စက်သူတွေကလဲ ပေါသမို့
 မိန်းစက်ရတနာပလ္လင်မလေ
 ဘန်းစကြာရှင်တွေစောစေတို့
 ကမ္မဋ္ဌာန်းပြဆရာမှာ
 ဝမ်းမသတသာနှင့်ဟောလိုက်ပါရဲ့
 (အမယ်မင်း)ဒေါပုံအလဲ့ သံသရာရေအပြင်မှာ
 ကြွားသူတို့ကဖြင့်
 သဘောမဆုံသနဲ့ မခံပါချင်လျှင်လဲ မကစားကြလေနှင့်
 (အိုမယ်ကုမ္မာရဲ့) ချောဂုဏ်နဲ့နဲ့ရှာတဲ့
 စောလုံရဲ့ ပုဂံရာဇဝင်တရား။

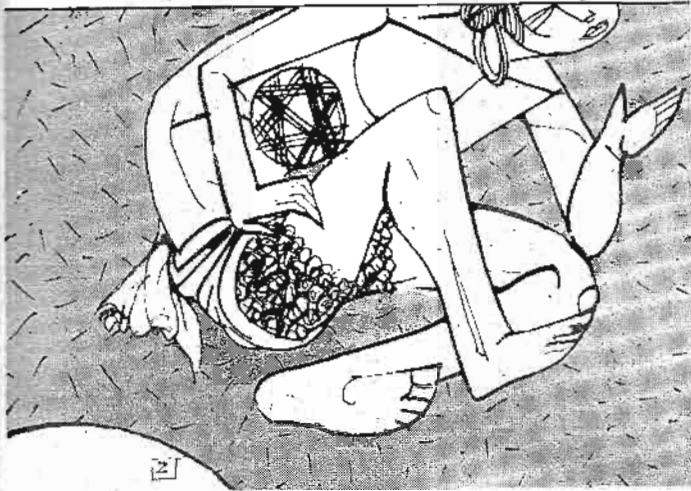
ဤသို့ တောင်ရောက်မြောက်ရောက်ဟုဆိုအပ်သော ပေါက်ကွန်
 ရာဇဝင်လာ မဟာဝိသုဝ သင်္ကြန်တရားလေးချိုး၏ အဆုံး၌ အားလုံး
 အားလုံးသော တပည့်မအပေါင်းတို့က ကောင်းချီးနုမော် သဒ္ဓါသမ္ပုနှင့်
 သာဓု-သာဓု-သာဓုဟု သုံးကြိမ်တောင်ခေါ်ပြီး အတော်လှည်း ညဉ့်နက်
 ပြီဖြစ်၍ တပည့်မငယ်၊ တပည့်မကြီးတို့သည် အသီးသီး အသက
 အသက မိမိကို ခိုအောင်းကျင့်ကြသည့် ကမ္မဋ္ဌာန်းတဲများ၊ သစ်ပင်
 အောက်များ၊ ချုံကြိုးချုံကြားထဲများသို့ တစ်ကွဲတခြား ပြန်သွားကြ
 လေသတည်း။ ။

သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း

မျောက်ငိုကော၊ ၁၉၂၂။

ခြင်းပွဲ

မြမျိုးလွင်

မြမျိုးလွင်

အပဦးမွန်း၊ အမိဒေါ်ဆိုင်တို့မှ ၁၂၆၄-ခု၊ နတ်တော်လဆန်း ၄-ရက်၊ အင်္ဂါနေ့တွင် မန္တလေးမြို့၊ ပုလောင်းရပ်၌ ဖွားမြင်ခဲ့၏။ ‘ဝိဇယ’၊ ‘ပခန်းသား’ အမည်များဖြင့် မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်များ၌ ဆောင်းပါးများ ရေးသားခဲ့သည်။ ၆-ပဲ၊ ၈-ပဲ၊ ၁၂-ပဲ တန် ဝတ္ထုများကိုရေး၍ ဝတ္ထုပေါင်း ၇၀၀-ကျော် ရေးသားခဲ့သည်။ ဟာသဝတ္ထုများလည်း ရေးခဲ့၏။ ၁၉၇၀၊ စက်တင်ဘာလ ၁၁-ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်သည်။

ခြင်းပွဲ

ခြင်းခတ်ပညာတန်ဖိုးရှိပုံကို မမြောက်စား၊ အားပေးရကောင်းမှန်း မသိသည်ကိုလည်း ရင်အောင့်အောင့် ဖြစ်လာ၏။ ဘောလုံးပွဲများကို ဝင်ကြေးပေး၍ တိုးငွေကြည့်ကြသလောက် မြန်မာခြင်းပွဲများကို မလေးစားကြခြင်းအတွက် တိုးတက်အောင် အားပေးကြပါဟု နှိုးဆော် ရလျှင် ကောင်းမှာပဲဟု စိတ်ထဲတွင် အကြံကောင်း ပေါ်၍လာ၏။

သို့နှင့် ခြင်းပွဲကို ရေးမည်ဟု ပြောရာ ယခုအခါ အထက်မြန်မာ နိုင်ငံ အိုလံပစ်အသင်းကြီး၏ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လာသူ ဦးကိုကိုလေး၏ အိုလံပစ်ဗီဇမျိုးစေ့ကလေး၏ဓာတ်ခံကြောင့် “ရေးဗျာ”ဟု ဆိုကာ ဇွတ်တိုက်တွန်းခြင်းဖြင့် ၁၉၃၄-ခု၊ ဇူလိုင်လထုတ်၊ အုပ်စဉ်-၃၊ ဒို့ခေတ်မဂ္ဂဇင်း၊ စာမျက်နှာ-၆၈ တွင် ရေးထည့်လိုက်၏။

ထိုခြင်းပွဲ စာစီစာကုံး ပေါ်ထွက်လာသောအခါ ခြင်းလုံးခတ် ဝါသနာပါ၍ လိုက်စားနေကြသူတွေ တော်တော်အားတက်သရော ဖြစ်လာကြသည်ဟု ကြားလိုက်ရ၏။ သို့သော်လည်း တိုးတက်ကြီးပွား မြှောက်စားခံကြရသည်ဟူ၍ကား မကြားရခဲ့။

ထိုသက္ကရာဇ်မှ ပြန်လှန်ရေတွက်သော် ၁၅-နှစ်အကြာ လွတ်လပ်သော ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးဖြစ်လာမှ

၂၂ မြန်မာစာပေ

မန္တလေးက ခြင်းခတ်တော်သူတစ်စု ရန်ကုန်သို့သွား၍ ပြိုင်ပွဲဝင်ခွင့်ရကြသည်ဟု ကြားလိုက်ရ၏။ ဤသည်ပင်လည်း အိုလံပစ်အထက်ပိုင်းကော်မတီနှင့် အောက်ပိုင်းကော်မတီ၏စီမံမှုကြောင့် တိုးတက်ရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ ကမ္ဘာ့အိုလံပစ်ပြိုင်ပွဲကြီးများတွင်ကား မည်သည့်သက္ကရာဇ်လောက်မှ ဝင်ရောက်ပြိုင်ဆိုင်ခွင့်ရကြမည်ကို မပြောနိုင်သေး။

ထိုခြင်းပွဲအကြောင်း စာစီစာကုံးကို ဖတ်ရှုနိုင်ကြစိမ့်သောငှာ ဒီဇင်ဘာလလောက်မှ ထုတ်နုတ်၍ ပြန်လည်ဖော်ပြလိုက်ရပေတည်း။

*

ကိုဖေမောင်ကား မည်သည့်အရာမဆို ဝါသနာပါခဲ့သည်။ မိမိကိုယ်တိုင် နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် စွဲလမ်းတပ်မက်သောအရာဟူ၍ ကောင်းစွာမရှိလှ။ သို့သော် နယုန်လကွယ်နေ့က ကျွန်ုပ်ထံသို့ အလည်အပတ် ရောက်လာရာက

“သူငယ်ချင်း၊ လာကွယ်။ ခြင်းပွဲသွားကြည့်မယ်” ဟု ပြော၍ ခေါ်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့အား သင့်၍သွားမိတော့၏။ ခြင်းလုံးခတ်သောပွဲမှာ ဆန်းကြယ်သည် မဟုတ်လှပေ။ မြန်မာမှန်လျှင် ယောက်ျားတိုင်းလိုလိုပင် ခတ်ကြလျက် သူနှင့် ကျွန်ုပ်ပင် ယခင်ကျောင်းပြေးစဉ်အခါများက အိမ်တော်ရာဘုရားအတွင်း ခြင်းလုံးခတ်ရင်း အချိန်ကုန်ခဲ့ကြဖူး၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်အား အံ့အားသင့်စေလေတော့သည်မှာ ၎င်းကိုယ်တိုင် ခြင်းပွဲကို စွဲလမ်းနှစ်သက်လာခြင်းဖြစ်တော့၏။ ၎င်းနှစ်သက်လျှင် ယခုခေတ်ခြင်းပွဲများမှာ ထူးခြားသော အကြောင်းပါလျက် လောကကြီးတွင် အံ့ဖွယ်ပေါ်ပေါက်လာတိုင်း အံ့သြလေ့မရှိသော ကိုဖေမောင်၏စိတ်ကို ဆွဲနိုင်သောသတ္တိနှင့်ပြည့်စုံ

နေက မုချကြည့်ချင်ဖွယ်ရာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်ဟု အောက်မေ့သည့်အတိုင်း-

“ခြင်းပွဲက ဘယ်မှာလဲကွဲ့” ဟု မေးလိုက်သောအခါ

“မဟာသကျသီဟ ဘုရားထဲမှာ နေပြည်တော်ခြင်းဝိုင်းအဖွဲ့ ခတ်လိမ့်မယ်” ဟုဆိုသောကြောင့် “လိုက်တာပေါ့” ဟု ဆိုလျက် ၎င်းနှင့်အတူ ထွက်လာခဲ့ကြလေ၏။

ရောက်လျှင် အချိန်အနည်းငယ်စောသေး၍လားမသိ။ မခတ်ကြသေး။ တစ်ထောင်နီးပါးခန့်မျှရှိသော ပရိသတ်တို့သည် ဆယ်ပေပတ်လည်ခန့်ကျယ်သော ခြောက်ထောင့် ကြိုးဝိုင်းချ၍ကာထားသည့် မြေကွက်လပ်ပတ်လည်တွင် ဝိုင်းအုံကာ စောင့်စား၍ နေကြဘိ၏။ ဆိုင်းကမူ နဂါးတီးလျက်ရှိရာ ကြိုးဝိုင်းအပြင်ရှိ ကော်စောခင်းထားသည့်အပေါ်တွင် ထိုင်နေကြသူများကား ဧည့်ခံဌာနမှ ကျွေးမွေးသည့် စားသောက်ဖွယ်တို့ကို မြန်ရှက်စွာ စားသောက်နေကြဘိတော့၏။ ကြာကြာကြည့်နိုင်ရန်မှာ ဝမ်းတောင့်မုပေထင့်။

ကျွန်ုပ်တို့လည်း အချိန်စောနေသေး၍ ဘုရားကုန်းတော်ပေါ်သို့ တက်ကာ ဘုရားကန်တော့ကြပြီးလျှင် အောက်သို့ ရောက်အောင် မဆင်းတော့ဘဲ အထူးသီးသန့်နေရာသဖွယ် ဖြစ်သော တတိယစိန်တော်ကြားကဝင်ကာ ကူခြေရနေ၍ ထိုင်ကြည့်လိုက်ကြရတော့၏။ မြေပြင်သို့ ဆင်းလျှင် လူထုကြီးထူထပ်လှသဖြင့် မြင်မှာမှ မဟုတ်ဘဲကိုး။

ဆိုင်းကား နဂါးတီးလျက်ပင်ရှိ၏။ တဖြည်းဖြည်းလူများထပ်ရောက်လာသဖြင့် ပရိသတ်တစ်ထောင်ကျော်သွားပြီး တုလုပ်လုပ် တရွရွနှင့် နေရာရအောင် တိုးခွေရှာဖွေနေကြတော့၏။ မြောက်ဘက်စောင်းတန်း၏အရှေ့ဘက်မြေကွက်လပ်တွင် ခတ်မည်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်

ဘောင်းတန်းထဲတွင်လည်းကောင်း၊ မြေပြင်တွင်လည်းကောင်း၊ မြောက်ဘက် ဧရပ်များပေါ်တွင်လည်းကောင်း၊ တောင်ဘက်ဘုရားစိန်တောင်ပေါ်တွင်လည်းကောင်း လူများ ပြည့်ကျပ်နေသိ၏။

နာရီပါကြသူများကား ကြည့်ချင်လှပြီလားမသိ။ နာရီကို တကြည့်ကြည့်နှင့် ခြင်းခတ်မည့်ဝိုင်းဆီသို့သာ မျက်စိဦးသန်း၍နေကြတော့၏။ မကြာမီ ငါးနာရီထိုးသွားရာ ကြိုးဝိုင်းဘေးရှိ ပရိသတ်များနှင့် ရောနှောထိုင်နေရာက ခြင်းခတ်မည့်သူများမတ်ရပ်ထ၍ ရပ်လိုက်လျှင်ပင် ပရိသတ်ကြီး လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်သွားလျက် လက်နုတ်သံနှင့် လက်ခေါက်မှုတ်သံတွေ ဆူညံသွားသည်မှာ နားပွင့်မတတ်။

ခြင်းခတ်မည့်လူပု-ယောက် ရှေ့နောက်စီတန်းလျက် ကြိုးဝိုင်းအတွင်းသို့ ဝင်လာကြ၏။ ဘောင်းဘီတိုအဖြူ ရုပ်အင်္ကျီလက်တိုအဖြူ အသင်းတံဆိပ်များ အင်္ကျီအိတ်တွင် ကိုယ်စီချိတ်ထားကြသည်မှာ လှပါပေ။

ဟော-ကိုဘသိန်း၊ ဟော-ကိုဘသင်၊ ဟော-ကိုဘအုန်းဟု ခတ်မည့်ဆရာများကို နာမည်ဖွင့်ဖော်၍ ကိုယ်သိရာသိရာ စေ့ငအောင် ပြောကြရာ၌ ကျွန်ုပ်တို့မှာ ပ-ယောက်အနက် ထို ၃-ယောက်၏ နာမည်ကိုသာ ပီသစွာ ကြားလိုက်ရသဖြင့် မှတ်မိတော့၏။

ကြိုးဝိုင်းအလယ်တွင် ပ-ပေကွာလောက် ပ-ထောင့်ကျအောင် မျက်နှာချင်းဆိုင် ရပ်ကြပြီး အတီးဆရာတို့ကား ချွတ်သံကို ပြောင်း၍ တီးပေးတော့၏။ ပရိသတ်ထုကြီးကား ငြိမ်လို့။

ဝါဝင်း တင်းမာသောခြင်းလုံးသည် မြောက်၍ တက်စပြုလာလေ၏။ ဟိုပေး၊ သည်ပေးနှင့် လူစေ့ငအောင် ပေးကြလေ၏။ တစ်ယောက်ခြေဖျားမှ တစ်ယောက်ဖနောင့်သို့ ကူးကာ တစ်ယောက်က

ဖဝါးနှင့်ခဲပစ်သလို တန်းခနဲ နေအောင် ခတ်လိုက်ရာ ကိုဘအုန်းက ဖနောင့်နှင့်ဆီး၍ ဆွဲလိုက်သဖြင့် ခေါင်းပေါ်မှာ လက်တစ်လုံးသာသာ မမိမကမ်းနေရာသို့ လျင်မြန်စွာ ရောက်သွားဘိတော့၏။ သို့သော်လည်း မခံသော ကိုဘသိန်းက ပြုံးပြုံးကလေး ကြည့်ရင်း မင်းသားဟန် လှမ်းလျက် ခြေဖျားနှင့် ထောက်လိုက်သည့်အတွက် ခေါင်းပေါ်သို့ နှစ်တောင်ကျော်ကျော်ကလေး မြင့်တက်သွားရာ ကျပြီးသားထားသော ခြင်းကို ယဉ်ရုံကလေး မိအောင် ထောက်လိုက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပရိသတ်ထဲတွင် ဟဲခနဲ မောသွားကြလေတော့၏။

ခြင်းလုံးကား ကိုဘသိန်းခေါင်းပေါ်မှာပင် ရှိသေး၏။ ပြန်၍ ကျလာသောအခါ ဘယ်ဖဝါးနှင့်ထပ်၍ ဖမ်းလိုက်ရာက ခြင်းလုံးလည်း လည်ပင်းကြားမှ ဖြတ်ဝင်သွားသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် လူကိုလှည့်လိုက်ကာ ညာဖဝါးနှင့် ထောက်လိုက်ရာ အထက်သို့ တက်သွားပြန်တော့၏။ ခေါင်းနှင့်လွတ်ရုံမျှ မြင့်တက်သွားသောကြောင့် ချက်ချင်း ပြန်ကျသည်တွင် ခြင်းလုံးကျလာရာ အောက်က အရင်ရောက်နှင့်အောင် ထိုင်ပြီးလျှင် တစ်ဖန် ထပ်၍ဝိုက်လိုက်ရာ လူမှာ မင်းသားဟန်နှင့် ဒူးနှစ်ဖက် မြေတွင် ထောက်လျက် ပြုံးပြုံးကလေး ကျန်ရစ်သော်လည်း ခြင်းလုံးကား ကိုဘသင်၏နောက်ဖဝါးပေါ်တွင် ဖျတ်ခနဲ ဖျတ်ခနဲ ခုန်ကာ ရောက်၍နေပြန်ဘိတော့၏။

ကိုဘသင်ကား နောက်ဖဝါးနှင့် တော့လိုက်၊ ရှေ့ဖဝါးနှင့် တော့လိုက်ဖြင့် သုံးကြိမ်ခန့်စီ ပြောင်းလဲ၍ တော့ပြီးမှ ဘယ်ဖဝါးနှင့် ရိုက်ကာ ညာဖဝါးနှင့်ထောက်လိုက်ရာ ၃-တောင်သာသာ မြင့်တက်လျက် ပြန်ကျလာသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ကိုဘသိန်းထိုင်လျက် ဂိုက်လိုက်သည်ကို ဂုဏ်ပြုသည့်အနေဖြင့် မတ်တတ်လိုက် ဝိုက်လိုက်ရာ လူတစ်ယောက်ထံသို့ ပြေးထွက်သွားသဖြင့် ထိုသူက မဟာနှင့်ထောက်

လိုက်သောကြောင့် ကိုဘအုန်းထံသို့ ရောက်ပြန်တော့၏။ ကိုဘအုန်းက ချာခနဲလှည့်လျက် ဖနောင့်ထိပ်နှင့် ခြေထောက်မြေကြီးမှ မကြွဘဲ ဆတ်ကာ သမင်လည်ပြန်ဟန်မျိုးနှင့် ကြည့်ရှင်း ကျန်ရစ်ခဲ့လေရာ ခြင်းလုံးမှာ အခြားတစ်ယောက်ထံသို့ လောက်လေးကိုင်ပမာ ကွေးခနဲ ရောက်သွားလေရကား ထိုသူက လက်ကလေးနှစ်ဖက်ကို ကား၍ လှုပ်လှုပ်လှုပ်လှုပ်နှင့် ကရင်း ဒူးနှင့်တိုက်လိုက်မလို ခြေဖျားနှင့် ခတ်လိုက်မလို လုပ်ရင်း ရှေ့တိုးသွားရာက ခြင်းကျလာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ခေါင်းနှင့်ဆီး၍တိုက်လိုက်သည်တွင် ခြင်းလုံးကား မတ်၍ တက်သွားရာမှ လျင်မြန်စွာ ပြန်ကျလာသောကြောင့် ပျာယံး ပျာယာ မော့ကြည့်ရာက နောက်ပေါက်နှင့်ခတ်မလို ပြင်ကာ ဖင်နှင့် ကုန်း၍ ဆောင့်လိုက်ရာ အခြားတစ်ယောက်ဆီသို့ ရောက်သွားသော် လည်း ဖဝါးနှင့်ထိန်းရင်း ချက်ချင်းပြန်ပို့သဖြင့် မြေကြီးက လက်ထောက်ထ၍မှ မပြီးသေးမီ ခြင်းပြန်ရောက်လာသည့်အတွက် ကြောက်အားလန့်အားနှင့် ထိုင်ရက်က မဟာဒူးတိုက်လိုက်ရာ ခြင်း ထွက်သွားသော်လည်း လူမှာ ဟတ်ထိုးလဲ၍ ကျန်ရစ်ခဲ့လေ၏။ သို့သော်လည်း ချက်ချင်းပြန်ပို့လိုက်ပြန်သဖြင့် လဲရက်တန်းလန်းကြီးက ခြေဖျားနှင့်ဆီး၍ ဆတ်လိုက်ရာ အထက်သို့ နှစ်တောင်လောက် ထောင်တက်သွားသည့်အတွက် ကပျာကယာလူးလဲ၍ထကာ ဘယ်ဝိုက် ဝိုက်လိုက်ပြန်ရာ လူမှာ မြေပေါ်သို့ ပြန်ကျပြန်လျက် ခြင်းလုံးကား စည်းဝိုင်းပြင်ဘက်သို့ လွင့်ထွက်သွားသောကြောင့် ဆိုင်းက ငိုချင်းချ၍ ပေးလေရာ ပရိသတ်မှာ လွန်စွာသဘောကျလျက် ဝါးခနဲ ဝါးခနဲ နေရာက ဝါး-ရှည်ကြီး ရယ်မောကြရတော့၏။ ရယ်စရာလည်း ကောင်းပေသကဲ့။

သို့သော် ၆-ယောက်စလုံးကမင် ထိုခြင်းကို ပေါ့သည်ဟု ထင်လျက် သဘောကျဟန် မတူကြ။ လက်ပြ ခြေပြနှင့် တစ်ယောက် ကိုတစ်ယောက် ပြောကာ အခြား ဝါဝင်းတောင့်တင်းသော ခြင်း တစ်လုံးနှင့် လဲကြပြန်ပြီးလျှင် တစ်ဖန်ခတ်ကြပြန်တော့၏။ ဆိုင်းကား လက်ငှေ့ ရေးပြသလို တီးပေးနေတော့၏။

တစ်ယောက်တစ်လဲ ပေးကြပြန်ပြီ။ သူ့ဆီမှ ငါ့ဆီ၊ ငါ့ဆီမှ သူ့ဆီ အလီလီ အပြန်ပြန် အလှန်လှန် အလှည့်လှည့်ကူးနေ၏။ ကိုဘအုန်းဆီသို့ ယိုင်ရွဲ့၍ ပြေးဝင်သွားရာ လူကို နှစ်ပတ်လောက် လှည့်လိုက်ရင်းက ဖဝါးနှင့် ထောက်လိုက်သောကြောင့် ထောင်တက် လျက် ခြင်းလူပျက်ဆီသို့ ကူးသွားပြန်၏။ ခြင်းလူပျက်က လက်ငှေ့ သတ်တော့မည့်ဟန်မျိုး ဒူးမြှောက်ကာ လက်သီးနှင့် ချိန်ကာဖြင့် ခြင်းရောက်လာသောအခါ ဖင်နှင့်လှည့်၍ ပေါက်လိုက်သည့်အတွက် ကိုဘသင်ဆီသို့ ပြေးသွားပြန်တော့၏။ ကိုဘသင်က ဒူးဘေးနှင့် ရိုက်ရင်း ချက်ချင်းပြန်ပို့သဖြင့် ခြင်းလူပျက်မှာ မတတ်နိုင်တော့သကဲ့သို့ ပျာယံးပျာယာ ဟိုဘက်လှည့် သည်ဘက်လှည့် လုပ်ရင်း ဒူးကား၍ ထိုင်ပစ်လိုက်လျက် ဖနောင့်နှင့် အရပ်ကြိုးကသလို ဖမ်းလိုက်သော ကြောင့် ဖျတ်ခနဲ ထောင်ကာ ကိုဘသိန်းဆီသို့ ရောက်သွားပြန်တော့၏။

ကိုဘသိန်းကား ပြုံးပြုံးကလေး စောင့်၍နေရာမှ မင်းသားဟန် အကမျိုးနှင့် မဟာညွန့် ဖမ်းလိုက်ရာ ဖျတ်ခနဲမိ၍ လည်ပင်းကြားမှ ဖြတ်ဝင်သွားသောကြောင့် လူကို လှည့်လိုက်ကာ ထပ်၍ ဝိုက်လိုက် သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် အဝင်မှားသလား မသိ။ ခြင်းလုံး ဘေးသို့ ထွက်သွားသဖြင့် ပရိသတ်မှာ ဟဲခနဲဖြစ်သွားစဉ် ဆိုင်းက ငိုချင်းတီး လိုက်ပြန်သည့်အတွက် မျက်နှာထားတည်သောလူပျက်သည် အတီး

ဆရာများအား ကြည့်ကာ ခေါင်း လျှင်မြန်စွာ ခါပြီးလျှင် ကိုဘသိန်း အား လက်ညှိုးထိုးပြသည့်အတွက် ပရိသတ်မှာ တသောသော တဝေါဝေါ ဖြစ်၍သွားပြန်၏။

ကိုဘသိန်းကား ကျေနပ်ပုံမရ။ ခြင်းချော်ထွက်သွားသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် လက်ဖျားခါလိုက်ကာ ခေါင်းပေါင်းကြောင့် ချော်ရသည် ဟု အယူရှိသလားမသိ။ ပေါင်းထားသောပဝါကို ချက်ချင်းချွတ်လိုက် လျက် ထိုင်နေသော လူစုထဲသို့ ပစ်ပေးလိုက်ပြီးလျှင် ဖွာကျသောဆံစ များကို မ၍တင်ရာက မိုးရွာထားသောကြောင့် အနည်းငယ်စိုနေသော မြေကို ခြေမြီရန်အတွက် တစ်လှမ်းနှစ်လှမ်း နင်း၍ စမ်းတော့၏။ ကြိုးစားတော့မှာနဲ့တူရဲ့။ မိမိလုပ်တိုင်း အလိုက်သင့်ဖြစ်ရသောခြင်းမှာ ယခုတစ်ကြိမ် ပုန်ကန်သည့်အတွက် စိတ်ဆိုးဟန်ရှိ၏။ မျက်နှာ မကောင်း။

ဆိုင်းက ရှမ်းတီးတီးပေးပြန်၏။ သွက်လက်စွာ ခတ်ကြပြန်ပြီ။ သူတလဲ ငါတလဲ ကြည့်၍လှသော အလုံးများနှင့် ခတ်၍ ခတ်၍ တစ်ယောက်မှတစ်ယောက်သို့ ပို့နေကြ၏။ ၆-ယောက်စလုံး ကောင်း သူချည်းဖြစ်၍ သူမသာ ငါမသာရှိရာတွင် တစ်ယောက်မှာ ရယ်ရအောင် ခတ်သော လူရွှင်ဖြစ်၍ ပရိသတ်ကို တဝါးဝါး နေစေတော့၏။ အလွန်ကျပ်သောအလုံး၊ ခတ်သောအလုံးတို့ကို မခံလေးစား ရယ်ရ အောင် လုပ်ရင်းက ထောက်လိုက်သည်တို့မှာ ရင်ဖိုစရာ။ တော်လဲ တော်ပါပေ။

ရှမ်းအိုးစည်တီးသလို ဓားသိုင်းကသလို ဟန်မျိုးတွေနှင့် ဖနောင့်နှင့်ဖမ်းမည် လုပ်ရာက ဝိုက်ဒူး၊ တိုက်ဒူးတို့နှင့် ဖမ်းခြင်း၊ မဟာနှင့် ဖမ်းခြင်း၊ စလွယ်နှင့် ထောက်ခြင်း၊ ခေါင်းနှင့် တိုက်၊

ဖင့်နှင့်ရိုက် လုပ်ပြသည်တို့မှာ တဝါးဝါးနေရအောင် ပရိသတ်၏အူကို ဆွဲ၍ ခါနေသည်နှင့် တူတော့၏။ နိုင်ငံကျော် ကိုဖုန်း ကွယ်လွန်သွား သဖြင့် သူလိုလူမျိုး မပေါ်တော့ဟု ထင်နေရာမှ ယခု ဆရာကိုဖုန်း၏ နေရာတွင် ဝင်နိုင်ခြင်းမှာ အံ့ဘနန်းနှင့် အထူးကျေနပ်နေကြ၏။

“ကိုဘသိန်းဟာ အင်မတန်ကံကောင်းတဲ့လူ၊ ကိုဖုန်းသေသွား ပေမယ့် ကိုဖုန်းနဲ့မခြားတဲ့ လူစားတစ်ယောက် ရတာပဲ”ဟု ပြောသူက ပြော၊ “ဒါတောင် ၂-ပွဲ၊ ၃-ပွဲ ခတ်ရသေးတာ။ ပွဲများ များလာရင်လား၊ ကိုဖုန်းထက်တောင် သာချင်သာဦးမှာ”ဟု ထောက်ခံသူက ထောက်ခံ၊ “ဒါလဲ မပြောပေနဲ့ဗျာ။ သူ ဒါလောက်ကောင်းလာအောင် ကိုဘသိန်း က လူ ၂၀-လောက်နဲ့ကို ဂရုတစိုက် ဝိုင်းသင်ပေးနေတာ ညံ့ရှော့ မလား” စသည်ဖြင့် သူတစ်ခွန်း၊ ငါတစ်ခွန်း ပြောဆိုချီးမွမ်းကြရင်းက ကိုဘသိန်းဆီသို့ ခြင်း ရောက်သွားပြန်သဖြင့် အသက်မှ မရှူမိကြ သကဲ့သို့ စူးစိုက်နေကြပြန်တော့၏။

ရောက်လာသောခြင်းလုံးကား မြောက်၍ကျလာခြင်းမဟုတ်။ ခဲနှင့်တအား ပစ်လိုက်သကဲ့သို့ ပေါင်လယ်နားက ကပ်၍ ရပ်နေသော နောက်သို့ ၃-တောင်ကွာလောက် ရောက်သွားသည်အထိ စူးစူးကြီး ပြေးဝင်သွားဘိ၏။ ပရိသတ်မှာ လွတ်ပြီ ကျပြီဟု ထင်လိုက်ကြ၏။ ကိုဘသိန်းမှာ ကိုယ်ကို သုံးလေးပတ် လှည့်ကာ လိုက်သွားရာက ခြေဖျားနှင့်ဖမ်းလိုက်သဖြင့် ၂-တောင်ခန့် အထက်သို့ ထောင်တက်လာ သည်ကို မြင်လိုက်ရသောကြောင့် ပရိသတ်တွင် ဟဲခနဲ ဖြစ်သွားဘိ တော့၏။

ထိုမျှနှင့်မပြီး ရှမ်းဆိုင်းတီးနေခြင်းကြောင့် ရှမ်းဟန်ပါပါနှင့် မိမိနေရာသို့ပြန်လာရင်း မြေကြီးကို အလှမ်းမှန် ခြေချရာက လျှောက်

ခနဲ ပျောက်ခနဲ ခြေဖျားဆတ်လျက် ခြင်းလုံးကို မိမိသွားရာသို့ပါအောင် ယူလာသည်မှာ မျက်တောင်မခတ်မီအောင် ကြည့်ချင်သဖွယ်ကြီး ဖြစ်တော့၏။

သူ့နေရာသို့ ပြန်ရောက်ပြီး မဟာနှင့် မြှောက်လိုက်ပြန်တော့ ၏။ လူနှင့် လွတ်ရုံကလေးမျှ ကျော်ထွက်သွားသည့်အတွက် ဖျတ်ခနဲ လှည့်လိုက်ကာ သမင်လည်ပြန် ခူးကလေးနှင့်ဆင်လိုက်ရာ ထောင် တက်သွားလျက် ချက်ချင်းပြန်ကျသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မဟာညွန့်နှင့် ဖမ်းရင်း ဘယ်နှင့် ဆက်ဝိုက်ပြီးလျှင် ပြုံးပြုံးကလေး မော်ကြည့်ရာက တစ်ဖန်ပြန်အကျမှာ ညာနှင့်ဝိုက်လိုက်သောကြောင့် ပရိသတ်တွင် အဲခနဲ ဖြစ်ရင်း လက်ခုပ်သံတွေ ဖြောင်းဖြောင်းညံ့သွားတော့၏။

ကိုဘသိန်းတွင် မြေပေါ်တွင် မင်းသားဟန်ကလေးနှင့် ပျော့ ပျော့ပျောင်းပျောင်း လေးဖက်လေးတန်ကားကာ ခူးထောက်၍ ထိုင်ရင်း ကျန်ရစ်ခဲ့၏။ တစ်မိနစ်အတွင်းလောက်တွင် ဆက်ကာဆက်ကာ အသက်ရှူခွင့် မရစရာ ခက်ရာခက်ဆစ်တွေကို လုပ်ပြနိုင်ခြင်းအတွက် ဩဘာသံကြီးများ မစဲသေး။ ပေးကြပေမပေါ့။ ခက်လည်း ခက်၊ ကောင်းလည်းကောင်းသော 'ကောင်းခက်ကြီးပေကိုး'။

ရယ်ရအောင် ခတ်နိုင်သူထံသို့ ရောက်ပြန်ပြီ။ သူတစ်လှည့် ငါတစ်လှည့် ပေးကြပြန်တော့၏။ ကိုဘသိန်း ခတ်ပြသည်တို့ကို တူအောင် လိုက်၍ခတ်သည်မှာ ကိုဘသိန်းနှင့်မတူစေကာမူ ရယ်ရ လျက် ရင်ဖိဖွယ်အလုံးတွေ ဖြစ်သောကြောင့် ပရိသတ်တွင် ဝါးခနဲ ရယ်မောပျော်ရွှင်ကြရ၏။ ဆိုင်းက အမျိုးမျိုးပြောင်းလဲ၍တီးပေးရာ ဆိုင်းတီးပေးသည်တို့နှင့် ညီညွတ်အောင် တစ်ယောက်တစ်မျိုးစီ ဟယ်လုံးတွေကို ခတ်ပြကြသည်မှာ အံ့သြဖွယ်ရာတို့ပါပေတည်း။

ကိုဘသိန်း၊ ကိုဘသင်၊ ကိုဘအုန်းတို့သာမက အခြား သုံးယောက်တို့လည်း ကိုယ်စီကိုယ်စီ ကောင်းကြသဖြင့် နိုင်ရာနှင့် အခက်တို့ကို ခတ်ရာ၌ ဩဘာရသူများပင် ဖြစ်တော့၏။ ကိုဘအုန်း ကား ကောင်းရိုးမှန်၏။ သို့သော် ပရိသတ်ကို လန့်သလားမသိ။ တစ်ချက်တစ်ချက်တွင် ခက်လုံးတွေလုပ်ပြီးမှ လွတ်သွားရသောကြောင့် ယူကြိုးမရသော ပရိသတ်၏ဟာခနဲဆိုသောအသံကြီးနှင့် ဝမ်းနည်း ပက်လက်ဖြင့် ညည်းလိုက်သည်ကို ကြားရ၏။ ကောင်းသော်လည်း ပွဲများများ ဝင်ဖူးဟန်မတူသေး။

၆-နာရီထိုးပြီ။ အတီးဆရာတို့က ပွဲသိမ်းဆိုင်းကို တီးသည့် အတွက် ရပ်နား ရပ်သိမ်းလိုက်ကြတော့၏။ ပရိသတ်မှာ မျက်စိအာရုံ ပြေကြဟန်မတူ။ အမ်း၍ ခံနေကြ၏။ သို့သော်လည်း ခြင်းဆရာတို့က မခတ်တော့ဘူးဟူသော လက္ခဏာကို ပြရင်း စည်းဝိုင်းပြင်ဘက်သို့ ထွက်သွားကြမှ ရုတ်ရုတ်ရုတ်နှင့် ပရိသတ်ကြီး လက်ခုပ်တီးကြကာ လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်သွားတော့၏။

တစ်နာရီအတွင်း တစ်ယောက်လျှင် အသက်မရှူမိဘဲ ကြည့်ရ သည့် ခက်လုံး ၂၅-မျိုးစီလောက် ခတ်ပြသွားသည်ပင် အားရတင်းတိမ် ခြင်း မရှိနိုင်ကြသည်မှာ အံ့သြစရာ။

ကျွန်ုပ်တို့လည်း လှုပ်လှုပ်ရွရွ သွားလာနေကြသော ပရိသတ် များထဲမှ တိုးရာ့ကာ ဘုရားအပြင်သို့ ထွက်လာခဲ့ကြလေရာ ကိုဘသိန်း၊ ကိုဘသိန်းဟု ပြောကြသောအသံတို့မှာ တစ်ပါးစပ်မှ တစ်ပါးစပ်သို့ ကူးပြောင်းလှည့်ပတ်လျက် လွန်စွာ ပျော်ရွှင်ကျေနပ်ကြသော ပရိသတ် တို့၏မျက်နှာထားကို မြင်ရသော်လည်း ကိုဖေမောင်ကား တစ်ခုခုကို စဉ်းစားသကဲ့သို့ မျက်နှာကြီးမှန်ရင်း လိုက်ပါလာသည်ကို တွေ့ရသဖြင့်

“တယ်ကောင်းပါကလား”ဟု ကျွန်ုပ်က စလိုက်လျှင်ပင်-

“ဟာ ကောင်းတာပေါ့။ မြန်မာကိုယ်လက်လှုပ်ရှား ကစား
ရေးထဲမှာ ကျန်းမာရေးနဲ့လဲ ညီညွတ်တယ်။ ခက်လဲခက်တဲ့ ပညာမှီ
အကောင်းဆုံးပေါ့။ ဒီလိုခြင်းပွဲမျိုးတွေကို ဘောလုံးပွဲကြည့်သလိုသာ
အခပေးကြည့်ကြမယ်ဆိုရင် ဘယ်လောက် အထက်တန်း ရောက်သွား
မလဲ။ တံဆိပ်ပေးမယ်၊ ဒိုင်းပေးမယ်၊ အလုပ်ကောင်းကောင်းပေးမယ်၊
အိုစာနာစာပေးမယ်ဆိုရင် ကိုဘသိန်းတို့လို ကောင်းတဲ့လူတွေ အများ
ကြီး ပေါ်အောင် ကြိုးစားလာကြမှာပဲ။ အသင်းဖွဲ့ပြီး ဘောလုံးစနစ်
မျိုးအတိုင်း အုပ်ချုပ်ကြမယ်ဆိုရင် ဇကုအဖိုးတန်ပေါ့ကွယ်”ဟု
ယနေ့တိုင် မျက်နှာငယ်နေရသေးသော (တို့မြန်မာ) ကိုယ်လက်လှုပ်ရှား
ကစားရေး ခြင်းခတ်အတတ်အတွက် မကျေနပ်သော မျက်နှာနှင့်ပြောမှ
ရင်းမျက်နှာမူနီခြင်းကား ဤသည်တို့အတွက် ဖြစ်သည်ကို သိရလေ၏။

ထိုနေ့ညနေတည်းဟူသော “နေကျမင်္ဂလာတွင်း” ကိုဖေမောင်
မှာ မပျော်ရွှင်လှဘဲနှင့် ကျွန်ုပ်အား နှုတ်ဆက်၍ ခွဲခွာသွားရသော်လည်း
ကိုဖေမောင်ကား ရှေ့အတွက် တက်ရေးကိုသာ အမြဲကြည့်နေသူ
ဖြစ်လျက် ကျွန်ုပ်မှာမူ လက်တွေ့ကို မြင်လိုသူဖြစ်ရာ၌ မြန်မာ
(ခြင်းပွဲ)ကို ဤမျှ ပရိသတ်တစ်ထောင်ကျော်ကျော် ကြည့်ဖော်ရလျှင်
အဆင့်အတန်း တက်လာခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အထူးဝမ်းသာအားရ
ရှိလှသောကြောင့် ပျော်ပါးစွာပင် ပြန်လာနိုင်ခဲ့ရင်း ကောင်းလေစွ
ကောင်းလေစွဟု ရေရွတ်ကျူးရင့်ရတော့သည်သာ။

မြမျိုးလွင်

သည်ကိုရည်၍

ခေတ်ထဲတွင် ဆန်းကြည့်သော ခေတ်ဆန်းမဟုတ်။ ခေတ်က
စမ်းသပ်ကြည့်သည့် ခေတ်စမ်း အက်ဆေးရေးနည်းခေါ် စာစီစာကုံး
ဖြစ်၏။

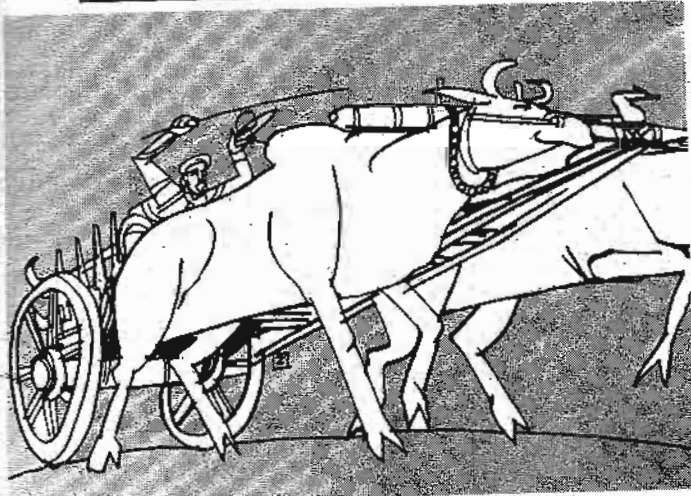
သို့သော် အချို့မိတ်ဆွေများက သဘောမကျ။ ကျောင်းသား
များ လေ့လာနိုင်ရေးအတွက် စာရေးပုံရိုးရိုးနှင့် အဓိပ္ပာယ်ဆန်းဆန်း
စာစီစာကုံးမျိုးကို ရေးစေလိုသည်ဟု ပြင်းပြင်းထန်ထန် တိုက်တွန်းကြ
ခြင်းကြောင့် အောက်တွင် ဆက်လက်ဖော်ပြအံ့သော ‘လူ့ဘဝ’
ခေါင်းစဉ် တပ်သည့် စာစီစာကုံးတစ်ပုဒ်ကို ထပ်၍ ရေးခဲ့ပြန်ဖူး၏။

အက်ဆေးရေးနည်းဆိုသည့် စာစီစာကုံးပညာတို့၏ သဘော
မှာ ရေးသူ၏ စိတ်ကူးဉာဏ် ကျက်စားသလောက်အပေါ်မှာ တည်ခြင်း
ကြောင့် ရေးနည်းကားဟူ၍မူ သန့်သန့်မရှိ။ အသင့်အတင့် မှီငြမ်းပြု
လိုက ပြုနိုင်ခြင်းမှတစ်ပါး မိမိအတွက်ဆိုက မိမိကိုယ်တိုင် ကြိုးစား
ခြင်းအပေါ်တွင် တည်ကြောင်းကိုလည်း အထူးသတိပြုရမည်ဖြစ်ပေ
သတည်း။

စာပေလော၊ ၁၉၄၈။

လှည်းသမား

သိပ္ပံမောင်ဝ

ဦးစိန်တင်(သိပ္ပံမောင်ဝ)

အဖ ဦးအုန်းရွှေ၊ အမိဒေါ်သစ်တို့မှ မော်လမြိုင်၊ မုပွန် နတ်ကျွန်းတွင်
ဖွားမြင်သည်။ သတ္တမတန်း အောင်မြင်သည့်အချိန်မှစ၍ 'ဝဇီရာတင်' ဟူသော
အမည်ဖြင့် သတင်းစာများတွင် ဆောင်းပါးများ ရေးသားခဲ့သည်။ 'ခေတ်စမ်း
စာပေ'ကို စတင်ထုတ်ဝေသူများထဲတွင် ပါဝင်၍ 'မောင်လူအေး ဝတ္ထု'များ
ရေးခဲ့၍ 'ရတနာကြေးမုံဝတ္ထု'ကို တည်းဖြတ်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၂၊ ဇွန်လ ၆-
ရက်နေ့တွင် ဓားပြတို့လက်ချက်ဖြင့် ကွယ်လွန်သည်။

လှည်းသမား

လှည်းသမားတို့သည် လင်္ကာဆရာများနှင့်အတူတူပင် ဖြစ်လေသည်။
ဤသို့ဆိုလျှင် လင်္ကာဆရာများက ကြိုက်ကြမည် မဟုတ်ပေ။
မျက်စောင်းထိုးကြပေလိမ့်မည်။ မေးငေါ့ကြပေလိမ့်မည်။ အမနာပ
စကား ရေးသားကြပေလိမ့်မည်။ သို့သော် ရှင်းပါရစေဦး။ လှည်းသမား
တိုင်း လင်္ကာမဖွဲ့တတ်သော်လည်း လင်္ကာဆရာတိုင်းလည်း လှည်း
မောင်းတတ်မည် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် မိမိတို့အား လှည်းသမား
များနှင့် နှိုင်းရလားဟူ၍ လင်္ကာဆရာများ ဒေါ်မမောင်းကြရာ။

အများအားဖြင့် လင်္ကာဖြစ်ရုံလောက် ရေးသား စပ်ဆိုတတ်ကြ
သော်လည်း လင်္ကာကောင်းဖြစ်ရန် ဖွဲ့ဆိုတတ်သူကား ရှာမှရှားသကဲ့သို့
တောသားတိုင်းလိုလိုပင် လှည်းမောင်းတတ်ကြသော်လည်း တကယ့်ကို
ကျကျနန လှည်းမောင်းတတ်သောသူကား ရှာမှ ရှားလှပေသည်။
လင်္ကာရေးစပ်တတ်သူတိုင်းကို လင်္ကာဆရာဟု မခေါ်နိုင်သကဲ့သို့
လှည်းမောင်းတတ်သူတိုင်းကိုလည်း လှည်းဆရာဟူ၍ မခေါ်နိုင်ပေ။
မွေးကတည်းက ဗီဇပါလာသူမှသာလျှင် လင်္ကာဆရာကျော် ဖြစ်နိုင်
သကဲ့သို့ မွေးကတည်းက ဗီဇပါလာသူမှသာလျှင် လှည်းဆရာကျော်

ဖြစ်နိုင်လေသည်။ ဤကိုထောက်ခြင်းအားဖြင့် လင်္ကာ ဆရာကျော် အခေါ်ခံရရန် မလွယ်ကူသကဲ့သို့ လှည်းဆရာကျော် အခေါ်ခံရရန် လည်း လွယ်ကူသည်မဟုတ် ဟု ဆိုနိုင်လေသည်။

လင်္ကာဆရာကျော်သည် စိတ်ကူးအခက်အခဲများ စကား အခက်အခဲများကို လိမ္မာစွာ အသုံးပြုတတ်သောကြောင့် သူ့ဖွဲ့ထားသော လင်္ကာတို့ကို ဖတ်လိုက်ရလျှင် စာဖတ်သူမှာ တစ်မျိုးစည်းစိမ်တိုး လေသည်။ လှည်းဆရာကျော်မှာလည်း အလွန်ကြမ်းတမ်း၍ ချိုင့်ဝှမ်း ကမ်းပါးများ ထူထပ်လှသောလမ်းပေါ်တွင် မိမိ၏လှည်းကို လိမ္မာစွာ မောင်းတတ်သောကြောင့် လှည်းပေါ်တွင် ပါလာသောသူအား တစ်မျိုး စည်းစိမ်တိုးစေလေသည်။ ကြမ်းတမ်း၍ ချိုင့်ဝှမ်းပေါသော လမ်းတွင် ဖြစ်စေကာမူ လှည်းဆရာကျော် တက်၍ မောင်းလိုက်သော် မြေပြင် လမ်းကောင်းတွင် ခရီးသွားရသကဲ့သို့ ထင်မှတ်ရပေ၏။ လှည်းဦးပေါ် လျှင် ရှေ့သို့ တိုးပေးတန်ပေး၊ လှည်းဦးလေးလာပြန်လျှင်လည်း နောက်သို့ ဆုတ်တန်ဆုတ်၊ တောင်တက်ပြန်လျှင် တစ်မျိုး၊ တောင်ဆင်း ကျပြန်လျှင် တခြား၊ ချိုင့်နားသို့ ရောက်ပြန်လျှင် တစ်လီ၊ ဗွက်သို့ ရောက်ပြန်သော် တစ်မျိုးနှင့် အမျိုးမျိုး မောင်းတတ်သော လှည်းဆရာ အား မည်သူ မချီးမွမ်းဘဲ နေနိုင်ပါအံ့နည်း။

လှည်းဆရာသည် လှည်းမောင်းရာတွင်သာ လင်္ကာဆရာနှင့် တူသည်မဟုတ်။ စကားအသုံးပြုသောနေရာတွင်လည်း များစွာ တူ လေသည်။ လင်္ကာဆရာ၏ ဝါသနာ၊ လင်္ကာဆရာ၏ အလေ့အထ၊ လင်္ကာဆရာ၏ သဘောထားတို့မှာ သူ၏လင်္ကာများတွင် ပေါ်နေသကဲ့ သို့ လှည်းဆရာကျော် တစ်စုံတစ်ယောက်၏သဘောထား၊ အလေ့ ဝါသနာ၊ အမူအရာတို့မှာလည်း ထိုလှည်းဆရာ လှည်းမောင်းရာတွင် အသုံးပြုသောစကားတို့တွင် ထင်ပေါ်လျက် နေလေတော့၏။ အချို့

သောလှည်းဆရာတို့သည် လှည်းမောင်းသောအခါ ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်း သော စကားတို့ကိုသာ အသုံးပြုလေ့ရှိကြကုန်၏။ မိမိတို့လှည်းပေါ်တွင် မည်သူမည်ဝါ ပါလာသည်ကို အမူမထားမိကြချေ။ လှည်းပေါ်တွင် ဘုန်းကြီးပင် ပါလာစေကာ၊ အပျိုအရွယ်မိန်းကလေးများပင် ပါစေကာ၊ မိမိထက် ဂုဏ်ကြီးသောသူပင် ပါစေကာ ဆင်ခြင်ခြင်းမရှိ။ လှည်းပေါ် တက်မိလျှင် ဆဲရေးတိုင်းထွာကာ မောင်းလေတော့၏။ ထိုလှည်းဆရာ သည် မိမိ မောင်းနှင်နေသော နွားနှစ်ကောင်၌သာလျှင် စိတ်စွဲလမ်းနေ သောကြောင့် မိမိဆဲဆိုရေရွတ်နေသည်ကို အမူမထားမိချေ။ လင်္ကာ ဆရာမှာလည်း ဤနည်းအတူပင် ဖြစ်လေသည်။ မိမိဖွဲ့ဆိုနေသော လင်္ကာတွင်လျှင် စိတ်ဝင်စားနေသောကြောင့် မိမိအနီးအနားတွင် ရှိနေသောသူတို့အား ဂရုမစိုက်နိုင်။ မိမိ၏လင်္ကာသည် မည်သူ့အား ထိခိုက်၍သွားမည်ဟု အမူမထားနိုင်ဖြစ်လေသည်။

အချို့သောလှည်းဆရာတို့ကား နွားများကို များစွာ ဆဲရေး တိုင်းထွာခြင်း မရှိသော်လည်း အော်ငေါက် ရေရွတ်ကာ အတင်းအဓမ္မ၊ ရိုက်မောင်း ထောင်းမောင်းပြကာ မောင်းလေ့ရှိကြလေသည်။ ထိုသူတို့ ကား ဒေါသကြီးသောသူတို့ဖြစ်ကြကုန်၏။ လှည်းပေါ်တွင် လိုက်ပါ လာသော သူတို့သည် ထိုသို့သောလှည်းဆရာမျိုး၏ အကဲကို ချက်ချင်း ခတ်နိုင်ပေ၏။ အချို့သောလှည်းဆရာတို့ကား ယဉ်ကျေးနူးညံ့သော စကားတို့ကို သုံးကာ နွားများကို ချောမော၍ မောင်းလေ့ရှိကြလေ သည်။ ထိုသူတို့ကား သိမ်မွေ့နူးညံ့သော စိတ်ထား ရှိကြသောသူတို့ ပေတည်း။ အချို့ကား မလျှော့မတင်း စောင်းကြိုးညှင်းသို့ မာသည့် နေရာတွင်မာ၊ နုသည့်နေရာတွင် နုနုပြောဆိုကာ မောင်းနှင်လေ့ရှိကြ လေသည်။ လင်္ကာဆရာများတွင်လည်း ဤနည်းနှင့်ပင် ကြမ်းတမ်း သောစကားတို့ကို သုံးသူလည်းရှိ၊ နူးညံ့ သိမ်မွေ့သော စကားတို့ကို

သုံးသူတို့လည်းရှိ၊ မကြမ်းမနု အလယ်အလတ် စကားတို့ကို အသုံးပြုသောသူတို့လည်း ရှိလေသည်။

လင်္ကာဆရာကျော်သည် မိမိရောက်ဖူးသော တစ်နေရာရာ၏ ရှုမျှော်ခင်းကို လင်္ကာဖတ်သူတို့၏ မျက်စိထဲတွင် ကွင်းကွင်းကွက်ကွက် ပေါ်လာအောင် စပ်ဆိုလေ့ ရှိပေ၏။ လှည်းဆရာကျော်သည်လည်း လှည်းနောက်သို့ မျက်နှာပြုကာလိုက်ပါလာသော သူ၏ စိတ်ထဲတွင် ကွင်းကွင်းကွက်ကွက် ပေါ်လာအောင် လမ်းအကြောင်းကို လှည်းမောင်းရင်း ထုတ်ဖော်၍ သွားလေ့ရှိ၏။ ချောက်သို့ ရောက်လျှင် ချောက်သို့ ရောက်မှန်းသိ၏။ တောင်ဘက်သို့ ရောက်လျှင် တောင်တက်မှန်းသိ၏။ လှည်းပေါ်ပါလာသောသူသည် လှည်းဦးကို ကျောခိုင်း၍ ထားသော်လည်း လှည်းဆရာစကားကြောင့် လမ်း၏အခင်း လမ်း၏ ပုံပန်းကို ထင်းထင်းကြီး စိတ်ထဲတွင် မြင်၍ သွားတော့၏။ လှည်းဆရာကျော်နှင့် လင်္ကာဆရာကျော်တို့သည် ရှုမျှော်ခင်းကို သရုပ်ဖော်ရာ၌ အတူတူပင် ဖြစ်တော့၏။ လင်္ကာဆရာ၏ ရှုမျှော်ခင်းကို စာအုပ်ပြုလုပ် ရိုက်နှိပ်ထားသောကြောင့် ကြာရှည်ခံ၏။ လှည်းဆရာကျော်၏ ရှုခင်းကိုကား မည်သူ တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ ဂရုစိုက်ကာ ပုံနှိပ်ထားခြင်း ရှိသောကြောင့် ခံများမှာ ချက်ချင်းပင် ပျောက်ကွယ်သွားရရှာပေသည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် လှည်းဆရာကျော်တို့မှာ လင်္ကာဆရာကျော်တို့ကဲ့သို့ ကျော်ကြားခြင်း မရှိ၊ ဂုဏ်ကြီးမားခြင်း မရှိ၊ လူအများ၏ ချီးမွမ်းခြင်းကို မခံကြရပေ။ ဤသို့မဖြစ်စေရာ။ မှတ်တမ်းတင်ထားထိုက်သောလှည်းဆရာတို့၏ စကားများကို မှတ်တမ်းတင်ထားရန် သင့်လှပေသည်။ ကိုင်း-မှတ်တမ်းတင်ကြပါစို့။

မိုးမြစ်ကမ်းခြေတွင် တည်ရှိသော မုံညင်း ခေါ် ရွာသိမ်ရွာငယ်ကလေးတစ်ရွာတွင် လှည်းဆရာကျော် မောင်ဘဆိုသူ တစ်ယောက်

သည် ရှိသတတ်။ တစ်ရံခါသော် မောင်လူအေးသည် နယ်လှည့်ထွက်ရင်း ထိုမုံညင်းရွာသို့ ရောက်၍ လာ၏။ ထိုရွာတွင် တစ်ညခိုအိပ်ပြီးနောက် ခြောက်မိုင်ခန့်ဝေးသော မဲလီရွာသို့ နံနက်စောစော ခရီးထွက်ရန် ရှိသောကြောင့် မောင်လူအေးစီးရန် မောင်ဘ၏လှည်းကို သူကြီးမင်းက စီမံ၍ ပေးလိုက်လေသည်။ မုံညင်းနှင့် မဲလီအကြား လှည်းလမ်းကား ကြမ်းတမ်းလှ၏။ မိုးမြစ်ကို မကြာမကြာ ဖြတ်ကျော်ရ၏။ မူးမြစ်ကမ်းဘေး ကျောက်တုံး၊ ကျောက်ခဲများ အကြားလည်း သွားရ၏။ ရွံ့ဖွက်များကိုလည်း ကျော်ရ၏။ ချောက်ကမ်းပါးများကိုလည်း ဖြတ်ကူးရ၏။ မြေပြင်တွင်လည်း သွားရ၏။ ဖုန်ထူထပ်သော နေရာ၊ သံပေါသောနေရာများတွင်လည်း သွားရ၏။ ဤလမ်းဆိုးလမ်းကြမ်းကြီးတစ်လျှောက် မောင်ဘသည် နံနက်စောစော ၆-နာရီအချိန်တွင် မိမိ၏နွားဝါနှစ်ကောင်ကသော လှည်းကို မောင်းနှင်လာခဲ့၏။ မောင်လူအေးကား လှည်းဦးကို ကျောခိုင်းကာ ခြေတွဲလဲခု၍ လိုက်ပါလာ၏။ အတန်ကလေး သွားမီလျှင် မောင်ဘ၏စကားတို့ကို မောင်လူအေး နားထောင်မှန်းမသိ နားထောင်လျက် နေတော့၏။ မောင်ဘ၏နွားမောင်းပုံကို အောက်တွင် ဖော်ပြလိုက်ပါအံ့။

“ကိုင်း-သွားကြ။ ဟဲ့ကောင်ကြီး။ ဘာနေ့နေ့ လုပ်နေရတာ တုန်း။ အောင်မယ် စောစောစီးစီးသွားရလို့ ပျင်းနေသလား။ ကြိမ်လုံးနဲ့ ချရ မကောင်းဘဲ နေတော့မယ်။ အဲ ဟုတ်ပြီ။ သည်လိုမှပေါ့။ ဟာ-ဒီဘက်က ကောင်ကလေးက ဘာပြုလို့ မဆွဲတာတုန်း။ ဝယ်အချောင်ခိုဘာကိုး။ ဟဲ့ တောနွား။ နင့်ကိုပါ ရိုက်ရမလား။ ကိုင်း-မှတ်ကရော (ကြိမ်လုံးနှင့် တစ်ချက်ချ၏။) ဟဲ့ လမ်းကသွား။ နှင့်မျက်စိ မရှိဘူးလား။ ဘာဖြစ်လို့ ဟိုဘက်ကို ဖယ်ဖယ်ပြီး တက်နေရတာလဲ။ အဲ-မှတ်ကရော။ အခုမှ ကောင်းကောင်း ပြေးတော့တယ်။ သည်လိုလဲ

ပြေးကြဦးမှပ။ လမ်းကောင်းတဲ့အခါမှာ ပြေးထားတာ ကောင်းတယ်။
တော်တော်ကြာ တောင်ပေါ်တက်ရင် ပြေးနိုင်မှာမဟုတ်ဘူး။ ဟဲ့ကောင်
ကြီး ဟိုရှေ့ကဟာ ချိုင့်ကြီး ထင်တယ်။ ဖြည်းဖြည်း အောင်မယ်
ပြေးမယ့်ပြေးတော့လဲ မရပ်ချင်ကြဘူး။ ဖြည်းဖြည်းလိုဆိုတာ မကြား
ကြဘူးလား။ ကပ်ပေပေနဲ့ နွားတွေ။ ဖြည်းဖြည်းကွ ဖြည်းဖြည်း။
စုတ်စုတ်-စုတ်စုတ် (မောင်လူအေး လှည်းရဲတိုင်ကို မြဲမြဲကိုင်ထား၏။
လှည်းမှာ အရှိန်သေ၍ သွားလေသည်။ တဖြည်းဖြည်း ချိုင့်ထဲသို့
ရောက်သွား၏။)

ဟုတ်ပြီ-ကိုင်း ပြေးလိုက်ကြဦး။ လမ်းကောင်းလာပြီ။ အဲ-
အခုတော့ မပြေးချင် ကြဘူး။ အင်မတန်ခက်တဲ့နွားတွေ။ ကြိမ်လုံးနဲ့
ဆော်လိုက်ရ မကောင်းဘဲ နေတော့မယ်။ ဟဲ့ ကိုင်း-မှတ်ကရော
(ကြိမ်လုံးနှင့် ဆော်။ နွားများပြေးကြ၏။)

ကိုင်း-ရပ်ကြဦး။ ကျောက်တွေဆီ ရောက်လာပြီ။ အောင်မယ်
သည်လိုတော့ မရပ်ချင်ပြန်ဘူး။ ရပ်ခိုင်းရင် ရပ်ကြ။ (ရပ်ကြ၏)
အင်း-ဖြည်းဖြည်းသွား။ ခြေချော်သွားမယ်။ နင်တို့ခြေချော်တာ ကိစ္စ
မရှိဘူး။ လှည်းမှောက်မှဖြင့် တို့ ဒုက္ခရောက်နေဦးမယ်။ သည်နွားကြီး
ဟာ ဘာဖြစ်နေသလဲ။ လမ်းကြောင်းကကို မသွားချင်ဘူး။ ဟိုဖြတ်
လိုက် သည်ဖြတ်လိုက်နဲ့။ ကိုင်း-မှတ်ကရော။ အခုလို ရိုက်မှရတယ်။
စိတ်မှတ်ကို မရှိဘူး။ ဟော ဟိုရှေ့မှာအဆင်းကြီး။ ဖြည်းဖြည်းသွား။
ပြေးဆင်းမယ်များ မကြနဲ့။ ဖြည်းဖြည်း-ဖြည်းဖြည်း (မောင်လူအေး
လှည်းရဲတိုင်ကို ကိုင်ရပြန်၏။) ချောင်းကို ဖြတ်ပလားဆို မင်းတို့
တယ်အမြီးခတ်တာကိုး။ ကိုင်း-ဘယ်မလဲအမြီးတွေ လာခဲ့ကြ။ ငါ
ကိုင်ထားမယ်။ ဟဲ့ ကောင်ကြီး သည်ဘက်က ဝိမိတယ်။ ဘယ်အနက်
ထဲကို ဆွဲသွားတာလဲ။ ရေစီးနဲ့ ပါသွားရင် အားလုံးသေကုန်ဦးမယ်။

သည်ဘက်က ကောင်လေးကလဲ မဆွဲထားဘူး။ တယ်ခက်တာကိုး။
ကိုင်း-ရေသောက်ချင် သောက်ကြဦး။ အဝေးကြီး သွားရဦးမယ်။
ကိုင်း-တော်လိုက်ကြဦး။ ဗိုက်တင်းနေရင် ပြေးနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။
ရှေ့ချောင်း ရောက်မှ သောက်ချင် သောက်ကြ။ ဟဲ့ ဘာလုပ်နေသေး
သလဲ။

ဟော ဟိုရှေ့က ကမ်းပါးကြီး ရောက်လာပြီ။ ကောင်းကောင်း
တက်ကြ။ မတော် ပြန်ကျလာမှဖြင့် အခက်ပဲ။ ဟုတ်ပြီ ဟ-ဟ
ဟိုဘက်က အကောင်က မရုန်းဘဲကိုး။ ကိုင်း-မှတ်ကရော (တုတ်နှင့်
ချ၏) ဟုတ်ပြီ။ ဟုတ်ပြီ ဟာ-လှည်းဦးပေါ်နေတယ်။ ကိစ္စမရှိဘူး။
ဒါကလေးမှ မရုန်းနိုင်ဘူးလားကွယံ။ (မောင်လူအေး လှည်းဦးဘက်သို့
တိုး၍ ထိုင်၏။) အဲ ဟုတ်ပြီ။ ရုန်းလိုက်ကွဲ့ ရုန်းလိုက်။ သည်လောက်
ကလေးကို ကြောက်လို့။ အဲရောက်ပြီ။ မောကြသလား။ တယ်မော
တတ်ရာမကော သည်လောက်လေးနဲ့များ မောရတယ်လို့။ ကိုင်း-
မြေပြင်ရောက်ပြီ။ ခတ်သုတ်သုတ်ကွဲ့။ တော်တော်ကြာ နေပူနေဦးမယ်။
ပေါင်းလဲ မပါဘူး။

ဟာ-သည်လမ်းမှာ တယ်ချုံတွေ ပေါသကိုး။ ဘယ်ဘက်က
ဆီးချုံတွေကိုလဲ သူကြီးက အခုတ်မခိုင်းဘူး ထင်ပါရဲ့။ လှည်းနဲ့တောင်
ကောင်းကောင်းမလွတ်တတ်ဘူး။ (မောင်လူအေး ညာဘက်သို့ ရွှေ့၍
ထိုင်၏။)

ဟဲ့အင်း-သည်လိုလဲ ပြေးဦးမှပေါ့။ ဟဲ့နေကြဦး။ ခပ်ဖြည်း
ဖြည်း။ ဟိုရှေ့ကဟာ ချောက်နဲ့တူတယ်။ ကိုင်း ဖြည်းဖြည်းဆင်း။
ဟာ-ကျောက်တွေ တယ်ထူတာကိုး။ တက်လိုက်ကြကွဲ့။ ကြိတ်ပြီးဆွဲ
သည်လိုနဲ့ မရဘူး။ ကျောက်တုံးတွေ အင်မတန်များတယ်။ ဟာ

၄၄ မြန်မာစာပေ

လူသည်လျှင်
ချစ်ကြင်နိုး၊ အိမ်ထောင်ကြီးနှင့်
စိတ်လည်းချမ်းမြေ့၊ ပျော်ရွှင်မွေ့ဖွယ်
စေ့စပ်ပါဘိ၊ စည်းစိမ်ရှိလည်း...

လူစိတ်ပျောက်၍
ဖောက်ပြန်သောခါ၊ ကြောက်စရာပင်
စိတ်မှာ မယုံနိုင်အောင် ရှိတကား။ ။

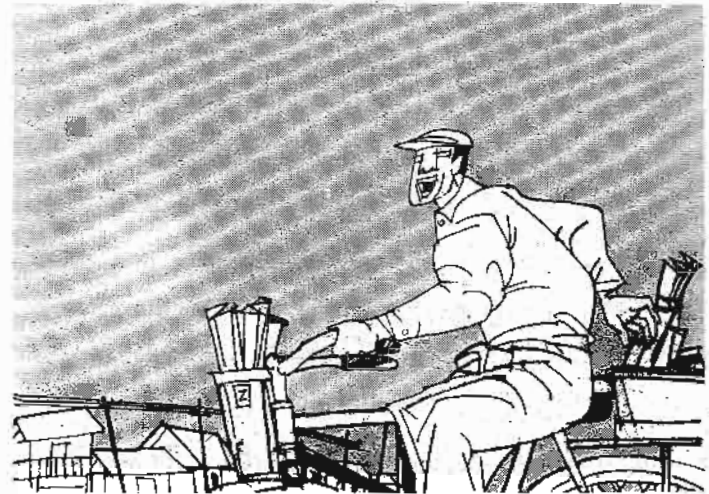
ထိလာစစ်သူ

ထိလာစစ်သူ

ဦးဘရင်၊ ဒေါ်အုန်းတင်တို့မှ ၁၉၃၂၊ ဧပြီလ၁၈-တွင် မိတ္ထီလာ စစ်သည်ရွာ၌
ဖွားမြင်သည်။ 'မဲခေါင်မြစ်မှ အိုရွက်ဝါ'ဖြင့် ၁၉၆၁-စာပေဗိမာန်ဆု ရရှိခဲ့သည်။
ယင်းကဗျာကို ဂျပန်ဘာသာပြန်ဆိုထုတ်ဝေခဲ့သည်။ နှစ်ဆယ်ရာစု မြန်မာ
စာဆိုနှင့် မြန်မာကဗျာ(ဂုဏ်ဝင်း)ဖြင့် ၁၉၉၁-အမျိုးသားစာပေ သုတပဒေသာ
(ဝိဇ္ဇာ)ဆု ရရှိခဲ့သည်။ "မဲခေါင်မြစ်မှ အိုရွက်ဝါ"ကဗျာအတွက် ဂျပန်နိုင်ငံ
INDO CHINA VENTURE FORUMအဖွဲ့ကြီးက (THE GREAT
POET LAUREATE) ကဗျာစာဆိုသရဖူဘွဲ့ကို ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ စာပေ
များ ဆက်လက်ပြုစုရေးသားနေဆဲ ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားများနှင့်အလုပ်

ဦးဖိုးကျား

ဦးဖိုးကျား

အဖ ဦးဖေ၊ အမိဒေါ်ဒေါင်းတို့မှ ၁၂၂၂၊ တန်ခူးလဆန်း-၄-ရက်နေ့တွင်
ဟင်္သာတ နိဗ္ဗာန်ရွာ၌ ဖွားမြင်သည်။ ၁၉၂၀-ကျောင်းသားသပိတ်ဖြစ်သော
အခါ ဦးဖိုးကျားသည် အမျိုးသားပညာဝန်အဖြစ် ရာထူးမယူဘဲ ဆောင်ရွက်
ခဲ့သည်။ ပုသိမ်ရာဇဝင်၊ ပေါ်ရာဇာဘိဓာန်၊ မြန်မာရာဇဝင်၊ မြန်မာ့ဂုဏ်ရည်၊
ကိုယ်တွေ့ဝတ္ထုများ စသည့်စာပေများကို ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၃၀၄၊ တန်ခူး
လပြည့်ကျော် ၁၁-ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။

ကျောင်းသားများနှင့် အလုပ်

ကျွန်ုပ်သည် အလုပ်ကိုယုံကြည်သူ ဖြစ်သည်။ အလုပ်မလုပ်၊ လုပ်ကော
လုပ်ကောနေသူကို အလွန်မြင်ပြင်းသည်။ သူတစ်ပါး၏ ကြောင့်ကြကို
ခံ၍ ရေသာခိုနေသူတို့ကိုလည်း မကြည့်ချင်။

ယခု ဆယ်သန်းတွင် အလုပ်လုပ်ရန်ကို နည်းလမ်းပြကာ
တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ခဲ့ကြသည်မှာ ကာလအတန်ကြာလေပြီ။ စာဖတ်သူ
၁၀၀ မှာ ၁၀ ယောက်လောက် လိုက်နာပြုလုပ်ကြလျှင် မြန်မာပြည်မှချ
ကြီးပွားတိုးတက်ရမည်။

သို့ရာတွင် တိုက်တွန်းသလောက် လိုက်နာမလုပ်ကြသည်မှာ
ငယ်ငယ်က အလုပ်လုပ်သောအလေ့အကျင့်မရှိ၍၊ သို့မဟုတ် နည်း၍
လိုက်နာ မလုပ်ကြခြင်း ဖြစ်တန်ရာသည်။ ထိုကောင်းမွန်၏။ ကောင်း
သည်ကို သိခြင်းက တစ်ဌာန၊ ထိုကောင်းသည်ကို တကယ်လုပ်ခြင်းက
တစ်ဌာန တခြားစီ ဖြစ်ကြသည်။ အမှန်မှာ လုပ်ခြင်းက ပိုမို အရေး
ကြီးလေသည်။ ဤအရေးတွင် အလေ့အကျင့်သည် လိုရင်းဖြစ်သည်။
အလုပ် လုပ်နေကျသူသာ အလုပ်ကို လုပ်ချင်လေသည်။ သို့ကြောင့်
ကျွန်ုပ်တို့လူစုကို ငယ်ငယ်က လေ့ကျင့်ပေးရမည်။

လိုရင်းကား ကျောင်းသားတွေသည် မိဘ အကြောင့်ကြကိုခံ၍
ကျောင်းမနေရပဲ မိမိ၏ကျောင်းလခ စသော ကျောင်းစရိတ်ကို မိမိ
ကိုယ်တိုင် ရှာဖွေ၍ သင်စေလိုသည်။

ကျွန်ုပ်သည် အင်္ဂလိပ် ၇-တန်းကျောင်းတွင် နေစဉ် ဆရာကြီး
ထံမှ အမေရိကန်ပြည်တွင် မိဘစရိတ်နှင့်ကျောင်းနေရသူများ အလွန်
မျက်နှာငယ်အောက်ကျကြောင်း ကြားရလေသည်။ မိဘမည်မျှပင်
ချမ်းသာစေကာမူ သားသမီးတို့သည် ကျောင်းအားချိန်၌ သတင်းစာ
ရောင်းခြင်း၊ စာအုပ်ရောင်းခြင်း၊ သရေစာရောင်းခြင်း၊ ကစားစရာ
ရောင်းခြင်း၊ အချိန်နှင့် အစေခံအလုပ်၊ အချိန်နှင့် စာရေးအလုပ်၊
တံမြက်လှည်း၊ ရေခပ် စသည်တို့ဖြင့် အလျဉ်းသင့်ရာ၊ မိမိတို့နှင့်
တော်သင့်ရာ အလုပ်လုပ်ကြလေသည်။ ထိုမိမိတို့ကိုယ်တိုင် အလုပ်မှရ
သော အခကြေးငွေ အမြတ်အစွန်းကို ကျောင်းစရိတ်ပြု၍ နေကြကုန်
သည်။ အားကျဖွယ် ကောင်းလေစွ။

ထိုသို့ ကိုယ့်စရိတ်ဖြင့် ကိုယ်နေရာ၌ အကျိုးတို့ကား မိဘ
စရိတ်သက်သာခြင်းမှာ ပထမရသောအကျိုး ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင်
တစ်လလျှင် ခို-မှ ၁ဝိ-မျှလောက် သက်သာသော အကျိုးသာ ဖြစ်
သည်။ ထို့ထက်သာလွန်ကြီးမြတ်သော အကျိုးတို့မှာ ရှိကုန်သေး၏။

ငွေ၏တန်ဖိုးကို သိခြင်း

ပိုက်ဆံကို မိမိကိုယ်တိုင် ရှာရသဖြင့် ပိုက်ဆံရရန် မည်မျှခက်ကြောင်း
သိရလေသည်။ သို့ကြောင့်လည်း ပိုက်ဆံ၏တန်ဖိုးအမှန်ကို သိလေ
သည်။ သို့သိသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ပိုက်ဆံကို အရမ်းမသုံးတော့ချေ။

ကျွန်ုပ်သည် အနှစ်နှစ်ဆယ်ခန့် ကျောင်းသားအဖြစ် နေပြီး၏။
မြန်မာ ၇-တန်း အောင်ပြီးမှ အင်္ဂလိပ် ဘီအေတန်းသို့ ရောက်ခဲ့၏။

ဤအတွင်း များစွာသော ကျောင်းသား သူငယ်ချင်းတို့ကို တွေ့ခဲ့ရသည်
တွင် အိမ်က ပိုက်ဆံ ဖောဖောသီသီပေးခြင်းကို ခံရသော ကျောင်းသား
တို့မှာ ပျက်စီးသည်များ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ယခုအခါ အရပ်ရပ်အနယ်နယ်
သို့ ရောက်၍ ရှေးကျောင်းနေဘက်များကိုတွေ့ရာ ကျောင်းနေစဉ်က
ပိုက်ဆံ ပေါပေါသုံးရသူတို့သည် အကျိုးအပုံအပျက်အစီးဖြစ်နေသည်ကို
အများအားဖြင့် တွေ့ရလေသည်။ ဤသို့အားဖြင့် ပိုက်ဆံ၏ တန်ရာ
တန်ဖိုးကို မသိခြင်း၏အပြစ် သိရသော အကျိုး ထင်ရှားလာလေသည်။

အလုပ်အကိုင်နားလည်ခြင်း

ဤသို့ငယ်ရွယ်စဉ်က အလုပ်မျိုးစုံကို အောက်ခြေသိမ်းကစ၍ လုပ်ကိုင်
ရလေသဖြင့် ကျောင်းထွက်သော် အလုပ်ကို နားလည်လေပြီ။ ယခု
ကာလလို ကျောင်းကထွက်လျှင် အလုပ်အတွက်ကို မပူရလေပြီ။
သူများ၏အခိုင်းကို စောင့်မနေရတော့ချေ။ လိုချင်သူတွေလည်း
များလတ္တံ့။

အလေ့အကျင့်ရခြင်း

ကျောင်းနေစဉ် ငယ်စဉ်ကပင် နေ့စဉ်လုပ်ကိုင်ရသူ ဖြစ်၍ အကျင့်ရပြီး
ဖြစ်လေသည်။ အလုပ်မလုပ်ရလျှင် ပျင်းလေတော့သည်။ အလုပ်လုပ်ဖို့
သူတစ်ပါးက မတိုက်တွန်းရ။ မိမိကသာ တိုက်တွန်းရလေတော့သည်။
ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤကဲ့သို့သော ၁၀-နှစ် ၁၅-နှစ်လောက်ကစ၍
ထိုသို့ အလုပ်သမားကျောင်းသားများကို ရခဲ့ပါမူကား ဆယ်သန်းသည်
ယခုလောက် အလုပ်လုပ်ရန် တိုက်တွန်းရမည် မဟုတ်ချေ။

ဖျတ်လတ်ခြင်း

အမြဲထကြွလုပ်ကိုင်နေသူမှာ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း မရှိတော့ပြီ။ လုံ့လ ဝီရိယ
အလိုလို ပေါ်လာလေသည်။ အလိုလို စိတ်ရွှေနေစေကာ ကြည်လင်
ဖျတ်လတ် ကျေနပ်ချမ်းသာ ရှိပေလိမ့်မည်။

ကျန်းမာခြင်း

စက်သည် မလည်ရက ချေးတက်သည်။ လည်နေမကျက ကောင်း
ကောင်း မလည်နိုင်။ အလုပ်နှင့်မပြတ်သူမှာ လည်နေကျစက်ကဲ့သို့
သန့်ရှင်းချောမွတ် ကျန်းမာမည်ကား မလွဲတည်း။

ကြီးမြတ်သောစိတ်

ဤကား နောက်ဆုံးအဖိုးတန်ဆုံးဖြစ်သည်။ မိမိကိုယ်ကို မိမိထူထောင်
ခဲ့သူဖြစ်၍ လူတိုင်းကို စေ့စေ့ကြည့်လေသည်။ ခါးကုန်း၍ ခေါင်းစိုက်၍
ပြောမည့်လူစား မဟုတ်တော့ပြီ။ မိမိကိုယ်တိုင်ကို အားကိုးသူဖြစ်၍
လောကတွင် ငါလုပ်ချင်တာ ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်စိတ် ပေါ်လာလေ
သည်။ ဖြစ်လည်း ဖြစ်နိုင်လေသည်။

ဤသို့အားဖြင့် မြန်မာပြည်ရှိကျောင်းသားတို့ကို ကိုယ်စရိတ်
နှင့် ကိုယ် ကျောင်းနေနိုင်အောင် ကြိုးစားသင့်ကြလေသည်။

အပြင်အပ လုပ်မရအောင် မိဘစသည်တို့က အိမ်မှာပင်
တံမြက်လှည်း၊ ထွေးခံဆေး၊ ရေထည် စသော အိမ်အလုပ်ကို လခ
ပေး၍လုပ်စေသင့်သည်။ မိမိ၏သားကို အလကားပေးသည်ဟု အထင်
မရောက်စေလိုခြင်း ဖြစ်သည်။ မိဘက ပိုက်ဆံ ကြွယ်ဝ၍ ပေးကမ်းပို့
သော် ဘဏ် စသည်တို့တွင် မိမိ၏သားသမီးအတွက် ငွေသွင်းငွေထုထား
ပါလေ။ အလွန်လိုသောအခါ ကြီးသောအခါမှ ၎င်းကိုသုံးစွဲစားပါစေ။

၅၀ မြန်မာစာပေ

ကျောင်းနေစဉ် ငယ်ရွယ်စဉ်အခါတွင် ကြေးငွေကြောင့် မပျက်စီးပါ
စေလင့်။

ဤသို့အားဖြင့် ငယ်ရွယ်စဉ်ကပင် အလုပ်ကို လေ့ကျင့်
သင်ကြားစေလိုကြောင်း ဖော်ပြလိုက်ရပါသည်။

(ဆယ်သန်းသတင်းစာ-ဒုတိယတွဲနံပါတ်-၂၆၄)

ဦးစိုးကျား

ဦးစိုးကျား ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်၊ ရန်ကုန်၊ နှလုံးလွှစာပေ၊ ၁၉၇၅။

သူငါ ညီမျှ မရှိကြသော်

သဘာဝလျှင်

လောကသာယာ၊ ကြည်ရွှင်သာအောင်

အာကာတင့်ရွှန်း၊ တိမ်လွှာပန်းနှင့်

သာဆန်းရင်၊ ပန်းသင်းထုံနှင့်

သံစုံမြည်ကြွေး၊ သာရကာကျေးနှင့်

ပိုက်ထွေးသမှု၊ ဖန်ဆင်းပြု၏။

သို့ပြုငြားလည်း

လူသားသတ္တဝါ၊ ငါတို့မှာလျှင်

သူငါ ညီမျှ၊ မရှိကြသော်

လောက မသာနိုင်တကား။

တစ်ဦးထံဝယ်

ပိုလျှံအစာ၊ ရှိချေပါလည်း

အစာချို့တဲ့၊ တစ်ဦးမဲ့သော်

အိုဘဲ လောက၊ ဤမြေချာသည်

ဘယ်မှာ သာယာတော့မည်နည်း။

၅၂ မင်းယုဝေ

မင်းယုဝေ

တစ်ဦးမှာဝယ်
များစွာဝင်ငွေ၊ ပေါများနေ၍
အခြေမြင့်မြင့်၊ အနေတင့်လည်း
မမြင့်နိမ့်ကျ၊ ကွာလှမ်းလှ၍
ဘဝချို့တဲ့၊ တစ်ဦးမဲ့သော်
အိုဘုံလောက၊ ဤမြေချာသည်
ဘယ်မှာ သာယာတော့မည်နည်း။

မင်းယုဝေ

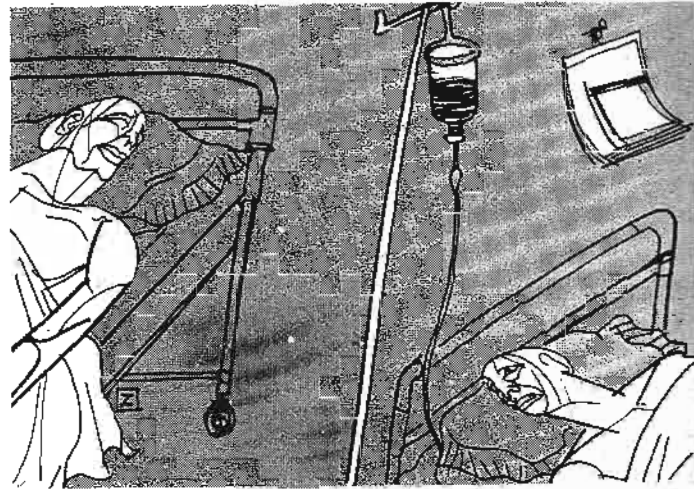
ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၆၇၊ ဇန်နဝါရီလ။

မင်းယုဝေ

အဖ ဦးထွန်းဆိုင်၊ အမိ ဒေါ်သင်တို့မှ ၁၉၂၈ တွင် ပုသိမ်မြို့၌ မွေးဖွား
ခဲ့သည်။ ကဗျာ၊ ဝတ္ထု၊ ဆောင်းပါးများ၊ စာဆိုနှင့် သုတေသီ၊ မြန်မာစာပေ
မိတ်ဖွဲ့၊ အစရှိသော မြန်မာစာပေဆိုင်ရာ သုတေသနဆောင်းပါးများ ရေး
ခဲ့သည်။ ငွေတာရီနှင့် တွဲဖက်ရေးသားသော ကမ္ဘာကျော်အိစ္စတပ်ပုံပြင်များ
ဖြင့် စာပေဗိမာန် စာပေဆု ရရှိခဲ့သည်။ ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်းကို ၁၉၆၀ တွင်
ထုတ်ဝေ၍ စာတည်းချုပ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ “မင်္ဂလာမောင်မယ်”
ကလေးစာစောင်ကို ထုတ်ဝေလျက်ရှိသည်။ စာပေရေးသားပြုစုနေဆဲ
ဖြစ်သည်။

ဆေးရုံနှင့်ကျွန်တော် သို့မဟုတ် တတိယအတွေး

ဇော်ဂျီ

ဆရာဇော်ဂျီ

အဖဦးယော၊ အမိဒေါ်စိန်ညွန့်တို့မှ ၁၉၀၇၊ ဧပြီ-ရက်တွင် ဖျာပုံ၌
ဖွားမြင်သည်။ ၁၉၂၃-မှစ၍ ကဗျာများရေးခဲ့သည်။ ရှေးခေတ်ပုဂံကဗျာများနှင့်
အခြားကဗျာစာအုပ်များ၊ နင်လားဟဲ့ချစ်ဒုက္ခနှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ စာအုပ်
တို့ဖြင့် အမျိုးသားစာပေဆုများ ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၅၅-တွင် သခင်ကိုယ်တော်
မှိုင်းဇီကာစာအုပ်ဖြင့် စာပေဗိမာန် စာပေဆု ရရှိခဲ့သည်။ မဟာ
ဆန်ချင်သူ ပြဇာတ်(၁၉၃၄)၊ စာပေလောက(၁၉၄၉)၊ ပိတောက်ဝါကဗျာများ
(၁၉၅၁)၊ ရသစာပေဇီကာ၊ ရသစာပေအဖွင့်(၁၉၆၃) စသည့် မြန်မာစာပေ၊
ကဗျာနှင့်သုတေသနစာအုပ်များကို ရေးသားခဲ့၏။ ၁၉၉၀၊ စက်တင်ဘာလ၊
၂၉ တွင် ကွယ်လွန်သည်။

ဆေးရုံနှင့် ကျွန်တော် သို့မဟုတ် တတိယအတွေး

ဆေးရုံကိုမြင်လျှင် ပထမအတွေးသည် ရောဂါဖြစ်သည်။ ထိုအတွေး ဝင်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဒုက္ခကို သတိရချင်သည်က များသည်။ တစ်ဖန် ထိုနှင့်တစ်ဆက်တည်း ဒုတိယအတွေး ဝင်လာတတ်သည်။ ထိုအတွေးသည် လူနာ ဖြစ်သည်။ ထိုအတွေးဝင်လာသောအခါ စိတ်မကောင်း ဖြစ်ချင်သည်က များသည်။ လူနာသည် ဆွေထံမျိုးထဲက ဖြစ်လျှင်၊ မိတ်ဆွေထဲကဖြစ်လျှင် စိုးရိမ်စိတ်ပင် ဖြစ်လာတတ်သည်။ ထိုနည်းတူစွာ ဆေးရုံဟူသော အသံကို ကြားလျှင်လည်း ဒုက္ခကို သတိရချင်သည်က များ၍ စိတ်မကောင်းဖြစ်ချင်သည်က များသည်။

ဤသို့ဖြင့် ဆေးရုံနှင့်ဒုက္ခ တွဲနေသည်ဟု ထင်စရာ ဖြစ်လာသည်။ လမ်းမမှ “ပဲပြုတ်”ဟစ်သံကို ကြားတိုင်း ပဲပြုတ်သယ်ဒေါ်တိုးကို သတိရလိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ “နွားနို့”ဟစ်သံကိုကြားတိုင်း နွားနို့သယ် လာလားဘာဘူကို သတိရလိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ကြာသော် ဆေးရုံကို ဒုက္ခဟု စွဲလာတတ်သည်။ ကြာလေလေ ထိုအစွဲ ခိုင်လေလေဖြစ်လာ၍ ကိုယ့်အသိသည် ဆုံးခန်းတိုင် ရောက်ပြီ။ နောက်ထပ် သိစရာ မလိုတော့ပြီဟု ယူချင်စိတ် ပေါက်လာတတ်သည်။

ကျွန်တော်သည် ဆေးရုံကိုမြင်တိုင်း ထိုသို့တွေး၍၊ ထိုသို့ သတိရ၍၊ ထိုသို့စွဲ၍ ထိုသို့ယူချင်စိတ် ပေါက်ခဲ့ဖူးသည်။ လမ်းမမှ မျှော်ကြည့်လျှင် ရန်ကုန်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးကို ရှင်းရှင်းကြီးမြင်ရသည်။ ဗိသုကာဟန်သည် ၂၀-ရာစု ခေတ်ဦးဟန် ဖြစ်သော်လည်း တစ်မျိုး ခံညားပါသည်။ ယခုထက်တိုင် မားမားမတ်မတ် ရပ်တည်လျက် ရှိသည်။ ဘီးဆံပတ်နှင့်၊ မဟာနဖူးနှင့်၊ ပဝါရှည်နှင့်၊ ရင်ဖုံးအင်္ကျီ လက်ပွနှင့်၊ အချိတ်ထဘီနှင့်၊ ပုသိမ်ထီးနှင့် ခံခံညားညား ဝတ်ဆင် ထားသော ယခင်ခေတ် မြန်မာအမျိုးသမီးကြီးကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဆေးရုံဟု သိလိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဒုက္ခ။

ဆေးရုံကြီး၏ ဆင်ဝင်အောက်၌ လှုပ်လှုပ်ရွရွ လူတစ်စုကို မြင်လျှင်၊ လူနာတင်ကားကို မြင်လျှင် ဘယ်အရာကို တွေးမိ၍ အဘယ်အရာကို သတိရမည် ထင်ပါသနည်း။ အဆော့လွန်သော ကြောင့်၊ အတတ်ဆန်းသောကြောင့် သစ်ပင်ပေါ်မှလိမ့်ကျ၍ ခြေကျိုး လာသလော။ လခထုတ်ခါစ ဖြစ်သောကြောင့် အရက်မူး၍ အချင်းချင်း ရိုက်ကြသဖြင့် ခေါင်းကွဲလာကြသလော။ ဖဲဝိုင်း၊ အနီထောင်ဝိုင်းမှာ လောဘ ဒေါသကြောင့် ဓားနှင့်ထိုး၍အူထွက်လာသလော။ တစ်ကားကို တစ်ကားကျော်တက်ကြသောကြောင့် အရမ်းမောင်းကြသောကြောင့် ကားချင်းတိုက်၍ ကျိုးကန်းလာကြသလော။ လက်ဆော့သောကြောင့် ဓာတ်ကြိုးမှန်းမသိသောကြောင့် ဓာတ်လိုက်၍တစ်ကိုယ်လုံး ပြာလာ သလော။ ရေမကူးတတ်ဘဲ ရေဆင်းကူးသောကြောင့် ရေနစ်၍သေငယ် ဇောနှင့်မျောလာသလော စသည်ဖြင့် လောပေါင်းများစွာတို့ကို တွေး၍ ဒုက္ခတသိတတန်းကြီးကို သတိရလိုက်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ အကာလ အချိန်မတော်ကြီးတွင် ဆေးရုံကြီး၏ ခွဲစိတ်ကုအခန်း၌ ဓာတ်မီးထိန်ငါးနီ လင်းနေသည်ကို မြင်ရသည်။ ထိုအခါ အရေးပေါ်လူနာ၏ ဝမ်းဗိုက်

ကို ခွဲနေပြီလော။ အူသိမ်အူမကို ဖြတ်နေပြီလော။ အဆုတ်ကိုဖောက်
နေပြီလော။ နှလုံးကို လှီးနေပြီလော။ နံရိုးကို လွှဖြင့် တိုက်နေပြီလော
စသည်ဖြင့် အရမ်းကာရာ တွေးချင်ရာ တွေးတော၍ ဒုက္ခကိုပင်
သတိရလိုက်သည်။ ကျွန်တော်၏စိတ်တွင် ထိုမျှ အစွဲကြီးခဲ့မိသည်။
ဥပါဒါန်တစ်မျိုးပင်။

စင်စစ်မှာ ဆေးရုံကို ကျွန်တော် အမြင်မှားခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်။
ခပ်လှမ်းလှမ်းကနေ၍ တွေးချင်ရာတွေး၍ သတိရချင်ရာ ရနေခြင်းသာ
ဖြစ်သည်။ သူနှင့် နဖူးတွေ့ ခူးတွေ့ တွေ့၍၊ သူ့ကို စစ်ကြည့်၍
သူ့အကြောင်းကို တွေးကြည့်သောအခါကျမှ အသိပြောင်းလာသည်။

ထိုနေ့သည် ခွဲစိတ်ကုသရန် ကျွန်တော် ဆေးရုံတက်သောနေ့
ဖြစ်သည်။ လူနာဆောင်ခန်းမ၌ နေရာတကျ ဖြစ်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်
ဆေးရုံဝရန်တာမှ အပြင်ဘက်လမ်းမဆီသို့ လှမ်း၍ကြည့်လိုက်သည်။
ယခင်အခါ ဆေးရုံသို့ လူနာအမေးအမြန်း ရောက်ခဲ့ဖူးပါသည်။
အခေါက်ခေါက် အခါခါဖြစ်သည်။ လမ်းမဆီသို့ လှမ်းကြည့်တိုင်း
စိတ်၌ မည်သို့မျှထူးခြားခြင်းမရှိ။ သာမန်မျှသာ ဖြစ်သည်။ လမ်းမ၌
မောင်းသွားသော မော်တော်ကားကို မြင်လျှင် အရောင်က သနားကမား၊
အယဉ်သား။ တစ်ဘက်က စိန်ပန်းပင်ကို မြင်လျှင် သူ့အကိုင်းက
ယိုးဒယားဟန်လက်ထား အလှသား။ ဆေးရုံဝင်းထဲသို့ ဝင်လာသော
သူကို မြင်လျှင် ကိုယ်ကဲ့သို့ လူနာအမေးအမြန်းလာသူ ဖြစ်ရမည်။
တော်ပါပေသည်။ ကျွန်တော့်တွင် မြင်မှုကြောင့် မြင်သိရှိသည်ဆိုလျှင်
ထိုမျှသာ ဖြစ်သည်။ ယခုမှ မော်တော်ကားကိုပင် မြင်ပါ၏။
အရောင်ကို သတိမရ။ စိန်ပန်းပင်ကိုပင် မြင်ပါ၏။ ယိုးဒယားဟန်ကို
သတိမရ။ ဝင်လာသူကိုပင် မြင်ပါ၏။ လူနာ အမေးအမြန်းလာသည်ကို
သတိမရ။ သူတို့လောကသည် လွတ်လပ်သော လောက၊ ချမ်းသာသော

လောက။ ငါ့လောကသည် အနှောင်အဖွဲ့လောက၊ ဒုက္ခလောက။
ဤသို့လျှင် မဆီမဆိုင်တွေးလိုက်မိသည်။ မဆီမဆိုင်ဟုလည်း မဆိုသာ။
ကိုယ့်အစွဲနှင့်ကိုယ် ထိုသို့သာ တွေးမိမည် ဖြစ်သည်။ ကိုယ့်အတွေး
မမှန်ဟုလည်း မဆိုသာ။ ကိုယ့်ကိုယ်တိုင် ဆေးရုံတက်၍ ဆေးကုရန်
ရောက်နေပြီ မဟုတ်ပါလော။

အပြင်ဘက်လမ်းမသို့ ရောက်နေသော ကျွန်တော်၏ မျက်စိ
သည် အတန်ကြာသော် လူနာဆောင် ခန်းမအတွင်းသို့ လည်လာသည်။
ပိုဆိုးပါသည်။ မြင်ရသမျှသည် လူနာချည်း ဖြစ်သည်။ အချို့လည်း
ခုတင်၌ လျောင်းလျက်၊ အချို့လည်း ခုတင်၌ထိုင်လျက်။ တစ်ဦးနှစ်ဦး
သည် ခပ်ခွေခွေ။ နှစ်ဦး သုံးဦးသည် တစ်ညည်းညည်းတစ်ညူညူ။
ခုတင်တစ်ခုတွင် လူနာတစ်ဦး၏ နှာခေါင်းတွင်းသို့ ရာဘာပြွန်ငယ်
သွင်းထားသည်။ ပြွန်ငယ်ပြုတ်မကျ၊ ကွာမကျအောင် ပြွန်ငယ်ကို
အုပ်လျက် မျက်နှာ၏ ထိုနေရာကျနေရာတို့၌ ပလတ်စတာ ကပ်ထား
သည်ဖြစ်ရာ သူ့မျက်နှာသည် ရွှေတိဂုံဘုရားစောင်းတန်းမှာရောင်းသော
ဘီလူးခေါင်းနှင့် တူတော့သည်။ ပထမနေ့၌ မြင်ရသော အာရုံအပေါင်း
တွင် ထိုမျှလောက်ကိုသာပြောပြချင်ပါသည်။ ထိုအာရုံတို့ကို မြင်တိုင်း
ဒုက္ခဟု အခါခါ တမိခဲ့သည်တို့ကိုကား မပြောတော့ပါဟု စိတ်ပိုင်းဖြတ်
လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆေးရုံကို မြင်တိုင်း ရောဂါကို တွေးမိ၍၊
ဒုက္ခကိုသတိရ၍၊ ဒုက္ခဟုစွဲ၍ဒုက္ခဟုယူချင်သော စိတ်သည် ပထမနေ့
တွင် မပြောင်းနိုင်သေး။ တောင့်ခံနေသည်ဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။ ဤသို့
ဖြင့် တစ်နေ့ကုန်၊ တစ်ညကူး၍ ဒုတိယနေ့သို့ ရောက်လာပါသည်။

ဒုတိယနေ့တွင် အသိတစ်မျိုး ပြောင်းလာသည်။ တစ်နည်း
ဆိုရသော် ဆေးရုံကို ဒုက္ခဟုစွဲလာသောအစွဲသည် ထိုနေ့တွင် ပြုတ်ပြီ
ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ အသိတစ်မျိုး ပြောင်းလာပုံသည် ဤသို့ဖြစ်သည်။

၅၀ မြန်မာစာပေ

ယခင်အခါကသော် ကိုယ့်အိုး ကိုယ့်အိမ်၌ နာဖျားမကျန်းဖြစ်လျှင် မိမိနှင့် မိမိ၏အိမ်သားတို့ကိုသာ မြင်ရသည်။ ယခုမူ အများသိကြသည့် အတိုင်း ညနေဖက် လူနာကြည့်ခွင့်ပေးသည့်အချိန်အထိ ဆေးရုံတစ်ခု လုံးတွင် လူနာနှင့် ဆရာဝန်၊ ဆရာမများကိုသာ မြင်နေရသည်။ သူတို့ကို မမြင်ချင်မနေရ။ မြင်နေရသည်ချည်း ဖြစ်သည်။

မျက်စိမှိတ်ထားသောအခါ၌ပင် မြင်နေရသည်။ ခက်သည်မှာ ထိုသို့ မြင်နေရသော်လည်း ကိုယ့်အကြောင်းကိုသာ တွေးနေမိခြင်း ဖြစ်သည်။ ကြာသော် ကိုယ့်အကြောင်းကိုသာ တစ်တွေးတည်း တွေးနေရာမှ သူတို့အကြောင်းကိုလည်း တွေးချင်စိတ် ပေါက်လာသည်။ ထိုအခါ အံ့မှိုင်းနေရာမှ ကြည်လင်လာသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ခွေပျော့ နေရာမှ တက်ကြွလာသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့ကို အထူးဂရုပြု၍ ကြည့်မိသည်။ သို့သော်လည်း အားလုံးကို မကြည့်မိ သေးပါ။ အနီးစပ်ဆုံး ခုတင်နီးနားချင်း လူနာများကိုသာ ကြည့်မိခြင်း ဖြစ်သည်။ သတင်းမေးသော အကြည့်ဖြင့် မိမိက ပြုံးပြလိုက်ရာ ထိုအကြည့်ဖြင့်ပင် သူကလည်း ပြုံးပြပါသည်။ အရှိန်ရလာပြီ။ ထိုမှ တစ်စတစ်စ သူ့အပြုံး ကိုယ့်အပြုံးတို့သည် တစ်ခုတင်မှ တစ်ခုတင်သို့ တစ်ထောင့်မှ တစ်ထောင့်သို့ ကူးသန်း ပျံ့ဝဲလာကြပါတော့သည်။ သူဝေဒနာအကြောင်း ကိုယ့်ဝေဒနာအကြောင်း ပြောလာကြပါတော့ သည်။ သူ့အရပ်ကိုယ့်အရပ် သိလာကြပါတော့သည်။ ရခိုင်ဘက်က လည်း ပါသည်။ ရန်ကုန်-ပြည်မီးရထားလမ်းဘက်ကလည်း ပါသည်။ ရန်ကုန်-မန္တလေး မီးရထားလမ်းဘက်ကလည်း ပါသည်။

စက်အကြိတ်ခံခဲ့ရသော လက်အကြောင်းကို ကြားရသောအခါ အသည်းထိတ်လိုက်ရသည်။ အူအတက်ပေါက်လူနာက “ကွဲထားတဲ့

အနာက ပျောက်လုပါပြီ။ ချုပ်ရိုးဖြေပြီးလျှင် ဆေးရုံက ဆင်းရတော့ မည်”ဟု ပြောသောအခါ ဝမ်းမြောက်လိုက်ရသည်။ လူနာတစ်ဦးက “ဆေးစားခဲ့တာတော့ စုံနေပါပြီ။ ဒီမှာ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ကုကြမလဲ မသိပါဘူးဗျာ”ဟုညည်းသောအခါ စိတ်ညှိုးငယ်လိုက်ရသည်။ ထိုအခါ လူနာတစ်ဦးက “မစိုးရိမ်နဲ့ဗျ။ ခင်ဗျာလို ဖြစ်လာတဲ့ ကျုပ်မိတ်ဆွေ တစ်ဦးဟာ ရောဂါပျောက်လို့ မနေ့ကပဲ ဆေးရုံက ဆင်းသွားပြီ”ဟု အားပေးသောအခါ အားတက်လိုက်ရသည်။ ထိုသို့ အချင်းချင်း ရင်းနှီး ရောနှောမိကြ၍ သူတို့အကြောင်းကို သိလာသောအခါ ကရုဏာဖြစ် သည့်အခါ ဖြစ်လိုက်ရသည်။ မုဒိတာ ဖြစ်သည့်အခါ ဖြစ်လိုက်ရသည်။ ဤသို့ဖြင့် မိမိ၏စိတ်သည် ပေါ့ပါးလာသည်။ ထိုအခါ အသိတစ်မျိုး ပြောင်းလာသည်။ ဖြစ်ကြသောရောဂါတို့သည် ဆေးရုံမှာဖြစ်ကြသော အရာများ မဟုတ်။ အရပ်တစ်ပါးမှ ရောက်လာကြသော အရာများသာ ပါတကား။ ကိုယ့်ရောဂါသည်ပင်လျှင် ကိုယ့်အိမ်မှ ရောက်လာသော အရာသာပါတကား။ ထိုသို့ သိလာခြင်း ဖြစ်သည်။ ရောဂါကိုတွေးမိ၍ ဒုက္ခကို သတိရသည်ဟု ဆိုလျှင် ရောဂါ ဖြစ်ရာအရပ်ကိုပါ ဒုက္ခဟု ခွဲသင့်သည်။ ထိုသို့ဆိုလျှင် ဆေးရုံကို ဒုက္ခဟု စွဲခဲ့သော မိမိ၏အစွဲ၌ သမ္မဇဉ်မပါဟု ဆိုရတော့မည်။ သမ္မဇဉ်မပါလျှင် ထိုအစွဲကို ပယ်ဖို့ ကောင်းတော့သည်။ ပယ်နိုင်ပါမည်လော။ မပယ်နိုင်ဟု ဆိုလျှင် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ သိပါပြီ။ အကြောက်လွန်သောကြောင့်လည်း ဖြစ်ရာသည်။ မစူးစမ်းမဆင်ခြင်ဘဲ တွေးချင်ရာ လျှောက်တွေး၍၊ ပြောချင်ရာစွပ်ပြော၍ လုပ်ချင်ရာ လျှောက်လုပ်သော အကျင့်ဆိုးမျိုး ကြောင့် သော်လည်း ဖြစ်ရာသည်။ ပထမ အတွေး၊ ဒုတိယအတွေးတို့ကို ဆွေးတတ်ရုံမျှဖြင့် အသိကြီးသိပြီးမှ မိမိကိုယ်ကိုမိမိ အထင်ကြီးသော ကြောင့်သော်လည်း ဖြစ်ရာသည်။ မျက်စိမှိတ်၍ ငြင်းတတ်သော

သူနှင့် ကြုံရလျှင် ဂီတစာဆို မြို့မငြိမ်းသည် 'ကရုဏာ၊ ကရုဏာ' ဟု မြည်တမ်းတတ်ကြောင်း ကြားဖူးသည်။ အကယ်၍ မိမိသည် မိမိ၏ အစွဲကို ဆုပ်ကိုင်ကာ မျက်စိစုံမှိတ်၍ ငြင်းနေလျှင် အလားတူ မြည်တမ်းခြင်းကို ခံရတော့မည်။ ထိုအခါ အလွန်အခံရခက်ပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏အစွဲကို ပယ်လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် ဒုတိယနေ့တွင် အသိတစ်မျိုး ပြောင်းလာသည်ဟု လည်းကောင်း၊ ဆေးရုံကို ဒုက္ခဟု စွဲသောအစွဲသည် ပြုတ်ပြီဟုလည်းကောင်း ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုအစွဲပြုတ်သောအခါ ကွက်လပ်ကျန်ခဲ့ရမည် မဟုတ်ပါလော။ ထိုကွက်လပ်ကြောင့် စိတ်ထဲ၌ ဟာတာတာ ဖြစ်နေမိသည်။ သွားနုတ်ပြီးခါးတွင် ပါးစပ်ထဲ၌ ဟာတာတာ ဖြစ်နေသကဲ့သို့ပင်။ ထိုကွက်လပ်ကို မြန်မြန် ပြန်ဖြည့်နိုင်မှ ဖြစ်မည်။ မြန်မြန် ပြန်မဖြည့်နိုင်လျှင် ထိုအစွဲသည် သူ့နေရာသို့ ပြန်ဝင်လာမည်ကို စိုးရိမ်ရသည်။ ကောင်းပြီ။ ဆေးရုံသည် ဒုက္ခမဟုတ်ဟုဆိုလျှင် ဆေးရုံသည် တစ်ခုခု ဖြစ်ရလိမ့်မည်။ ထိုတစ်ခုခုသည် အဘယ်နည်း။ မိမိကိုယ်ကို မိမိ မေးကြည့်သည်။ ထို့နောက် တွေးကြည့်သည်။ သို့ရာတွင် လမ်းစမပေါ်။ တတိယနေ့သို့ ရောက်ခါမှ လမ်းစ ပေါ်သည်။

လမ်းစပေါ်ပုံသည် ဤသို့ဖြစ်သည်။ ကိုယ့်အစွဲကြောင့် ဆေးရုံ၌ လူနာတို့ကိုသာ သတိပြုခဲ့မိသည်မှာ နှစ်ရက်ရှိပါပြီ။ ထို့ကြောင့် ရိုးသလိုလို ဖြစ်လာသည်။ ထိုအခါ ယခင်က မျက်စိမြင်ကွင်း၌ ရှိနေကြသော်လည်း သတိအပြုမခံခဲ့ရသောအာရုံတို့သည် တတိယနေ့၌ ကိုယ်ထင်ပြုလာကြသည်။ မှုန်ဝါးဝါးဘဝမှ ပြတ်သားသောဘဝကို ယူလာကြသည်။ ထိုအာရုံတို့သည် အခြားမဟုတ်။ ဆရာဝန်ကြီးများ ဖြစ်သည်။ အစိမ်းဝတ်၊ အပြာဝတ်၊ အနီဝတ် ဆရာမကြီးငယ်များ ဖြစ်သည်။ ဆေးရုံအမှုထမ်းငယ်များ ဖြစ်သည်။

အနီဝတ် ဆရာမများသည် ပွဲတိုင်းပါရသူများ ဖြစ်သည်။ နံနက်မိုးသောက် အလင်းရောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် သူတို့သည် လူနာဆောင်ခန်းမတွင် ပျားပန်းခတ်ကဲ့သို့ ပျံသန်းနေကြရသည်။ သူတို့ဆေးခန်းမှ လူနာဆောင်ခန်းမသို့၊ လူနာဆောင်ခန်းမမှ သူတို့ဆေးခန်းသို့ ရက်ကန်းရှက်သကဲ့သို့ အခေါက်ခေါက်အခါခါ ကူးချည်သန်းချည် ပြုနေကြရသည်။ ဆေးတိုက်စရာ ရှိလျှင်လည်း သူတို့ ဖြစ်သည်။ ဆေးထည့်စရာ ရှိလျှင်လည်း သူတို့ ဖြစ်သည်။ ဆေးထိုးစရာရှိလျှင်လည်း သူတို့ဖြစ်သည်။ ဆေးသွင်းစရာရှိလျှင်လည်း သူတို့ ဖြစ်သည်။ ဆရာဝန်ကြီးများက ချမှတ်ထားသော ဆေးကုဝေယျာဝစ္စတို့ကို သူ့အလှည့်နှင့်သူ၊ သူ့အချိန်နှင့်သူ၊ သူ့တာဝန်နှင့်သူ နေ့ညမလပ် မရပ်မနား လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်နေကြရသည်။ တစ်ဖန် သူတို့သည် ရောဂါရန်သူအမျိုးမျိုးကို သိထားကြသူများ ဖြစ်သောကြောင့် 'ရယ်ရွှင်ပြီးတဲ့ မပြီးတဲ့' အသွင်ကို မဆောင်ဘဲ စောင့်စည်းထားကြပုံရသည်။ သူတို့ကို ကြည့်ရသည်မှာ တောင်ကုန်းတိုက်ပွဲဝင်နေကြသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ (သူတို့၏ ရုံးခန်း၌ကား သူတို့ အချင်းချင်း ရယ်ရယ်ပေးမောမော နေကြမည် ထင်ပါသည်။) သို့ရာတွင် သူတို့၏ မျက်နှာသည် ကြည်ကြည်လင်လင် လန်းလန်းဆန်းဆန်း ရှိကြပါပေသည်။

အနီဝတ် ဆရာမများသာလော။ မဟုတ်ပါ။ ဆေးရုံအမှုထမ်းငယ်များ ပါကြပါသေးသည်။ အချိန်ကျသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် တံမြက်လှည်းသူတို့က လှည်းသွားကြသည်။ ကြမ်း၌ ရေဖျန်းသူတို့က ဖျန်းသွားကြသည်။ ဆပ်ပြာတိုက်သူတို့က လိုက်၍ တိုက်သွားကြသည်။ အဝတ်ဖြင့် သုတ်သူတို့က လိုက်၍ သုတ်သွားကြသည်။ သူတို့ကို ကြည့်ရသည်မှာ စက်ခုတ်နေသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ တစ်ခဏချင်းတွင်

၆၂ မြန်မာစာပေ

လူနာဆောင်ခန်းမသည် ပြောင်လက်ချောမွတ်လာသည်။ လူနာဆောင်ခန်းမကို အစဉ်သန့်သန့်ရှင်းရှင်းထားရမည် မဟုတ်ပါလော။ လူနာဆောင်ခန်းမ၌ အနံ့အသက် မရှိအောင် ပြုထားရမည် မဟုတ်ပါလော။ စည်းကမ်းနှင့် အမိန့်၊ အမိန့်နှင့်တာဝန်၊ တာဝန်နှင့်အလုပ်၊ အလုပ်နှင့်စေတနာ အလိုက်အဖက် ညီကြပါပေသည်။

နေ့လယ်လောက်တွင် လူနာဆောင်ခန်းမသို့ ဆရာဝန်ကြီးများ ရောက်လာကြသည်။ နားကြပ်ကိုယ်စီနှင့် ဖြစ်သည်။ သူတို့ ခွဲစိတ်ကုထားသော လူနာများကို မေးမြန်းအကဲခပ်ရန် လာကြခြင်းဖြစ်သည်။ လူနာများအဖို့မှာ သူတို့ ဘယ်ကထွက်လာ၍ ဘယ်ဘက်ဝင်သွားသည်ကို မသိနိုင်ဖြစ်၍ အံ့သြခြင်း ဖြစ်ကြရသည်။ ကျိုက်ထီးရိုးတောင်လမ်းအတွေ့၌ ဒေါက်ချာဆောင်း ရသေ့ကြီး လစ်ခနဲ ပေါ်လာ၍ လစ်ခနဲ ပျောက်သွားသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ပင်လယ်ကူးသင်္ဘောကြီး၏ ကုန်းပတ်တွင် သင်္ဘောကပ္ပတိန်ကြီး ဤဘက်မှ ရုတ်ခြည်းပေါ်လာ၍ ထိုဘက်တွင် ရုတ်ခြည်း ပျောက်သွားသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ရောက်လာသော ဆရာဝန်ကြီးများကို မြင်သောအခါ လူနာတို့သည် ရွံ့တွံ့တွံ့ ဖြစ်လိုက်ကြရသည်။ နေပါဦး၊ ကြောက်စရာကြီးကို ရွံ့ရသောသဘောမျိုးကို ဆိုလိုသည် မဟုတ်ပါ။ ရောဂါပျောက်အောင် ရှေ့တန်းမှနေ၍ ရောဂါကို ခံတိုက်သူအဖြစ် မြင်ခဲ့ကြသဖြင့် လေးစားသော သဘောကို ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယိုသို့ဆိုလျှင် ရွံ့တွံ့တွံ့ ဖြစ်လိုက်ကြရသည်ဟု အဘယ့်ကြောင့် ကွန့်ချင်ရသနည်း။ အကြောင်းရှိပါသည်။ ခွဲစိတ်ကု အခန်း၌ သင်တိုင်းစိမ်းနှင့် ဦးထုပ်ပျော့အစိမ်းနှင့် သူတို့ကို မြင်ခဲ့ကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် နှာခေါင်းနှင့် ပါးစပ်ကို ပုံးထားသော ဆေးမျက်နှာပုံးအထက်၌ ပြောင်လက်လှုပ်ရှားနေသော သူတို့၏မျက်လုံးနှစ်လုံးကို မြင်ခဲ့ကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ရှင်းပြီ

စော်ကီ ၆၃

ထင်ပါသည်။ အကယ်၍ ဦးထုပ်ပျော့ အစိမ်းအစား ဦးထုပ်ပျော့အနီကို သူတို့ဆောင်းထားကြသည်ဖြစ်လျှင် ရွှေခဲကြက်တူရွေးနှင့် အလွန်တူမည်သာ။ ထိုသို့ဆိုသဖြင့် စိတ်မရှိကြစေလိုပါ။ ခွဲစိတ်ကုအခန်းသို့ ဝင်ခါနီးတွင် လူနာလည်း သင်တိုင်းစိမ်းဝတ်၍ ဦးခေါင်း၌ ပိတ်ပိုင်း အဖြူစည်းရသည် မဟုတ်ပါလော။ အကယ်၍ ပိတ်ပိုင်းအဖြူ စည်းရသည် မဟုတ်ပါလော။ အကယ်၍ ပိတ်ပိုင်းအဖြူအစား ပိတ်ပိုင်းအနီကိုစည်းရသည်ဖြစ်လျှင် လူနာလည်း ရွှေခဲကြက်တူရွေးပင်။ သို့ရာတွင် ဆရာဝန်ကြီးတို့၏ဦးထုပ်ပျော့သည် အနီမဟုတ်သောကြောင့် ရွှေခဲကြက်တူရွေး မဖြစ်နိုင်သည်မှာ သေချာပါသည်။ လူနာများ စံပျော်ရာခန်းမသို့ ဆရာဝန်ကြီးများကိုယ်တိုင် ရောက်လာအကဲခပ်၍ သတင်းမေးကြသောကြောင့် လူနာများပြုံးကျန်ရစ်ခဲ့ကြသည်မှာလည်း သေချာပါသည်။

ဆိုစရာရှိပါသေးသည်။ လူနာဆောင်ခန်းမသို့ ဆေးကျောင်းသားများ ရောက်လာတတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူတို့ သင်ယူနေသော ဆေးပညာအတွက် လက်တွေ့သင်ခန်းစာယူရန် သူတို့၏ ဆေးသိပ္ပံဆရာကြီးများက ဆေးရုံသို့ လွှတ်လေ့ ရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့၌ပင် ဆရာဝန်ကြီးများ ရောက်မလာမီ အပေါ်ရုံဆရာဝန်အကျိုးရှည်ကို ဝတ်ဆင်ထားသော ဆေးကျောင်းသူလေးဦး ရောက်လာကြပါသည်။ သူတို့ကလည်း နားကြပ်ကိုယ်စီနှင့် ဖြစ်သည်။ ဘုရား-ဘုရား-ချာတိတ်မတွေ့ပါတကား။ သူတို့လေးဦးသည် လူနာ၏ ခုတင်ခြေရင်း၌ ချိတ်ထားသော ဝေဒနာ မှတ်တမ်းကို ဖတ်ကြသည်။ ထို့နောက် လူနာကို မေး၍ ရေးမှတ်စရာ ရှိသည်ကို ရေးမှတ်ကြသည်။ မိမိ၏ခုတင်ခြေရင်းသို့ ရောက်လာသောအခါ၌လည်း ဝေဒနာမှတ်တမ်းကို ဖတ်ကြသည်။ မိမိမှာ လျောင်းနေရာမှ ထိုင်လိုက်ရသည်။

“ဩ ဦးကြီးမှာက မခွဲရသေးဘဲကိုး”

“ဟုတ်ကဲ့ဗျာ”

ထို့နောက် သူတို့အချင်းချင်း လက်ကုတ်၍ တီးတိုး ပြောကြပြီးနောက် တခြား လူနာဆီသို့ သွားမည်ပြုကြပါသည်။ ထိုအခါ မိမိကလွမ်း၍-

“နေပါဦးကွယ့်၊ မှတ်တမ်းမှာ ဘာတွေ ရေးထားလို့တုန်း”

“ကောင်းပါတယ်၊ ဦးကြီးရဲ့”

“မဟုတ်ဘူး၊ မဟုတ်ဘူး။ မကောင်းဘူးဗျာ၊ ခင်ဗျားတို့ ရောက်မလာခင်ကလေးမှာ ရောဂါသစ်တစ်ခုကို ကောက်ရသလို ရလိုက်တယ်။ မနက်တိုင်း ဆေးရုံက ဆန်ပြုတ်တိုက်တယ် မဟုတ်လား။ အမယ်အကောင်းသားဗျို့။ ဦးကြီးသောက်တယ်လေ။ ဒါပေမယ့် အခုဆာနေပြီ။ အိမ်က လာပို့မယ့် ထမင်းကလဲ ဒီကနေ့ အတော် နောက်ကျနေတော့ ဆာတာပေါ့။ ဒီတော့ ရောဂါသစ်ဆိုတာဟာ ထမင်းဆာတဲ့ ရောဂါဗျ”

ထိုအခါ ချာတိတ်မလေးဦး ပြုံးနေကြသည်။

“အဲဒါ ခင်ဗျားတို့ ကုနိုင်ကြပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့ အင်္ကျီအိတ် လဲမှာ ဘယ်နည်းနဲ့မဆို ဆေးပါလာရမယ်။ ဟိုဗျာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပါတဲ့ စက္ကူကလေးတွေလေ။ ဒီစက္ကူတွေဟာ ဆေးစက္ကူတစ်မျိုးပေါ့။ ခင်ဗျားတို့ ဆေးသိပ္ပံကျောင်းဝင်းထဲက ခေါက်ဆွဲဆိုင်ဟာ အတော် နာမည်ကြီးတယ်။ ခင်ဗျားတို့မှာ ပါလာတဲ့ ဆေးစက္ကူတွေနဲ့ဆိုရင် ခေါက်ဆွဲကြော်တစ်ခွက်တော့ လှလှကြီး ရတာပေါ့”

ထိုအခါ ချာတိတ်မလေးဦးသည် မရဲတရဲ ရယ်လိုက်ကြသည်။ ထို့နောက် တစ်ဦးသော ချာတိတ်မက ပြုံးစိစိနှင့်။ ထို့နောက် ရောမဆရာဝန်ကြီးတို့၏ ဣန္ဒြေသမ္ပတ္တိနှင့်-

“ဦးကြီးရဲ့။ ဒီရောဂါမျိုးဟာ လူတိုင်းမှာ ရှိတာပဲ။ တစ်နေ့မှာ အနည်းဆုံး နှစ်ကြိမ်လောက်တော့ ပေါ်မြဲပဲ”

“ဪ ဟုတ်လား။ ဒါဖြင့် ကုလိုက်ကြပေါ့ဗျာ”

ထိုအခါ ချာတိတ်မလေးဦးသည် တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက်ကြည့်၍ ပြုံးကြပြန်သည်။ ထို့နောက် ပြုံးစိစိဖြင့် ချာတိတ်မသည် မျက်နှာပိုးသတ်ကာ-

“ကုချင်ပါတယ် ဦးကြီးရယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီကို မလာခင် ကလေးမှာ ကျွန်မတို့မှာလဲ ဒီရောဂါ ထလာတော့ ဒီ ဆေးစက္ကူတွေကို အသုံးပြုလိုက်ရတယ်။ အခုတော့ ပြောင်သွားပြီ။ ‘နော်-ဟုတ်တယ် မဟုတ်လားအေ’ ဟုဆိုကာ ကျန်သုံးဦးသို့ မေးထိုးပြလိုက်ရာ အသံ ထွက်အောင် ရယ်လိုက်ကြသည်။

“တော်ပြီ၊ တော်ပြီ၊ ခင်ဗျားတို့ ရယ်သံတွေက အစိမ်းဝတ် အပြာဝတ်ဆရာမကြီးတွေ ကြားရင် ကြိမ်းလား၊ မောင်းလား လုပ်နေကြဦးမယ်။ ကိုင်းကြွကြ၊ ကြွကြ” ဟု နှုတ်ဆက်လိုက်ပါသည်။

ထမင်းဆာ ရောဂါကို ကုတတ်၍ ကုချင်ပါသော်လည်း သူတို့မှာ ဆေးကုန်သွား၍ ကုမသွားနိုင်ရှာသော ထိုဆေးကျောင်းသူ လေးဦးသည် တကယ်တော်ကြပါပေသည်။ ဆရာကောင်းတပည့် ပီသကြပါပေသည်။

ထိုတတိယနေ့ကို ကျွန်တော်မမေ့နိုင်ပါ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် တတိယနေ့သို့ ရောက်ခါမှ ဆေးရုံသည် ဒုက္ခမဟုတ်။ အရပ်တစ်ပါးမှ ရောက်လာကြသော ရောဂါတို့ကို တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းရာ အရပ်သာ ဖြစ်၏။ ဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းရာသို့ နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ပို့ပေးနေသော

မင်္ဂလမ်းတစ်မျိုးသာ ဖြစ်၏ဟု တတိယအတွေးကို ကျွန်တော်
တွေးတတ်လာသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဒုတိယနေ့က အစွဲပြုတ်သဖြင့်
ကျန်ရစ်ခဲ့သော ကွက်လပ်တွင် ထိုတတိယအတွေးကို အံ့ကျ ထည့်လိုက်
နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်မှာ ဝမ်းမြောက်၍ မဆုံးပြီ။

လောက၌ ဒုက္ခရှိ၏ ဆိုသည်မှာလည်း ဒုက္ခသစ္စာ အမှန်တရား၊
ဒုက္ခရှိခြင်း၏အမြစ်သည် တဏှာဖြစ်၏ဟု ဆိုသည်မှာလည်း သမုဒယ
သစ္စာ အမှန်တရား၊ ဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းခြင်း ရှိ၏ဟု ဆိုသည်မှာလည်း
နိရောဓသစ္စာ အမှန်တရား၊ ဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ပို့ပေးနိုင်သောလမ်းရှိ၏
ဟုဆိုသည်မှာလည်း မဂ္ဂသစ္စာအမှန်တရား၊ အားလုံးကို အမှန်တရား
ချည်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအမှန်တရားလေးပါး ကွင်းဆက်ပြု၍
ခြုံငုံ၍ သိပါမှ အသိပြည့်၍ အသိပိုင်၍ အလင်းရောင်ကို မြင်နိုင်သည်။
ဒုက္ခသစ္စာ တစ်ကွင်းတည်းကို ဖြုတ်၍ ဒုက္ခသစ္စာကိုသာ မဲ၍
သိနေရုံမျှဖြင့် အသိမပြည့်ဖြစ်၍ တစ်ပိုင်းကြောင့်အသိဖြစ်၍ အမှောင်
ထဲ၌ တစ်လည်လည် ဖြစ်နေတတ်သည်။ ဤသို့လျှင် ဆရာဆရာများ
က ဆိုကြပါသည်။

ထိုနည်းတူစွာ ပထမအတွေး ဒုတိယအတွေးတို့ကို တွေးတတ်
ရုံမျှဖြင့် အသိကြီးသိပြီဟု အထင်ရှိနေစဉ်အခါကသော် ကျွန်တော်မှာ
အမှောင်ထဲ၌ တစ်လည်လည် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ တတိယအတွေးကို
တွေးတတ်လာသောအခါမှာမှ အလင်းရောင်လက်ခံ ဖြင့်လိုက်ရ
သည်။ သို့ရာတွင် ပထမအတွေး၊ ဒုတိယအတွေးတို့နှင့်သာ အမှုမဲ့
နေလာခဲ့၍ ဟုတ်လှပြီ၊ မှန်လှပြီဟု တန်းတန်းစွဲယူထားသော အခြား
အခြားသော ကိစ္စများလည်း ငါ့မှာရှိကြပေလိမ့်ဦးမည်ဟု မြင်လာသော
ကြောင့် လန့်နေပါသေးသည်။ သစ္စာတရားတို့ ဘာတို့ ညာတို့ကို

ဆိုခဲ့သဖြင့် ကျွန်တော်စကားကြီး စကားကျယ် ပြောမိပြီလားမသိ။
ပြောမိ၏ဟု ထင်ကြလျှင် ခွင့်လွှတ်ကြပါဘိ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်
စကားကြီးစကားကျယ် ပြောမိမည်ကိုလည်း ကျွန်တော် အလွန်
ကြောက်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ဘုတလင်ချစ်လေး

ကချေသည်

ဘဝကို မေ့ပစ်ရရှာသူသို့
 ပရိယေသန
 ဝမ်းခါးလှဖို့
 ကျမ ကရပါသည်ရှင်။ ။

ရယ်ချင်လျက်လည်း
 ဇာတ်ကွက်နှင့်ဆ၊ ငိုလိုက်ရတည့်
 လွမ်းတစူးလျက်၊ တသက်သက်လည်း
 ခိုင်းချက်ညီရန်၊ ရယ်ရပြန်တည့်
 တရံခါမှ၊ မချစ်သူလည်း
 ကြည်ဖြူလေအင်၊ ဟန်ပန်ဆင်၍
 ချစ်ကြင်သူလည်း၊ မုန်းမာန်သည်းသို့
 တစ်နည်းတတန်၊ ဖန်ရပြန်တည့်။ ။

စိတ်ကမပါ
 ရွှေပွဲလာများ၊ ရွှင်အားရဖို့
 တွေးဆရုံမျှ၊ သရုပ်ဖော်ခဲ့
 နောက်သော်မျက်ကွယ်၊ လွမ်းရေးသွယ်၍
 မှန်းခြယ်ဘဝ၊ တသ၊သဖြင့်
 စီးကျမျက်ရည်၊ ဖြေမဆည်ကို
 သိမည်တော့ဖြင့် မဟုတ်ကြ။ ။

ဘုတလင်ချစ်လေး ၆၉

အမှန်တော့လျှင်
 ဘဝစင်စစ်၊ မေ့ပျောက်ပစ်၍
 ဖြစ်ချင်သမှု၊ အာရုံပြုကာ
 ရှုသူစိတ်ကြိုက်၊ အလိုလိုက်၍
 ကိုက်ညီအောင်သာ၊ ပြုရပါသည်
 ဒါဟာ အနုပညာလား။ ။

ပရိယေသန
 ဝမ်းခါးလှဖို့
 ကျမ ကရပါသည်ရှင်။ ။

ဘုတလင်-ချစ်လေး

မြဝတီမဂ္ဂဇင်း၊ အတွဲ-၃၊ အမှတ်-၁၁၊ ၁၉၅၅၊ စက်တင်ဘာလ။

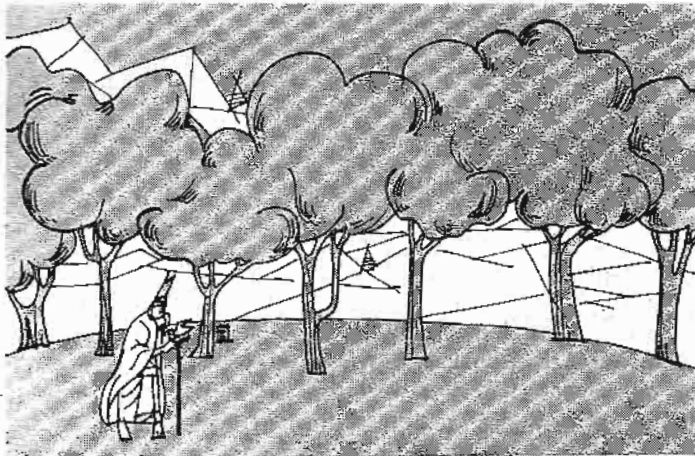
ဘုတလင်ချစ်လေး

၁၉၂၃၊ ဖေဖော်ဝါရီ-ရက်နေ့တွင် မန္တလေးမြို့၌ ဖွားမြင်သည်။ ကဗျာများကို တစ်စိုက်မတ်မတ် ရေးသားခဲ့ပြီး မေတ္တာမွန်၊ လူကဲ့သို့ ယဉ်ကျေးမှု၊ မာန်၊ အောက်မေ့မိသည်၊ လမ်းပေါ်က ဇာတ်ကြောင်းတို့မှာ ဘုတလင်ချစ်လေး၏ ထင်ရှားသောကဗျာများ ဖြစ်သည်။ 'ကချေသည်နှင့်အခြားကဗျာများ' ကဗျာစာအုပ်ဖြင့် အနုပညာဆိုင်ရာကဗျာပေါင်းချုပ်ဆု(အမျိုးသားစာပေဆု ၁၉၆၂) ရရှိခဲ့သည်။ ၉-၁-၉၄တွင် ကွယ်လွန်သည်။

မင်းသုဝဏ်

အလှမပျက်အနက်မယွင်းပြန်ဆိုခြင်း

မင်းသုဝဏ်

မင်းသုဝဏ်

၁၉၀၉-ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀-ရက်တွင် ကွမ်းခြံကုန်းမြို့၌ ဦးလွမ်းပင်၊ ဒေါ်မိတို့မှ မွေးဖွားသည်။ ၁၉၃၃ တွင် ဝိဇ္ဇာမြန်မာစာဂုဏ်ထူးတန်းကို ပထမအဆင့်နှင့် အောင်သည်။ ၁၉၃၅ တွင် မဟာဝိဇ္ဇာ မြန်မာစာဂုဏ်ထူးတန်း စာမေးပွဲကို ဒုတိယအဆင့်နှင့် အောင်သည်။ ၁၉၃၈ ခုတွင် အင်္ဂလန် အောက်စဖို့တက္ကသိုလ်တွင် ပါဠိဘာသာ၊ သက္ကတဘာသာ၊ တိဗက်ဘာသာနှင့် အထွေထွေဘာသာဗေဒများကို စာတန်းရေးသွင်း၍ B-Litt စာပေဘွဲ့ကို ရသည်။ ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာ၊ မြန်မာနိုင်ငံ ဘာသာပြန်စာပေအသင်း တည်ထောင်သူ၊ မြန်မာစာပေလုပ်သားအသင်းဖြစ်မြောက်ရေးဥက္ကဋ္ဌ၊ မြန်မာစာ ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြီး ဝဏ္ဏကျော်ထင်ဘွဲ့၊ သီရိပျံချီ ဘွဲ့ ရရှိသည်။

အလှမပျက် အနက်မယွင်း ပြန်ဆိုခြင်း

ပါဠိဂါထာများကို
အနက်ပြန်ဆိုရာတွင်
နဂိုအချိုး နဂိုအလှများ
တတ်နိုင်သမျှ
ပါလာအောင်
ကြိုးစားသော်လည်း
အနှစ်သာရများ
ယိုကျ ကျန်ရစ်ရိုး
ဖြစ်ပါသည်။

မင်းသုဝဏ်

ယဉ္ဇ အညေ န ရက္ခန္တီ၊
ယောစ အညေ နရက္ခတိ။
သ ဝေ ရာဇ သုခံ သေတိ၊
ကာမေသု အနပေက္ခဝါ။

အထက်ပါ ဂါထာကို ငါးရာငါးဆယ် သခပ်ဟာရီဇာတ်တွင်
တွေ့၍ ဖတ်ကောင်းသည်နှင့်အကြိမ်ကြိမ်ဖတ်မိသည်။ ပထမပါဒနှင့်

ဒုတိယပါဒတို့မှာ အချိုးချင်းညီ အသံချင်း ကိုက်သဖြင့် လိပ်ပြာကလေး အတောင်ခတ်နေသကဲ့သို့ မြင်မိ ထင်မိ ကြားမိပါသည်။ လိပ်ပြာ၏ တောင်ပံတို့သည်လည်း အရောင်ချင်းညီ အရွယ်ချင်းကိုက်နေသည် မဟုတ်ပါလား။ (ယဉ္ဇ) (ယောစ) (ရက္ခန္တီ) (ရက္ခတိ)တို့မှာ ကံနှင့် ကတ္တာ၊ ဗဟုဝတ်နှင့်ဧကဝတ် သဘောကွဲနေခြင်းသော်လည်း အသံနေ အသံထားမှာ တစ်သားတည်းကဲ့သို့ ရှိနေသည် မဟုတ်ပါလော။ ဤပါဠိသွားပုံနှင့် နီးစပ်အောင်(ဝါ)အလှမပျက်အောင် မြန်မာလို မည်သို့ပြန်ရပါမည်နည်း။ ဤသို့ တွေးတောနေရင်း ပါဠိ မကျွမ်းသော ကျွန်ုပ်မှာ ဆရာမြတ်တို့ ပြန်ဆိုသည့် နိဿယကို ကြည့်ရှုဖို့လိုသည်ကို သတိပြုမိသည်။ ထို့ကြောင့် သောင်ကန်ဆရာတော်ဘုရား၏မြန်မာပြန် ကို အောက်ပါအတိုင်း ဖတ်ကြည့်ပါသည်။

ရာဇ=မင်းမြတ်။ သဉ္ဇ=အကြင်သူကိုလည်း။ အညေ= တစ်ပါးကုန်သောသူတို့သည်။ နရက္ခတိ=မစောင့်ရှောက်။ ယောစ= အကြင်သူသည်လည်း။ အညေ=တစ်ပါးသောသူတို့ ကို။ နရက္ခတိ= မစောင့်ရှောက်။ ကာမေသု=ဝတ္ထုကာမေ ကိလေသာကာမတို့၌။ အန ပေက္ခဝါ= ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသော။ သသော=ထိုသူသည်။ ဝေ=စင်စစ်။ သုခံ= ချမ်းသာစွာ။ သေတိ=အိပ်ရ၏။

ဆရာတော်ဘုရားသည် ပါဠိဂါထာကို တစ်လုံးမကျန် အနက် သမ္ပန်တော်မူသည့်အပြင် အဋ္ဌကထာဆရာ ဖွင့်ဆိုထားသည့် စကားတို့ ကိုလည်း သင့်ရာတွင် ထည့်လိုက်ပါသေးသည်။ ဤသို့သောပြန်ဆိုချက် သည် ပါဠိဘာသာနှင့်အကျွမ်းဝင်သူအတွက် ထင်းခနဲ လင်းခနဲဖြစ်ပေ လိမ့်မည်။ သို့ပါသော်လည်း(ယံ၊ တံ)(ယော၊ သော)ဆိုသည့် (အကြင် သူ၊ ထိုသူ) အသုံးမျိုးနှင့် အကျွမ်းမဝင်သူ အဖို့ကား ဂါထာ၏အဓိပ္ပာယ်

မှာ ဝိုးတိုးဝါးတား မှန်တိမှန်မှား ဖြစ်လျက် ရှိပါသည်။ ပါဠိဂါထာ၏ လိပ်ပြာတောင်ပံနှစ်ချပ် လှုပ်ခတ်ပုံ အလှသည်လည်း ပျောက်ကွယ် လျက် ရှိပါသည်။ ယင်းဂါထာ၏ အတ္ထုပ္ပတ်ကို အတိုချုပ် ရှင်းပြဖို့ လိုပါလိမ့်မည်။

တစ်ခါတုန်းက ရှင်ဘုရင်တစ်ပါးသည် တရားရ တောထွက် ကာ ရသေ့ဘဝနှင့်ငြိမ်းချမ်းသာယာမှုကို ခံစားနေရသည်။ ရှင်ဘုရင် ဘဝတုန်းက သူတစ်ပါးကို မိမိကလည်း ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်း ရသည်။ ကြောင့်ကြစိုက်ရသည်။ မိမိကိုလည်း သူတစ်ပါးက ကြည့်ရှု စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းရသည်။ ကြောင့်ကြစိုက်ရသည်။ ထိုအချုပ် အနှောင် ကြောင့်ကြစိုက်ရမှုတို့ကြောင့် ငြိမ်းချမ်းသာယာမှုကို မခံစား ရဘဲ ဆင်းရဲပင်ပန်းခဲ့ရသည်။ ယခု သူတော်စင် ရသေ့ဘဝတွင်ကား ကာမဂုဏ်အပျော်အပါးကိုလည်း စိတ်မဝင်စား။ အခြား အချုပ်အနှောင် တို့နှင့်လည်း ကင်းဝေးသဖြင့် ငြိမ်းချမ်းမှု သာယာမှုကို ခံစားရသည်။ ထို့ကြောင့် အဟော သုခံ-ဪ ချမ်းသာစွ၊ ဪချမ်းသာစွဟု ဥဒါန်းကျူးရင်းသည်။ ထိုရှင်ဘုရင်လူထွက် ရသေ့သူတော်စင်အကြောင်း ကို ဘုရားအလောင်း ရသေ့ဆရာကြီးက ချီးကျူးဖွဲ့ဆိုလိုက်သော ဂါထာသည် ဤဂါထာ ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းဂါထာကို နဂိုအချိုး နဂိုအလှများ တတ်နိုင်သမျှပါလာ အောင် မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုရလျှင်(ရှေးကကဲ့သို့ ဘုန်းကြီးကျောင်း ပညာကို မရ၍) ပါဠိကျွမ်းဂန်နှင့် အကျွမ်းမဝင်သော လူထုပရိသတ်အဖို့ အကျိုးများလိမ့်မည်ဟု ထင်၍ ကျွန်ုပ် အားထုတ်ကြည့်ပါသည်။

ပါဠိဘာသာနှင့်မြန်မာဘာသာတို့သည်ကား ဆွေမတော် မျိုး မစပ် သဘောတရား များစွာ ကွဲပြားကြပါသည်။ ပါဠိစကားက

၇၄ မင်းသုဝဏ်

ဝိဘတ်သွယ်စကားမျိုး ဖြစ်၍ မြန်မာစကားက ယေဘုယျအားဖြင့် နေရာယူ တစ်လုံးချင်း ဧကဝဏ္ဏစကားမျိုး ဖြစ်သည်ဟု ဘာသာဗေဒ ပညာရှင်များ ပြောသည်။ ထို့ကြောင့် ဘာသာပြန်ဆိုရာတွင် နဂိုပုံစံ မပျက်အောင် ဆောင်ရွက်ရန် ခက်ခဲလှသည်။ သို့သော်လည်း အားထုတ်ကြည့်ရန် လိုပါသည်။ ပါဠိဆန်းနှင့် စီကုံးထားသည်ကို မြန်မာဆန်းနှင့် ပြန်ရေးလျှင် ဖြစ်နိုင်သမျှ ဖြစ်စရာအကြောင်းရှိသည်ဟု တွေးမိပါသည်။ ထို့ကြောင့် လက်တည့်စမ်း လုပ်မိသည်ကား

ကိုယ့်ကို သူက မထိန်းရ
ကိုယ်က သူ့မှာ မထိန်းပါ။
တကွာမင်း တပ်ခြင်းမဲ့၊
တကွဲချမ်းသာ အိပ်ရပါ
ရာဇာ မင်းမြတ် အိုမင်းမြတ်။

(ယဉ္ဇ အညေ န ရက္ခန္တီ)ကို (ကိုယ့်ကို သူက မထိန်းရ)ဟု ပြန်ပါသည်။ ပါဠိရှိသည့်အတိုင်း ဆရာတော် ပြန်သည်ကား (အကြင်သူ ကိုလည်း တစ်ပါးကုန်သောသူတို့သည် မစောင့်ရှောက်ကုန်)ဟုဖြစ်ပါ သည်။ ကျွန်ုပ်ပြန်ဆိုရာတွင် (ယံ၊ တံ) သဘောမပါ။ မြန်မာတွင် လိုမည်လည်းမထင်။ (ဧကဝဏ္ဏ၊ ဗဟုဝဏ္ဏ) သဘောလည်းမပါ။ မြန်မာ ကွပ် မပါဘဲနှင့် ပြီးနိုင်မည်ထင်သည်။ (ရက္ခန္တီ)ကို မြန်မာလို (စောင့်ရှောက်သည်)ဟု ပြန်ရိုးဖြစ်သော်လည်း ဤနေရာတွင် အသံ ပိုနေ၍(ထိန်း)နှင့် ဖလှယ်လိုက်သည်။ (အညေ)ကို(တစ်ပါးသူ)ဟု ပြန်ရိုးရှိသော်လည်း (သူ)နှင့် ဖလှယ်လိုက်သည်။ ဤသို့သောနည်းဖြင့် အသံရှစ်လုံးပါသော ဂါထာတစ်ပိုဒ်ကို အသံ(အက္ခရာ)ခုနစ်လုံးဖြင့် ပြန်ကြည့်သည်။ ဟုတ်သလိုလို ထင်မိပါသည်။ သို့သော်လည်း (မထိန်းရ)ဆိုသော ကြိယာအဆုံးသတ်(ရ)အနက်သည် ပါဠိတွင်

မင်းသုဝဏ် ၇၅

ပါပါ၏လား။ သံသယ ဖြစ်လာသည်။ ကျန်သည့်မြန်မာပြန်ချက် တို့ကိုလည်း ဤသို့ စစ်ဆေးကြည့်ပါသည်။ လိုချင်သည့် အခြေအနေသို့ မရောက်ဟု ထင်မိပါသည်။ တို့ကြောင့် အောက်ပါအတိုင်း ထပ်ပြင် ကြည့်ပါသည်။

ကိုယ့်ကို သူ မထိန်း
ကိုယ် မထိန်း သူ့ကို
အလိုကို သူ မင်း
ထိုသူ အိပ်စက် ဆင်းရဲမဲ့။

ဤအားထုတ်ချက်သည် အတော်ကလေး ပီပီရီရီ ရှိပါသည်။ ပါဠိမူရင်းဂါထာကို အဋ္ဌကထာဆရာ ဖွင့်သကဲ့သို့ ဤမြန်မာပြန်ကို လည်း ဖွင့်ရမည် ဖြစ်သည်။

ဤအထိ ကျွန်ုပ် ပြန်သမျှတွင် (စ)ဆိုသော သမုပစ္စည်း သဘောသည် လုံးဝ ကျန်ခဲ့သည်။ ကျန်သင့်သလား။ ကျန်ခဲ့သဖြင့် မြန်မာတွင် အဓိပ္ပာယ် ပျက်နိုင်သလား။ ဤသို့ သို့လောသို့လော ဖြစ်လာပြန်သဖြင့် နောက်တစ်နည်း အားထုတ်ကြည့်ပြန်သည်။

သူများကိုလည်း မစောင့်ရှောက်။
အစောင့်ရှောက်လည်း သူ မခံ။
အမှန်ချမ်းသာ သူ အိပ်စက်။
ကာမဂုဏ်ကို သူ မမက်။

ဤအားထုတ်ချက်လည်း မစိုးလှဟု ထင်ပါသည်။ သို့သော် လည်း ကျွန်ုပ် အားမရ။ ပါဠိတွင် ပါသည့် လိပ်ပြာတောင်ပံစုံ အလှ ကလေး ပျောက်နေသည်ဟု ထင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အောက်ပါ အတိုင်း ကြံပြန်သည်။

သူများကို သူ မစောင့်ရှောက်။
 သူများ စောင့်ရှောက် သူ မခံ။
 အမှန် ချမ်းသာ သူ အိပ်စက်။
 ကာမဂုဏ်ကို သူ မမက်။
 မကျေမနပ်ချင်သေးပါ။ ထို့ကြောင့် ပဉ္စမအကြိမ် အောက်ပါ
 အတိုင်း ပြုပြင်လိုက်ပြန်ပါသည်။
 သူများကိုလည်း သူ မစောင့်ရှောက်။
 သူများ စောင့်ရှောက်သည်ကိုလည်း
 သူ မခံ။
 အမှန် ချမ်းသာစွာ သူ နေရ။
 ကာမဂုဏ်ကို သူ မတောင့်တ။
 စာဖတ်သူသည် ဤ နောက်ဆုံးအားထုတ်ချက်ကို ဖတ်ရှု
 လေ့လာ၍ ဝေဖန်ဆန်းစစ်ကြည့်နိုင်လျှင် အကြံကောင်း ဉာဏ်ကောင်း
 ပေါ်နိုင်ပေးနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်အဖို့ကား ပြင်လွန်းက မူပျက်မည်စိုး
 သဖြင့် ဤတွင် လက်လျှော့လိုက်ပါသည်။
 ယခုမှ နောက်သို့ ပြန်၍ ကျွန်ုပ်သတိရမိသည်ကား ၁၉၈၁-
 ခုနှစ်တုန်းက ဘုရားသခင်၏ အနေကဇာတင် ဥဒါန်းတော်ကြီးကို
 ကြည်ညိုစိတ် အထူးပေါ်လာသဖြင့် မြန်မာပြန် ကြည့်ဖူးသည့်အကြောင်း
 ဖြစ်ပါသည်။ ဥဒါန်းတော်ကြီးအကြောင်းကို မာလာလင်္ကာရဝတ္ထုတော်
 ကြီး(၁၁၉၀-ပြည့်၊ စာပြီး)တွင် ဒုတိယ မဲထီးဆရာတော်ဘုရားက
 ရေးခဲ့သည်မှာ ဤသို့ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့ ဘုရားလောင်းသည် နေမဝင်မီလျှင် မာရ်စစ်သည်
 တို့ကို ဖျက်ဆီးအောင်မြင်တော်မူ၍ သင်္ကန်းတော်အထက်၌
 ကျကျန်သော ဗောဓိရွက်ညွန့်တို့ဖြင့် ပူဇော်အပ်သကဲ့သို့

ဖြစ်၍ ညဦးယာမ်တွင် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူး နေဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို
 အောက်မေ့နိုင်ခြင်းတည်း ဟူသော ပုဗ္ဗေဒီဝါသဉာဏ်ကို
 အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့၍ သန်းခေါင်ယာမ်၌ နတ်မျက်စိ
 နှင့် အမြင်စူးသော ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ကို သုတ်သင်တော်မူ၍
 မိုးသောက်ယာမ်၌ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းတည်း
 ဟူသော ဉာဏ်ကို သက်စေတော်မူ၍ ခပ်သိမ်းသောဘုရားရှင်
 တို့သည် မစွန့်အပ်သော အနေကဇာတိ သံသာရုံ အစရှိသော
 ဥဒါန်းကို ကျူးတော်မူ၏။

(၁)

အနေက ဇာတိ သံသာရုံ၊
 သန္တာဝိသံ အနိဗ္ဗိသံ။
 ဂဟကာရ ဂဝေ သန္တော၊
 ဒုက္ခာ ဇာတိ ပုနုပ္ပန်။

(၂)

ဂဟကာရက ဒိဋ္ဌောသိ၊
 ပုနု ဂေဟံ န ကာဟသိ။
 သဗ္ဗာ၊ တေ ဖာသုကာ ဘဂ္ဂါ၊
 ဂဟကူဋံ ဝိသင်္ခတံ၊
 ဝိသင်္ခါရ ဂတံ စိတ္တံ။
 တဏှာနံ ဓယ မဇ္ဈဂါ။

(၁)

ဂဟကာရ= အတ္တဘောတည်းဟူသော အိမ်ကို ပြုတတ်သော
 တဏှာယောကျ်ား။ တွံ=သင့်ကို။ ဂဝေသန္တော=ရှာမိုးသော။ အဟံ=
 ငါသည်။ (ယေန ဉာဏေန= အကြင် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့်။ တွံ=

၇၈ မြန်မာစာပေ

မင်းသုဝဏ်

သင့်ကို။ ဒုဋ္ဌ= မြင်ခြင်းငှာ။ သက္ကာ=တတ်ကောင်း၏။ တံညဏ်= ထိုသဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ အနိဗ္ဗိသံ-အဝိနန္ဒော=မရသည်ဖြစ်၍။ အနေက ဇာတိ သံသာရံ= များစွာသော ဘဝရှိသော သံသရာကာလပတ်လုံး။ သန္တဝိသံ-သံသရီ= ကျင်လည်ရလေပြီ။ ပုနပျန်= အဖန် တလဲလဲ။ ဇာတိ= ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်းသည်။ ဒုက္ခာ= ဆင်းရဲ၏။

(၂)

ဂဟကာရက=အတ္တဘောတည်းဟူသော အိမ်ကို ပြုပြင် တတ်သော တဏှာယောကျ်ားလက်သမား။ ဣဒါနံ=ယခု။ တွံ= သင့်ကို။ ဒိဋ္ဌော= မြင်အပ်သည်။ အသိ= ဖြစ်ပြီ။ ပုန= တစ်ဖန်။ ဂေဟံ= အတ္တဘောတည်းဟူသော အိမ်ကို။ န ကာဟသိ= သင်မပြုရလတ္တံ့။ တေ= သင်၏။ သဗ္ဗာ= အလုံးစုံသော။ ဖာသုကာ= အတ္တဘောတည်းဟူသော အိမ်၏ ကိလေသာတည်းဟူသော အခြင်ကို။ ဘဂ္ဂါ= ချိုးဖျက်အပ်ပြီ။ ဂဟကူဠံ=အတ္တဘောတည်းဟူသောအိမ်ကို။ အဝိဇ္ဇာ တည်းဟူသော အထွတ်ကို။ ဝိသံခံတံ= ချအပ်ပြီ။ မေ= ငါ၏။ စိတ္တံ= စိတ်သည်။ ဝိသင်္ခါရဂတံ= ပြုပြင်ခြင်းကင်းသော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ပြီ။ အဟံ= ငါသည်။ တဏှာနံ= တဏှာ တို့၏။ ဓယံ= ကုန်ရာကုန်ကြောင်းဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ အဇ္ဈဂါ-အဓိဂတော= ရောက်သည်။ အသ္မိ=ဖြစ်ပြီ။

ဒါနံတော်ကြီးကို နားလည်လိုသဖြင့် မာလာလင်္ကာရ တွင် တွေ့ရသည်မှ စကာ ယနေ့အထိ ဆရာကျော်တို့ ပြန်ဆိုသော မြန်မာပြန် လေးငါးခြောက်မျိုးကို လေ့လာသည်။ ဆရာတို့ တစ်မျိုး တစ်ဖုံစီ ပြန်ဆိုကြသည်ကို သတိပြုမိသည်။ တစ်ဖန် အာရှတိုက်

မင်းသုဝဏ်

မင်းသုဝဏ် ၇၉

အလင်းရောင် မဟာကဗျာကြီးတွင် ဆာ၊ အယ်ဒွင်၊ အာနီး အင်္ဂလိပ် ဘာသာပြန်ဆိုသည်မှစ၍ ယနေ့အထိ ဆရာကျော်တို့ ပြန်ဆိုသည့် အင်္ဂလိပ်ပြန် လေးငါးခြောက်မျိုးကို လေ့လာသည်။ များသောအားဖြင့် တူညီရှင်းလင်းသည်ကို တွေ့ရသည်။ ပြီးလျှင် တွေ့ရသမျှ အားလုံးကို ဉာဏ်မီသမျှဖြင့် ညှိ၍ ကျွန်ုပ် မြန်မာပြန်မိသည်မှာကား အောက်ပါ အတိုင်း ဖြစ်ပါ၏။

(၁)

အိမ်ဆောက်သမား

သင်ယောကျ်ားကို

ဘဝများစွာ၊ သံသရာ၌

ငါသည် လှည့်ပတ် ရှာဖွေခဲ့။

မတွေ့ရဘဲ၊ ဇာတိထဲတွင်

ဆင်းရဲခဲ့ရ အကြိမ်ကြိမ်။

(၂)

အိမ်ဆောက်သမား၊ အိုယောကျ်ား

ခုကား သင့်ကို ငါတွေ့ပြီ။

နှောင်ခါတစ်ဖန်၊ အိမ်ဆောက်ရန်ကို

မကြံစည်နှင့် မရတော့။

ခေါင်လျောက် ရက်မ၊ ဟူသမျှကို

ဖြုတ်ဖျက်ချိုး ပစ်လိုက်ပြီ။

ငါ၏ စိတ်လျှင် (ငါ့ဝိညာဉ်သည်)

ပြုပြင်ကင်းရာ၊ ရောက်ခဲ့ပါ၍

တဏှာ ကုန်ခန်းပြီတကား။

၈၀ မြန်မာစာပေ

မင်းသုဝဏ်

ဤအားထုတ်ချက်ကား ရှိရင်းစွဲ ပါဠိကို တတ်နိုင်သမျှ တိတိကျကျ ပြန်ဆိုထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အိမ်ဆောက်သမား၊ အိမ်၊ ခေါင်၊ လျှောက်၊ ရက်မ၊ ပြုပြင်ကင်းရာ ဆိုသည်တို့ကို သင်မည်သည့် အရာများဖြစ်ကြောင်း တင်စားချက်ကို ဘာသာပြန်ထဲတွင် ရှင်းလင်း မပြလိုက်ပါ။ ပါဠိတော်၏အလှကို ရနိုင်သမျှ ပြန်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ပါဠိကျမ်းဂန်တွင် မိမိတာဝန်နှင့် မိမိ၊ မိမိစနစ်နှင့် မိမိ စည်းကမ်း သတ်မှတ်ခွဲခြားထားရန် လိုပါသည်။ မူရင်း ဘာသာနှင့် ဖတ်ရွတ်လေ့လာ နားလည်ရသည်က အကောင်းဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ ဘာသာ ပြန်လိုက်လျှင် လမ်းတွင် အနှစ်သာရများ ယုံကျကျန်ရစ်ခဲ့ရိုး ဖြစ်ပါသည်။

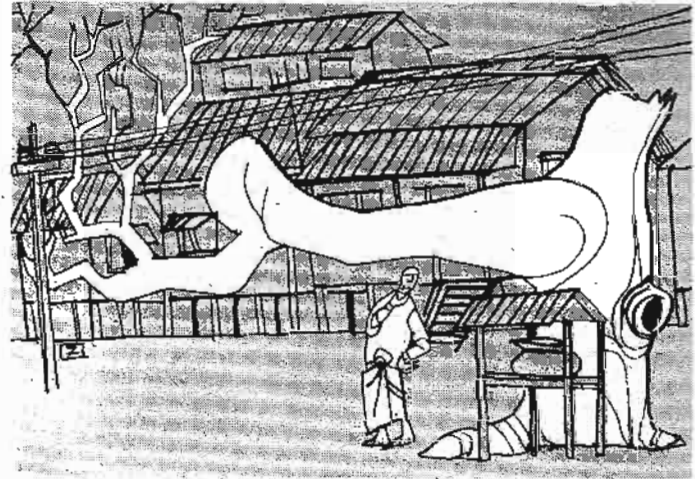
ယခုလက်တွေ့အားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ဆုံမိသည်ကို တင်ပြရပါလျှင်ကား ပါဠိဂါထာများကို အလှမပျက် အနက်မယွင်းအောင် မြန်မာမှု ပြုနိုင်ပါက မြန်မာစကား နားလည်သူတို့အတွက် တရားတော်၏ အဆီအနှစ်အရသာကို ပိုမို သုံးဆောင်နိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မိကြောင်း ဖြစ်ပါသည်။

မင်းသုဝဏ်

အတွေးအမြင်။ အမှတ် ၁၊ အောက်တိုဘာလ၊ ၁၉၈၄။ စာ ၁၈-၂၂။

ကုသိုလ်ဆက်

နွယ်စိုး

နွယ်စိုး

၁၉၁၀၊ ဧပြီလ ၈-ရက်နေ့တွင် ဦးဘိုးမင်း၊ ဒေါ်စောနုတို့မှ ရန်ကုန်တွင် မွေးဖွားသည်။ ၁၉၃၁ တွင် ဝိဇ္ဇာ အင်္ဂလိပ်စာဂုဏ်ထူးအောင်သည်။ ၁၉၃၆ တွင် ဥပဒေဘွဲ့ရသည်။ ၁၉၄၇ တွင် မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရသည်။ နယူးဘားမင်း သတင်းစာ လက်ထောက်အယ်ဒီတာ၊ နိုင်ငံခြားရေးအတွင်းဝန်၊ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ် အင်္ဂလိပ်စာဌာနမှူး၊ ပါမောက္ခ၊ ပညာရေးအရာရှိ စသည့်တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၄ တွင် နွယ်စိုးကလောင်အမည်ဖြင့် ဝတ္ထုဆောင်းပါးများကို ကြီးပွားရေးမဂ္ဂဇင်း၌ ရေးသားခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေးနှင့် အချစ်လေးပါးစာအုပ်ကို ၁၉၄၆ တွင် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ၁၉၅၉ တွင် ဦးမျိုးမင်းအမည်ဖြင့် အင်္ဂလိပ်စာ သင်ကြားရေးစာအုပ် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ၂၁-၉-၉၅ တွင် ကွယ်လွန်သည်။

ကုသိုလ်ဆက်

ကျွန်တော်၏ အိမ်ရှေ့ရှိ သနပ်ပင်ကြီးကား နှစ်ကာလကြာရှည်လှပြီ ဖြစ်၍ သက်ကြီးရွယ်ရင့်တို့ဘာဝ ကွေးကောက်ကိုင်ညွတ်သောကိုယ် နှင့် ရင့်ရော်ကြမ်းခက်သော အရွက်များဖြင့် မလှသောအသွင်ကို ဆောင်တော့၏။ ဤသနပ်ပင်ကြီးကဲ့သို့ ကွေးနိုင်၊ ကောက်နိုင်၊ ကော့နိုင်၊ ကိုင်နိုင်သည့် အပင်မျိုး ရှိမည်မထင်။

ကျွန်တော်တို့၏အိမ်ကလေးပေါ်သို့ မိုးနိုင်အောင်ပင် မမြင့် သော်လည်း ပင်စည်ကို ဘီလူးလက်များဖြင့် ဆွဲ၍ဆန့်လိုက်ပါမူ ယခုရှိသော အမြင့်ထက် နှစ်ဆလောက် တိုး၍ မြင့်ပေလိမ့်မည်။

ဤပင်အိုကြီးသည် ယခင်ရှေးက ပင်ပျိုပင်နု ဖြစ်ခဲ့၏။ လန်းဆန်း ဝေသာခဲ့၏။ နွေရာသီဦး ရွက်ဟောင်းကြွေ၍ ရွက်သစ်တွေ ဝေသာခဲ့၏။ နွေရာသီဦး ရွက်ဟောင်းကြွေ၍ ရွက်သစ်တွေ ဖူးသည့် အခါတွင် နုထွတ်စိမ်းဖတ်သည့်အညွန့်အရွက်ကလေးများကို ကျွန်တော် တို့ ငယ်စဉ်က နှစ်တိုင်းနှစ်တိုင်း ခူးကာချူကာ ချဉ်ရေဟင်းချက်၍ မြိန်မြိန်ရှက်ရှက်ကြီး စားသောက်ခဲ့ကြ၏။

ယခုကား ရွက်ညွန့်ရွက်သစ်များ ဝေသာခြင်း မရှိတော့ပေ။ သိသိသာသာ ရွက်သစ်လဲခြင်း မရှိတော့ပေ။ ရှေးအခါက နေမင်းပူရှိန်

သည် နွေခါချိန်တွင် ထူထပ် ပေါများသောအရွက်တို့၏ တန်ခိုးကြောင့် ကျယ်ဝန်းစိမ့်အေးသော အရိပ်ဖြင့် ဝင်ရောက် ခိုလှုံသူ ခရီးသည်တို့အား နှစ်သိမ့်စေခဲ့၏။ ယခုကား ကျိုးတိုးကျားတားရှိသော အရွက်တို့ကို နေမင်း၏ ပူရှိန်သောအရောင်တို့သည် အလွယ်တကူ ထိုးဖောက်ကာ သစ်ပင်အောက်ရှိ အရိပ်ကို ကွက်တိကွက်ကျားနေအောင် ဖန်တီး၏။ ဖြတ်သန်း သွားလာသော ခရီးသည်တို့သည် ခိုလှုံရပ်နားစရာအရိပ် ရှိသည်ဟုပင် မသိမမှတ်ကြတော့ပေ။

ဤသနပ်ပင်ကြီးကား သဘာဝဓမ္မအတိုင်း တဖြည်းဖြည်း အိုမင်းမစွမ်း ရှိခဲ့ရသည် မဟုတ်ရှာပေ။ လူတို့၏ စိတ်လိုရာကို ဖြည့်စွမ်းပေးနိုင်ခြင်းငှာ ဖန်တီးကြစည်ထားသည့် လောကဓာတ်ပညာ ၏ အသိုင်းအဝန်း အစေအပါးတို့ကြောင့် ညှဉ်းဆဲခြင်း ခံခဲ့ရရှာ၏။ နှစ်တိုင်းပင် ဓာတ်ကြီးဘက်မှလည်းကောင်း၊ မြူနီစပယ်ဘက်မှလည်း ကောင်း လက်နက် အပြည့်အစုံနှင့် ကုလားများလာ၍ ဓာတ်ကြီးများ သွယ်ထားသော လမ်းဘက်ရှိ အရွက်အခက် အကိုင်ကြီး အကိုင်ငယ် များကို ဖြတ်တောက်ခုတ်ထစ်သုတ်သင်ပစ်ကြကုန်၏။

အပင်ကြီးကား သနားစရာ၊ အိမ်ဘက်ကလည်း အလင်းရောင် မရ၊ လမ်းဘက်ကလည်း ခုတ်ပစ်၊ အရှေ့ဘက်ကလည်း အိမ်သို့ သွယ်ထားသောဓာတ်ကြိုးကြောင့် အကိုင်အခက် မထုတ်ရ။ သုံးဖက်မှ အနှိပ်အစက်ကိုခံရရှာသဖြင့် ကျန်တစ်ဘက်သို့ ကိုင်းထွက်ကာကောက် ကွေးခြင်းဘဝသို့ ရောက်ရရှာလေသည်။

ကျွန်တော်၏ အဘွားသည် ရေအိုးစင်တည်၍ ရေကုသိုလ်ပြု ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ ရေအိုးစင်ပုံပန်းသဏ္ဌာန်နှင့် ဆောက်လုပ်ပုံကို

စီမံသူကား ကျွန်တော်၏ဖခင်၊ လက်စိုက်၍လုပ်ကိုင်သူကား တပည့်ကျော်မြသီး၊ ကျွန်တော်ကား နံဘေးမှ ရပ်လျက် အားပေးအားမြှောက်ပြုကာ မနောက် ဝစီကံဖြင့် ကူညီ၏။ ရေအိုးစင်ကလေး သပ်သပ်ရပ်ရပ်ရှိပေပြီ။ ခိုင်ခိုင်ခံ့ခံ့ တည်ထားပေပြီ။ သဘောဆေးဖြူ သုတ်ထားသည့်အမိုးနှင့် ခြေတံတို့ကြောင့် ကျက်သရေ ပဝင်းလျက် ရေသောက်သူများ ရေမွတ်သိပ်ခြင်းကို ပြေပျောက်စေရုံမက စိတ်နှလုံးကိုပါ နှစ်သိမ့်စေ၏။ ရေအိုးစင်ကလေးကို သနပ်ပင်ကြီးအောက်မှလွဲ၍ အဘယ်နေရာ၌ ထားပါအံ့နည်း။ ရေသောက်သူများကား ရေကို အားရပါးရ ခပ်ယူကြ၏။ သောက်၍မကုန်နိုင်သည့်အခါ သစ်ပင်ရင်းသို့ ပက်သွန်ခဲ့ကြ၏။ ကျွန်တော်တို့ ကုသိုလ်ကို ပွားများစေလိုကြဟန်တူ၏။

တစ်နေ့သောအခါ သနပ်ပင်ကြီးအောက်ခြေမှ သနပ်ပင်ပျိုလေး တစ်ပင် မြေနှားတွင် ကပ်လျက် ပေါက်လေ၏။ အံ့သြဖွယ်ရာဟု ကျွန်တော်တို့ ကြည့်ကြ၏။ ဤသနပ်ပင်ကြီးကို ကျွန်တော်တို့သည် မျှော်လင့်ခြင်းကင်းသောဘဝ သစ်သစ်လွင်လွင် ဖန်တီးနိုင်ရန် ဝေးသောဘဝသို့ ရောက်ရှိလေပြီဟု မှတ်ယူထား၏။

မည်သည့် မိုးဦးလေတိုက်ရာတွင်လဲပြီမည်နည်းဟု စောင့်စားခဲ့၏။ မလဲပြီပေချေ။ သို့သော် လောက သဘာဝအတိုင်း ဤတလွပ်လွပ်တကုပ်ကုပ်ရှိသော ပင်အိုသည် လဲပြီခြင်း သဘောကို လွန်ဆန်နိုင်မည် မဟုတ်တော့ဟု ထင်မိခဲ့၏။ ဤမဲ့ခြောက်ခြောက် ရော်ရင့်ရင့်ရှိသော အပင်သည် သက်တမ်းစေ့လုနီးပြီးဖြစ်ရကား ခက်နုကိုင်းပျိုပေါက်ရောက်ထိုးထွက်ရန် မတတ်နိုင်တော့။ အားကုန်ခဲ့ပြီဟု ကျွန်တော်တို့ မှတ်ယူခဲ့၏။

ယခုကား ဤအပင်၏ကိုယ်လုံးပင်ခြေရင်းနားမှ အသက်သစ်ဖြစ်သော ပင်ပျိုကိုင်းခက်ကလေး ထွက်လာ၏။ ထွက်လာရုံသာမက တစ်နေ့တခြားကြီးထွားလာ၏။ အရွက်အခက်တို့နှင့် ပြည့်စုံလာ၏။ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ မြင့်လာ၏။ ကောင်းကင်အထိ တက်ရန်ပင် တာဝန်လေးလှမည် မဟုတ်သောသဘောမျိုး ရှိလေရောသလားမသိ။ အညွန့်တလူလူနှင့် ထောင်လွှားကာ နမာန်ပျိုးလျက်ရှိ၏။ လူမချိုး၊ နွားမစား၊ ဆိတ်မညည်းဘဲ ဝင့်ကင်းလာခဲ့၏။

ယခုအခါ ဤအပင်ကလေးသည် ကျွန်တော်၏ တစ်ရပ်ရှိပေပြီ။ အပင်ကလေးဟု ကျွန်တော်ဆို၏။ ပင်စည်လုံးမှ ပေါက်လာသော အကိုင်းကလေးပင် စစ်စစ်ဖြစ်သော်လည်း ရေနားမှ ကပ်ပေါက်သည်က တစ်ကြောင်း၊ တည့်တည့်မတ်မတ် တစ်ဟုန်တည်းထိုး၍ အပင်များကဲ့သို့ ပေါက်လာသည်က တစ်ကြောင်း ဤအကြောင်းတို့ကြောင့် အပင်ကလေးနှင့် တူနေ၏။

ပင်ပျိုကလေး၏ ရွက်နုကလေးများကို မြင်ရတိုင်း ကျွန်တော်၏စိတ်သည် နုပျိုသစ်လွင်လာ၏။ မတွေးဖူးသောအကြံများ၊ မကြုံဖူးသော စိတ်ကူးများ၊ စိတ်မကူးဖူးသော မျှော်လင့်ချက်များ၊ မျှော်လင့်ဖူးသော ဉာဏ်သစ်များသည် ပေါ်ပေါက်ဝေဆာလာ၏။

ပင်ပျိုကလေး၏ စိမ်းစိုနုဖတ်သော အဆင်သည် လောကကြီးကို တန်ဆာဆင်တော့၏။ ပင်ပျိုကလေး၏ မကြောက်မရွံ့၊ မထိတ်မလန့်၊ မကြောင့်မကြ၊ မစိုးရိမ်သောအသွင်သည် ကျွန်တော့်အား အားပေးလျက်ရှိ၏။ ဤပင်ပျို၏ မျှော်လင့်ခြင်းသည် ကျွန်တော်၏မျှော်လင့်ခြင်း။ ဤပင်ပျို၏ ရဲဝံ့ခြင်းသည် ကျွန်တော်၏ရဲဝံ့ခြင်း။ ဤပင်ပျို၏ နုပျိုတောင့်တင်းဝေဆာခြင်းသည် ကျွန်တော်၏နုပျို

၈၆ မြန်မာစာပေ

နယ်စိုး

တောင့်တင်း ဝေဆာခြင်း၊ ဤပင်ပျို၏ ခရီးသည် ကျွန်တော်၏ ခရီး။
ဤပင်ပျိုကား၊ ကျွန်တော်၊ ကျွန်တော်ကား ဤပင်ပျိုဟု ဆိုရမတတ်
ဤပင်ပျိုသည် ကျွန်တော်၏စိတ်ကို ဖုံးလွှမ်း စိုးမိုးလေတော့သည်။

နယ်စိုး

ကံကော်မြိုင်စာတန်း၊ ရန်ကုန်၊ ငြိမ်းစာစဉ်၊ ၁၉၇၈။

ကျွန်တော် ဆိုလိုသည်မှာ ရသစာပေသည် စာဖတ်သူ၌ စေတနာ စိတ်ဓာတ်
ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ရှုံ့ဆော်လျက် အမှန်အမှား၊ အကောင်းအဆိုး၊ အကျိုးအပြစ်
အသိတို့နှင့်စပ်၍ (ဝါ) လောကအယုတ်အမြတ် တရားအသိတို့နှင့် စပ်၍ (ဝါ)
ဘဝအသိနှင့်စပ်၍ ထိုစေတနာဖြစ်ပေါ်လာမှုကို အကြောင်းပြု၍ သူ့ဘာသာသူ
ဆုံးဖြတ်တတ်အောင် ပြသော စာမျိုးဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ခင်စိန်

ရသစာပေသဘောမှ

ခေါင်

မင်းကျော်

မင်းကျော်

၁၉၃၃၊ မတ်လ ၆ ရက်တွင် ချောက်မြို့၌ ဦးဘလှိုင်၊ ဒေါ်ဦးတို့မှ မွေးဖွား
သည်။ အမည်ရင်း ဦးကျော်ဆွေဖြစ်သည်။ ၁၉၆၀ တွင် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ ရသည်။
၁၉၆၁-တွင် စာရေးဆရာ စာပေကလပ်၊ မော်ကွန်းထိန်းသိမ်းရေးကော်မရှင်
အတွင်းရေးမှူး၊ စာရေးဆရာကလပ်အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်၊ ၁၉၆၂
စာရေးဆရာသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူး၊ ၁၉၆၄ အမျိုးသားစာပေ ညီညွတ်ရေး
ကော်မတီ အတွင်းရေးမှူးတာဝန်များ ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ကျော်လှိုင်ဦး
ကလောင်အမည်ဖြင့် ၁၉၆၉ အမျိုးသားစာပေဘာသာပြန်ဆုကို “ဦးလေးတွမ်”၊
၁၉၇၆ အမျိုးသားစာပေဆု ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်ဆုကို “အဖြူကို မည်သူ
အနက်ဆုံးသနည်း” စာအုပ်ဖြင့် ရရှိခဲ့သည်။ ၇-၇-၉၁ တွင် ကွယ်လွန်သည်။

ခေါင်

ရုံးလုလင် မောင်ထွန်းဟန် ရောက်လာပါပြီ။

အဝေးကတည်းက သူ့ဟန်ပန်မှုရာကို အကဲခပ်နိုင်ပါသည်။ မြေကြီးကို ခြေချလာနေရသည်ဟုပင် သူ ထင်မှတ်ပုံမပေါ်။ အတော်ကလေး နီးလာသောအခါ သူ့နှုတ်ဖျားမှလေချွန်သံမျိုးမြဲမြဲကို ကြားရနိုင်သည်။ ယခုတစ်ခဏတွင် သူသည် ဤကမ္ဘာပေါ်၌ အပျော်ဆုံးဟု သဘောပိုက်လာဟန်ရှိသည်။ မျက်နှာထားကိုပဲကြည့်ပါ။ ပြုံးပြုံး ပြုံးပြုံးနှင့်။

ခါတိုင်းလိုပဲ ရုံးထဲသို့ သူ့အစောဆုံးရောက်သည်ဟု မှတ်ယူထားခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ကြည့်ပါ။ ရုံးထဲအဝင် အုတ်လှေကားသုံးထစ်ကို တက်လာပုံမှာ ခုန်ဆွခုန်ဆွ။ ထိုခြေလှမ်းတို့သည် သူ့လေချွန်သံကို စည်းလိုက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ရုံးခန်းဝ အရောက်တွင် စည်းချက်ချ လေဟန်ဖြင့် ဆင်နားရွက်တံခါးကို ဆတ်ခနဲ တွန်းအဖွင့်။

အလို။ ဆရာဦးလှမောင်ဟောင် ရောက်နေပါပကော။

မောင်ထွန်းဟန်သည် ရုတ်တရက် ရှက်ကိုးရှက်ကန်း ဖြစ်သွားသည်။ မျက်နှာပိုးသတ်ဖို့ ကြိုးစားသေး၏။ မရ။ ထို့ကြောင့် သူ့ဆရာ ရုံးအုပ် ဦးလှမောင်ကို ခပ်ပြုံးပြုံး ရင်ဆိုင်လိုက်သည်။

“ဟေ့ကောင် လာစမ်းပါဦး”

ရုံးအုပ် ဦးလှမောင်အသံကို ကြားရသောအခါ အပြုံးစသည်ဖြိုးခနဲ ဖျတ်ခနဲ ပျောက်သွားသည်။ ခြေလှမ်းသည်လည်း တုံ့တုံ့ဆိုင်းဆိုင်း ဖြစ်သွားသည်။ မိမိတွင် အပြစ်ဆိုဖွယ်ရှိနေသည်ဟု သံသယတစ်စုံကလေးမျှ မရှိပါဘဲနှင့် ဦးလှမောင် လေသံဟန်ပန် မျက်နှာထားကို ရင်ဆိုင်ရသည့်အတွက် မောင်ထွန်းဟန် ထိတ်ထိတ်ပျာပျာ ဖြစ်ရလေသည်။ ဦးလှမောင် ရှေ့ရောက်သောအခါ အပြစ်ရှိသူလို ဖြစ်နေပေပြီ။

“မင်း မနေ့က ဟိုကောင်မလေးကို ဘာရောင်းတာလဲ”

ထိုအမေးကို မောင်ထွန်းဟန် ချက်ချင်း နားလည်သည်။ ဟိုကောင်မလေးဆိုသည်မှာ ရုံးတွင်ရှိသော လက်ရေးတိုစာရေးမကလေး သီသီလွင်။

စင်စစ် ဤရုံးတွင် စာရေးမကလေးခြောက်ဦးရှိသည်။ သို့သော် မောင်ထွန်းဟန်သည် မနေ့က သီသီလွင်နှင့် ပစ္စည်းတစ်ခု အရောင်းအဝယ်လုပ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဦးလှမောင် အမေးကို သူချက်ချင်း နားလည်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ပေမယ့် ဦးလှမောင်၏ ဟန်ပန်မှုရာ မျက်နှာထားကိုတော့ သူ နည်းနည်းကလေးမျှ နားမလည်။

အဖြစ်မှန်မှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။ သူတို့ရပ်ကွက်ထဲတွင် အထည်မဲဖောက်ရာ သူ့အဖို့ တက်ထရွန်တစ်ဝတ်စာ မဲပေါက်သည်။ ထိုအကြောင်းကို သူသည် သီသီလွင်အား ပြန်ပြောပြခဲ့သည်။ ပြောပြပုံမှာ ရိုးရိုးပင်။ သူ တက်ထရွန် မဲပေါက်သည်။ သင့်ငွေ နှစ်ဆယ်နီးပါး။ ဤမျှသောငွေနှင့် တက်ထရွန်စကို သူမဝယ်နိုင်။ တက်ထရွန်စကို အင်္ကျီချုပ်ဝတ်နိုင်သော အခြေအနေမျိုးလည်း သူ့တွင် မရှိ စသည့်ဖြင့်။

၉၀ မြန်မာစာပေ

ထိုအခါ သီသီလွင်က ပြောသည်။ တက်ထရွန်စ မဲပေါက်သည်ကို ဝယ်ယူသင့်သည်။ လိုသောငွေကို သူကပင် ချေးမည်။ ထုတ်ခွင့်ရသောအစကို ပြန်ရောင်းပါက အနည်းဆုံး သုံးဆယ်ခန့် မြတ်နိုင်ကြောင်း စသည်။

သီသီလွင်စကားကို မောင်ထွန်းဟန် သဘောကျသည်။ သို့သော် သီသီလွင်ပြောသလိုပြန်လည်ရောင်းချဖို့ကိစ္စကျတော့ မည်သို့ရောင်းရမည် သူမသိ။ ထို့ကြောင့် အကယ်၍ သီသီလွင် အလိုရှိပါက အမြတ်တစ်ဆယ်မျှဖြင့် သူထုတ်ပေးမည်အကြောင်း ပြောဖြစ်သည်။

ဤသို့ဖြင့် ယနေ့သီသီလွင်သည်သူ့အား တက်ထရွန်စထုတ်ဖို့ ငွေနှစ်ဆယ်နှင့် အမြတ်တစ်ဆယ် ပေးမည်ဖြစ်၏။ ယနေ့သူ ငွေတစ်ဆယ် အလကားရပေတော့မည်။ ထို့ကြောင့် သူပျော်နေခြင်း ဖြစ်၏။

မနေ့က ရုံးမှအပြန် အိမ်သို့ရောက်ကတည်းက အိမ်ကမိန်းမအား ငွေတစ်ဆယ် ရမည်အကြောင်း၊ ထိုငွေတစ်ဆယ်ဖြင့် ရုပ်ရှင်တစ်ကျပ်ခွဲတန်းမှ ကြည့်မည်အကြောင်း၊ ပိုငွေဖြင့် မိန်းမအတွက် ဖိနပ်တစ်ရန်၊ မိမိအတွက် ဖိနပ်တစ်ရန် ဝယ်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောခဲ့သည်။ သည်ကတည်းက နောက်တစ်နေ့အစီအစဉ်အတွက် လင်မယား နှစ်ယောက်စလုံး ပျော်ခဲ့ကြသည်။ မှန်သည်။ သူတို့အဖို့ ရုပ်ရှင်တစ်ကျပ်ခွဲတန်း ဆိုတာထား။ သုံးမတ်တန်းကပင်လျှင် ကြည့်ရခဲပါဘိသန့်။ ဖိနပ်ဆိုတာကျတော့ မယားဖြစ်သူ စီးနေရသည်မှာ ကျွဲတစ်ဖက် နွားတစ်ဖက်။ လင်သားဖြစ်သူ၏ ဖိနပ်မှာ အောက်ခံပင်လျှင် ပေါက်နေပေပြီ။ တခြားတခြား လိုအင်တွေထား။ လောလောဆယ် ရုပ်ရှင်ကြည့်ရဖို့၊ ဖိနပ်ဝယ်ဖို့အတွက်ပင်လျှင် မောင်ထွန်းဟန်တို့ လင်မယား ပျော်မဆုံး။

မင်းကျော် ဇာ

ထို့ကြောင့် သူ့ဆရာ ရုံးအုပ်ဦးလှမောင်၏အမေးကို-
“ဟိုဒင်းပါဆရာ။ တက်ထရွန်ပါ” ခပ်ပေါ့ပေါ့ ဖြေလိုက်မိသည်။

“ဘာကွ။ တက်ထရွန် ဟုတ်လား။ ဘာ တက်ထရွန်လဲ”

“ကျွန်တော် အရပ်ထဲမှာ မဲပေါက်တာပါ။ အဲဒါ မသီသီလွင်က ယူမယ်ပြောလို့ ထုတ်ပေးမယ် ပြောတာပါ”

“ဪ ဒါပဲလားကွ။ ငါ့ကို ဒီလိုညာရင် ရရော ဆိုပါတော့ ဟုတ်လား”

ယော်။ သည်တစ်ခါမှ အခက်ကြုံမှန်း သိရလေတော့သည်။ သူ့အမှန်ပြောနေသည် ဖြစ်ပါလျက် လိမ်ညာသည်ဟု စွဲချက်တင်လာသည်ကို မောင်ထွန်းဟန် သဘောမပေါက်။

“ကျွန်တော် ဘာညာလို့လဲ ဆရာ”

“ဘာ ညာရမလဲကွ။ မင်းအခု ငါ့ကို ညာတယ်။ ငါ့ကိုညာတဲ့ အတွက် မင်းကို ငါသည်းခံနိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် မင်းဟာ ငါ့ကိုညာရုံတွင် မကဘူး။ မင်းဟာ ပါတီဝင် လျှောက်ထားတဲ့ လူတစ်ယောက်၊ အစိုးရ အမှုထမ်းတစ်ယောက် ဖြစ်ရက်နဲ့ မင်းဟာ ပါတီရဲ့လမ်းစဉ်ကို ဆန့်ကျင်တယ်။ အမှုထမ်းတစ်ယောက်အနေနဲ့လဲ အကျင့်သိက္ခာဖောက်ဖျက်ရာ ရောက်တယ်”

မောင်ထွန်းဟန် နားမလည်။

“ဒါကို မင်းနားမလည်ဘူးလား။ မင်းကလပ်စည်း ဆွေးနွေးဖွဲ့တွေ အမြဲတက်တယ် မဟုတ်လား။ ရပ်ကွက်ထဲမှာ ထုတ်ယူခွင့်ရတဲ့

၉၂ မြန်မာစာပေ

မင်းကျော် ၉၃

ပစ္စည်း ကိုယ်မလိုရင် မထုတ်သင့်ဘူး။ ထုတ်ပြီး မှောင်ခိုမပို့သင့်သလို တစ်ဆင့်အမြတ်ယူပြီးတော့လဲ မရောင်းသင့်ဘူးဆိုတဲ့ အချက်ကို အရင်အပတ်ကပဲ ဆွေးနွေးခဲ့သေးတယ် မဟုတ်လား။”

“ဟုတ်-ဟုတ်-ဟုတ်ပါတယ်ဆရာ။ ဒါပေမယ့် ခုဟာခုဟာ”

“ဘာ ခုဟာလဲကွ။ ဒါ မင်း သိသိလွင်ကို အမြတ်တင်ပြီး ပြန်ရောင်းတာပဲ မဟုတ်လား”

“မ-မဟုတ်ပါဘူး ဆရာ။ ကျွန်တော် ကျွန်တော် မဝတ်နိုင် ဘူး။ ထုတ်လဲ မထုတ်နိုင်ဘူးပြောလို့ သူက ငွေထုတ်ပေးတာနဲ့ကျွန်တော် သူ့အတွက် ထုတ်ပေးတာပါ”

“ဒါဟာ မင်းအတွက် ရတဲ့ပစ္စည်းကို မင်း အလွဲသုံးစားလုပ် တာပဲပေါ့ကွ။ ဒီလို မင်းက တခြားလူကို ထုတ်ပေးလိုက်တဲ့အတွက် မင်းတို့ရပ်ကွက်ထဲမှာရှိတဲ့ တကယ့် အသုံးလိုတဲ့လူအဖို့ မရနိုင်တော့ဘူး ပေါ့”

“ဒါက ကျွန်တော် ရတာပါ ဆရာ”

“မင်းရပေမယ့် မင်းမှ မဝယ်နိုင်၊ မဝတ်နိုင်ရင် ဘာထုတ်ဖို့ လိုသလဲ။ နောက်ပြီး ခုဟာ မင်း ရုံးသူရုံးသားအချင်းချင်းအပေါ် အမြတ်ကြီးစားတယ်ဆိုတဲ့သဘောကော မသက်ရောက်ဖူးလား”

“ကျွန်တော် စားတာ မဟုတ်ပါဘူးဆရာ။ ထုတ်ပေးတဲ့ အတွက် မသိသိလွင်က ငွေတစ်ဆယ် သုံးဖို့ပေးမှာပါ”

“ဒါ အတူတူပဲပေါ့ကွ။ မင်းတို့ကောင်တွေ ဒါပဲ။ ရပ်ကွက်ထဲ နေ။ ကိုယ်လဲ တကယ်မသုံးဘဲနဲ့ လုပ်ဆပ်ပြာ ထုတ်လိုထုတ်၊ ပေါင်ဒါ ထုတ်လိုထုတ်နဲ့။ ပြီးတော့ ပြန်ရောင်း။ ဒီအကျင့်တွေကြောင့်

ကုန်ပစ္စည်းတွေဟာ တကယ်အသုံးလိုတဲ့လူတွေရဲ့ လက်ထဲ မရောက်ဘဲ မှောင်ခိုဈေး ရောက်ကုန်ကြတာပဲ မဟုတ်လား”

“ဒီတစ်ဆယ်ဟာလဲ သူ့ကိုယ်တိုင်က ကျေကျေနပ်နပ်ပေးမယ် ပြောတာပါ ဆရာ”

“ဘာဘဲဖြစ်ဖြစ် မင်း ဒီလို လုပ်တာဟာ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကို ရော ရုံးတွင်း ကျင့်ဝတ်တွေကိုပါ ဆန့်ကျင်ဖျက်ဆီးတဲ့ သဘောပဲပေါ့ကွ။ ဒါကို ငါ အုပ်ချုပ်မှုအရာရှိဆီ အကြောင်းကြားရလိမ့်မယ်”

မောင်ထွန်းဟန် ဘာမျှ မပြောတတ်တော့။ ကြောင်ကြောင် အအ တုန်တုန်ယင်ယင် ဖြစ်နေရချေပြီ။ သူ့ဆရာ ဦးလှမောင်ကို ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ဖို့မှအပ အခြား ဘာကိုမျှ မောင်ထွန်းဟန်မသိ။

ထိုစဉ် အခြားရုံး အမှုထမ်းများ ရုံးတွင်းသို့ တဖွဲဖွဲဝင်လာကြ သည်။ မောင်ထွန်းဟန် သတိမထားမိ။ သူဝမ်းသာရမည့် သိသိလွင် နေရာတွင် ရောက်နေပြီကိုလည်း သူ အမှတ် မထားအား။ ရုံးဆင်ဝင် အောက်တွင် ရုံးအုပ်ချုပ်မှုအရာရှိ ဦးသောင်းတင် ရောက်လာနေသည် ကိုပင် မောင်ထွန်းဟန် သတိမပြုလိုက်မိပေ။

ဦးသောင်းတင်သည် ရုံးထဲသို့ ခြေလှမ်းကျကျလှမ်းပြီးဝင်လာ သည်။ သူသည် ဦးလှမောင်စားပွဲနားသို့ ရောက်လျှင် ခြေလှမ်းတုံ့ ရပ်ကာ

“ဦးလှမောင် ကျုပ်အခန်းကို ခဏလိုက်ခဲ့ပါ” အမိန့်ပေးပြီး နေရာမှ ထွက်ခွာသွားသည်။

ဦးလှမောင်သည် မောင်ထွန်းဟန်ကို ချက်ချင်း မေ့သွားသည်။ နေရာမှ ကပျာကရာ ထပြီး ဦးသောင်းတင်အခန်းထဲသို့ဝင်ခဲ့သည်။ မောင်ထွန်းဟန်သာ ဦးလှမောင် စားပွဲရှေ့တွင် မတ်တတ်ကျန်ရစ်သည်။

၉၄ မြန်မာစာပေ

ဦးသောင်းတင်သည် သူ့ရှေ့သို့ ရောက်လာပြီဖြစ်သော ဦးလှမောင်ကို ဂရုစိုက်နိုင်သေးပုံမပေါ်။ သူ ခေါင်းငုံ့လျက် အလုပ်များနေသည်။ ဦးလှမောင်သည် ဦးသောင်းတင်ရှေ့တွင် ခဏကြာ သတိအနေအထားမျိုးနှင့် ရပ်နေမိသေးသည်။ ဦးသောင်းတင် အတော်နှင့် ခေါင်းမော့မလာမှ ချောင်းတစ်ချက် မသိမသာ ဟန့်လိုက်သည်။ ဦးသောင်းတင်သည် ခေါင်းကို ဆတ်ခနဲ မော့လိုက်ပြီး-

“ထိုင် ဦးလှမောင်” ခပ်ပြတ်ပြတ်ပြောသည်။ မျက်နှာမသာလှ။
“အင်း ပြောရမှာတော့ အားနာနာပဲ။ ဒါကြောင့် ကျုပ် ဘာမှမပြောဘဲ နေခဲ့တာ။ ခက်တာက ခင်ဗျားတို့ကလဲ ခင်ဗျားတို့ပဲ”

“ပြောပါဆရာ။ ပြောပါ”

“ပြောရမှာပဲ။ ခင်ဗျားတို့လုပ်ပုံတွေကလဲ ဟုတ်မှမဟုတ်ဘဲ ကို။ ခုတော့ ကျုပ်ပါ ပြောစရာ ဖြစ်တာပေါ့။ အမှန်က ခင်ဗျား ဘာလုပ်နေတယ်ဆိုတာ ကျုပ်မသိတာမှ မဟုတ်ပဲ။ ဒီရုံးမှာ ခင်ဗျားလဲ တာဝန်ရှိတဲ့လူပဲဟာ။ ခင်ဗျား ဆင်ခြင်မလားဆိုပြီး ကျုပ်ကြည့်နေခဲ့တယ်။ ခုတော့ ဒီကိစ္စက ညွှန်ကြားရေးဝန်ဆီ ရောက်တဲ့အထိ တက်လာတယ်ဆိုတော့ ကျုပ်ကော ကောင်းသေးသလား”

“ဘာပါလိမ့်ဆရာ”

“ဘာရမလဲ။ ရုံးထဲမှာ ခင်ဗျား မှောင်ခိုကုန်သည် လုပ်နေတဲ့ ကိစ္စဟာပေါ့”

“ခင်ဗျား”

ရုတ်တရက် လန့်လန့်ဖျပ်ဖျပ် ဖြစ်သွားသဖြင့်သာ ပြောလိုက်မိသည်။ စင်စစ် သူ ဘာလုပ်နေသည်ကို သူ မသိ မဟုတ်။ အစက

တော့လည်း မိန်းမနှင့်ပတ်သက်သဖြင့် မိမိရှောင်လွှဲမရနိုင်သောအလုပ် တစ်ခုဟု သဘောထားခဲ့သည်။ သည်ကိစ္စမှာ အဓိကကျသူကား သူ မိန်းမ၏ညီမ။ တစ်နည်းအားဖြင့် သူ့ခယ်မ။ သူ့ခယ်မသည် မော်လမြိုင် ရန်ကုန် ခေါက်တုံလူးလာပြုလျက် ယိုးဒယား(ထိုင်း)ဘက်က ခေါင်းမြီးခြုံ ဝင်လာသောပစ္စည်းများကို ရောင်းချ အသက်မွေးသူ ဖြစ်၏။ ထိုခယ်မသည် သူ့လုပ်ငန်းအတွက် အကူအညီကို သူ့အစ်မဆီမှာ တောင်းသည်က အစ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် သူ့မိန်းမသည် ညီမ ဖြစ်သူတွင် ပါလာသော ပစ္စည်းများကို ရုံးတွင် ပြသရောင်းချကြည့်ရန် သူ့အား တိုက်တွန်းလာခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သူ့စမ်းသပ်ကြည့်မိသည်။ မိန်းမပြောသည့်စကားမှာ ဟုတ်တော့လည်း အဟုတ်သား။ အလကားနေ အလကားပင်။ ယခု ဘာမျှ အပန်းကြီးသည်လည်း မဟုတ်။ ငွေရင်းစိုက်ထုတ်ရသည်လည်း မဟုတ်ပါဘဲနှင့် အပိုဝင်ငွေ ရလာသည်။ ထို့ကြောင့် ခယ်မပစ္စည်းများကို သူ ရုံးတွင်း၌ ရောင်းချ ပေးနေခြင်း ဖြစ်သည်။ ဒါကို သူ့မှောင်ခိုကုန်ကူးနေသည်ဟု မထင်။

“ကျွန်တော် မှောင်ခိုကုန်ကူးတာ မဟုတ်ပါဘူးဆရာ။ ကျွန်တော့်ခယ်မ ခရီးကြွလို့ ဝယ်လာတာကလေးတွေ ရုံးက လူတချို့ ကြည့်ချင်တယ်ဆိုလို့ ယူပြတာပါ”

“ဘယ်နှယ် မှောင်ခိုကုန်မကူးရမှာလဲဗျ။ ခင်ဗျား ခုတလော ရုံးသူ ရုံးသားတွေကို ရောင်းနေတဲ့ပစ္စည်းတွေဟာ မှောင်ခိုကုန်တွေပဲ ဟာ။ ကဲ ဒီတော့ ကျုပ်များများလဲ မပြောချင်ဘူး။ ပြောရအောင် အချိန်လဲ ကျုပ်မှာ မရှိဘူး။ အစိုးရ အမှုထမ်းတစ်ယောက်အနေနဲ့ ဒါမျိုးလုပ်တာ ဘယ်လောက်အပြစ်ကြီးတယ်ဆိုတာလဲ ခင်ဗျားသိတာပဲ။ ဒီတော့ ခင်ဗျားအလုပ်ကို ခင်ဗျား ရပ်တန့်ကရပ်မလား။ အစိုးရ အမှုထမ်းဘဝကပဲ ထွက်မလားဆိုတာတော့ ခင်ဗျားဘာသာပဲ စဉ်းစားပေတော့။ ကဲ ဒါပဲ။ ခင်ဗျားသွားနိုင်ပြီ”

၉၆ မြန်မာစာပေ

ဦးလှမောင် သူ့ရှေ့မှ ထွက်သွားသည့်တိုင်အောင် ဦးသောင်း တင်သည်-

“အင်း လူတွေကိုကလဲ လူတွေပဲ။ အစိုးရအလုပ် လုပ်ပြီး အစိုးရရဲ့မူဝါဒနဲ့ ဆန့်ကျင်တာတွေ လျှောက်လုပ်လိုလုပ်နဲ့။ အတော် ခက်တာပဲ။ ဘယ်နှယ် ရုံးအလုပ် လုပ်ရင်း ရုံးထဲမှာ မှောင်ခိုကုန်ကူး သတဲ့။ အတော်ခွကျတဲ့ လူတွေပဲ။ ဒီလူတွေနဲ့ ရှေ့လျှောက်ခက်ပါသေး တယ်” တတွတ်တွတ်မြည်တွန်တောက်တီး၍မှမဆုံးသေး။ တယ်လီဖုန်း ခွက်က အသံမြည်လာသဖြင့် တယ်လီဖုန်းခွက်ကို ကောက်ကိုင်ရသည်။

“ဖေဖေလား” တစ်ဖက်က အသံ။

“အင်း။ ဟုတ်တယ်”

“သမီးကျောင်းက ဆက်နေတာ ဖေဖေ။ ဖေဖေ အားကြီး ဆိုးတာပဲ”

“ဟေ ဖေဖေ ဘာဆိုးလို့လဲ သမီးရဲ့”

“ဘာဆိုးရမလဲ။ ခု ဖေဖေ ကျိုင်းတုံ သွားမလို့ဆို”

“ဟုတ်တယ်လေ။ အလုပ်ကိစ္စနဲ့ ဖြုန်းစားကြီး သွားရမှာ။ အဲဒါ မနက်က သမီးကျောင်းကို ထွက်သွားပြီးတဲ့နောက်မှ ဖြစ်လာတဲ့ ကိစ္စ သမီးရဲ့”

“ဟင်။ ဒီလိုဆို သမီး ဘာမှ မမှာရတော့ဘူးပေါ့”

“အမယ်လေးဟဲ့ သမီးရယ်။ သမီးဖို့ သမီးမေမေက မှာလိုက် ပါပြီကွယ်”

“ဒါတွေ သမီးသိပြီးပါပြီ။ ခုပဲ သမီးအိမ်ကို ဖုန်းဆက်လို့ အိမ်က ပြောတာနဲ့ ဖေဖေဆီ ဆက်တာ။ အလကား။ မေမေတို့များ

မင်းကျော် ၉၇

သမီးဖို့ကျ ဆွယ်တာကလေးတစ်ထည်ပဲ။ သူ့ဖို့ကျ အများကြီးနေမှာ။ သမီးသိပါတယ်”

“သမီးတို့က ဘာလိုတာမှတ်လို့ကွယ်။ အရင်တစ်ခေါက်က ဖေဖေ ဝယ်လာတာတွေပဲ နည်းသလား”

“ဒါပေမယ့် အရင်ဆွယ်တာနှစ်ထည်ပဲဟာ။ ဒါချည်းပဲ ဝတ်ရတော့ ထပ်နေပြီ”

“ကဲပါကွယ်။ ဒါဖြင့် သမီးဖို့ ဖေဖေ နှစ်ထည် ထပ်ဝယ်ခဲ့မယ်။ ကဲ ကျေနပ်ပြီလား”

“ဘယ်ရမလဲ ဖေဖေ။ သမီးမှာ ခရစ်ကျော်ချက် လှိုင်းကြီးဆိုလို့ အရင်တစ်ခါ ခရမ်းရောင်နဲ့ စထရော်ဗယ်ရီရောင်ပဲ ရှိတာ။ ဒီတစ်ခါ ကျရင် ဟိုညွှန်ကြားရေးဝန်သမီး ဝတ်တဲ့ စိမ်းပြာရောင်ရယ်၊ ချောကလက်ရောင်ရယ်၊ နောက်ပြီး နီနီရဲ့ရဲ့ သုံးစဝယ်ခဲ့ပေးပါဖေဖေ”

“အိုကွယ် သမီးကလဲ ဝယ်ချင်တိုင်းဝယ်လို့ရပေမယ့် ယူဖို့ လွယ်တာ မဟုတ်ဘူးကွယ်”

“ဘာလို့ မလွယ်ရမှာလဲ။ ဖေဖေ အရာရှိပဲဟာ။ ဒါပဲဖေဖေ။ ပါမလာရင်တော့လား ဖေဖေနဲ့ အသိပဲ။ နေတက်ထရွန်ထဲကလဲ သမီးမှာ မရှိတဲ့ အရောင်ထဲက နှစ်ဝတ်စာလောက် ဝယ်ခဲ့ပေးပါဦး။ နော် နော် နော် ဖေဖေ”

တစ်ဖက်က တယ်လီဖုန်းချသွားလေပြီ။

ဦးသောင်းတင်သည် တယ်လီဖုန်းကိုင်လျက် ခဏမျှ ငိုနေ ပြီးမှ တယ်လီဖုန်းကို ချလိုက်သည်။ လက်ကနာရီကို ပင့်ကြည့်သည်။

စားပွဲပေါ်က သားရေအိတ်ကို ဆွဲယူပြီး သားရေအိတ်တွင်းမှ နေ့စဉ် မှတ်တမ်းစာအုပ်ကြီးကို ဆွဲယူ၍ တက္ကသိုလ်ရောက်သမီး၏ အမှာစာရင်းကို နေ့စဉ်မှတ်တမ်းတွင် ရေးမှတ်သည်။

စာရင်းတွင် စိတ်ဝင်စားနေသဖြင့် သူ့ရှေ့တွင် ညွှန်ကြားရေး ဝန် ဦးအောင်သာ ရောက်လာသည်ကိုပင် သတိမထားလိုက်မိပေ။

“ဘယ်နှလဲ ကိုသောင်းတင်။ လေယာဉ်ချိန်နီးပြီ မဟုတ်လား” ဆိုကာမှပင် ခေါင်းကို မတ်မိသည်။ လူတစ်ကိုယ်လုံး ကုလားထိုင်မှထ၍ မတ်တက်ရပ်ပြီးလည်း ဖြစ်သွား၏။

“ဟုတ်ကဲ့ အစ်ကိုကြီး။ ကျွန်တော် အခုပဲ သွားတော့မလို့ ကားဓာတ်ဆီ သွားထည့်နေလို့ပါ”

“အင်း။ ကျုပ် တစ်ခုတော့ မလိုလဲလိုလဲ ပြောလိုက်ပါရစေ။ ဟိုမှာ အလုပ်ကိစ္စ မပြီးပြတ်ရင် ခင်ဗျား တာချီလိတ်ကို ခရီးဆက်ချင် ဆက်ရမယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ အစ်ကိုကြီး”

“ဒါက အရေးမကြီးဘူး။ တာချီလိတ် ရောက်ရင် ခင်ဗျား ဟိုဘက်ကူးပြီး ပွေ့မနေနဲ့ဦး”

“ဟာ အစ်ကိုကြီးကလဲ မဟုတ်တာ”

“ဘယ်နဲ့ မဟုတ်ရမှာလဲ ကိုသောင်းတင်။ အရင်တစ်ခေါက် ကဆို ခင်ဗျားကိစ္စအတွက် ကျုပ် ဘယ်လောက်ဖုံးဖိခဲ့ရသလဲ။ ဟိုဘက်မဲဆိုင်လောက်ဆို ဘာအရေးလဲ။ ခုတော့ ခင်ဗျားဟာက ချင်ရိုင်းအထိ ရောက်အောင်လဲ သွားလိုက်သေး။ နောက်ပြီး ကောင်မလေးတစ်ယောက်ကို တာချီလိတ်ထိအောင် ခေါ်လာတယ်ဆိုတော့ တရားလွန်လွန်းလို့ပါ”

“ဒီတစ်ခါမဖြစ်စေရပါဘူး အစ်ကိုကြီး”

“ကောင်းပြီလေ။ ခင်ဗျားလဲ သိသားနဲ့ဟာ။ အဲဒီဘက်မှာက မိန်းမကိစ္စ ဘယ်လောက်ရှုပ်တယ်ဆိုတာ။ ခင်ဗျား သတိပြုနိုင်အောင် လို့ပါ။ နောက်ပြီး ခင်ဗျားတို့ ကျုပ်တို့အနေအထားလဲ ခင်ဗျားသိသားနဲ့။ သတိတော့ထားပါ ကိုသောင်းတင်။ ဒီခေတ် ဒီအခါမှာ ကျုပ်တို့ ဒီလိုဗရမ်းဗတာ လုပ်နေလို့ မဖြစ်ဘူးဗျ”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ အစ်ကိုကြီး”

“အေးလေ။ ခင်ဗျားလဲ အသိသားပဲဟာ။ ကျုပ်အထူးမပြောလို ပါဘူး။ ဒါထက် ကျုပ် တစ်ခုတော့ မှာလိုက်ချင်တယ်။ ခင်ဗျား တာချီလိတ်ရောက်ရင် ဟိုဘက်ကမ်းမှာ ယူရင်ရပါတယ်။ အိမ်က ကောင်ဗျာ။ အရင် ကျုပ်နိုင်ငံခြားက ပြန်လာတုန်းက ဝယ်ခဲ့တဲ့ ဓာတ်ပြားတွေလဲ မနည်းပါဘူး။ အဲဒါ အခု ဘာလဲဗျာ ဟိုဟစ်ပီတွေ ဆိုတဲ့ သီချင်း။ အဲ အဲဒီ ဟစ်ပီဓာတ်ပြားနဲ့ ဗီတယ်တွေဆိုတဲ့ သီချင်းထဲက ဓာတ်ပြားသစ်ဆယ့်လေးငါးချပ်လောက်တော့ ဝယ်ခဲ့ဗျာ”

“ဟုတ်ကဲ့အစ်ကိုကြီး”

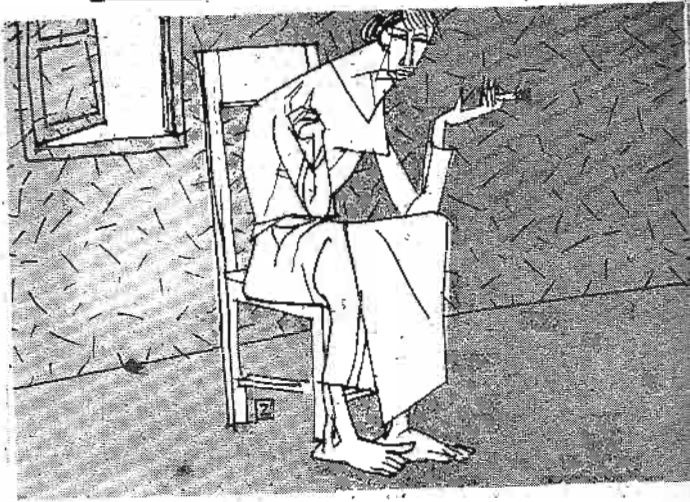
“အကြင်တိုင်းပြည်၌ စာဖတ်ရှုသော အလေ့အထ များပြား၏။ စာကြည့် ဗိမ္ဗူကတ်တိုက် တို့ဖြင့် ပြည့်နှက်နေ၏။ ထိုတိုင်းပြည်သည် တိုးတက်ကြီးပွား၍ အထက်တန်းကျသော တိုင်းပြည် ဖြစ်ရမည်ပင်တည်း။”

မဟာမိတ္ထ
စာဖတ်ခြင်းအလေ့

မငွေရီ၏ဘဝအမြင်

မောင်နေဝင်း

မောင်နေဝင်း

မောင်နေဝင်း

အဖ ဦးစိန်ရ၊ အမိ ဒေါ်ရှုယဉ်တို့မှ ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်၊ မေလ ၁၄-ရက်နေ့တွင် မအူပင်မြို့၌ မွေးဖွားသည်။ ဝတ္ထုတိုနှင့် ဝတ္ထုရှည်များ ရေးသားခဲ့သည်။ စာရေးဆရာဘဝ သာမက သတင်းစာဆရာဘဝဖြင့်လည်း ကျင်လည်ခဲ့သည်။ ၁၇-၁-၉၁ တွင် ကွယ်လွန်သည်။

မငွေရီ၏ဘဝအမြင်

တစ်နေ့ခင်းလုံးလိုလို သွားလာလုပ်ကိုင်ရင်း ခေါင်းထဲက အံ့တုတ်တုတ်ရှိလှသည့်အတွက် အိမ်ပြန်လာခဲ့သည်။

ကျွန်တော်နေထိုင်ရာအိမ်ခန်းမှာ အပေါ်ဆုံးအထပ်လည်းဖြစ်၊ ကုန်းမြင့်မြင့်နေရာတွင်ရှိသည်မို့ မြို့တွင်းရပ်ကွက်ဟု ဆိုရစေကာမူ လေကောင်းလေသန့်ရသည်။ အိမ်ရှေ့ ပြတင်းတံခါးများကို ဖွင့်ထားလျှင် ရန်ကုန်မြစ်ဘက်မှ တိုးဝင်တိုက်ခတ်လာသော အေးမြ သည့်လေကို တစ်ဝကြီး ရှူရှိုက်နိုင်သည်။ ရန်ကုန်မြစ်ကို ကျော်၍ ဒလဘက်ကမ်းက ကွင်းပြင်များ၊ သစ်ပင်တောအုပ်များ၊ ရွာကလေးများကိုလည်း လှမ်းမြင်နိုင်သည်။ ကြည်နူးဖွယ်ရှုခင်းများဆီသို့ ငေးကာ အေးမြသန့်စင်သည့်လေကို ရှူရှိုက်ရင်း ခေတ္တခဏမျှ အနားနေလိုက်ခြင်းအားဖြင့် ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ကြည်လင်လန်းဆန်းလာရပေလိမ့်မည်။

သို့မို့ကြောင့်လည်း ပြင်ပမှလုပ်စရာကျန်နေသေးသည့် ကိစ္စတွေကို ခေတ္တဆိုင်းငံ့ကာ အိမ်သို့သာ ကမန်းကတန်း ပြန်ပြေးခဲ့သည်။ ယခုတလော အဘယ့်ကြောင့်ဟူ၍မသိ။ မကြာခဏဆိုသလို ခေါင်းကိုက်နေတတ်သည်။ ခေါင်းကိုက်မိပြီဆိုလျှင် နားထင်နှစ်ဖက်ရှိ

၁၀၂ မြန်မာစာပေ

သွေးကြောကြီးတွေ ခုံးထလာကာ တဒိန်းဒိန်းမြည်နေသလားထင်ရသည်မို့ ခေါင်းကိုက်သော ဝေဒနာကို ကြောက်ရွံ့နေမိသည်။

အိမ်သို့ ရောက်သောအခါ ပြတင်းတံခါးတွေ လိုက်ဖွင့်သည်။ အပြင်တွင် ဧပြီနေ့သည် ချစ်ချစ်တောက် ပူလောင်နေဆဲဖြစ်သော်လည်း မြစ်ဘက်မှ လေအေးကလေးဝင်လာသည့်အတွက် တစ်ဝကြီး ရှူရှိုက်လိုက်ပါသည်။

နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက်ဖြစ်သည့်အလျောက် အိမ်သားအားလုံး ခရီးထွက်နေကြလေရာ အိမ်မှာ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်းကျန်ရစ်သည်။ သို့မို့ကြောင့် ခေါင်းကိုက်ပျောက်ဆေးသောက်ရန် ဓာတ်ဖူးတွင်း၌ ရေနွေးရှိမရှိ သွားကြည့်ရာ ရေနွေးလုံးဝမရှိသဖြင့် ရေနံဆီမီးဖိုကို မီးမွှေးကာ ရေနွေးတည်လိုက်သည်။ ရေနွေးရလျှင် ဆေးသောက်ကာ တစ်မှေးလောက် မှေးနေမည်ဟု စိတ်ကူးထားမိသည်။

ရေနွေးမဆူသေးခင် လေးလံကိုက်ခဲနေသောခေါင်းကို ဆော့ဖ်ဖြစ်စေ သက်သာလို သက်သာငြား ဘိပိဘမ်းတွေ နာနာပွတ်လိမ်းပြီး လက်ကိုင်ပဝါဖြင့် တင်းတင်းစီးနှောင်ကာ ကုလားထိုင်ပေါ်တွင် ကော်တင်လျက် ငြိမ်သက်စွာ ထိုင်နေသည်။

ထိုအခိုက် လှေကားဆီမှ တံခါးခေါက်သံ ကြားရသည်။ ဧည့်သည်လာကြောင်း သိရသဖြင့် စိတ်ပျက်သလိုဖြစ်သွားမိစေကာမူ အားယူထကာ တံခါးသွားဖွင့်ပေးလိုက်၏။

မငွေရီပါတကား။

ခါတိုင်းကဲ့သို့ပင် မငွေရီ၏မျက်နှာမည်းညစ်ညစ်တွင် သနပ်ခါးဘဲကျား ရိုက်ထားပြီး ယင်းဘဲကျားသနပ်ခါးများအကြားမှပင်

မောင်နေဝင်း ၁၀၃

ချွေးစီးကြောင်းတွေ အထင်းသား ပေါ်နေလေသည်။ ခေါင်းတွင် လက်ကိုင်ပဝါ စဉ်းနှောင်ထားသော ကျွန်တော့်ကို လှမ်းကြည့်ကာ ကုလားထိုင်တွင် ဝင်ထိုင်ရင်း လက်ထဲ၌ ပါလာသည့် ဆေးပေါ့လိပ်တို့ကို မီးညှိဖွားရှုနေလေ၏။

“ဘယ်နှယ်လဲ မငွေရီ၊ ခင်ဗျာအလုပ်အကိုင် နေရာကျရဲ့လား။”

ခေါင်းကိုက်လွန်း၍ စကားမပြောချင်ဘဲ မှိန်းနေလိုလှသော်လည်း အိမ်သို့ ရောက်မလာသည်မှာ ကြာပြီမို့ ကျွန်တော်ကပင် စကားစလိုက်ရ၏။

“ဘာ အလုပ်အကိုင်လဲ”

“ဪ မငွေရီ အရောင်းအဝယ်ကိစ္စတွေပေါ့။ ဝက်သားလေ”

“မကိုက်ပါဘူး”

တိုတိုတောင်းတောင်းပင် ဖြေကာ ဆေးလိပ်ကိုသာ ဖိဖွားနေသည်။

“ဘယ်လိုမကိုက်တာလဲ”

“ဝက်သားမကိုက်လို့ မရောင်းတာကြာပြီ”

“နို့ ဒါဖြင့် အခု ဘာမှ မရောင်းဘူးလား”

“ဝက်သွေးယူရောင်းတယ်”

“အင်းလေ၊ အဲဒီအလုပ်အကိုင်ကို မေးတာပေါ့ မငွေရီရယ်”

နဖူးပြင်တွင် စီးကျနေသော ချွေးစက်များကို လက်ဖဝါးဖြင့် သုတ်ရင်း မငွေရီက အတန်ကြာမျှ စဉ်းစားနေသည်။

“ဝက်ကုန်းစီးကို စပေါ် တစ်ရာ တင်ရတယ်”

“ဘာလဲ ဝက်ကုန်းစီးဆိုတာက”

ကျွန်တော်က ကြားဖြတ်မေးမိ၏။ အမှန်တော့လည်း ဝက်သတ်ရုံ ဝေါဟာရများကို ကျွန်တော် နားမလည်ပါ။ မငွေရိုက ကျွန်တော့်အား ဗဟုသုတမရှိသေးသူကို သိနားလည်အောင် ရှင်းပြခြင်းမျိုးဖြင့် ရှင်းပြပါသည်။

“ဝက်ကုန်သည်ပေါ့”

ကျွန်တော်လည်း ဝက်သတ်ရုံဝေါဟာရများကို ဆက်မမေးတော့ပါ။

“အဲဒီ ဝက်ကုန်းစီးကို စပေါ်တစ်ရာ တင်ရတယ်။ စပေါ်က စပေါ်သက်သက်ပေါ့။ နောက်ပြီး တစ်လကို ၉၀ ပေးရတယ်။ ဝက်ကုန်းစီးဆီကတစ်ဆင့် လက်ဆင့်ခံ ပြန်ယူရတာမျိုးပေါ့ကွယ်။ ဝက်သွေးတစ်နေ့ကို လေးငါးခြောက်ပိဿာလောက် ရတယ်။ ဒါအကြမ်း ဖျဉ်းအကြမ်းဖျဉ်း၊ အဲဒါကို မမတို့က တစ်ပိဿာ နှစ်ကျပ်မတ်တင်း နှစ်ကျပ်ဈေးလောက်နဲ့ ပြန်ရောင်းရတယ်။ ဖောက်သည်ဈေး၊ ဖောက်သည်ဈေး၊ လက်လီရောင်းရင် သုံးကျပ်ဈေးလောက်ရတယ်”

“အဲဒါမကိုက်ဘူးလား”

“အို ငါ့မောင်ကလဲ တွက်ကြည့်ပါလား။ ဆင်မလိုက်ကနေ သံဈေးရောက်အောင် ဘတ်စံကားစီးရတယ်။ တချို့ဘတ်စံကားတွေက မတင်ဘူးတော့။ ညစ်ပတ်တယ်ဆိုပြီး အဲဒီတော့ နည်းနည်းပါးပါး ပိုက်ဆံလေးဘာလေး ပိုပေးရတယ်။ ဘတ်စံကားစရိတ်ရယ်၊ စားတာ သောက်တာရယ်၊ ဟိုပေးရ၊ သည်ပေးရဆိုတာတွေလဲ အများကြီး။ မြူမဖမ်းအောင် မှန်မှန်လေးရောင်းရအောင် ပိုက်ဆံပေးနိုင်မှ၊ မပေးနိုင်ရင် ကွဲရော။ အပြီးနတ်၊ ခေါင်း နတ်နဲ့ ကိုယ့်ဖို့ ဘယ်ကျန်ပါ့မလဲ။ ဒါကြောင့် မကိုက်တာ လုပ်လဲလုပ်ချင်စိတ် မရှိတော့ပါဘူး”

“ဘာလုပ်မလဲ ဒါဖြင့်”

“ဘာမှ လုပ်စရာမရှိဘူးလေ” ဟုဆိုရင်း ဆေးလိပ်မီးခိုးတွေ မှုတ်ထုတ်ကာ တဟဲဟဲ ရယ်လေသည်။

“ဒါထက် မောင်လေးကို ပြောရဦးမယ်။ အပူကပ်တယ်လဲ မထင်နဲ့နော်။ လေဒီအိုထဲမှာလဲ မထည့်လိုက်နဲ့ဦး။ ဟိုအိမ်ရှေ့ထင်းစင်က လင်မယားက ဖယ်ပေးဖို့ သဘောတူလိုက်ပြီကွဲ့။ ကိုမောင်ရင်တို့က လိုက်လုပ်ပေးတာနဲ့”

“ဘယ်သူလဲ ကိုမောင်ရင်ဆိုတာ”

“ရပ်ကွက်ကလေး၊ သူ လူကြီးပေါ့”

“ရ-လ-က ဆိုပါဗျာ”

“မသိဘူး။ သူတို့ဥစ္စာ ရ-လ-က လား၊ ခ-ရ-လ လား မမတော့ မမှတ်တတ်ဘူး။ ရပ်ကွက်မှာတော့ သူ လူကြီးပဲ”

“အင်း ဟုတ်ပြီ၊ ဆိုပါဦး”

“အဲ... ဒါပေမယ့်တော်ရေ အိမ်ခန်းအစား ရှာပေးရမယ်။ မမက ရှာပေးနိုင်ရင် ဖယ်ပေးမယ်ဆိုတာနဲ့ လိုက်ရှာတာ မြေကြောကို ရှုံ့နေပြီ။ သူတို့က မီးပါရမယ်၊ ရေပါရမယ်၊ ရေရော မီးရော အစုံပေါ့လေ။ ကဲ-ကြည့်စမ်း၊ ထင်းစင်ပေါ်နေတဲ့ဟာတွေက ရေ မီးအစုံ အခန်းရမှ ဖယ်ပေးမယ်တဲ့။ ဘယ်လောက် ဘုန်းကြီးနေကြသလဲ”

“အဲဒီတော့”

“မင့် ဟိုအသိ တရားသူကြီး ဦးကြီးထူ”

“ဦးကြည်ထူး ပြောစမ်းပါဗျာ။ ကြားသွားလို့ သူ့ကို အင်မတန် ထူတဲ့ ဦးကြီး ခေါ်တယ်ထင်ပြီး စိတ်ဆိုးနေပါ့မယ်”

၁၀၆ မြန်မာစာပေ

“အေးပါ။ နာမည်မေ့နေလို့။ သွားလဲ မပြောလိုက်နဲ့ဦး။ အဲဒါ သူနဲ့ တိုင်ပင်ပြီး ဒီဟာတွေကို မြန်မြန်ဆွဲချလိုက်စမ်းကွယ်”

ကျွန်တော်လည်း လေးလံနေသော ခေါင်းကို ဖြည်းညင်း စွာသာ ညိတ်လိုက်မိလေ၏။

“နောက်ပြီး ကောင်လေးတစ်ယောက်ရှိတယ်။ မင်းယူမလား”

ခက်ပြန်ချေပြီ။ မငွေရီ စကားတစ်ခွန်းပြောတိုင်း မေးခွန်း တစ်ခု သို့တည်းမဟုတ် ပြဿနာတစ်ခု ပါတတ်၏။ ယခုလည်း ကောင်လေးတစ်ယောက်ရှိသည်။ ယူမလားဟု မေးနေပြန်သည်။

“ဘာလုပ်ဖို့ ကျွန်တော်က ယူရမှာလဲ”

“ခိုင်းဖို့ပြုဖို့ပေါ့ကွယ်။ မင်းကလဲ အ လိုက်တာလွန်ရော”

“ဘယ်ကကောင်လေးလဲ မငွေရီ”

“ဒီလိုကွဲ့ ဒီလို။ ရာဇဝင်က။ ဒီကောင်လေးက ၇-တန်း ဖြေထားတာ ကျမယ်ထင်ပြီး ထွက်ပြေးလာတယ်။ မန္တလေးက။ အဲဒါ အလုပ်ရှာရင်း တို့ရပ်ကွက်ရောက်လာတော့ တို့ကပဲ ဝက်ကုန်းစီး တစ်ယောက်ဆီ အလုပ်ကလေး ဘာလေး ပေးလိုက်ပါဆိုပြီး အပ်ထား တယ်။ အခု သူ့ကို ထမင်းကျွေး တစ်လ လေးဆယ်ပေးထားတယ်။ ရေခွေး တည်ရတယ်။ ရေဆွဲရတယ်။ ဖြုတ်စဉ်းတောင်း လုပ်ရတာ ပေါ့လေ။ ကောင်လေးက ကြာတော့ သိပ်မလုပ်ချင်တော့ဘူး။ ဝက်တွေ သတ်တဲ့ကြား သွေးရဲရဲ သံရဲရဲ သူမကြိုက်ဘူးပေါ့ကွယ်။ အဲဒါ အလုပ်လုပ်ရင်း စာလေးဘာလေး ဆက်သင်နိုင်မယ့်အလုပ်မျိုး တစ်ခုခု လောက် ရှာပေးပါဆိုတာနဲ့ မမကလဲ သနားလို့ အေး-ငါ့မောင်ကို မေးကြည့်ဦးမယ်လို့ ပြောထားတယ်။ ဒီမှာကြည့် သူ့ဥစ္စာ”

မောင်စုဝင်း ၁၀၇

ကော်ဝီစာရွက်နဲ့ ကတ်ထူစာရွက်တစ်ရွက်ကို လှမ်းပေး သည်။ တရုတ်ကပြား ဖြစ်သော အဆိုပါကောင်လေး၏နိုင်ငံသား မှတ်ပုံတင် ယာယီစာရွက် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်က စာရွက်ကိုဖတ်ပြီး နောက် မငွေရီထံ ပြန်ပေးလိုက်သည်။

“အဲဒါ မင်းခေါ်ထားမလား”

“ခေါ်ထားရအောင် ကျွန်တော်က အလုပ်မှ မပေးနိုင်ဘဲ”

“အစိုးရဘက် သွင်းပေးလိုက်ပေါ့”

“ဘယ်ကလာ အစိုးရဘက် သွင်းပေးရမလဲ။ ကျွန်တော်က ဘယ်လိုလုပ် သွင်းပေးလို့ ရပါ့မလဲ မငွေရီရယ်”

“ဒါဖြင့် တစ်ခုခုပေါ့ကွယ်။ မျိုးရိုးကောင်းလေးပါ။ မင်းနယ် အလုပ်လဲ သိပ်လုပ်တာပဲ။ ဝီရိယလဲ ရှိတယ်။ သနားပါတယ်ကွယ်။ အလုပ်တစ်ခုခုတော့ ဖြစ်အောင် ရှာပေးလိုက်ပါ ငါ့မောင်ရယ်။ တစ်လ သုံးလေးငါးဆယ်လောက်ရရပေါ့။ ဟုတ်လား။ မင်း စာတိုက်မှာပဲ ဖြစ်ဖြစ်”

“ဘာစာတိုက်လဲ မငွေရီ”

“မင်းအလုပ်လုပ်တဲ့ စာတိုက်လေ”

“စာပုံနှိပ်တိုက်”

“အင်း အဲဒီမှာပဲဖြစ်ဖြစ်ပေါ့ ဟုတ်လား။ သူ့ခမျာ သနားပါ တယ်။ ကျောင်းလဲ သိပ်နေချင်တာ။ ကျောင်းပါထားပေးလိုက်ပါလား။ မမက မတတ်နိုင်လို့။ တတ်နိုင်ရင် ထားပေးတယ်”

ကျွန်တော်က မငွေရီကို ဘာမျှ ရှင်းလင်းဖြေကြားခြင်း မပြုတော့ဘဲ “အင်း”သာ လိုက်နေမိသည်။ ခေါင်းက ခဲလွန်းလှသဖြင့် ခေါင်းညိတ်ရမည်ကိုလည်း ဝန်လေးနေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

၁၀၈ မြန်မာစာပေ

“ဒါထက် ခလေးတွေလဲ တစ်ယောက်မှ မမြင်ပါလား။
ဘယ်သွားကြသလဲ”

“သားအငယ်နဲ့ အလတ်က သူ့အဒေါ်တွေ အသွားတွေနဲ့
မိတ္တီလာ လိုက်သွားတယ်။ သမီးက ကျောက်ကုန်းက သူ့သူငယ်ချင်းဆီ
သွားတယ်”

“မိတ္တီလာ ဘာနဲ့သွားတာလဲ”

“ရထားနဲ့”

“အေး၊ ဟန်တာပဲ။ ဒါထက် အရပ်ထဲမှာ ပြောနေကြတယ်။
မီးရထားတွေရော၊ သင်္ဘောတွေရော သိပ်ကျပ်တာပဲတဲ့။ ခရီးသွား
သိပ်များကြတယ်တဲ့။ ဘာဖြစ်လို့လဲ”

“နေရာသိကျောင်းပိတ်ရက်နဲ့မို့ အသွားအလာ များကြတာ
ပေါ့ဗျာ။ ဒီကောင်တွေ သွားဖို့တောင် ရထားလက်မှတ် တော်တော်
ခက်ခက်ခဲခဲ ယူပေးရတယ်”

မငွေရီသည် မီးငြိမ်းနေသောဆေးလိပ်ခေါင်းပွကို မီးလည်း
မညှိ၊ ဆေးလိပ်ခွက်တွင်လည်း ချမထားဘဲ လက်ထဲတွင် ဆုပ်ကိုင်ထား
ရင်း တစ်စုံတစ်ရာကို စဉ်းစားဟန်ဖြင့် နဖူးကြောရှုံ့လာသည်အထိ
တွေ့နေလေ၏။

“အဲဒါနဲ့ စကားစပ်မိလို့ သတိရတုန်း ပြောရဦးမယ်”

ကျွန်တော့်ရှင်တွင်းဌ်ကား ဘုရားတနေမိ၏။ မငွေရီ တစ်ခုခု
ဆက်ပြောမည်ဆိုတိုင်း ကျွန်တော် စိုးရိမ်ထိတ်လန့်နေ၏။

“ရထားလက်မှတ် ပေးစမ်းပါ”

“ဗျာ”

မောင်နေဝင်း ၁၀၉

ကျွန်တော့်နှုတ်ဖျားမှ ကမန်းကတန်း ထွက်သွားသော ‘ဗျာ’သံ
ကို မငွေရီ သဘောကျကာ တခစ်ခစ် ရယ်နေလေ၏။

“မင့်ဗျာကြီးကလဲ ကြောက်စရာကောင်းလိုက်တာ မောင်လေး
ရယ်။ တကယ် လက်မှတ်ပေးစမ်းပါ”

ကျွန်တော့်ထံတွင် ရထားလက်မှတ်တောင်းနေပြန်လေပြီ။
စောစောက ရထားလက်မှတ်ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သားတွေ ခရီးသွား
ဖို့အတွက် ခက်ခက်ခဲခဲ ယူပေးရသည်ဟု ပြောမိသည်ကို မငွေရီ
တစ်မျိုး နားလည်နေလေပြီ။ ရှင်းပြနေလျှင် ခရီးဝေးနေတော့မည်မို့
မရှင်းတော့ဘဲ သူ ဘာကိစ္စ ရှိနေသနည်း၊ ဘာပြောဦးမည်နည်းဟူသော
သိလိုစိတ်ဝင်လာသည်မို့ ဆက်မေးမိသည်။

“ဘာလုပ်ဖို့လဲ လက်မှတ်”

“ဘုရားဖူးလေး ဘာလေးပေါ့။ မန္တလေးလောက် ရောက်ရင်
တော်ပါပြီ။ တန်ခိုးကြီးဘုရားတွေ အကုန်လှည့်ဖူးချင်တယ်လေ”

“အင်း-ဟုတ်ပြီ”

“မမရယ်၊ ဘုတ်ဆုံရယ်၊ ကြီးဒေါ် မဥရယ်၊ အလွန်ဆုံး
သုံးလေးယောက်ပေါ့ကွယ်။ အခါတွင်းလောက် သွားမယ်။ မသွားခင်
ဒီက တစ်ခါတည်း သိလယူသွားမယ်”

“အင်း”

“အင်းက လက်မှတ်ပေးရင် စရိတ်သက်သာတာပေါ့။ ဆယ်
လေးငါးကျပ်လောက်ဆို။ အို နှစ်ဆယ် အများဆုံးထားပါ။ နှစ်ဆယ်
လောက်ဆို လောက်ပါတယ်နော်”

“အင်း”

၁၁၀ မြန်မာစာပေ

“အေး၊ သူတို့ကို တစ်ယောက်ငွေနှစ်ဆယ်လောက်တော့ ယူခဲ့ကြလို့ ပြောမယ်။ ရထားလက်မှတ်က ငါ့မောင်က ပေးတာဆို သူတို့လဲ ကတောင်လိုက်ကြမှာ။ အဲဒီတော့ လုပ်ပါကွယ်။ ဘယ်တော့ လာယူရမလဲ။ မနက်ဖြန်”

“မနက်ဖြန်”ဟု ဆိုကာ မျက်ခုံးအစုံကို ပင့်ချီရင်း ကျွန်တော့်ကို မေးနေပြန်၏။ ဤနေရာတွင် ကျွန်တော်က အင်းမလုပ် အဲမလုပ် လုပ်နေသောအခါ မငွေရိုက်-

“ပြောစမ်းပါဦး။ မင်းဟာကလဲ စောစောကတော့ တစ်အင်း တည်းအင်းနေပြီး မမျှားပါဘူး။ သုံးလေးစောင်တည်းပါ။ ဟုတ်လား။ ကဲ မင်းအလုပ်များနေလဲ အေးအေးလူလူဖြစ်တဲ့နေ့ကျတော့မှ ပေးပေါ့”

ကျွန်တော်က ငြိမ်နေလိုက်၏။ ရယ်ရအခက်၊ ငိုရအခက်။ မငွေရိုက် တစ်မိမိမ့် ကြည့်နေမိသည်။ ထိုအခိုက် ပြန်ရန် ထပါလေ တော့သည်။

“ကဲ-ပြန်လိုက်ဦးမယ်။ ညနေဘက် ဝက်သွေးဈေးလေး ဘာလေး စနည်းနာရမယ်။ ဝက်သွေးဆိုလို့ ကိုအောင်သိန်းကိုလဲ နည်းနည်းပါးပါး ပြောထားပါဦး။ ဈေး ရောင်းစားနေရတာ မရှိမဲ့ရှိမဲ့ တွေပါ။ ညာညာတာတာလုပ်ပါလို့။ မင်းပြောလိုက်ရင် ရပါတယ်။ မြူရဲဆိုပြီး တို့ကို လိုက်လိုက်ဖမ်း၊ ဈေးဖိုးတောင်းနေတဲ့ ခပ်ဝဝလူကွယ်။ ကဲ သွားမယ်”

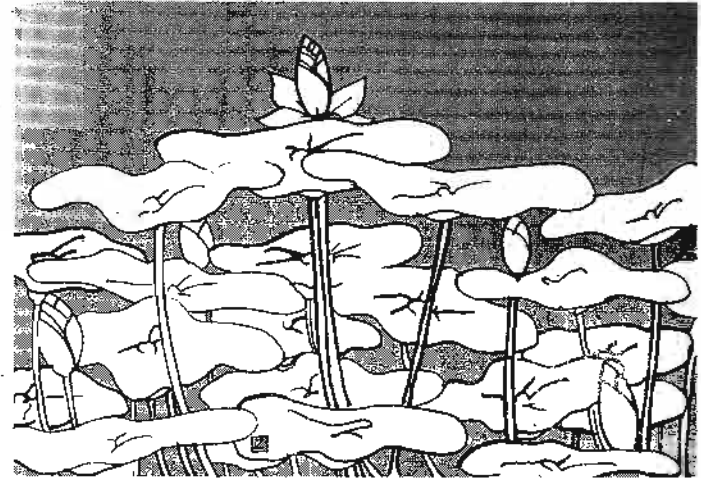
လှေကားဝမှ သို့ကလိုရပ်ပြောရင်း ဆင်းသွားသည်။ ဘယ်က ကိုအောင်သိန်းမှန်း ကျွန်တော်လည်း မသိ။ မငွေရိုစကားတွေကို ပြန်စဉ်းစားရင်း လေးလံအံ့မှိုင်းနေသော ခေါင်းကို ကုလားထိုင်၌ မှီကာ သက်ပြင်းရှည်တစ်ချက်သာ ကျွန်တော် ချမိလေ၏။

မောင်နေဝင်း

(၅မဝ၊ ၉နံ၊ ၁၉၇၀)

ပီမိုနင်း

သိန်းဖေမြင့်

သိန်းဖေမြင့်

အဖဦးဘ၊ အမိဒေါ်မြင့်တို့မှ ၁၉၁၄၊ ဇူလိုင်၁၀-ရက်တွင် ဘုတလင်မြို့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ ‘စနေငဘေ’၊ ‘သိန်းနေနွယ်’၊ ‘သိန်းဖေ’ ‘မောင်သိန်းဖေ’- ဘီအေ’၊ ‘တကောင်ကြွက်’ ဟူသော ကလောင်အမည်များဖြင့် စာပေရေးသား လေ၏။ ၁၉၄၉- ‘လမ်းစပေါ်ပြီ’ ဝတ္ထုမှစ၍ သိန်းဖေမြင့် ကလောင်အမည်ကို ယူခဲ့သည်။ ‘အရှေ့က နေဝန်းထွက်သည်ပမာ’ ဝတ္ထုဖြင့် ၁၉၅၈-စာပေဗိမာန်ဆု၊ ‘ဝိသေသတိုင်း သမိုင်းအစ’ စာအုပ်ဖြင့် ၁၉၆၇ အမျိုးသားစာပေဆု ရရှိခဲ့၏။ အတ္ထုပ္ပတ္တိစာပေ၊ ခရီးသွားစာပေ၊ နိုင်ငံရေးနှင့်ဘဝအတွေ့အကြုံများ ရေးသား ခဲ့သည်။ ၁၉၇၈၊ ဇန်နဝါရီ ၁၅-တွင် ကွယ်လွန်၏။

ပီမိုးနင်း

စာရေးဆရာ ပီမိုးနင်း၏အကြောင်းကို ရေးမည်ကြံလျှင်ပင် ကျွန်တော့် စိတ်သည် ရွဲ့ညွန့်ထဲမှ ပေါက်လာသော ကြာပင်တွင် ထွားထွားဝေဝေ ပွင့်နေသည့် ကြာပွင့်တွင်းသို့ ပြေးဝင် နားနေလေသည်။

အကြောင်းမူကား ပီမိုးနင်းသည် မထင်ရှားသော တောရွာ တစ်ရွာ မထင်ရှားသော အမျိုး၌ မွေးဖွား၍ မြန်မာပြည်ကိုလွှမ်းကာ ကျော်ကြားလျက် ရှိသည်။ သောဏ်စားမူးရစ်၊ ညစ်ညစ်ပေပေ အမြဲ နေရာမှ အမျိုးသားအကျိုးစေ့ရှာသော မူရင်းဓာတ်သည် အစဉ် ပေါ်နေလျက် ရှိသည်။ သိမ်ဖျင်းသေးနပ်သော အပြစ်ကလေးများ ကြားမှ ထိုအပြစ်များကို ပြည်ဖူးကား ချလိုက်သော် မြန်မာပြည် လွတ်လပ်စေလိုသော စေတနာနှင့် နိုင်ငံခြားသားတို့ ချုပ်ချယ်မှုကို မခံနိုင်သော သခင်စိတ်သည် ရွှင်လန်းမွှေးကြိုင်စွာ ပွင့်လျက်ရှိသည်။ ညစ်ညစ်ပတ်ပတ် ရေးလိုက်သောစာများကို အုပ်ကာ တကယ့်စာရေး ဆရာ စွမ်းရည်များသည် ပေါ်လွင်လျက် ရှိသည်။ စာပေ၊ စာပြောင် များတွင် အမြစ်အနှစ်က နက်နဲသော အကြံဉာဏ်များ၊ စူးရှသော လောကအမြင်သည် သန်စွမ်းစွာ ပေါက်ရောက်လျက် ရှိသည်။

သို့ကြောင့်လည်း ပီမိုးနင်းသောသောအခါ၌ ကျွန်တော်သာ အသုဘရှုစကားဆိုရလျှင် “ကျွန်တော့်စိတ်သည် ရွဲ့ညွန့်ထဲမှ ပေါက်လာ သော ကြာပင်တွင် ထွားထွားဝေဝေ ပွင့်နေသည့် ကြာပန်းတွင်းသို့ ပြေးဝင်နားနေပါသည်” ဟုပြောရန် ရည်ရွယ်ထားပေသည်။

ဆရာပီမိုးနင်း၏ ရုပ်ရည်မှာ လွန်စွာထိုင်းမှိုင်းလေးကန်လေ သည်။ အသားအရေ စိုပြည်ပြီး အတော်ပင်ဝသည်။

သူသည် ကတုံးဘိုကေကလေးနှင့် ဖြစ်လေ၏။ အင်္ကျီလက်တို ကော်လန်ကလေးကို ဝတ်ထား၍ အပေါ်အင်္ကျီမပါ။ ရခိုင်လုံချည် အနီနှင့် အစိမ်းကွက်ကို ဝတ်ဆင်ထားလေသည်။ လက်တစ်အုပ်ခန့် အပြားရှိသောခါးပတ်စိမ်းကြီးမှာ သူ၏တုတ်ခိုင်သောခါးတွင် ရေစည် သံပတ်ကြီးကဲ့သို့ ထင်ရှားစွာ ပေါ်ရှိလေ၏။ သည်တုန်းကသူ့ရုပ်ကို ယခုထက်ထိ မမေ့သေး။ ထိုအခါက သူ့ကို ဘယ်ကတရုတ်ကပြားကြီး ပါလိမ့်ဟုသာ အံ့သြတွေးတောမိခဲ့၏။

ပဲရောဦးဆန်နီက ဒါ-ဆရာ ပီမိုးနင်းပဲဟု ကျွန်တော်နှင့် သူ့ကို မိတ်ဆက်လိုက်တော့မှ ငယ်ငယ်တုန်းက ခိုးကာ ပုန်းကာ စွဲခဲ့ရသော သံမြညှာဆရာကြီးဖြစ်ကြောင်း သိရလေတော့သည်။

ဆရာပီမိုးနင်းကား မျက်နှာကို မမော့ဘဲ မျက်မှန်အောက်မှ မျက်ခွံနှင့် သူငယ်အိမ်ကို မြင့်ပြီး ကျွန်တော့်အား ကြည့်၏။ နောက်-ဟဲဟဲဟဲဟု ပြုံးရယ်ကာ ကျွန်တော့်အား အသိအမှတ်ပြု၏။ နောက် သူသည် စာကိုပင် ဆက်ရေးနေလေသည်။

ဦးဆန်နီ၏စားပွဲပေါ်ရှိ ကြေးဆင်းရုပ်များ၏ ဝင်းပြောင်သော အရောင်သည်လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်တို့တတွေ ထိုင်နေကြသော ကုလားထိုင်အရောင်များသည် လည်းကောင်း၊ အခန်းကျောက်မှန်များ

၁၁၄ မြန်မာစာပေ

၏ အရောင်သည်လည်းကောင်း၊ ဆရာပီမိုးနင်းကို မဟပ်။ သူသည် အမြင်အားဖြင့် မတောက်ပြောင်ဆုံးသော လူတစ်ယောက် ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော်သည် ပီမိုးနင်းကို ရင်းနှီးစွာ မဆည်းကပ်ဖူးသော်လည်း မောင်ဂိုမာရီလမ်းတွင် တစ်ခန်းခြားကပ်နေဖူးသဖြင့် သူ့နေပုံ ထိုင်ပုံကို အကဲခတ်ခွင့်ရပေသည်။

ဆရာသည် ကျွန်တော်တို့အခန်းရှေ့ အစုံသုပ်ဆိုင်၌ ခဏခဏ ထိုင်စားလေ့ ရှိသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ထမင်းစားချိန်တွင် အစုံသုပ်စား၍ တစ်ခါတစ်ရံ ညဆိုင်သိမ်းခါနီးမှ စားလေ့ရှိသည်။ အိမ်တွင် ချက်ပြုတ်သော ထမင်းဟင်းကို မည်မည်ရရမစားဘဲ တရုတ်ဆိုင်က အစိမ်းကြော်နှင့် ထမင်းများ ဝယ်စားလေ့ ရှိသည်။

တစ်ခါ သူ့အိမ်ခန်းသို့ ရောက်သောအခါ ရင်လောက်မြင့်သော စင်ကလေးပေါ်တွင် ထမင်းပန်းကန်ကို ထားကာ မတ်တတ်ရပ်၍ တူကြီးနှင့်ထမင်းစားနေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ထမင်းကို တစ်လုပ်သွပ်စားလိုက် လမ်းလျှောက်လိုက်၊ လမ်းလျှောက်ရင်း ဝါးမျိုလိုက်ဖြင့် စည်းစိမ်အကြီးဆုံးကို ခံနေလေသည်။

သူ့အခန်းကား မှောင်နေလေ၏။ ဖုန်အမှိုက်တို့ဖြင့် ညစ်ပေနေ၏။ ဧည့်ခန်းတွင် မိန်းမအင်္ကျီ၊ ယောက်ျားလုံချည်၊ အင်္ကျီများမှာ ပုံလျက်ပုံလျက်ထားရာ ရှုပ်နေလေ၏။ အိမ်ရှေ့မှ ဓာတ်ရထားမောင်းသွားသောအခါ ငလျင်လှုပ်သကဲ့သို့ အိမ်မှာ တုန်တုန်သွား၏။ ဓာတ်ရထားဆူသံမစဲမီ ဘတ်စ်ကားပြေးသံမှာ ဆင့်တက်လာလေ၏။

ထိုအခါက ကျွန်တော်သည် ဆရာပီမိုးနင်း၏ ဝတ္ထုတစ်ခုတွင် ပါသော ဇင်းကျိုက်တောင်အနီးရှိ ဥယျာဉ်အိမ်ကလေးတစ်ခုကို

ပြေးမြင်မိလေသည်။ ထိုအိမ်ကလေးသည် ညိုမှိုင်းသောတောင်တန်းကို မျှော်ကြည့်နေသည်။ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်မှာ စိမ်းစိုသောတောတစ်ခု ရှိသည်။ အိမ်ရှင်မကား အသားဖြူဖြူဝဝ ရုပ်ချော၊ မအဆီသူ မိန်းမတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူ့ကား လင်နှင့် ဖြစ်သည်။ အခြားလူပျိုကလေးတစ်ယောက်နှင့် ချစ်ကြိုက်ကြသည်။ “အင်း ဒီနေရာကနေပြီး ဒီလို ဝတ္ထု တွေးနိုင်တာ အံ့ပါရဲ့” ဟု ထိုစဉ်က ကျွန်တော် ချီးကျူးမိသည်။ “ဝတ္ထုရေးဆရာတွေဟာ ငရဲကနေပြီး နတ်ပြည်အကြောင်း ရေးနိုင်ကြတာပဲထင်ရဲ့” ဟု တွေးနေဆဲ။ သူ့မိန်းမ အပြင်ထွက်လာလေသည်။ သူ့မိန်းမ (ထိုစဉ်က မြဲနေသော မိန်းမ) ကား အသက်လည်း အတော်ကြီးပြီ။ ပိန်လည်း ပိန်လှ၏။ လက်ကလေးများမှာ ကျီးခြေထောက်ကလေးများကဲ့သို့ သံမြဲညာမှ မှတ်မိသော ဥပမာ အရိုးချည်းဖြစ်နေလေသည်။ “အဲဒါသိပြီ ဆရာကတော်ကိုကြည့်အားမရတိုင်း မအံ့လိုဇာတ်လိုက်မင်းသမီးတွေကို ရေးထည့်နေတာ” ဟု ကျွန်တော်လည်း ယူဆမိတော့သည်။

တစ်နေ့သော် ပီမိုးနင်းနှင့် သူ့ဇနီး လန်ချာစီးပြီး ဘုရားသွားတူတူ၊ ကျောင်းသွားတူတူ ဝါဒဖြင့် ပျော်ပါးစွာ ပြန်လာသည်ကို ကျွန်တော်တို့အခန်းရှေ့ကပြင်လေးမှာ မြင်လိုက်ရလေသည်။ သူတို့အိမ်ပေါ်တက်သွား၍ မကြာမီ အသက်ငယ်ငယ်ဝဝဖြူဖြူ မိန်းမတစ်ယောက်သည် အောက်က နေ၍ “ဆရာကျော်-ဆရာကျော်” ဟု ခေါ်လေသည်။ ပီမိုးနင်းကို အများက ဆရာကျော်ဟုသာ ခေါ်ကြသည်။

မကြာမီ ဆရာကြီးသည် ခါးပတ်စိမ်းကြီး ပတ်လျက် ဆင်းလာလေသည်။ ထိုမိန်းမနှင့် ရယ်ကာပြုံးကာ ပြောဆိုပြီး လန်ချာနှင့် ထွက်သွားကြလေသည်။

၁၁၆ မြန်မာစာပေ

ကျွန်တော်သည်လည်း အတွင်းသို့ဝင်ကာ စာဖတ်၍ နေလေသည်။ ထိုအခါက ကျွန်တော်မှာ စာရေးဆရာအဖြစ်ကို နမောတဿဆို၍ တောင်းခံဆဲဖြစ်လေသည်။ ထိုအခန်း၌ပင် ရေးသောစာတို့မှာ စာရေးဆရာတစ်ယောက်နှင့်တူသည် မတူကို မသိသော်လည်း နေရထိုင်ရသည်မှာကား စာရေးဆရာနှင့် တူလေသည်။

များစွာဆင်းရဲ၏။ များစွာ အလုပ်လုပ်ရ၏။ များစွာကား ပျော်၏။

ည ၉-နာရီလောက်တိုင်သောအခါ တစ်ဘက်ခန်းက ဆူသံပူသံကို ကြားရလေသည်။

“မလာခဲ့နဲ့။ ရှင့်မယားငယ်နဲ့ရှင့် နေချေ”

“ဟေ့ကောင်မ တိတ်၊ သိပ်စကားမများနဲ့”

“မတော်ဘူး အသေကောင်ကြီးရဲ့။ မတော်ဘူး တဏှာရှူးကြီးရဲ့။ မတော်ဘူး၊ သွား၊ မလာခဲ့နဲ့”

ယောက်ျားသံမှာ ဆရာပီမိုးနင်း၏ အသံဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်တော်သည် ထသွား၏။ သူတို့ဘက်ဆီသို့ လှမ်းကြည့်နေလေ၏။ ဆရာအသံကား မူမမှန်၊ မူးသံကြီး ပေါ်လျက်ရှိ၏။

“မယားငယ်၊ စောက်ကမြင်းမတွေနဲ့ သွားနေပါ။ သွား-ဖာတွေနဲ့သာ ရှင့်နဲ့ တော်တယ်”

“ကဲဗျာ” ခွပ်ခွပ်နှင့်အသံကြားရ၏။ ဆရာကြီးသည် ဖြိုးခိုင်းနှင့် ဆောင့်အောင့်ကာ ဆင်းလာလေ၏။ နောက် လန်ချားပေါ်တက်၏။ အိမ်ပေါ်က မိန်းမကား ငိုလျက် နောက်က ရန်ထောင်လိုက်၏။

သိန်းစေ့မြင့် ၁၁၇

“ရှောင်း-ရှောင်း” ဟု လန်ချားကလားကို နှင်ကာ ဆရာသည် ထွက်သွားလေ၏။ သူ့မိန်းမထိပ်တွင် သွေးရွှဲ၍ ကျန်ရစ်ခဲ့လေ၏။

ပီမိုးနင်းသည် ဂျာနယ်တိုက်တစ်တိုက်သို့ သွားပြီး ရက်များစွာ နေလေ၏။ ထိုတိုက်တွင်ပင် ဖြစ်သလိုနေ၊ ဖြစ်သလိုစား၊ ဖြစ်သလို အိပ်ကာ စာမှန်မှန်ရေးနေလေသည်။

ဤကဲ့သို့ရှုပ်ထွေးသော အိမ်တွင်းရေးကိုယ်ရေးအဖြစ်မှနေ၍ ဝါ ညွှန်တွင်းမှနေ၍ ရှင်းပေလင်းပေဆိုသော စာများကို ရေးထုတ်လျက်နေသည်မှာ ပီမိုးနင်းအတွက် အဆန်းအသစ်မဟုတ်ပေ။

အခြားအခြားဘက်၌ ပီမိုးနင်းကို ချီးမွမ်းချင်သူ ချီးမွမ်း၊ မချီးမွမ်းချင်သူနေ၊ မြန်မာစာကို ရှင်းအောင်ရေးရာ၌ကား လူတိုင်း ချီးမွမ်းရမည်။ နက်နဲသော စိတ်ပညာကို လူအများနားလည်အောင် ပြတ်ပြတ်သားသား ရေးနိုင်သူကား သူတစ်ယောက်လောက်သာ ရှိသေးသည်။ စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ တိုင်းပြည်ရေး၊ ဘာကိုပင်ရေးရေး ရှင်းလင်းနားဝင် လွယ်လှပေသည်။ ဝတ္ထုအရေး၌ကား ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်း မျက်စိတွင်း ထင်းခနဲထင်းခနဲမြင်လောက်အောင် ရေးသားနိုင်သည်ကိုကား အထူးဆိုဖို့ မလိုချေ။ သူ၏ ရှင်းလင်းပြတ်သားသော စာသည် ချိုသာညီညွတ်သောအသွားဖြင့် လှပကောင်းမွန်သော အဓိပ္ပာယ်များကို အမြဲဆောင်နိုင်လေသည်။

သူသည် သူ့အိမ်တွင် ဘာဖြစ်ဖြစ်၊ သူ့ကိုယ်ရေး ဘယ်လိုနေနေ ဂရုမစိုက်။ စာကိုရေးဖို့သာ သူဂရုစိုက်၏။

ပထမဆုံး တွေ့စဉ်က စာရေးဆရာနာမည်ကြီးများကို အခန်းတွင်းမှ စင်မြင့်ပေါ် ဆွဲတင်ချင်သော ဝါသနာအတိုင်း။

၁၁၈ မြန်မာစာပေ

“ဆရာ ကျွန်တော်တို့ ယူနီဘာစီတီကို တရားဟောကြွပါ ဆရာ” ဖိတ်ခေါ်လေသည်။

“ဆရာတို့က အရေးသမားသက်သက်၊ အပြောမရဘူး။ ပြောလဲမပြောတတ်ဘူး။ ကျင့်ရင်လုပ်ရင်တော့ ဖြစ်ရမပေါ့ကွယ်” ဟု သူရေးနေကြ “ဖြစ်ရမယ်” ဟူသော အာဘော်နှင့် မဆန့်ကျင်ဘဲ ဖြေလေရာ-

“ဒါဖြင့် ကျင့်ပြောပါဦး ဆရာ” ဟု တစ်ဖန်ဖိတ်ပြန်သည်။

“အဲဒီဘက်က ဝင်မတွင်ပါရစေနဲ့ တူမောင်ရာ”

ဆရာသည် သူ့အဆင်ခြင်ဖြင့် သူ့ဉာဏ်အလင်းပေါက်သည့် အတိုင်း လမ်းမတည့်ဘဲ ခရီးအမြဲသွားလျက်ရှိလေသည်။ သို့ကြောင့် လည်း လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၂၀-မျှအတွင်း မြန်မာစာတွင် အများဆုံး ရေးသူ သုံးယောက်တွင် (လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး၊ သခင်ကိုယ် တော်မှိုင်း၊ ပီမိုးနင်း) တွင် တစ်ယောက်အပါအဝင် ဖြစ်လေသည်။

ထိုနေ့ကား တိုးတက်ရေးမဂ္ဂဇင်း ဦးစိန်က ရန်ကုန်မြို့ပြင် ဘက်ခြံတစ်ခြံတွင် စာရေးဆရာများကို ထမင်းကျွေးသောနေ့ ဖြစ်လေ သည်။

ဆရာဘိ၊ ဘကြီးစိန်စသော ရှေးဆရာကြီးများလည်း ပါသည်။ တက်ထွန်း၊ သိပ္ပံကျော်ထင်စသော ဝတ္ထုရေးဆရာကလေးများလည်း ရောက်ကြသည်။ ကျွန်တော်သည် ဆရာလွန်း(သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း)နှင့် ပီမိုးနင်းတို့အနီးတွင် ထိုင်လျက် ရှိလေသည်။

ထမင်းစားပြီးကြ၍ သစ်ပင်ရိပ်များတွင် ကုလားထိုင်များနှင့် ဝိုင်းဖွဲ့ကာ ထိုင်နေကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ငှက်ပျောရွက်ကြီးများကား အသာအယာ တိုက်လျက်ရှိသော လေတွင်လှုပ်နေသည်။ စည်းရိုးမှ

သိန်းမေမြင့် ၁၁၉

ပေါက်နေသော ဒန့်ဒလွန်ပင်မှအပွင့်များသည် ကြွေကျလျက် ရှိလေ သည်။

ဆရာပီမိုးနင်းကား ယခုတစ်ကြိမ် အပေါ်အကျိနှင့် ဖြစ်၏။ ကတုံးကို ပြောင်အောင် ရိပ်ထားပြီး ပဝါနီကို ရစ်ထားလေသည်။ သူကား ခါတိုင်းထက် ဝ၏။ မျက်နှာမှာလည်း နီနေလေ၏။

ကျွန်တော်တို့သည် စာဖတ်သူမြန်မာပြည်၌ ပေါ်ပို့ကောင်း အောင် လုပ်ရန်၊ စာအုပ်ကောင်းများ ပေါ်လာရန် စဉ်းစားဆွေးနွေးနေ လေသည်။ စဉ်းစားရာမှ ဝတ္ထုအကြောင်းသို့ ရောက်သွားကြသည်။ ထိုလူစုတွင် ရှေးပညာရှိကြီးအချို့က ဝတ္ထုကို ကလေးကလားဟု ထိပါးလိုက်ရာ ကျွန်တော်က ကန့်ကွက်ပြီး ဝတ္ထုဂုဏ်ကို ချီးကျူးလေ သည်။ နောက်-

“ကျွန်တော်သဘောရတာဖြင့် မြတ်စွာဘုရားဟာ ဝတ္ထုရေး ဆရာအဖြစ်နဲ့လဲ လောကအကျိုးကို အများကြီး ဆောင်ခဲ့တယ်ထင် တယ်” ဟု ဆက်လိုက်ပြန်၏။

“ဟုတ်တာပေါ့တူမောင်ရာ၊ ငါးရာငါးဆယ်တို့ ဘာတို့ဟာ အကုန်ဝတ္ထုတွေချည်းပေါ့” ဟု ပီမိုးနင်းက ကျွန်တော်အား ထောက်ခံ လေ၏။ ကျွန်တော်အားရှိလာပြီး-

“ဟုတ်တယ်။ ငါးရာငါးဆယ်တွေဟာ ဘုရားက ဘုရား အတိတ်ဘဝအဖြစ်အပျက်တွေလို့ဆိုပြီး ဟောတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘဝအဆက်ဆက်က ဘုရားအတ္တုပ္ပတ္တိတွေလဲ ဟုတ်မယ် မထင်ဘူး။ ဝတ္ထုတွေနဲ့ လိုရင်းဆွဲဟောတော်မူခဲ့တာ ထင်ပါရဲ့” ဟု ရဲဝံ့စွာ ပြော လိုက်လေတော့၏။

“ဟုတ်တယ်၊ နောက်မှလူတွေက ဘုရားရဲ့ အတိတ်ဘဝက အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေလို့ ပြောကြတာပါ” ဆရာပီမိုးနင်းသည် စိတ်ပါလက်ပါ ပြောလေ၏။

သို့ဖြင့် ဆွေးနွေးငြင်းခုံနေကြရာ ခပ်အေးအေး ဖြစ်သွားလျှင် တစ်ယောက်တမ်း နှစ်ယောက်တမ်းသာ စကား ပြောနေကြလေ၏။ ထိုအခါ ဆရာလွန်းက ကွမ်းစားရင်း ပီမိုးနင်းကို ကြည့်ပြီး

“ကိုယ့်လူမလဲ အရက်ဆီတွေလား၊ အမ္မဲဆီတွေလား တက်နေ လို့ထင်ပါ။ ဝလိုက်တာပီးလို့၊ တစ်နေ့တခြား ဝနေပါပကော” ဟု ပြောလိုက်၏။ ပီမိုးနင်းသည် အရက်ဆီဟု ဆိုသည်ကိုကား ဘာမျှ မပြောဘဲ အမ္မဲဆီဟု ပြောသည်ကိုကား ပြန်ချေ၏။

“မဲ့တာတော့ မပြောနဲ့ဆရာ။ လူများတွေ ဘယ်လိုလုပ် ချမ်းသာကြပါမလဲဆိုတာ အချိန်ရှိတိုင်း စဉ်းစား၊ စဉ်းစားတိုင်း ရေးနေလို့ ကိုယ်တိုင်ချမ်းသာအောင်လုပ်ဖို့ကို စဉ်းစားချိန်လဲ မရှိဘူး။ လုပ်ချိန်လဲ မရှိဘူး” ဟု ပီမိုးနင်းက ဖြေရာ သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း ကြီးသည် ကွမ်းသွေးတွေထွေးပြီး တဟားဟား ရယ်နေလေ၏။ သူ့ကိုယ်သူလည်း တွေးမိဟန်ရှိ၏။

ပီမိုးနင်းသည် သည်ဝါဒကို ဘယ်အခါကမျှမစွန့်ခဲ့။ သူသည် တိုင်းပြည်ကို လိမ်လည်လှည့်ဖျားသောစာ ဘယ်အခါကမျှ မရေးခဲ့။ ဗြိတိသျှအင်ပီရိယယ်လစ်အစိုးရကို ဘယ်တုန်းအခါကမျှ မချီးကျူးခဲ့။ နိုင်ငံခြားသားများ မြန်မာတစ်မျိုးလုံးကို သွေးစုပ်နေသည်၊ နိုင်ရာစား လုပ်နေသည်ကို ဘယ်အခါကမျှမထောက်ခံခဲ့။ တစ်လလျှင် အယ်ဒီတာ ဘဝ ၃၅ဝိ-ကျော် ရစဉ်ကလည်း အမျိုးသားဘက်မှ ရေးခဲ့သည်။ တစ်လသုံးလေးဆယ်ဝင်တုန်းလည်း တိုင်းပြည်ဘက်က ပါခဲ့သည်။

ဗန္ဓုလတုန်းကလည်း တိုင်းပြည်အကျိုးကိုသာ ရေးသည်။ မြန်မာ့ အလင်း လေ့ဗွေကြီးအဖြစ်ဖြင့် ရေးစဉ်လည်း တိုင်းပြည်ဘက်ကသာ ရေးမြဲရေးသည်။ သူ့နေရာတွေ အများကြီးပြောင်း၏။ သူ့နာမည်တွေ အမျိုးမျိုးလဲ၏။ သူ့နေရေးထိုင်ရေး အကြပ် အချောင် အဆင့်ဆင့် ကူး၏။ သူ့စိတ်သူ့အာဘော်၊ သူ့ဝါဒကား မပြောင်း။

ပီမိုးနင်းသည်ကား တကယ့်လူရိုးကြီးဖြစ်၏။ သူတော်ကောင်း ကြီး ဖြစ်တော့၏။

သူသောက်သည်။ သူသောက်သဖြင့် သူ့ဝါဒမပျက်။ သူ သောက်သဖြင့် သူ့တာဝန်မတိမ်း။ သူသောက်သဖြင့် တိုင်းပြည်အကျိုး မယုတ်။ သူသောက် သူပျော်။ သူ ထင်သလို နေသဖြင့် သူ့မှာ အကျိုးယုတ်ချင်ယုတ်မည်။ သူ့မှာ အကုသိုလ်တွေ ပွားချင် ပွားမည်။ သို့သော် အများအကျိုး တိုင်းပြည်အကျိုးကိုသာ ရေးရှုသူမှန်သမျှသည် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာကို ဂရုမစိုက်အား၊ တာဝန်မထားနိုင်။

သို့ကြောင့် ကျွန်တော်ဆိုပြန်သည်။ ပီမိုးနင်းကား တကယ့် သူတော်ကောင်းကြီးပင်။

ဆရာပီမိုးနင်းသည် မဖုံးမကွယ် သူပျော်သလိုနေပြီး ပင်ရင်း ရည်ရွယ်ချက်ကြီးကိုသာ ဖြည့်ဆည်းနေသည်ကို ထောက်သဖြင့်လည်း ကောင်း၊ သူ့အရေးအသားများကို ကြည့်သဖြင့်လည်းကောင်း ပုလင်းကို ထောင်၍ မိန်းမတွေကြားထဲ ပျော်နေပါးနေသော်လည်း လူရိုးဖြစ်နိုင် သေးသည်ကို သူ ယုံကြည်ဟန် ရှိလေသည်။

တစ်ခါသော် ကျွန်တော်နှင့်ခင်မင်ရင်းနှီးသူ မိတ်ဆွေ တစ်ဦးက ကျွန်တော့်အား သွေးကြီးသည်၊ မာနကြီးသည်ဟု အပြစ်တင်လေရာ ထိုမိတ်ဆွေ၏ထင်မြင်ချက်ကို ကျွန်တော် လေးစားသည်ဖြစ်၍

၁၂၂ မြန်မာစာပေ

ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် ရှင်းတမ်းရေး၍ ပီမိုးနင်းထံ ဆုံးဖြတ်ချက် တောင်းလေသည်။ ဆရာက ပထမနှစ်စောင် မြန်မာလိုရေး၍ ကျန် တစ်စောင်ကို အင်္ဂလိပ်လို ရေးလေသည်။

“So long as one’s conscience is clear there is nothing to worry about” “ကိုယ်ကောင်း ခေါင်းဘယ်မှမရွံ့” ဟု သဘောထားပြီး ဘာမှ ဂရုမစိုက်ဘဲနေပါ ဟု စာအစအဆုံးတွင် အကြံပေးလေသည်။ သူ့အကြံအတိုင်း သူလည်း လိုက်နာဟန်ရှိလေ သည်။

အဆုံးတွင် “An honest man must not pretend to be a rogue or thief. He must proclaim to the world that he is honest and them become an example for others” ရိုးသား သူတစ်ယောက်သည် လူယုတ်မာလိုလည်းကောင်း၊ သူခိုးလို လည်း ကောင်း အယောင်မဆောင်ရာ။ သူရိုးကြောင်း ကမ္ဘာကိုကြေညာပြီး အများ၏စံတစ်ခု ဖြစ်ပါစေဟု ဆိုလေသည်။

ပီမိုးနင်း၏အကယ်ရိုးသားမှုသည် နားမလည်သူတို့ အဖွဲ့ကြီး လှသော တစ်ကိုယ်ရေနှင့်သာ သက်ဆိုင်သည့်အပြစ်ငယ်ကလေးများ တွင် နှစ်မြှုပ်နေသဖြင့် ကျွန်တော် ယခုဖော်ပေသည်။ ဆရာပီမိုးနင်းက ထင်ထင်ရှားရှား ဖွင့်မပြောသဖြင့် ကျွန်တော်က ဆရာပီမိုးနင်းသည် စံယူလောက်သော လူရိုးကြီးဖြစ်သည်ကို ကြွေးကြော်ပြီးသည်၏အဆုံး၌ လည်း ကျွန်တော့်စိတ်သည် ရွံ့ညွန်ထဲမှ ပေါက်လာသော ကြာပင်တွင် ထွားထွားဝေဝေ ပွင့်နေသည့် ကြာပွင့်တွင်းသို့ ပြေးဝင်နားနေလျက်ပင် ရှိလေသတည်း။ ။

မောင်သိန်းပေ

(ဤဝတ္ထုနှင့်ပတ်သက်၍ ကိုသိန်းဖေ၏အမှာစာတွင် “ယခု တလော သပိတ်မှောက်ကျောင်းသားဝတ္ထုရှည်ကြီး ရေးနေသဖြင့် အခြား ဝတ္ထုပိုများ ရေးရန်စိတ်မပါ။ ထို့ကြောင့် ဝတ္ထုအဖေဖြစ်သော ပီမိုးနင်း အကြောင်းကိုသာ ရေးလိုက်ရသည်”ဟု ပါရှိလေသည်။ ။ စာတည်း။)

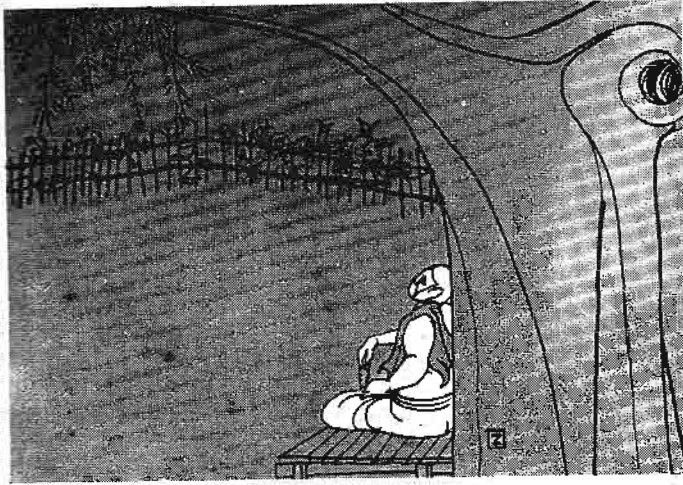
ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှစ်ငါးဆယ်အထိမ်းအမှတ် (၁၉၂၀-၇၀)စာစောင်။

အောင်စိုး

အဖဦးရဲညွန့်၊ အမိဒေါ်တင်မြင့်တို့မှ ၁၉၂၆၊ စက်တင်ဘာလ ၁၉-တွင် မြင်းခြံခရိုင်၊ တက်မရွာ၌ မွားမြင်သည်။ ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်များ ရေးသားခဲ့၍ ဒီမိုကရေစီဂျာနယ်၊ စစ်ပညာဂျာနယ်တို့တွင် အယ်ဒီတာအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့ သည်။ လှည်းယဉ်ကြော့ကြော့နှင့် အညာဓလေ့ဝတ္ထုများ(၁၉၆၃)၊ ကောက်သင်းကောက်နှင့် အညာဓလေ့ဝတ္ထုများ (၁၉၆၄)တို့ကို ရေးသား ခဲ့သည်။ တိုင်းကျော်နှင့် ဘဝသရုပ်ဖော်ဇာတ်ကောင်များ ဝတ္ထုတို ပေါင်းချုပ် ဖြင့် ၁၉၆၅-အမျိုးသားစာပေဆု ရရှိခဲ့သည်။

ဦးဖိုးဆိပ်

တက်တိုး

တက်တိုး

အဖ ဦးမောင်ကလေး၊ အမိ ဒေါ်စိန်ညွန့်တို့မှ ၁၉၀၃၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၂-ရက်တွင် သန်လျင်မြို့၌ မွားမြင်ခဲ့သည်။ တက်တိုး အင်္ဂလိပ်-မြန်မာအဘိဓာန်ကို ပြုစုထုတ်ဝေခဲ့ပြီး ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်၊ ဘာသာပြန်များ ရေးသားခဲ့သည်။ 'မင်းမှုထမ်း' ဝတ္ထုဖြင့် ၁၉၅၀ စာပေဗိမာန်ဆု ရရှိခဲ့သည်။ နယဉ်ပုဒ်တိုက်ကို တည်ထောင်၍ စာအုပ်များထုတ်ဝေခဲ့ပြီး လက်ရှိလည်း စာပေများ ရေးသား ပြုစုနေဆဲ ဖြစ်သည်။

ဦးဖိုးဆိပ်

ကျွန်တော်နှင့် ဦးဖိုးဆိပ် ကွဲလာသည်မှာ ဆယ့်ငါးနှစ် ရှိချေပြီ။ လွန်ခဲ့သောလလယ်လောက်က မောင်စံသိန်းနှင့်တွေ့၍ ဦးဖိုးဆိပ်ကြီး အကြောင်းကို မေးကြည့်ရာ ဦးဖိုးဆိပ် ကွယ်လွန်သည်မှာ ဂျပန်အပြေး အင်္ဂလိပ်ပြန်အဝင်အချိန်လောက်ကပင် ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြ၍ သိရတော့သည်။

ဦးဖိုးဆိပ် ကွယ်လွန်ပြီဟု ကြားရသော်လည်း ကျွန်တော့်အဖို့ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိပါ။ သည်လောက်တောင် ဒုက္ခရောက်တဲ့ အဘိုးကြီးတော့ သေလောက်ရောပေါ့ဟု စိတ်တွင်းက မှတ်ချက်ချမိပါသည်။

ဦးဖိုးဆိပ်သည် ကွယ်လွန်ချိန်၌ အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော်မျှ ရှိပေပြီ။ သူ့မျက်စိ ကွယ်သည်မှာ ကျွန်တော် အသက်နှစ်ဆယ်အရွယ်ကပင်ဖြစ်ရာ မှောင်မည်းသောလောကကြီးအတွင်း၌ သူသည် အနှစ်နှစ်ဆယ်ကျော်မျှ နေသွားရချေသည်။ ကျွန်တော့်မိဘများနှင့် မိတ်ရင်းကြီးတစ်ဦးဖြစ်သည့်အလျောက် ကျွန်တော်သည် ဦးဖိုးဆိပ်အား ကလေးအရွယ်ကတည်းက သိခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော့်အား တူအရင်းမှ ခင်မင်ပါသည်။

ဦးဖိုးဆိပ်သည် ဘုန်းကြီးကျောင်း၌ နမက္ကာရအကုန်လောက် အထိသာ နေဖူးသူ ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်စာဆို၍ သူ့နာမည်ကိုအပန်း တကြီး သင်ထားသဖြင့် မြူနီစီပယ် ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သည့်အခါက အင်္ဂလိပ်လို လက်မှတ်ထိုးတတ်သည်မှအပ တစ်လုံးတစ်ပါးမျှ မတတ်ခဲ့ချေ။ ဘုန်းကြီးကျောင်း၌ မြန်မာစာ ရေးတတ်ဖတ်တတ်ရုံ သင်ကြားပြီး နောက် မိဘရိုးရာကုန်သည်အလုပ်ကို ရှင်လူထွက်ကတည်းက လုပ်ကိုင် လေသည်။ ကုန်သည်ဘဝ လုပ်ကိုင်ရာမှ ထိုခေတ်က အရောင်းအဝယ် ကောင်းသည့်အလျောက် စီးပွားတက်သဖြင့် မိမိ၏ ဇာတိဌာနဖြစ်သော ကန်သာရွာမှ မြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့အခြေစိုက်ခဲ့လေသည်။

ဦးဖိုးဆိပ်သည် ပညာမတတ်သော်လည်း အဆင်အခြင် အတော်ရှိလေသည်။ မိဘရိုးရာ ကုန်သည်အလုပ်ကို လုပ်သော်လည်း သူ့စိတ်၌ လုပ်ငန်းကြီးများကို ဦးစီးလုပ်ချင်သော ဆန္ဒရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့၌ ငွေကြေး တော်တော်တန်တန် ရှိလာသောအခါ မြို့တွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်စက်ထောင်ရန် ကုမ္ပဏီတစ်ခု ဖွဲ့စည်းလေသည်။ ဆီစက်တစ်လုံးမှာမူ သူ့ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်သည်။ ထိုခေတ်တွင် သူသည် ကြေးရတတ် လူတွင်ကျယ်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ထိုခေတ်က ကြေး ရေတတ် လူတွင်ကျယ်မှန်သမျှသည် တစ်ကြိမ်တစ်ခါဖြစ်စေ၊ မကြာ ခဏဖြစ်စေ မြူနီစီပယ်လူကြီးအဖြစ် အရွေးခံလေ့ရှိကြသည်။ မြူနီ စီပယ်လူကြီး(တတ်နိုင်လျှင် မြူနီစီပယ်အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ) သို့မဟုတ် သမာဓိမြို့ဝန် စသည် မြို့ပြဂုဏ်ထူးဆောင်ရာထူးများကို ခံမင်လိုလား ကြလေသည်။

ဦးဖိုးဆိပ်သည် အခြားသောကုန်သည်ပွဲစားများနှင့်မတူ။ လာဘ်မြင်တတ်ပေသည်။ တစ်ခါက သူ့အိမ်ရှေ့ရှိ ချောင်းကြီးတွင်

ချောင်းရေများ ဒလဟောကျလာသဖြင့် မြို့တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် ကူးသောတံတားကြီးသည် ညတွင်းချင်း ကျိုးသွားလေသည်။ ထိုတံတား ကြီးမှာ ရွာလယ်တံတားဖြစ်သဖြင့် တစ်ဖက်ကမ်းတွင်မူ တောပိုင်းမှ ကျလာသော ဆီ၊ ပဲ၊ ပြောင်းစသည့် ကုန်ပစ္စည်းများ အရောင်းအဝယ် ဌာနကြီး ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် မြို့တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် ကူးသန်း သွားလာ ရေးသည် အလွန်အရေးပါအရာရောက်သော ကိစ္စဖြစ်သည်။ ဦးဖိုးဆိပ်သည် ညဆယ်နာရီလောက် တံတားကြီးကျိုးသွားသည်တွင် သူ့တပည့်တပန်းများဖြင့် အခြားအခစားကူလီတို့ကို စုရုံးခေါ်ယူပြီးလျှင် ဝါးဖောင်ကြီးတစ်ခုယူ၍ ဟိုဘက်ကမ်း သည်ဘက်ကမ်းတွင် အုန်းဆံ ကြိုးကြီးများ ချည်ကာ ပေါင်းကူးတို့ကြီး လုပ်လေရာ နံနက်လေးနာရီ လောက်တွင် ပြီးစီးလေသည်။ နံနက်လေးနာရီကျော်ကစပြီးလျှင် ဈေးသည်များ အကူးအသန်းပြု၍ တစ်နေ့လုံး အကူးအသန်းရှိရာ သူ့အဖို့ ကူးတို့ခ တစ်နေ့အတွက် ငါးဆယ်ကျော် ဝင်လေသည်။ ကူးတို့ခတစ်ပြားမျှသာ ယူ၍ ကူးသန်းသူတို့က မကျေမနပ်မဖြစ်ရုံသာ မက အခက်အခဲမရှိဘဲ ကူးကြရသဖြင့် သူ့ကိုပင် ကျေးဇူး တင်ကြလေ သည်။

ယင်းသို့ အမြင်သန်သည့်အလျောက် ဦးဖိုးဆိပ်သည် အခြား ကုန်သည်ပွဲစားများထက် ပို၍ကြီးပွားလေသည်။ ဦးဖိုးဆိပ်၌ ယင်းသို့ လာဘ်မြင်တတ်သောဉာဏ်သာရှိသည် မဟုတ်။ အပြောအဆို အပေါင်း အသင်းကောင်းသဖြင့် သူ့ကို မသိလိုက်လေနှင့်၊ သိလိုက်မိလျှင် ခင်မင်သူချည်း ဖြစ်ကြကုန်၏။ သူ့အပြောအဆိုအမူအရာသည် ခံညား သည်နှင့်အမျှ နူးညံ့သိမ်မွေ့ ပေသည်။ လက်အောက်ငယ်သားများကို စေတနာနှင့် ပြုစုစောင့်ရှောက်တတ်သော သဘောရှိသဖြင့် ငယ်သား များကလည်း သူ့စေတနာကို ပြန်၍ ရိုသေကြလေတော့သည်။

မှတ်မိပါသေးသည်။ တစ်ခါကပွဲရုံတွင် အချိန်အတွယ်ဘက်က လုပ်ရသော ကုန်စာရေးကလေးတစ်ယောက်သည် လူလယ်ပေါက်စ ဖြစ်သည့်အလျောက် ပစ္စည်းအချို့ကို အလစ်သုတ်လေသည်။ အခြား အလုပ်သမားများက ဦးဖိုးဆိပ်၏သစ္စာကို စောင့်သိကြသည့်အလျောက် ထိုသူခိုးကလေးကို ဖမ်းပေးကြသည်။ ဦးဖိုးဆိပ်၏ရှေ့သို့ရောက်သော အခါ သူခိုးကလေးသည် မျက်နှာအောက်ချလျက် ဝပ်တွား၍နေလေ သည်။

“မောင်ဖိုးထိန်-မင်း ဘာဖြစ်လို့ ခိုးသလဲကွယ်” မောင်ဖိုးထိန် က မည်သို့မျှ ပြန်မပြောချေ။

“မင်းခိုးတာတွေကတော့ ငွေကလေး ကြေးကလေး ဖောဖော သုံးချင်လို့ပေါ့ကွ-မဟုတ်လား”

မောင်ဖိုးထိန်က ငဲ့၍သာနေသည်။ တုတ်တုတ်မျှ မလှုပ်ချေ။

“ငွေကြေး များများသုံးချင်ရင် မခိုးရဘူးကွ။ အလုပ်လုပ်ရ တယ်။ ခိုးလို့ရရင် တစ်ခါနှစ်ခါ ရတော့မပေါ့။ အလုပ်ကို စေတနာနဲ့ လုံ့လဝီရိယစိုက်ပြီး လုပ်ရင် အကယ်လို့ ငါက အမှန်းကမ်းလမ်းမသိလို့ မင်းကို ထိုက်တန်သလောက် မပေးနဲ့ဦးတော့ မင်းအလုပ်တော်တာကို ဒီပြင်လူတွေ သိသွားရင် တစ်နေ့နေ့မှာ တစ်ယောက်ယောက်က မင်းကို ငါပေးတဲ့ လခထက် တိုးပြီး ပေးခေါ်မှာပေါ့ကွ။ စေတနာဟာ တစ်နေ့နေ့တော့ တစ်နည်းနည်းနဲ့ အကျိုးပေးပါတယ်ကွာ။ စိတ်သာ ချပါ”

ဦးဖိုးဆိပ်က ဟောသောတရားမှာ မောင်ဖိုးထိန်အဖို့သာ မဟုတ်။ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ တပည့်တပန်းများအဖို့လည်း ဖြစ်သည်။

သည်တွင် အားမလိုအားမရဖြစ်ကာ သူ့အချစ်ဝတ္ထုကလေးကို ကြားသိ လိုစိတ် ယိုဖိတ်လျက်ရှိလေတော့သည်။

ဦးဖိုးဆိပ်ကလည်း သူ့ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်ကို ပြန်၍ပြော ခြင်းအားဖြင့် ကျွန်တော့်အား စိတ်ဝင်စားစေရုံသာမက သူ့ကိုသူလည်း နှစ်သိမ့်မှုတစ်မျိုး ဖြစ်စေနိုင်မည်ဟု ယူဆဟန်ရှိလေသည်။ ထို့ကြောင့် လည်း ကျွန်တော်က တောင်းပန်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် သူ့အကြောင်း စဉ်ကို လှစ်ပြလေသည်။

“ဦးလေးကြီးတို့ခေတ်တုန်းကတော့ မိဘသဘောတူတာကို ယူကြရတယ်။ ဒါပေမယ့် အချစ်အကြိုက်ကိစ္စတွေ ရှိတာပေါ့။ မိဘ သဘောတူတာမှ ယူရမယ်ဆိုတဲ့ ထုံးတမ်းကြီးကို ဖျက်ဝံ့သူ အင်မတန် ရှားတာကလား။ မိဘကို တော်လှန်ပြီး ကိုယ့်သဘောအတိုင်း စီမံ ကြတဲ့ လူငယ်တွေကို လူကြီးတွေကသာမက လူငယ်တွေကပါ ဝိုင်း ပယ်ကြတယ်။ သမားရိုးကျကို ဖျက်ဖို့အလွန်ခက်တယ် မောင်ရဲ့”

“ဒါနဲ့ တိုတိုပဲ ပြောလိုက်ပါတော့မယ်။ ဦးလေးကြီးနဲ့လူငယ် ဘာဝ ချစ်ကြိုက်နေတဲ့ သူငယ်မကလေးကို ဦးလေးကြီးမိဘများက သဘောမတူကြဘူး။ သူ့မိဘများကလဲ ဦးလေးကြီးနဲ့သူ့သမီးကို သဘောမတူကြဘူးကွ။ ဘာဖြစ်လို့ သဘောမတူရမှာလို့လဲ မေးရင် လူကြီးတွေ အမြင်တုံ့ပုံ၊ သဘောတားသေးပုံတွေကို ဝိတ္တာရဖွင့်ရမှာမို့ သိပ်ပြီးတောင် မပြောချင်ပါဘူးကွယ်။ ဦးလေးကြီးမိဘများနဲ့ မဂျမ်းဘုံ ရဲ့ မိဘများဟာ ရွာမှာဩဇာရှိတဲ့ ကြေးရည်တတ်တွေပဲ။ တစ်နေ့တော့ ဦးလေးကြီးရဲ့အဖေကို ရပ်ရွာလူကြီးများက ဒီစင်္ကြာကောင်စီလူကြီး အရွေးခံဖို့ ပြောလာတာနဲ့ လက်ခံလိုက်တယ်။ မဂျမ်းဘုံရဲ့ အဖေကိုလဲ သူနဲ့နီးစပ်တဲ့ရပ်ရွာလူကြီးများက အရွေးခံဖို့ ပြောတာနဲ့ ရွေးယယ်လို့ ကတိ ပေးလိုက်တယ်။

“ဦးလေးကြီးရဲ့အဖေက ကိုစံသူအရွေးခံရင် သူရွေးမခံတော့ဘူးလို့ ပြောပါရဲ့။ သူ့ဘက်က လူကြီးတွေက ဘာဖြစ်လို့ လျှော့ပေးရမလဲဆိုပြီး အတင်းပဲ ရွေးခံခိုင်းတာကိုး။ ဒါနဲ့ ဦးစံသူနဲ့ဦးလေးကြီးရဲ့အဖေတို့ဟာ တစ်ရွာတည်းနေပြီး ရန်ဘက်ကြီးတွေ ဖြစ်ကုန်ကြတာပေါ့။ တကယ်ဆိုတော့ ရှိစရာပေါ့။ ဘာမှအဖိုးမတန်တဲ့ကိစ္စနဲ့ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် အာဃာတကြီးရတယ်ဆိုတာ အတော်သိမ်ဖျင်းတဲ့အလုပ်ပေါ့ကွယ်”

“ဒါနဲ့ ဦးလေးကြီးနဲ့ မဂျမ်းဘုံတို့ ချစ်ကြိုက်နေတယ်ဆိုရင်ပဲ နှစ်ဖက်မိဘက ဖျက်လိုက်ကြတာ မပြောပါနဲ့တော့။ အဲဒီခေတ်တုန်းက မိဘတွေဟာ သားသမီးတွေရဲ့ အာဏာရှင်တွေပဲ။ သက်ဦးဆံပိုင်သခင်တွေပဲ။ မိဘများက ပြုသမျှနုကြရတယ်။ ဘယ်လောက်ပဲ အရဲစွန့်ပြီး မိဘကိုတော်လှန်ချင်ပေမယ့် ဘေးကလူတွေထဲက တစ်ကောင် တစ်မြီးမှ အားပေးချင် ကူညီချင် ခွင့်လွှတ်ချင်တဲ့လူတွေ မရှိကြဘူး။ အားလုံးကပဲ မိဘကသာ မှန်တယ်။ သားသမီးက မှားတယ်ဆိုတဲ့ အယူမျိုး ရှိကြတယ်”

“မဂျမ်းဘုံဟာ မိန်းမသားမို့ ဦးလေးကြီးထက် အခြေဆိုးရှာပေသပေါ့။ ဒါနဲ့ ဦးလေးကြီးတို့နှစ်ယောက်လဲ ဒီဘဝမှာ မပေါင်းရရင် နောင်ဘဝမှာ ပေါင်းရမှာပေါ့ဆိုပြီး နောက်ဆုံး နှစ်ယောက်ချင်းဆုံတဲ့ အခါမှာ ဆုတောင်းကြတယ်။ ပြီးတော့ မျက်ရည်စက်လက်နဲ့ ခွဲခဲ့ရတယ်”

ကျွန်တော်သည် ဦးဖိုးဆိပ်အပေါ်တွင် ယခင်က ကြီးခဲ့သော အထင်ပျက်လူခမန်း ဖြစ်သဖြင့် အားမလိုအားမရဖြစ်ကာ “ဦးလေး

ဦးဖိုးဆိပ်သည် မောင်ဖိုးထိန်အား ဂတ်သို့လည်း မပို့၊ ကြိမ်နှင့်လည်း မရိုက်၊ သူ့ကိုယ်သူ အာမခံခိုင်းပြီးလျှင် အလုပ်ပြန်လုပ်စေသည်။

ထိုသို့ခွင့်လွှတ်လွယ်သည်ကို မကျေနပ်သော သူ့လက်စွဲကိုသောင်းက “ဆရာနယ်-ဒီလိုပြောရင် အားလုံးရောင့်တက်လာကုန်ကြလိမ့်မယ်။ အပြစ်ရှိတဲ့လူကို အပြစ်မပေးရင် ကျန်လူတွေလဲ ဒီလိုပဲ ဧကရဲလာကြမှာပေါ့”ဟု ဆိုလေသည်။

ဦးဖိုးဆိပ်က “ဧကရဲနိုင်ပါဘူးကွာ။ အလုပ်သမားတွေထဲမှာ အားလုံးသစ္စာမရှိတဲ့ လူတွေချည်းမှ မဟုတ်ဘဲ။ သစ္စာရှိတဲ့ လူတွေက သစ္စာမရှိတဲ့ လူတွေကို စောင့်ရှောက် ဆုံးမသွားလိမ့်မပေါ့။ အခုကစ၍မှာ အားလုံးက မောင်ဖိုးထိန်ကို ဂတ်ပို့လိမ့်မယ်။ အနည်းဆုံးတော့အလုပ် ဖြုတ်ပစ်လိမ့်မယ်လို့ ထင်နေကြတယ်မဟုတ်လား”ဟု မေးလိုက်သည်။

“ထင်ကြတာပေါ့ဆရာ။ အဲဒါဟာ အရေးယူရမယ့်ကိစ္စပဲဟာ”

“အခုလဲ ငါ အရေးယူပါပကောကွာ”

“ဟင်-ဘာမှ အရေးမယူဘဲနဲ့၊ ဆရာဟာက”

“ခွင့်လွှတ်လိုက်တာ အရေးယူလိုက်တာပေါ့ကွ။ လူတွေက တွေးတတ်တာက တစ်နည်းပဲ ရှိတာကိုး။ အပြစ်ရှိတဲ့ လူကို အပြစ်ပေးရမယ်။ တစ်နည်းပဲသိကြတယ်။ အပြစ်ရှိတဲ့လူကို ခွင့်လွှတ်တဲ့နည်းလဲ ရှိသေးတယ်ဆိုတာ မသိကြဘဲကိုး။ အခွင့်လွှတ်တာဟာ အပြစ်ပေးတာထက် ပြင်းထန်တဲ့အရေးယူချက်ပေါ့ မောင်သောင်းရဲ့”

၁၃၂ မြန်မာစာပေ

ကိုသောင်းသည် ဦးဖိုးဆိပ်၏ စကားအဓိပ္ပာယ်ကို ကောင်းစွာ နားမလည်သဖြင့် သူကပင် ဦးဖိုးဆိပ်အား “ဒီလူကြီးဟာ သိပ်ပြီး သူတော်ကောင်းလွန်းပါတယ်။ ဒီလိုဆို ဘယ်ဖြစ်ပါ့မလဲ” ဟု စိတ်ထဲက အပြစ်တင်ရင်း ညည်းညူလိုက်လေသည်။

ဦးဖိုးဆိပ်သည် အသက်လေးဆယ်အထိ လူပျိုကြီး လုပ်နေ သည်။ မိန်းမများကို အကြောင်းမဲ့ သိမ်းကြိုး၍ မုန်းသူတစ်ယောက်ကား မဟုတ်ပါ။ “မိန်းမဆိုတာ တန်ဖိုး ရှိအောင်နေရင် တန်ဖိုးရှိတာပါပဲ။ မိန်းမဆိုလို့ ခွေးထီးလောက် မမြတ်ဘူးဆိုတဲ့ စကားမျိုးဟာ အဆင် အခြင်မရှိဘဲ သိမ်းကြိုးဆိုတဲ့စကားမျိုးပါ။ ဥပမာပုံစံထေရီတို့လို၊ ခေမာထေရီတို့လို မိန်းမမျိုးကို ယောက်ျားတွေက ဦးထိပ်ပန်ဆင်ပြီး ကန်တော့ရတယ် မဟုတ်လား” ဟု ဦးဖိုးဆိပ်က ကျွန်တော့်အား တစ်ခါက ပြောဖူးပါသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော့်မှာ ရှင်လိင်ပြန်စအရွယ် ဖြစ်သဖြင့် မိန်းမစကားကို ကြားရ မြန်တုန်းမြန်စအခါမျိုး ဖြစ်ပါသည်။

“ဒါဖြင့် ဦးလေးကြီး ဘာဖြစ်လို့ မိန်းမ မယူသေးတာလဲ”

ဦးဖိုးဆိပ်သည် ကျွန်တော်၏ တိုက်ရိုက်အမေးကို တိုက်ရိုက် ဖြေရန် ခက်ခဲပုံရကာ ပြုံး၍ အတန်ကြာနေလေသည်။

“မိန်းမရတယ် ယောက်ျားရတယ်ဆိုတာဟာ ချစ်ရုံကြိုက်ရုံနဲ့ ကိစ္စမပြီးသေးဘူးကွဲ့။ အကြောင်းအလှည့်သင့်ဖို့က အလွန်အရေးကြီး သေးတယ်။ ဦးလေးကြီးဟာ လူပျိုကြီးအစစ်ပေမယ့် မုဆိုးဖို့ ဖြစ်ခါနီး ဖြစ်သွားလိုက်သေးတယ်”

ကျွန်တော်သည် ဦးဖိုးဆိပ်၏ ငယ်စဉ်ဘဝအကြောင်းကို ငယ်ရွယ်သူဖြစ်၍ မသိခဲ့သေးရာ ဦးဖိုးဆိပ်က ဤသို့ စကားစလိုက်

ကြီးကလဲဗျာ။ မိဘတွေကို အကြောင်းအကျိုးနဲ့ ဖျောင်းဖျပါတော့ လား” ဟု ဆိုမိပါသည်။

ဦးဖိုးဆိပ်က ကျွန်တော့်ကို ပြုံး၍ ကြည့်ပြီးနောက် “ငါ့တူက ရှေးလူကြီးတွေ အကြောင်းမသိရှာဘဲကိုး။ လူကြီးဆိုတာ ငါ့လူကြီးပဲ ဆိုတဲ့ မာန ရှိတယ်ကွဲ့။ လူငယ် ပြောပြတာကို နားထောင်ရမှာ အင်မတန် ရှက်တယ်။ သူတို့အမှားကို လူငယ်က ညွှန်ပြရင် သူတို့ မာနက ဆီးပြီးတားလိုက်တယ်။ နင်က ငါ့ကို မွေးတာလား၊ ငါက နင့်ကို မွေးတာလား-ဆိုတဲ့ အကြောင်းမတန်တဲ့စကားတွေနဲ့ ခြိမ်း ချောက်ပစ်တတ်ကြတာကလားကွယ်” ဟုပြော၍ ကျွန်တော့်ကို ဆက်၍ ကြည့်ရင်း စကားအပြောရပ်ကာ ခေတ္တ အနားယူလိုက်လေသည်။

“ကဲ...ငါ့တူလဲ ဦးလေးကြီးရဲ့အချစ်ဇာတ်လမ်း ဆက် နားထောင်ချင်ရောမယ်။ နောက်ဆုံးတော့ မဂျမ်းဘုံကို သူ့မိဘများက စမ်းရေယဉ်ရွာက ကိုဟန်ပနဲ့ ပေးစားလိုက်ကြတယ်။ ဦးလေးကြီးလဲ “ကံပစ်ချရာပဲလေ” လို့ သဘောထားပြီး ရဟန်းခံချင်စိတ်ချည်း ပေါ်နေတော့တာပဲ။

“ဒါပေမယ့် ပါရမီမပါလို့ ထင်ပါကွာ။ ရဟန်း မခံဖြစ်ဘူး။ ဥပုသ်တောင် မစောင့်ဖြစ်ဘူး။ မကြာခင်ပဲ ဦးလေးကြီးရဲ့မိဘများက ညောင်ပင်သာရွာက မိန်းမတစ်ယောက်နဲ့ ပေးစားဖို့ စေစပ်ကြတယ်။ ဦးလေးကြီးလဲ ဖူးစာဆိုတာ ဆန်းကြယ်တာပဲလို့ အောက်မေ့ပြီး မိဘအလိုအတိုင်း ခေါင်းညိတ်လိုက်ရတာပေါ့။ ဦးလေးကြီးဟာ ငါ့တူ သိတဲ့အတိုင်း မဟုတ်မခံစိတ်မျိုးရှိတဲ့ လူပဲ။ ဒါပေမယ့် မိဘကိုတော့ ခေတ်အလျောက်မတော်လှန်ရဘဲကိုးကွဲ့။ မင်းတို့ခေတ်မှာလို လွတ်လပ် တာ မဟုတ်ဘဲကိုး”

“မင်္ဂလာဆောင်ဖို့ ရက်သတ်ပြီး ခန်းဝင်ပစ္စည်းတွေကိုတောင် ဝယ်ပြီးပြီ၊ ဦးလေးကြီးအဖို့တော့ မိန်းမရတော့မယ်လို့ စိတ်စောပြီး ပျော်နေတယ်လို့ မရှိဘူး။ မိန်းမယူရမှာ မထူးခြားသလို သဘောထားပြီး ခပ်အေးအေးပဲ နေလိုက်တယ်။ ဦးလေးကြီး နဂိုသဘောကိုက ခပ်အေးအေးပဲဟာကို”

“မင်္ဂလာဆောင်ရက်နဲ့ဆိုရင် တစ်ပတ်လောက်သာ လိုတော့ တယ်။ ညောင်ပင်သာရွာကို ဓားပြအကြီးအကျယ်တိုက်တယ်။ အတိုက် ခံရတဲ့အိမ်ကတော့ ဦးလေးကြီးရဲ့ ယောက္ခမလောင်းကြီးရဲ့အိမ်ပေါ့။ နောက်နေ့ကြားရတဲ့သတင်းဟာဖြင့် ဦးလေးကြီးရဲ့စိတ်ကို အထိခိုက်ဆုံး ပါပဲ မောင်ရယ်”

“ညောင်ပင်သာရွာမှာ ဦးလေးကြီးရဲ့ယောက္ခမလောင်းကြီး ဟာ ကြေးရည်တတ် နိပါတ်တစ်ကိုး။ ဒါ့ကြောင့်လဲ ဓားပြတိုက်တာ ပေါ့။ မင်္ဂလာဆောင်ခါနီးမို့ပစ္စည်းတွေ သောက်သောက်လဲ ဝယ်ထား တော့ ဆင်းရဲသား၊ တောသားတွေမှာ လောဘစိတ် တိုက်တွန်းချင်စရာ ကြီးပေါ့လေ။ ဓားပြတိုက်ရာမှာ ဦးလေးကြီးရဲ့ ယောက္ခမလောင်းကြီး ဦးငွေထွန်းကို ဓားပြတွေက သေနတ်နဲ့ပစ်သတ်လိုက်တယ်ဆိုတဲ့ သတင်းရယ်၊ သူ့သမီး(ဦးလေးကြီးရဲ့ဇနီးလောင်း)မယမင်းကို ဓားပြ တွေက လက်ကောက်ချွတ်ပေးဆိုတာ မြန်မြန်ချွတ်မပေးလို့ လက် ကောက်ဝတ်နှစ်ဖက်လုံးကို ဓားနဲ့ခုတ်ဖြတ်ပစ်တယ်ဆိုတဲ့ သတင်းရယ်၊ အဲဒီသတင်းနှစ်ရပ်ဟာဖြင့် အလွန်ဆိုးဝါးလှတဲ့ သတင်းတွေပေါ့”

“ဦးလေးကြီးရဲ့အဖေနဲ့ ဦးလေးကြီးတို့ဟာ ချက်ချင်းပဲ မြို့က ဆေးရုံကို လိုက်သွားကြတယ်။ ဟိုရောက်တော့ ဦးငွေထွန်းရဲ့ အလောင်းကို မြင်တောင်မမြင်လိုက်ရပါဘူး။ မယမင်းတော့ ဦးလေး ကြီးတို့ ရောက်သွားခါ ရှိသေးတယ် အသက် ပျောက်ရရှာရောကွယ်”

“မယမင်းကို ဦးလေးကြီး ချစ်တယ်လို့တော့ မဆိုချင်ပါဘူး လေ။ ဒါပေမယ့် ငါနဲ့ ဒီဘဝမှာကြုံဆုံရမယ့်သူကလေးပဲလို့ စိတ်ထဲ မှာ ရှိကတည်းက ကြင်နာတဲ့ သဘောအငွေ့အသက်ကလေးရှိနေလို့ သူ့ အခုလို ဖြစ်သွားရတယ်ဆိုတော့ စိတ်ထဲ ထိခိုက်သွားတာပေါ့။ ဒါတွင် မကသေးဘူး။ ဓားပြတွေ ရက်စက်ပုံကို မျက်မြင်တွေ့ရတော့ ကရုဏာ အထူးပဲသက်မိတာပေါ့။ မယမင်းလေးရဲ့ အနားသွားရပ်လိုက် တော့ သူကလေးက ဦးလေးကြီးကို မျက်စိတစ်ချက်လှန်ကြည့်လိုက် တယ်။ သူ့မျက်စိထဲမှာပါတဲ့အဓိပ္ပာယ်ကိုတော့ ဦးလေးကြီး ပြန်မပြော တတ်ဖူးမောင်ရဲ့။ ဒီမျက်စိ တစ်ချက်လှန်ကြည့်လိုက်တဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို စာဖွဲ့ရေးရရင် အတော်ကြီးရှည်မှာပဲကွယ်။ ဦးလေးကြီး သိပါတယ်။ မယမင်းလေးဟာ သူ့မှာ ရည်းစားသနာရှိဟန် မတူဘူး။ ဟိုခေတ်တုန်း က မိန်းကလေးများဟာ မိဘများရဲ့အစီအမံကို ခံမယ်လို့ ငယ်ငယ် ကတည်းက ပိုင်းဖြတ်ထားတတ်ကြလို့ ရည်းစားထားတာ နည်းကြ တယ်။ မိဘများကျေနပ်သူကို ကြည်ဖြူဖို့အသင့် ဖြစ်နေတော့ ကြို တင်ပြီး ခင်မင်နေရှာတတ်တယ်။ မယမင်းကလေးဟာ ဦးလေးကြီးကို အဲဒီလိုပဲ ကြိုတင်ပြီး ခင်မင်နေဟန်ရှိပါရဲ့။ အခုတော့ သူနဲ့ဦးလေး ကြီးဟာ ကံဆုံခါနီးမှ ခွဲရတော့မယ်ဆိုတဲ့ ဝမ်းနည်းတဲ့ သဘောထား ကလေးဟာ အဲဒီလှန်ကြည့်လိုက်တဲ့မျက်လွှာအောက်ကနေပြီး သူ့ အသည်းထဲအထိ အမျှင်တန်းနေတယ်လို့ ဦးလေးကြီးတော့ ထင်တာပဲ ကွယ်”

“ကဲ-ကဲ ငါ့တူလဲဦးလေးကြီးနဲ့ရောပြီး လွမ်းနေပြီ ထင်ပါရဲ့။ မယမင်းအတွက် ရင်ထုမနာဖြစ်မိတာကို ပြန်တွေးကြည့်ရင် ငါဟာ မဂျမ်းဘုံကိုရော၊ မယမင်းကိုရော နှစ်ယောက်လုံးကို ရေချိန်တူတူ ချစ်နေတာပဲလို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ထင်မိပါတယ်”

၁၃၆ မြန်မာစာပေ

“အဲဒီလို မကျမ်းဘုံနဲ့လွဲရ၊ မယမင်းနဲ့လွဲရ နှစ်ထပ်ကွမ်း လွဲရတဲ့ ဦးလေးကြီးရဲ့ အိမ်ထောင်ရေး ဇာတာဟာ ဒီဘဝမှာတော့ ဘယ်မှာ အဆင်ပြေနိုင်ပါတော့မလဲလေ”

ဦးဖိုးဆိပ်သည် ယင်းသို့ စိကာပတ်ကုံးပြောပြီး သူ့အချစ် ဇာတာ အဆင်မပြေပုံကို လေးစားစွာတွေးတောနေဟန်ရှိသည်။ ကျွန်တော် လည်း ကနဦးကကဲ့သို့ ခုန်ဆွခုန်ဆွ မလုပ်ဝံ့တော့ဘဲ ငြိမ်၍နေမိပါ တော့သည်။ ဦးဖိုးဆိပ် လူပျိုကြီးဖြစ်ရသည့် အကြောင်းရင်းကို သိရ သဖြင့် ဒီလူကြီးတော့ မကျမ်းဘုံနှင့်မရခင် တစ်ခုလပ်ဖြစ်၊ မယမင်းနဲ့ မင်္ဂလာမဆောင်ရခင်မုဆိုးဖိုဖြစ်၊ အဲဒီအကြောင်းမညီညွတ်လို့ တစ်သက် လုံး လူပျိုကြီး လုပ်တော့မှာပါပဲဟု မှန်းဆမိပါသည်။ ဦးဖိုးဆိပ်သည် သူ့နောက်ကြောင်းကို အသကာလေး မေ့ပစ်ပြီး စီးပွားရေးကို အာရုံ စိုက်နေလေသည်။ မြို့ပေါ်တွင် ကုန်သည်ကြီးပိုင်းသို့ ဝင်စပြုသော ဦးဖိုးဆိပ်သည် အသက်လေးဆယ်အရွယ်၊ အရွယ်ကောင်းတုန်းဟု ဆိုရပေမည်အချိန်၌ အခြားကုန်သည်ကြီးများမှာ အသက် ငါးဆယ် ထက်မငယ်သူများ ဖြစ်ကြသည့်အလျောက် “မောင်ဖိုးဆိပ်တစ်ယောက် တော့ တက်လမ်း ရှိသေးတယ်”ဟု ဆိုကြလေသည်။

ကျွန်တော်မှတ်မိသည့်အချိန်ကစပြီး ဦးဖိုးဆိပ်တွင် မိဘများ မရှိတော့ချေ။ အသက်ခုနစ်ဆယ်အရွယ် ဦးလေးတစ်ယောက်ကိုကား ကျွန်တော် သိလိုက်မိပါ၏။ ကျွန်တော်တို့ကလေးများက “ဘကြီးထူး” ဟု ထိုအဘိုးကြီးကို ခေါ်ကြသည်။ ကျွန်တော်မိဘများနှင့် ခင်မင်ရင်းနှီး သဖြင့် ဘကြီးထူးသည် ကျွန်တော်တို့အိမ်သို့ လာလျှင် လေးငါးဆယ် ရက် နေပြီးမှ သူတူ ဦးဖိုးဆိပ်၏အိမ်သို့ ပြန်လေ့ရှိသည်။ အသက် အရွယ်ကြီး၍ လူငယ်များနှင့် ပေါင်းသင်း၍မရရသည့်အထဲတွင်

ဘကြီးထူးသည် စိတ်တိုတတ်သည်။ စကားနည်းသည်။ သူ့ဘာသာသူ နေတတ်သည်။ ကျွန်တော်တို့အိမ်သို့ လာလျှင်လည်း အိမ်ခေါင်းရင်းမှ မန်ကျည်းပင်အောက်ရှိ ကွပ်ပျစ်ပေါ်တွင် နေရောညပါ နေလေ့ရှိသည်။ သူ့ကို ဧည့်ခံရသည်မှာ အထူးအထွေ တာဝန်မရှိသဖြင့် ကျွန်တော်၏ မိဘများအဖို့ ဝန်မလေးပေ။ အချိန်တန်လျှင် ထမင်းစားပွဲကလေးနှင့် သူ့ဆီသို့ သွားပေးလိုက်ရုံသာ ရှိသည်။ အဘိုးကြီးဖြစ်သည့်အလျောက် အစားအသောက်မှာ ကြောင်စာသာသာရှိသဖြင့် သူ့လို အဘိုးကြီးမျိုးကို ကျွေးမွေးရန် မည်သို့မျှ ဝန်မလေးပေ။ အားလုံးက ကြည်ဖြူကြ ပေသည်။

ဦးဖိုးဆိပ်၌ ဘကြီးထူးအပြင် ဆွေရင်းမျိုးရင်းထဲက မရှိတော့ ချေ။ သို့သော် သူ့အိမ်၌ လူတွေတစ်လှေကြီးရှိသည်။ နေ့စဉ် အလှူ အိမ်ကဲ့သို့ အိုးကြီးချက်၍ ကျွေးရသည်။ ဦးဖိုးဆိပ်မှာ စီးပွားတက် သူဖြစ်သဖြင့် ထိုလူတစ်လှေကြီးတာဝန်ကို ခံနိုင်ရည်ရှိသည်။

တစ်ခါက စကားစပ်မိ၍ ကျွန်တော်က သူ့ကို မေးမိသည်။ “ဦးလေးကြီးမှာ ဒီလူတွေ ကျွေးထားရတာ တာဝန်အတော်ကြီးမှာ ပေါ့နော်”

“တာဝန်ဆိုတာ ခံနိုင်ရင် မကြီးပါဘူး။ မခံနိုင်မှသာ ကြီး တာပါ။ ဒီလူတွေ ကျွေးနိုင်တဲ့အခါ ကျွေးတာမို့ တာဝန်ကြီးတယ်လို့ မဆိုနိုင်ပါဘူးမောင်ရာ”

ကျွန်တော်သည် ဦးဖိုးဆိပ်၏စေတနာကို ချီးကျူးမိသည်။ ယင်းသို့ တဖြုန်းဖြုန်း ကျွေးမွေးနေလျှင် သူ့စီးပွားသည် တက်သင့် သလောက် မတက်ရှိမည်ကိုပင် ဝင်၍စိုးရိမ်မိပါ၏။ ယင်းသို့ စိုးရိမ်

၁၃၈ မြန်မာစာပေ

မိကြောင်းကိုမူ ပြောမပြခဲ့ချေ။ သို့ရာတွင် ဦးဖိုးဆိပ်ကား စီးပွားရှာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်အရင်းခံကို အလျဉ်းသင့်၍ ပြောပြလေသည်။

“မောင်တက်တိုးတို့ လူငယ်တွေတော့ စီးပွားရှာတဲ့အရွယ် မရောက်သေးလို့ မသိကြသေးဘူးပေါ့ကွယ်။ စီးပွားရှာတယ်ဆိုတာဟာ အချို့ကတော့ သားကျွေးမှု မယားကျွေးမှုလို့ ခပ်ကြမ်းကြမ်းပဲ ယူဆလိုက်ကြတယ်။ မှန်ပါတယ်။ သားမယားရှိတဲ့ လူအဖို့ ဒီကိစ္စဟာ အရေးအကြီးဆုံးပေါ့။ ကိုယ့်သား ကိုယ့်မယားကို ရှာဖွေလုပ်ကျွေးရမှာ လူဝတ္တရားပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဒါတွေ မကသေးဘူး။ ကိုယ့်အိမ်ကလူတွေက လွန်ပြီး အများရဲ့အကျိုးကိုလဲ ကိုယ်တတ်အားသမျှ ဆောင်ရွက်ပေးရဦးမယ်။ စီးပွားရှာတယ်ဆိုတာဟာ ရတဲ့ ငွေကြေးပစ္စည်းကို ကောင်းကောင်း အသုံးချနိုင်မှ မြတ်တယ်။ လောဘကြီးတယ်ဆိုတာဟာ မကောင်းဘူးလို့ မင်းတို့လိုလူငယ်တွေတောင်မှ သိကြမှာပေါ့။ ဒါပေမယ့် စီးပွားရှာမယ့်အရွယ်မှာ ကောင်းသောလောဘမျိုး ရှိရတယ်ကွယ်။ လောဘရှိမှ ဒါနပြုနိုင်မယ်။ စီးပွားရေးကို သန့်သန့်ရှင်းရှင်း ရှာပြီး ရတဲ့ ဥစ္စာပစ္စည်း ကိုယ်မှအပ အခြားသော သူတို့၏ အကျိုးကို ဖြစ်အောင် ဆောင်ကြဉ်းနိုင်မှ စီးပွားရှာရကျိုး၊ လောဘရှိရကျိုး နပ်ပေမပေါ့”

ဦးဖိုးဆိပ်သည် သူကိုယ်တိုင် လက်တွေ့လည်း လုပ်ပြသည်။ အပြောအဟောလည်း ဝါသနာထုံသည်။ ကျွန်တော်တို့လူငယ်များကမူ တရားဟောသည်ကို မလိုလားကြပေ။ ယခု ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် အရွယ်ကလေး တန်တန်ရင့်လာကာမှ ပြန်တွေးကြည့်လျှင် ဦးဖိုးဆိပ်သည် အပြောသမားလည်းဖြစ်သည်။ အလုပ်သမားလည်းဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ ရှေးကထက်ပင် ပို၍ချီးကျူးမိပါသေးသည်။ အပြောသမား မဟုတ်ဘူး၊ အလုပ်သမားပဲဟု ဂုဏ်ယူသူတို့သည် မိမိတို့၏ ရည်မှန်း

တက်တိုး ၁၃၉

ချက်ကို သူတစ်ပါးစိတ်အားထက်သန်လာအောင် မပြောတတ်တိုင်း အပြောသမားများကို ရှုတ်ချကြသည်။ အပြောသမားတိုင်း စိတ်ကူးယဉ်သမား၊ အသုံးမကျသူချည်း မဟုတ်ပေ။

ဦးဖိုးဆိပ်၏ဘဝဇာတ်ကွက်ကလေးတစ်ကွက် ဆက်ပါရစေ။ အသက် လေးဆယ်နှင့် ငါးနှစ်တိုင်တိုင် လူပျိုကြီးလုပ်၍ ရပ်ရွာလူကြီးတစ်ဦးအဖြစ်ဖြင့် နေခဲ့သော ဦးဖိုးဆိပ်သည် အခြားသော ဟန်ဆောင်မြို့မျက်နှာဖုံးများကဲ့သို့ မဟုတ်။ အရက်ကို တိတ်တိတ်ခိုးသောက်ပြီး လူမသိအောင် အလေမလိုက်ဘဲ သိက္ခာသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံပေသည်။ အလုပ်ကိုသာ အာရုံစိုက်နေသဖြင့် လေလွင့်သောစိတ်မျိုး သူ့၌ တည်မနေဟု အောက်မေ့မိပါသည်။

ထိုခေတ်က မြူနီစီပယ်လူကြီး၊ မင်းတိုင်ပင်အမတ် စသော လူကြီးလူကောင်းတို့သည် ရုပ်ရည်ပွပွချည်းသာ များချေသည်။ ထိုခေတ်မျိုး၌ ဦးဖိုးဆိပ်လိုလူမျိုး ရှားလှဘိခြင်း။ သူသာ အလေလိုက်လိုလျှင် သူတစ်ပါးထက်ပို၍ အခွင့်အရေးရှိသည်။ အသက်လေးဆယ် ကျော်သော်လည်း လူပျိုဖြစ်နေသည်မှာ ထူးခြားသောဂုဏ်တစ်ရပ်ပေတည်း။

တစ်နေ့၌ ဦးဖိုးဆိပ်သည် ရန်ကုန်မြို့သို့ လျှပ်စစ်မာတ်မီးကုမ္ပဏီကိစ္စနှင့် သွားလေသည်။ ရန်ကုန်မြို့သို့ ယခင်ကလည်း မကြာခဏ သွားလေ့ရှိသည်။ ဤအကြိမ်၌မူ တစ်လနီးပါးကြာသွားသည်။ လျှပ်စစ်ကုမ္ပဏီမှာ သူမကျင့်လည်သောလုပ်ငန်းမျိုးဖြစ်၍ လူအရှုပ်များ ဝင်၍နှောင့်ယှက်သောကြောင့် အတော်ပင် ကတိမ်းကပါး ဖြစ်နေလေသည်။ ထိုကိစ္စများကို ဖြေရှင်းကာ ကုမ္ပဏီအောင်မြင်မှု ရရှိရေးအတွက် ဦးဖိုးဆိပ်သည် ကုမ္ပဏီမန်နေဂျင်း ဒါရိုက်တာအဖြစ် ရန်ကုန်သို့ သွားရခြင်းဖြစ်သည်။

၁၄၀ မြန်မာစာပေ

ရန်ကုန်တွင်ဘယ်သို့ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော်မသိပါ။ ဦးဖိုးဆိပ်ကလည်း ရန်ကုန်တွင် ဘာလုပ်ခဲ့သည်ကို တစ်ခါမျှ မပြောခဲ့ဘူးပါ။ အချို့က ဦးဖိုးဆိပ် ရန်ကုန်တွင် အတော်ပွေခဲသည်ဟု ဆိုကြ၏။ ကျွန်တော်တော့ မယုံကြည်ပါ။

ကျွန်တော်သိသည့်အချက်မှာ ဦးဖိုးဆိပ် ရန်ကုန်မြို့မှ ပြန်လာပြီး နှစ်ရက် သုံးရက်အကြာတွင် မျက်စိအကြီးအကျယ်နာပြီး ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့တွင် မျက်စိကွယ်သွားခြင်းပင်ဖြစ်ချေသည်။ ဆရာဝန်များက အတွင်းတိမ်ဖြစ်၍ အလင်းရောင်ပြန်ရအောင် မစွမ်းသာပြီဟု ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ ဦးဖိုးဆိပ်လည်း ဝေဒနာကို ငဲ့၍ခံသည်။ ညည်းတွားသံကိုပင် မကြားရပါ။ ကျွန်တော့်မိဘများက ကျွန်တော်တို့အိမ်သို့ ခေါ်၍ ပြုစုကြသောကြောင့် သူ့၌ အဆိုးဆုံးဝေဒနာခံစားရစဉ်တွင် ကျွန်တော်လည်း အိမ်တွင်ရှိပါသည်။

သူ့ရောဂါနှင့်ပတ်သက်သော ဆရာဝန်က ပြောသည့်စကားမှာ သူ့ကိုသာမက ကျွန်တော့်ကိုလည်း အံ့အားသင့်စေပါသည်။ ဆရာဝန်က ယခုကဲ့သို့ အပြင်းအထန် မျက်စိနာပြီး ကွယ်သွားရသည်ကို ငုပ်နေသော လူပျိုနာ (ဆစ်ဖလစ်)ရောဂါပိုးများ၏ ထကြွအောင်မြင်မှုကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော့်ကို မမြင်သော ဝေဒနာရှင်အား စိုက်၍ ကြည့်ကာ မျက်နှာထားကို အကဲခတ်မိပါသည်။ ဦးဖိုးဆိပ်သည် ထိုစကားကိုကြားရသောအခါ ဘာမျှမပြောဘဲ ငေး၍နေပြီးနောက် ခေါင်းငိုက်၍ စော့နေလေသည်။

ကျွန်တော်မှာ အတော်ပင် အကျပ်ရိုက်နေပါသည်။ ဦးဖိုးဆိပ်နှင့် ထိုရောဂါဆက်စပ်၍မရနိုင်ဟု အထင်ကြီးခဲ့ရာမှ ယခုကဲ့သို့

တက်တိုး ၁၄၁

ကြားသိလိုက်ရသောအခါ အထင်ကြီးရာမှ အထင်သေးရမည်လော။ သို့တည်းမဟုတ် ပုထုဇဉ်ဘာသာဘာဝ မချုပ်တည်းနိုင်သည့် အခါမျိုးနှင့် ကြုံတွေ့ကောင်းကြုံတွေ့ပေမှာပဲဟု တွေး၍ ဖြေရမည်လော။ ကျွန်တော်မဝေခွဲတတ်ပါ။

ဦးဖိုးဆိပ်၏မျက်နှာရိပ် မျက်နှာကဲကို ကြည့်နေသော ဆရာဝန်က ပြုံး၍ “ဒီလိုရှိပါတယ်ဦးရယ်။ ဒီရောဂါပိုးတွေဟာ မိရိုးဖလာကူးစက်တတ်ပါသေးတယ်။ ဦးအဖို့မှာ ဒီလိုပိုးမျိုး ကိုယ်တွင်းမှာရှိတာကို အံ့အားသင့်စရာ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒီရောဂါပိုးများရှိတိုင်းလဲ ရှက်စရာမဟုတ်ပါဘူး။ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်”ဟု ပြောပြလိုက်ရာ ဦးဖိုးဆိပ်သည် ငဲ့နေရာမှ ဆုတ်ခနဲ မော့ကြည့်ကာ တည်ကြည်သောမျက်နှာထားဖြင့် “ကျုပ်အဖို့တော့ အထူးပြောစရာ မရှိပါဘူး။ ကျုပ် အကြောင်း ကျုပ်သိပါတယ်။ ကျုပ်မိဘများက ဆင်းသက်ကူးစက်လာတယ်ဆိုတာမျိုးလဲ လက်ခံနှစ်သိမ့်နေဖို့ အခက်သားကလား”ဟု ဆိုလေသည်။

“အို-ဒါက အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် ပြောတာပါဦးရဲ့။ ဒီရောဂါပိုးမျိုးဟာ မိရိုးဖလာမဟုတ်ရင်လဲ အပြင်အပ သူတစ်ပါးရဲ့ကိုယ်နဲ့ ထိတွေ့ခဲ့တဲ့ အဝတ်အစားနဲ့ ကိုယ်က ထိတွေ့မိရင်လဲ ကူးတတ်ပါတယ်”

ဆရာဝန်က ဤသို့ ဖြေ၍ပြောသော်လည်း ဦးဖိုးဆိပ်မှာ မကျေမနပ်ဟန်ဖြင့် ငဲ့လျက်သာ နေလေတော့သည်။

နောက်ဆုံး၌ ဆရာဝန်များလည်း သူ့မျက်စိရောဂါကို အရှုံးပေး၍ သွားကြရသောကြောင့် ဦးဖိုးဆိပ်သည် အမှောင်လောကကြီးအတွင်း၌ နေရလေတော့သည်။ မျက်စိကွယ်လိုက်ပြီဆိုမှဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း

တက်တိုး

၁၄၂ မြန်မာစာပေ

များလည်း ဒီရေလျှောသလို တစ်နေ့တခြား ပြိုပျက်လျှောကျကြကုန်၏။ သုံးနှစ်လောက်ကြာသော် ဦးဖိုးဆိပ်သည် သူ့အိမ်၊ ဂိုဒေါင်၊ စက် စသည်တို့ကို ရောင်း၍ ကြွေးများ ကျေလည်အောင်စပ်ပြီး ငွေအသင့်အတန်နှင့် အေးချမ်းသော မြို့ဖျားရပ်ကွက်ကလေးတစ်ခုတွင် အိမ်ငယ်တစ်ဆောင်ဝယ်၍ တပည့်နှစ်ယောက်သုံးယောက်နှင့် အငြိမ်းစား နေရလေတော့သည်။

မျက်စိကွယ်ပြီး သုံးနှစ်ကျော်သည့်ကာလအတွင်း၌ ဦးဖိုးဆိပ်သည် ကျွန်တော်တို့ အိမ်တွင် တစ်လ၊ နှစ်လ လာ၍နေလေ့ရှိပါသည်။ သူဦးလေး ဘကြီးထူးနေသွားသော မန်ကျည်းပင်ကြီးအောက်တွင်နေ၍ တရားဂါထာများ ရွတ်ဆို၍နေလေသည်။ နံနက်ပိုင်း သတင်းစာများရောက်ချိန်တွင် သူ့လက်စွဲတော်စံသိန်းအား သတင်းစာများမှ သတင်းခေါင်းစဉ်များကို အရင်ဖတ်ခိုင်းပြီး သူသဘောကျသော သတင်းကို အပြည့်အစုံ ဖတ်ခိုင်းလေ့ ရှိသည်။ ညနေပိုင်း၌ တစ်ခါတစ်ရံ သူ့လက်စွဲတော်အား ဇိနတ္ထပကာသနီ ဇာတ်ကြီး ဆယ်ဘွဲ့မှစ၍ ပျို့ကဗျာများကို ဖတ်ခိုင်းလေ့ရှိသည်။ ကျန်အချိန်များတွင် ပုတီးစိပ်၍ နေလေ့ ရှိသည်။

“မျက်စိမမြင်တာ တစ်နည်းတော့ ခပ်ကောင်းကောင်းပဲ ကိုအောင်မြင်ရဲ့” သူက ကျွန်တော်ဖခင်အား ပြောဖူးပါသည်။ မျက်စိကွယ်တော့ စက္ခုအာရုံတစ်ခုတော့ သက်သာသွားတာပေါ့ဗျာ။ ပြီးတော့လဲ သမာဓိရဖို့ လွယ်တာပေါ့။”

ထိုစကားကို ကျွန်တော်မှာ လူငယ်ဖြစ်သဖြင့် လုံးလုံးလျားလျား လက်မခံချင်သည့်အလျောက် သူ့အား “ဦးလေးကြီးပြောတာကတော့ ဟုတ်သင့်သလောက်ဟုတ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် အရင်က

တက်တိုး ၁၄၃

မြင်ထားတဲ့ စူပါရုံတွေကို ပြန်ပြီး တွေးနေရင် ဘယ်မှာ သမာဓိရနိုင်ပါ့မလဲ” ဟု စောဒက တက်လေသည်။

ဦးဖိုးဆိပ်ကဖြိုး၍ “မောင်တက်တိုးပြောလိုက်ရင် မှန်တာချည်းပဲ။ မင်းတို့ခေတ် လူငယ်ကလေးတွေဟာ အတော့်ကို အမြင်ရှိပါတယ်ကွာ။ မင်းပြောတာ မှန်သဟေ့” ဟု ပြန်ပြောပြီး အားရပါးရ ရယ်လေသည်။

ဦးဖိုးဆိပ်သည် မျက်စိကွယ်ပြီးစတွင် အတော့်ပင် မျက်နှာညှိုးငယ်၍ပိုင်နိုင်နေသော်လည်း တစ်လကြာမျှခါရှိသေးသည်။ မျက်နှာပြန်လန်း၍ အစားအသောက်ကောင်းကာ ကျန်းမာဖြိုးလာလေသည်။ ဖြစ်သမျှအကြောင်း အကောင်းချည်း ထားလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဒုက္ခမှာ လက်စောင်းမထက်တော့ချေ။

“မင်းပြောသလို အရင်က စူပါရုံကလေးတွေကတော့ လာနောင်ယှက်တာပေါ့။ ပုထုဇဉ်ကိုးကွ။ ဒါပေမယ့် မျက်စိမမြင်လို့ အငြိမ်းစားနေရတော့ ရှိတဲ့အချိန်တွေကို အကျိုးရှိအောင် ကြံဖန်သုံးနေရတာပေါ့။ မျက်စိသာမြင်ရင် ယခုထက်ထိ စီးပွားရေးဝဲဩဇာမှာ မျောနှစ်နေဦးမှာပေါ့”

ဦးဖိုးဆိပ်သည် မပြုပြင်နိုင်သည့်အဖြစ်ကို ကြည်ဖြူစွာ လက်ခံတတ်သောကြောင့် သောကဆူဝေခြင်းကင်းလျက် စိတ်ချမ်းသာမှုကို ရခဲ့လေသည်။ တစ်နေ့၌ ကျွန်တော်တို့ အိမ်သို့ ဦးဖိုးဆိပ်၏ လိပ်နှင့်စာတစ်စောင် ရောက်လာလေသည်။ စာအိတ်တွင် တပ်ထားသော လိပ်မှာ ထူးဆန်းလှသည်။ မိန်းမလက်ရေးနှင့် ရေးထားသည်။ “ယခင်က ကုန်သည်ကြီး (ယခု မျက်စိကွယ်နေရှာသူ) ဦးဖိုးဆိပ်၊

၁၄၄ မြန်မာစာပေ

ဈေးအနီး-မြို့”ဟု ပါရှိသည်။ ကျွန်တော်သည် စာကို ဦးဖိုးဆိပ်ထံသို့ ယူသွားရင်း လိပ်ကို ကြည့်မိ၍ ပြုံးရသေးတော့သည်။

“ကဲ မင်းပဲ ဖတ်ပါ”

ကျွန်တော်သည် စာအိတ်ကို ဖောက်၍ ဖတ်ပြသည်။

ကိုဖိုးဆိပ်-

ကျွန်မယောက်ျား ကိုဟန်ပဆုံးတာ သုံးနှစ်ရှိသွားပြီ။ ရှင် မျက်စိကွယ်တဲ့နှစ်ကပဲ။ ရှင် ကျွန်မသတင်းကို ကြားသလားတော့ မသိဘူး။ ကျွန်မကတော့ ရှင်သတင်းကို ကြားပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီတုန်းက လင်သေပြီးစမှ ကျွန်မ ရှင်ကို ဘာမှ မစောင့်ရှောက်နိုင် သေးဘူး။ စောင့်ရှောက်လို့လဲ ဘယ်တော်မလဲလေ။ အခုတော့ သား ကလေး မောင်သိုက်ထွန်းက ခွင့်ပြုလို့ ရှင်ကို ကျွန်မတို့ဆီ ခေါ်ပြီး တစ်သက်လုံးပြုစုပါတော့မယ်။ အဲဒါ ရှင်လာမယ်ဆိုရင် မောင်သိုက် ထွန်း က သူကိုယ်တိုင်လာခေါ်မယ်လို့ ပြောတယ်။ လူကလေးဟာ စိတ်အင်မတန်မြင့်မြတ်ရှာတယ်။ ကျွန်မလဲ ကိုယ့်သားပေမယ့် မရှက်နိုင် တော့ဘူး။ ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်ကအကြောင်း ပြောပြလိုက်တယ်။ ဒီတော့ သားကလေးက ကျွန်မကို မေးခွန်းတွေနဲ့ စစ်တမ်းထုတ်သေး သတော။ “သူ့အဖေနဲ့ ပေါင်းသင်းနေတုန်းကများ ကျွန်မ ရှင်နဲ့ တွေ့ဖူးဆုံဖူးသလား”တဲ့။ ကျွန်မက “ကြံကြီးစည်ရာကွယ်။ မင်းအဖေ နဲ့ လူကြီးများ ပေးစားပြီးကတည်းက ငါဖြင့် ကိုဖိုးဆိပ်မျက်နှာကို မြင်တောင် မမြင်ဘူးပါဘူးကွယ်”လို့ ဖြေလိုက်တော့ သူက ကျေနပ် သွားတယ်။

တက်တိုး ၁၄၅

ကဲ-ကျွန်မ ရှင်နဲ့ တွေ့မှ ပြောပြပါဦးမယ်။ လာမယ်ဆိုရင် ဦးအောင်မြင့်ကို စာတစ်စောင် ထည့်ခိုင်းလိုက်ပါ။ ကျွန်မတော့ မလာပါရစေနဲ့။

ဦးအောင်မြင့်တို့အိမ်သားတစ်စု ကျန်းမာကြပါစေသော

ဂျမ်းဘုံ

ဦးဖိုးဆိပ်သည် ငြိမ်နေ၍ နားထောင်နေရာမှ ပြုံး၍ မျက်နှာကို မော့လျက် သူ၏မမြင်ရသော မျက်လုံးကြီးများနှင့် ကျွန်တော့်ဘက်သို့ လှမ်းကြည့်လိုက်လေသည်။

သံယောဇဉ်။ ၁၉၅၈။

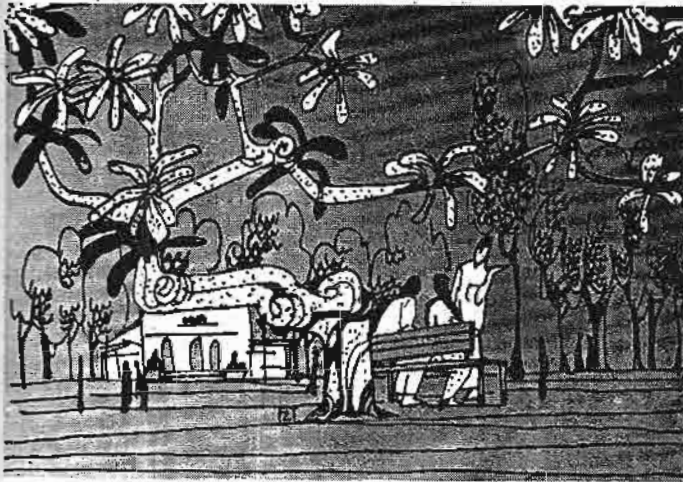
စီးပွားရှာသူတို့မှာ စာကိုဖတ်မှ စိတ်ကူးဉာဏ်အသစ်ကို ရနိုင်၏။ သတင်းစာ ဖတ်ရာ၌လည်း သတင်းတစ်ခုခုမှ စိတ်ကူးဉာဏ်တစ်ခုခုကို ရနိုင်လေရာ ထိုစိတ်ကူးဉာဏ်ဖြင့် ကြီးပွားခံစားရမည့် အကျိုးစီးပွားမှာ အဖိုးမဖြတ်နိုင်အောင် ကြီးကျယ်နိုင်လေသည်။

ပီမိုးနင်း

အဘယ်ကြောင့် စာဖတ်ကြရမည်နည်းမှ

ပြည်ထောင်စုကလေး တက္ကသိုလ်

တင်ဇ (ရှမ်းပြည်)

ဦးတင်ဇ (ရှမ်းပြည်)

နိုင်ငံဂုဏ်ရည်ဘွဲ့၊ ပထမဆင့်၊ လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် တတိယဆင့်၊
တက္ကသိုလ် ဘာသာပြန်စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးဌာန အငြိမ်းစား စာတည်းမှူး၊
အငြိမ်းစား မြန်မာစာပါမောက္ခ၊ အငြိမ်းစား မြန်မာစာအဖွဲ့ဝင်၊ အငြိမ်းစား
နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင် ဖြစ်သည်။ ၁၆-၁၀-၉၅ နေ့တွင် ကွယ်လွန်သည်။

ပြည်ထောင်စုကလေး တက္ကသိုလ်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတစ်မျိုးတည်းသာ
နေထိုင်သောနိုင်ငံ မဟုတ်။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းများစွာ စုပေါင်း
နေထိုင်သော နိုင်ငံ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုတိုင်းရင်းသားလူမျိုး
အားလုံး၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှုသည် အဓိက အရေးကြီးသော လုပ်ငန်း
ဖြစ်ပေသည်။

နိုင်ငံ၏ သမိုင်းကို လေ့လာလိုက်လျှင်လည်း တိုင်းရင်းသား
များ စည်းလုံးညီညွတ်သောအခါ၌ နိုင်ငံပြောသာယာ၍ တိုင်းရင်း
သားများ စည်းလုံးညီညွတ်မှု မရှိသောအခါ၌ တိုင်းတစ်ပါးအောက်
ကျရောက်၍ ဆုတ်ယုတ်နစ်မြ့်ကြောင်း တွေ့ရလေသည်။ လွတ်လပ်
ရေး တိုက်ပွဲအဆင့်ဆင့်တွင်လည်း ၁၉၄၇-ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ
၁၂-ရက်နေ့တွင် ရှမ်းပြည်ပင်လုံမြို့၌ ပင်လုံစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုကာ
တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးရေးကို ပြန်လည် တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့်
လွတ်လပ်ရေးကို ပြန်လည်ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ရရှိထားသော လွတ်လပ်
ရေး ဆုံးရှုံးမသွားရလေအောင်၊ တည်ထောင်ထားသော ပြည်ထောင်စု
ကြီး ပြိုကွဲမသွားရလေအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သည့်လုပ်ငန်း
တွင်လည်း တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှုကိုပင် အဓိကထားကာ

လုပ်ဆောင်သွားကြရပေမည်။ ထို့ပြင် တိုင်းရင်းသားအားလုံး၏ ဘဝသာယာဝပြောရေး အကျိုးစီးပွားအတွက် ဆိုရှယ်လစ် လူ့ဆောင်သစ်ကို ထူထောင်သည့် နေရာတွင်လည်း တိုင်းရင်းသားစည်းလုံး ညီညွတ်မှုကိုပင် အခြေခံထားကာ ထူထောင်သွားကြရပေမည်။ ဤသို့လျှင် တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးသည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွက် အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂတ်ကာလသုံးပါးစလုံးအဖို့ အဓိကအရေးကြီးသော လိုအပ်ချက်တစ်ရပ် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုတိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေး လိုအပ်ချက်ကြီးကို လှည်းနေလှေအောင် မြင်းစောင်းမကျန် တိုင်းရင်းသား ပြည်သူလူထုကြီးတစ်ရပ်လုံးက ဝိုင်းဝန်းစုပေါင်း ဖြည့်ဆည်းကြရမည်ဖြစ်ရာ ကျွန်တော်တို့တက္ကသိုလ်အသီးသီးရှိ တိုင်းရင်းသားကျောင်းသူ ကျောင်းသား၊ ဆရာဆရာမများက မည်သည့် အခန်းက ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြမည်နည်း။ ဤကိစ္စအတွက် စဉ်းစားလိုက်သောအခါ တက္ကသိုလ်နှင့် ကောလိပ်အသီးသီး၊ အထူးသဖြင့် ရန်ကုန်မြို့ရှိ တက္ကသိုလ်နှင့်ကောလိပ်များ၏ အနေအထားသည် အလွန်ကောင်းမွန်သောအနေအထား ဖြစ်နေကြောင်း၊ “ဘူမိနက်သန်” မှန်နေကြောင်း ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာတွေ့ရပေသည်။ တက္ကသိုလ်နှင့် ကောလိပ်များတွင် ကယား၊ ကချင်၊ ကရင်၊ ချင်း၊ ပအိုဝ်း၊ မွန်၊ ရခိုင်၊ ရှမ်း စသဖြင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးကျောင်းသူကျောင်းသားများ တော်တော်စုံစုံလင်လင် ရောက်ရှိနေကြသည်။ စင်စစ်အားဖြင့် တက္ကသိုလ်တို့သည် “ပြည်ထောင်စုကြီးထဲက ပြည်ထောင်စုကလေး” သဖွယ် ဖြစ်နေပေသည်တကား။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုံကို တစ်နေရာတစ်ဌာနတည်းတွင် တစ်ပြိုင်နက်တည်း တွေ့ကြုံနိုင်ဖို့ဆိုသည်မှာ အလွန်ရတောင့် ရခဲသော အခွင့်အရေးကြီး ဖြစ်ပေသည်။ ယခု ဤအခွင့်အရေးကောင်းကို ကျွန်တော်တို့လက်ဝယ် ရရှိထားကြပြီ။ ဘာလုပ်ကြမည်နည်း။

ဤတိုင်းရင်းသားကျောင်းသူကျောင်းသားတို့သည် အသက်အရွယ်အားဖြင့်လည်း ငယ်ရွယ်နုပျိုကြသည်။ စိတ်ဓာတ်အားဖြင့်လည်း နိုးကြားတက်ကြွကြသည်။ တက္ကသိုလ် ပညာအသီးသီးကို သင်ယူဆည်းပူးနေကြသူများလည်း ဖြစ်သည်။ အနာဂတ်တွင် နေရာဒေသအသီးသီး လုပ်ငန်းဌာနအမျိုးမျိုး၌ အတတ်ပညာရှင် အသိပညာရှင်များ အဖြစ် ခေါင်းဆောင်မှု ပေးသွားကြမည့်သူများလည်း ဖြစ်သည်။ ဤကျောင်းသားလူငယ်တို့သည် အနည်းဆုံး ငါးလေးနှစ်ခန့် အတူစားအတူအိပ်အတူသွား အတူလာနေထိုင်သွားကြမည်။ ဤကျောင်းသားကျောင်းသူလူငယ်များကို တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ပိုမိုသိရှိနားလည်လာအောင်၊ ပိုမိုခင်မင်ရင်းနှီးလာအောင်၊ ပိုမိုညီညွတ်စည်းလုံးလာအောင် ပြုစုပျိုးထောင်ပေးလိုက်နိုင်လျှင် မည်မျှကောင်းမည်နည်း။ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုအတွက် ကြီးမားစွာ အထောက်အကူ ပြုပေလိမ့်မည်။ ပြည်ထောင်စုကြီးတည်တံ့ခိုင်မြဲမှုအတွက် များစွာ စိတ်ချရပေလိမ့်မည်။

ဤအနှစ်သာရ၊ ဤစေတနာ၊ ဤရည်ရွယ်ချက်တို့ဖြင့် တက္ကသိုလ်နှင့် ကောလိပ်အသီးသီးတွင် တိုင်းရင်းသား စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းလုပ်ဆောင်နေကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခုအခါ၌ ရန်ကုန်မြို့ရှိ တက္ကသိုလ်များတွင် ကယား၊ ကချင်၊ ကရင်၊ ချင်း၊ ပအိုဝ်း၊ မွန်၊ ရခိုင်၊ ရှမ်းဟူ၍ ဆပ်ကော်မတီ ရှစ်ဖွဲ့ရှိသည်။

လုပ်ငန်းအားဖြင့် တိုင်းရင်းသားအသီးသီး၏ ဘာသာစကား၊ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်၊ ဖော်ထုတ်ပြသရန်၊ ခေတ်နှင့်အညီ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် မွမ်းမံတီထွင်ရန် ဖြစ်သည်။ သက်ဆိုင်ရာဆပ်ကော်မတီများက ကြီးမှူးလျက် ဘာသာစကားသင်တန်း၊ စာပေသင်တန်း၊ အကသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်

၁၅၀ မြန်မာစာပေ

သင်ကြားပေးလျက် ရှိသည်။ ပုံစံအားဖြင့်-ကရင်ဒုံးအကသင်တန်း၊ ပအိုဝ်းစကားနှင့် စာသင်တန်း၊ မွန်စကားနှင့် စာသင်တန်း၊ အကသင်တန်း၊ ရှမ်းစကားသင်တန်း၊ အကသင်တန်းစသည်။ ဤသင်တန်းများသို့ သက်ဆိုင်ရာတိုင်းရင်းသားများသာမက အခြားတိုင်းရင်းသားများလည်း တက်ရောက်သင်ကြားလျက်ရှိသည်။ တိုင်းရင်းသားအသီးသီး၏ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့ထုံးစံအကြောင်း ဟောပြောပွဲများကိုလည်း မကြာမကြာ ကျင်းပကြသည်။ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားတို့၏ပြည်နယ်နေ့၊ အမျိုးသားနေ့၊ နှစ်သစ်ကူးနေ့ စသည်တို့ ကျင်းပသောအခါ ဆိုင်ရာတိုင်းရင်းသားတို့က ၎င်းတို့၏ အကအခုန်အတီးအမှုတ်တို့ဖြင့် ကပြသီဆို ဖျော်ဖြေကြရာ ကျန်တိုင်းရင်းသားများက တက်ရောက်ကြည့်ရှုအားပေးကြသည်။ နှစ်စဉ် နှစ်တိုင်း ပြည်ထောင်စုနေ့ကျရောက်သောအခါ တိုင်းရင်းသားအသီးသီးက မိမိတို့၏ အကအခုန် အတီးအမှုတ်တို့ဖြင့် ပါဝင် ဆင်နွှဲကြသည်။ ထိုကဲ့သို့သော အခမ်းအနားများတွင် မိမိတို့ရိုးရာ အဝတ်အစားများကို အသီးသီးဝတ်ဆင်ကာ တီးမှုတ်ကခုန်နေကြသောတိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုံ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများကို တွေ့ရခြင်းမှာ လွန်စွာကျက်သရေရှိလှပေသည်။ ထိုပျော်ပွဲရွှင်ပွဲတို့နှင့် တွဲဖက်လျက် တိုင်းရင်းသားအသီးသီးတို့၏ အဝတ်အစား၊ တူရိယာပစ္စည်း၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာအသုံးအဆောင် စသည်တို့ကို ခင်းကျင်း ပြသသည့် ပြပွဲများကိုလည်း ပြုလုပ်လေ့ရှိရာ တိုင်းရင်းသား ယဉ်ကျေးမှုကို လေ့လာလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် အလွန်တန်ဖိုးရှိသည့် အခွင့်ထူးကြီးတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

တင်(ရှမ်းပြည်) ၁၅၁

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတစ်မျိုးအဖို့ မိမိတို့၏ ဘာသာစကား၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံတို့ကို ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ဖော်ထုတ်ခြင်းသည် မလွဲမသွေ ပြုလုပ်အပ်သည့် ပြုလုပ်ရမည့် မဟာတာဝန်ကြီး ဖြစ်ပေသည်။ ဤသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်လည်း များစွာ ဂုဏ်သိက္ခာတက်ပေသည်။ ကျောင်းသားကျောင်းသူ လူငယ်လူရွယ်များအဖို့ ဤကဲ့သို့ မိမိတို့၏ တိုင်းရင်းသားစာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့ထုံးစံတို့ကို ချစ်မြတ်နိုးတတ်၊ စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းတတ်မည်ဆိုလျှင် မလိုလားအပ်သော တိုင်းခြားယဉ်ကျေးမှုတို့၏ ဩဇာလွှမ်းမိုးခြင်းဘေးမှလည်း ကင်းဝေးနိုင်ပေမည်။

ယင်းသို့ တစ်ဖက်က မိမိတို့တိုင်းရင်းသား၏ စာပေယဉ်ကျေးမှုတို့ကို ထိန်းသိမ်း ဖော်ထုတ်ရင်း အခြားတစ်ဖက်က အခြားတိုင်းရင်းသားတို့၏ ဘာသာစာပေအကြောင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့ထုံးစံအကြောင်းတို့ကို ကြားနာခွင့် ကြည့်ရှုခွင့် မှတ်သားလေ့လာခွင့် ရခြင်းအားဖြင့် “ငါ့လူမျိုးမှ ငါ့လူမျိုး၊ ငါ့စာပေမှငါ့စာပေ၊ ငါ့ယဉ်ကျေးမှုမှ ငါ့ယဉ်ကျေးမှု” စသည့် ကျဉ်းမြောင်းသော အယူအစွဲများလည်း ကင်းပျောက်သွားနိုင်ပေသည်။ မိမိတို့နှင့် တစ်လှေတည်းစီး တစ်ခရီးတည်းသွားဖော် ဖြစ်ကြသော အခြားညီနောင် တိုင်းရင်းသားတို့၏ စာပေ ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံတို့ကို တန်ဖိုးထားတတ်၊ လေးစားမြတ်နိုးတတ်၊ သည်းခံခွင့်လွှတ်တတ်သော စိတ်ဓာတ်များ ကိန်းအောင်းလာနိုင်ပေသည်။ တစ်ဦး၏စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံကို အခြားတစ်ဦးက သိရှိနားလည်ခြင်းဖြင့် အတုယူစရာရှိသည်တို့ကို အတုယူကာ မိမိ၏ စာပေ ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။ ဤကဲ့သို့ စာပေယဉ်ကျေးမှုချင်း နှီးနှောဖလှယ်ခြင်း၊ အပြန်အလှန် ယုံစိမ်းစိန်ခံခြင်း၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် လူမျိုးအချင်းချင်း

၁၅၂ မြန်မာစာပေ

ပိုမိုသိရှိ နားလည်လာကြမည်၊ ပိုမိုခင်မင် ရင်းနှီးလာကြမည်၊ ပိုမို ညီညွတ် စည်းလုံးလာကြမည် မူချ ဖြစ်ပေသည်။ ဤလုပ်ငန်းမှာ သိမ်မွေ့နူးညံ့လှသည်။ ဖြည်းဖြည်းနှင့် စိတ်ရှည်လက်ရှည် ဇွဲကောင်း ကောင်း လုပ်ဆောင်သွားကြရမည် လုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဖြစ်ထွန်းလာမည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုမှာကား ကြီးမားလှပေသည်။ နက်နဲလှပေသည်။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအချင်းချင်း ဥမကွဲ သိုက်မပျက် ထာဝရချစ်ကြည်စည်းလုံးမှုအတွက် ရေရှည်ခိုင်ခံ့စွာ အထောက် အကူပြုနိုင်သည့် လုပ်ငန်းကြီး ဖြစ်ပေသည်။

တိုင်းရင်းသားလူမျိုး ကျောင်းသူကျောင်းသား၊ ဆရာ ဆရာမ တို့သည် အထက် ဖော်ပြပါ အနှစ်သာရ စေတနာ၊ ရည်ရွယ်ချက်တို့ကို ကောင်းမွန်ကျေညက်စွာ နားလည် သဘောပေါက်ကာ စနစ်သစ် တက္ကသိုလ် ပညာရေး၏ အသီးအပွင့်တစ်ခု ဖြစ်သော ဤတိုင်းရင်းသား အသီးသီး၏ စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းဖော်ထုတ်ဆန်းသစ် တီထွင်သည့် လုပ်ငန်းကောင်းကြီးကို ကိုယ်စွမ်းဉာဏ်စွမ်းရှိသရွေ့ ပိုင်းဝန်းစုပေါင်း အားပေး ချီးမြှောက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြပါမည် အကြောင်း နှိုးဆော် တိုက်တွန်းလိုက်ရပါသတည်း။

တင်စ(ရှမ်းပြည်)

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် နှစ်ငါးဆယ်ပြည့်စာစောင်၊ ၁၉၇၀။

စာဆိုတော်ပွဲအစ

ဇဝန

ဇဝန

အဖ ဦးဖူးမင်း၊ အမိ ဒေါ်မြတို့မှ ၁၉၁၁-တွင် ပြည်မြို့၌ မွေးဖွားခဲ့၏။ အမည်ရင်းမှာ ဦးသိန်းဖြစ်၍ ၁၉၂၇၊ ပုဂံကျောင်းဆောင် နံရံကပ်မှစ၍ 'ဇဝန' ဟူသော ကလောင်အမည်ကို ယူခဲ့သည်။ မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ၊ သူရိယမဂ္ဂဇင်းတို့တွင် အယ်ဒီတာအဖြစ်ဆောင်ရွက်ရင်း စာပေများ ရေးသား ခဲ့သည်။ အထင်ရှားဆုံး ဝတ္ထုမှာ 'ကောလိပ်ကျောင်းသား' (၁၉၃၅) ဖြစ်၍ ဟာသ၊ ဘဝသရုပ်ဖော်၊ အချစ်၊ အလွမ်း၊ စုံထောက် စုံလင်အောင် ရေးသား ခဲ့သော စာရေးဆရာတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၃၊ မတ်-ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။

စာဆိုတော်ပြုအစ

နောင်ကြီးလှခင်ဗျား...

ဂျပန်ခေတ် စာဆိုတော်နေ့တွေမှာ ကျွန်တော်တို့ ဘာပြဇာတ်တွေ ကကြတယ်၊ ပရိသတ်က ဘယ်လိုကြိုက်ကြတယ်၊ ဘယ်လိုပြဿနာရှိတယ်ဆိုတာများနဲ့ ပတ်သက်လို့ မန္တလေးစာဆိုတော်နေ့မှာ ဇတ်ဖို့ စာတန်းတစ်ခု ရေးပေးစေလိုပါတယ်ဆိုတဲ့ ဦးလှတို့ရဲ့ လိုလားချက်ကို ကျွန်တော် ပြည့်စုံလို့ပါသော်လည်း အခုရက်အတွင်းမှာမှ ကျွန်တော့်မှာ နေ့မအားညမအား အလုပ်တွေက များနေပြီး အနည်းငယ်လဲ ကိုယ်လက်မအိမ်သာဖြစ်နေတဲ့အတွက် ရုတ်တရက် အကြောင်းမပြန်နိုင် ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။

ပြီးတော့ စာတန်းတစ်ခုအနေနဲ့ ရေးဖို့ရာမှာ အချက်အလက်ပြည့်စုံဖို့က အရေးကြီးတဲ့အတွက် စာရွက်စာတန်းတွေ ရှာဖွေရဖို့ နို့နေပြန်တော့ လက်မအားရတဲ့အထဲ ဝဲနာယားသလို အတော်ကို အခက်နဲ့ တွေ့နေရတယ်။ နှစ်ပေါင်းကလဲ အစိတ်လောက်ကြာပြီ ဖြစ်လေတော့ စာရွက်စာတမ်းတွေကလဲ မရှိသလောက် ပျောက်ပျက်တုန်ပါပြီ။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော့်အဖို့ စာတန်းတစ်ခုအနေနဲ့ တင်ရဖို့ ကိစ္စမှာ အတော်ပဲ ဝန်လေးနေတဲ့အတွက် စဉ်းစားရင်း စဉ်းစားရင်းနဲ့ စာပြန်ဖို့ရန် အခုလောက် ကြာသွားရပါတယ်။

နောက်ပြီး တစ်ခုရှိနေတာက ဂျပန်ခေတ် စာဆိုတော်ပြဇာတ်တွေ အကြောင်းကို ရေးမယ်၊ ပြောမယ်ဆိုရင် သူ့ချည်းထဲ မလုံလောက်ပါဘူး။ စာဆိုတော်နေ့ဖြစ်ပေါ်ပုံနဲ့တကွ လွတ်လပ်ရေးမရမီ စပ်ကူးမတ်ကူးကာလအတွင်း ဖြစ်တာတွေပါ ထည့်ပါမှ ပြည့်စုံ လုံလောက်မှာပါ။ အဲဒီ စာဆိုတော်နေ့ ဖြစ်လာရတဲ့ကိစ္စကို ပြောရရင်လဲ ပုဂံရာဇဝင် တုတ်ထမ်းဆိုသလို သူတစ်မျိုး ငါတစ်ဖုံ ပြောတာတွေများနေလေတော့ တော်တော်ကလေး ရှင်းပြဖို့ကလဲ လိုသေးတယ်။

ရှင်းရှင်းပြောရရင် စာဆိုတော်နေ့ဖြစ်လာတာဟာ သူ့ကြောင့် ငါကြောင့်လို့ အသားယူချင်တဲ့လူတွေကလဲ ရှိနေတယ်။ ယူလဲယူကြတယ်။ ဒါတော့ ပုထုဇဉ်သဘာဝမို့ ဘာမှမပြောလိုပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အဲသည့်လို ကိုယ့်ကိုယ်ကို ရှေ့တန်းတင်ပြီး အသား ယူချင်ကြတာကြောင့် စာဆိုတော်နေ့ရယ်လို့ ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ဘယ်လို တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြလို့ ဒီနေ့အထိ နှစ်စဉ်မပျက် စာဆိုတော်အထိမ်းအမှတ်ပွဲများ ကျင်းပနိုင်ရတယ်ဆိုတဲ့ ပဓာနအချက်ဟာ မွေးမှီနေပျောက်ကွယ်ခဲ့ရတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

အဲဒါတွေကို ဖော်ကလော်ထုတ်နေရင် ကျွန်တော် ရေးတဲ့စာဟာ စာတန်းမဟုတ်ဘဲ “ဆော်တန်း” ရယ်လို့ ပြောစရာဖြစ်မှာလဲ စိုးရတယ်။

ဒါကြောင့် စာတန်းအနေနဲ့တော့ဖြင့် ကျွန်တော် မရေးရပါစေနဲ့တော့။ ဦးလှတို့ မသိတာများရှိရင် သိဖို့၊ သိပြီးတာများရှိရင်လဲ

၁၅၆ မြန်မာစာပေ

ပြန်ပြီး သတိရဖို့ ကျွန်တော် အချိန်ရသလောက် နည်းနည်းတော့ဖြင့် ရေးပေးလိုက်ပါမယ်။

အချိန်ကလဲ သိပ်မရဘူး။ ဒီည ရုရှား ဆပ်ကပ်ပွဲသွားဖို့လဲ ရှိသေးတယ်။ သတင်းစာအတွက် ဆောင်းပါးကလဲ ရေးရဦးမယ်။ အဲဒီတော့ အချိန်ရသလောက်ပေါ့လေ။

အစက ပြန်ပြောရမယ်ဆိုရင် စာရေးဆရာအသင်းရယ်လို့ ဖြစ်လာတာကတော့ ဦးလှကိုယ်တိုင် ပါဝင်ပြီး ဦးစီး တည်ထောင်ခဲ့တာမို့ ထွေထွေထူးထူး ရေးနေဖို့ မလိုတော့ပါဘူး။

ဒါပေမယ့် နောင်ကြီးလှကလဲ ရန်ကုန်သား မဟုတ်တော့ဘဲ ကညာအနိပ် ရွှေမန်းသူနဲ့ မဟာဘိသိက်ရေဖျန်းယူထားလေတော့ အညာသား စိုက်ပူ စာရင်းဝင်သွားပြီး အဝေးရောက် အသင်းသားရယ်လို့ ဖြစ်နေခဲ့ရတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ စာရေးဆရာအသင်းရဲ့ အတွင်းကျကျ မသိတဲ့ကိစ္စကလေးတွေ ရှိကောင်းရှိမှာမို့ ဒီအကြောင်း အချက်ကလေးတွေ ကိုပါ နည်းနည်း ထည့်လိုက်ချင်ပါတယ်။ ဒီလိုမှလဲ ဦးလှသိလိုတဲ့ အချက်တွေဟာ လိပ်ပတ်လည်လိမ်မယ်လို့ သဘောရပါတယ်။

စာရေးဆရာအသင်းရယ်လို့ မဖြစ်မီမှာ စာရေးဆရာတွေ ဘယ်လို ဖြစ်နေကြတယ်ဆိုတာ ဦးလှလဲ အသိပဲ။ အဲဒီတုန်းက ဆိုက်ကားနင်းတဲ့ စာရေးဆရာ၊ ခုံဘိနပ် ရောင်းတဲ့ စာရေးဆရာမကြီး၊ ခါးကြားမှာ ဗျော့ကံကြီးနဲ့ ရာဇဝတ်အုပ်၊ ဂျပန် အဝယ်တော် ပွဲစား လုပ်သူက လုပ်နဲ့ဟာ ဘဝမျိုးစုံမှာ ကျင်လည်နေခဲ့ကြတယ်။

အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်လဲ ယောင်တိယောင်ချာနဲ့ ဘာလုပ်ရမှန်း မသိဘဲ ယောက္ခမရဲ့အရိပ်အာဝါသကို မှီခိုရင်း နေ့လယ်နေ့ခင်း

အချိန်မှာ ဆူးလေဘုရားက ရဲမြန်မာစာအုပ်ကြီးကို သွားထိုင်ပြီး တစ်နေ့ကုန် အချိန်ဖြုန်းတာနဲ့ပဲပြီးနေခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာပဲ သူရိယဦးသိမ်း မောင်အယ်၊ ဦးလှရယ်၊ ကျွန်တော်ရယ်၊ နောက်ပြီး တစ်ယောက်က သိပ္ပံကျော်ထင်လို့ ထင်ဟန်။ ကျွန်တော်တို့လေးယောက် ဆုံမိကြပြီး စာရေးဆရာအသင်းဖွဲ့တို့ တိုင်ပင်ခဲ့ကြရာက နောက်ဆုံး ဦးလှရဲ့ညီ ဂျပန်ပြန် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ကိုဆောင်းနဲ့ ဂျပန် စာရေးဆရာကြီး ဂျွန်(နံ)တကာမိရဲ့ အကူအညီကြောင့် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကြိုးပမ်းချက်ဟာ အောင်မြင်ခဲ့ရတယ် မဟုတ်လား။

အဲဒီအချိန်အခါတုန်းက ဘယ်အသင်းအဖွဲ့မှ ဖွဲ့ခွင့်မရဘဲ စာရေးဆရာအသင်းတစ်သင်းတည်းသာ အသင်းအပင်းရယ်လို့ ရှိနေလေတော့ စာရေးဆရာအသင်းသား ဖြစ်ပြီး အသင်းတံဆိပ်တပ်ထားရင် ဂျပန်ပါးရိုက်ခံရတာ လွတ်မယ်။ ကင်ပေတိုင်အဆွဲမခံရဘူးလို့ ထင်ကြဖန် တူပါရဲ့။ စာရေးဆရာစစ်စစ်များသာမက စာရေး ဝါသနာပါ သူတွေကပါ ဝင်ခွင့်တောင်းကြတဲ့အတွက် အသင်းအင်အားတောင့်တင်းမှုကို ရှေးရှုလက်ခံပြီး (က) အသင်းသား (ခ) အသင်းသားရယ်လို့ ခွဲပြီးထားခဲ့ရတယ်။

ဒါပေမယ့် ဦးလှသိတဲ့အတိုင်း စာပေရေးသားသူတွေ ဖြစ်ပြီး စာရေးဆရာအသင်းထဲ မဝင်သူတွေလဲ ရှိကြတယ်။ သူတို့တွေထဲမှာ ကလောင်အမည်အသီးသီးနဲ့ စာရေးဆရာအဖြစ် ထင်ရှားပြီးဖြစ်နေကြတဲ့ ပညာရေးပိုင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တော်တော်များများ ပါကြတယ်။ ဘာကြောင့် သူတို့တတွေ မပါလာကြတယ်ဆိုတာကတော့ ပြောဖို့ မလွယ်လှဘူး။ သူတို့စိတ်ထဲမှာ စာရေးဆရာအသင်းထဲ ပါတဲ့လူတွေဟာ လူပြောက်သောက်တွေ။ အထက်တန်းပညာတတ်

၁၅၈ မြန်မာစာပေ

တွေ၊ ပညာရှင်ခေါ်လောက်သူတွေ များများစားစား ပါကြတာလဲ မဟုတ်ဘူး။ ဝတ္ထုလောက်ပဲ ရေးတတ်ကြတယ်လို့ သဘောထားကြ လေရောသလား မပြောတတ်ဘူး။ နောက်တော့ သူတို့က “ပညာ တံခွန်” ဆိုတဲ့အမည်နဲ့ အသင်းတစ်သင်းထောင်လိုက်ကြတယ်။ အသင်း ဝင်တွေကတော့ များသောအားဖြင့် ခေတ်စမ်းစာပေ အုပ်စုဝင်တွေပါပဲ။

မြန်မာစာရေးစာရေးဆရာတွေကို အထင်သေးတဲ့လူတွေ တော်တော်များများ ရှိနေတာတော့ အမှန်ပါပဲ။ အဲဒီတုန်းက ဟံသာဝတီ သတင်းစာထဲမှာ “တင်” အမည်ခံတဲ့ ဆောင်းပါးရှင်တစ်ဦးက “စာရေး ဆရာလုပ်သူတို့သည် ဗဟုသုတ သည့်ထက်စုံအောင် လုပ်သင့်သည်။ ယခု မြန်မာပြည်တွင်ရှိသော စာရေးဆရာတချို့မှာ ဝတ္ထုပြောတတ်သူ Story Tellers များသာ ဖြစ်သည်။ စာပေကိုလေ့လာ ဆည်းပူးမှု နည်းပါးလှသေးသည်။ နိုင်ငံခြား၌ စာရေးဆရာတို့သည် လူအပေါင်းတို့ လေးစား ပူဇော်ထိုက်သော ဂုဏ်ဒြပ်များနှင့် ပြည့်စုံကြပေသည်။ စိတ်ထားမြင့်မြတ်မှုသည် စာရေးဆရာ၏လိုအပ်သော အရည်အချင်း တစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည် စာရေးဆရာများလည်း ပညာအဆင့် အတန်း မြင့်တက်လာသည်ကို မြင်ရပါလိ၏” လို့ ရေးခဲ့ဖူးပါတယ်။

ဒီအချိန်မှာ စာရေးဆရာအသင်းက မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင် လစဉ် မှန်မှန်ထုတ်နေတယ်။ အဲဒီတုန်းက ဆရာ ဦးဘချီဟာ တံတေးဘက်မှာ အေးအေးလူလူနေရင်း အားလပ်ချိန် စဉ်းစားချိန် အပြည့်အဝရလို့လား မပြောတတ်ဖူး။ စာရေးဆရာမဂ္ဂဇင်းအတွက် ရေယမုန်တို့၊ ချစ်သမျှကို တို့ဆိုတဲ့ပတ်ပျိုးတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘယ်ခါမှမမေ့နိုင်အောင် မှတ် လောက်သားလောက်တဲ့ အင်မတန်ထူးခြားပြောင်မြောက်တဲ့ဆောင်းပါး တွေကို ရေးပေးနိုင်ခဲ့တယ်။

“စာရေးဆရာအသင်းဟာ လစဉ်ထုတ် မဂ္ဂဇင်းသာမဟုတ် စာပေဖြိုင်ပွဲများကိုလဲ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် အခုလောက် လုပ်ရရုံနဲ့ အားမရကြပါဘူး။ စာရေးဆရာတွေကို ဝင်ငွေမှန်မှန်ရ အောင်လုပ်မပေးနိုင်ခဲ့ဘူး။ အဲဒါကိုပဲ အမှုဆောင်အဖွဲ့က အားမလို အားမရ ဖြစ်ခဲ့ကြတယ်။ ပြီးတော့ စာရေးဆရာအသင်းရဲ့ ရည်ရွယ် ချက်မှာ ပါတဲ့အတိုင်း စာရေးဆရာများရဲ့ အကျိုးစီးပွား မြှင့်တင်ရေး ဆိုတဲ့အချက်ကို ဆောင်ရွက်ရမယ့်တာဝန် ကျေပွန်ဖို့ကလဲ ရှိနေပြန် တယ်။

ဒါကြောင့် နှစ်စဉ်စာပေဖြိုင်ပွဲကျင်းပပြီး ဆုငွေကိုလဲ မယ်မယ် ရရ ပေးနိုင်ရေးကို စဉ်းစားကြတယ်။ ရန်ပုံငွေရှာဖို့လဲ ကြံစည်ကြီးစား ကြတယ်။ ဒီလိုကြိုးစားကြရင်း စာဆိုတော်နေ့ရယ်လို့ စာပေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အထိမ်းအမှတ်နေ့တစ်နေ့ ကျင်းပဖို့အကြံရ ကြတယ်။

အခုလို စာဆိုတော်နေ့ရယ်လို့ နေ့ရက် သတ်မှတ် ကျင်းပဖို့ ကြံရွယ်စိတ်ကူးကြတာမှာ ရှေးစာဆိုတော်ကြီးများရဲ့ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးကျူးပူဇော်ရင်း မြန်မာစာပေ ပြန်လည် ထွန်းကားတိုးတက်ရေး အတွက် မြေတောင်မြှောက်ပေးရန်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ဟာ အရင်းခံ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီကိစ္စမှာတော့ ပညာတံခွန်အသင်းကလဲ သဘောချင်း တူညီတယ်။ ဒီအသင်းကလဲ မြန်မာအစိုးရကိုယ်တိုင် ဦးစီးဦးဆောင် ပြုလုပ်နေတာဖြစ်လေတော့ အစိုးရအဖွဲ့က ဝန်ကြီးအချို့ပါ စိတ်ဝင်စား လာကြတယ်။

ဒါပေမယ့် ပညာတံခွန်အသင်းအနေနဲ့လဲ မလုပ်နိုင် စာရေး ဆရာ အသင်းအနေနဲ့ လူအင်အား တောင့်တင်းသော်လဲ ငွေအင်အားက မပြည့်စုံတာကြောင့် ဒီကိစ္စကို စာရေးဆရာအသင်းတစ်ခုတည်းက

၁၆၀ ခြံနံမာလာပေ

ကြီးမှူးဆောင်ရွက်တာထက် အစိုးရရဲ့အကူအညီနဲ့ ဆောင်ရွက်ခြင်းက ပိုပြီးကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ခရီးရောက်လိမ့်မယ်လို့ သဘောကြတာနဲ့ အစိုးရကပဲ ဦးစီးပြီးကျင်းပပေးဖို့ သဘောတူလိုက်ကြတယ်။ အဲဒါနဲ့ မြန်မာစာပေနေ့တစ်နေ့ ရွေးချယ်ရေးအတွက် အဲဒီအချိန်က ပညာရေး ဝန်ကြီး ဖြစ်နေတဲ့ ဦးလှမင်းရဲ့ ရုံးခန်းမှာ ပထမဆုံး အစည်းအဝေး ခေါ်ပါတယ်။ နေ့ရက်ကိုတော့ ၁၉၄၄-ခု၊ မတ်လ ၈-ရက်နေ့ လို့ မှတ်ထားတာ ရှိတယ်။ အချိန်ကတော့ ညနေပိုင်းပဲ။

အဲဒီအစည်းအဝေးမှာ စာရေးဆရာအသင်းရဲ့ ကိုယ်စားလှယ်နဲ့ အစိုးရပညာရေး ဌာနမှ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအပြင် ပညာတံခွန်အသင်းဝင် တွေ တော်တော်များများ တက်ရောက်ကြပါတယ်။ လူတွေတော့ စုံစုံလင်လင် မမှတ်မိတော့ဘူး။ အစိုးရဘက်က ဝန်ကြီး ဦးလှမင်း၊ ဦးဖေမောင်တင်၊ ဦးကောင်း၊ သူကြီးဂေဇက်၊ ဦးခင်မောင်၊ ဇော်ဂျီ (ဦးသိန်းဟန်)တို့ ပါကြတယ်။ ဦးလှမှာရှိတဲ့ စစ်အတွင်းက အကြောင်းတွေ ပြန်ပြောပြ နေတဲ့ သတင်းစာတွေထဲ ရှာပြီးကြည့်ရင် စုံစုံလင်လင် တွေ့ရလိမ့် မယ်လို့ တင်ပါတယ်။

အဲဒီအစည်းအဝေးကို ဆရာလင်းမတက်နိုင်လို့ စာတစ်စောင် ရေးပေးလိုက်တယ်။ စာထဲမှာ အသွားအလာစွတ်စိုခက်ခဲတဲ့ မိုးရာသီ ကို မရွေးဖို့ အကြံပေးထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် သင့်လျော်မယ့်အချိန် အခါ ရွေးရာမှာ ဂျာနယ်ကျော်ဦးချစ်မောင်က မင်းဇေယျရန္တ မိတ်ရဲ့ အင်းဝမြို့ ဘွဲ့ရတုပိုဒ်စုံထဲက “နတ်လသဘင်၊ ရောက်ပြန်လျှင်မူ၊ ဖျင်မျှအုံထပ်၊ ဘွဲ့အပ်မည်ပေး” ဆိုတဲ့အပိုဒ်ကို ရည်ညွှန်းပြီး နတ်တော် လထဲမှာ ပြုလုပ်ဖို့ အကြံပေးပါတယ်။ ဦးသိန်းမောင်က ထောက်ခံ တယ်။ ဒီကိစ္စမှာ ကန့်ကွက်စရာအကြောင်းမရှိတဲ့အတွက် နတ်တော်လ ကိုပဲ ရွေးချယ်လိုက်ကြတယ်။

ဒါပေမယ့် ပထမဆုံးအကြိမ်ဖြစ်တဲ့ ၁၃၀၆-ခုနှစ် စာဆိုတော် နေ့ အထိမ်းအမှတ်ပွဲဟာ နတ်တော်လဆန်း ၁-ရက်နေ့မှာ မကျင်းပ ဖြစ်ခဲ့ဘူး။ နတ်တော်လဆုတ် ၁၄-ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလထဲမှာ ကျင်းပဖြစ် တယ်။ အစီအစဉ်တွေက မပြီးစီး မချောမောလေတော့ နတ်တော်လထဲ မှာပဲ မဖြစ်ဖြစ်အောင် နောက်ဆုံးလကုန်ရက်မှာ ကြိမ်ဖန်ပြီး လုပ် လိုက်တာပါ။

အဲဒီစာဆိုတော်ပွဲမှာ စာရေးဆရာအသင်းက တစ်ခန်း တစ်ကဏ္ဍလောက်ပဲ ပါဝင်ခွင့်ရခဲ့တယ်။ အများအားဖြင့် ကျောင်းအသီး သီးက ဆရာ ဆရာမတွေ၊ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတွေ ပါဝင်ကပြ၊ ကဗျာလင်္ကာ ရွတ်ဆိုတာတွေ များပြီး ပဒေသာကပွဲအဖြစ် လောက်နဲ့ ပြီးခဲ့ရတယ်။

ဒီပွဲမှာ စာရေးဆရာအသင်းက တစ်ခန်းတစ်ကဏ္ဍအနေနဲ့ ပါဝင်ခွင့်ရခဲ့ပေမယ့် တစ်ခန်းဆို ဆိုသလောက် ထင်ပေါ်ခဲ့တယ်။ ဒီအခန်းကတော့ ဦးပုညရေးတဲ့ ဝိဇယပြဇာတ်ထဲက ဝိဇယမင်းသားရဲ့ ကမ်းတက်လင်္ကာကို ကိုသူခက ရွတ်ဆိုပြတဲ့အခန်းပါပဲ။ ဒီနေရာမှာ ကိုသူခကလဲ အပြောကောင်း၊ အဆိုကောင်း၊ ဟန်နဲ့ပန်နဲ့ အိုင်တင်ကလဲ ကောင်းလေတော့ လက်ခုပ်သံတဖြောင်းဖြောင်းနဲ့ ဩဘာရခဲ့တယ်။

ဒီတွင်မှ ငါတို့စာရေးဆရာ အသင်းထဲမှာ မင်းသားကောင်း တစ်လက်အရှိသားပဲ။ သူ့ကို ပွဲထုတ်လိုက်ရရင် “မျောက်ပြဆန် တောင်း”သလို ရန်ပုံငွေကောင်းကောင်းရချည်ရဲ့လို့ အကြံပေါက် လာပြီး ပြဇာတ်ကပြီး ရန်ပုံငွေရှာဖို့ စိုင်းပြင်းကြပါတယ်။ ဒီတုန်းက ပွဲလမ်းသဘင်ရုပ်ရှင်တွေ ခပ်ရှားရှားမို့ ပြဇာတ်တွေ ခေတ်စားနေတဲ့ အချိန် ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါနဲ့ပဲ ပထမ စာဆိုတော်ပွဲပြီးတဲ့အခါကပြီး

ပြဇာတ်ကဖို့ လုံးပန်းလိုက်ကြတာ ၁၉၄၅-ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁-ရက်နေ့မှာ ဝိဇယပြဇာတ်ကို စပြီး က ဖြစ်ကြတယ်။

အဲဒီတုန်းက စာရေးဆရာအသင်းရဲ့ဟိတ် ရှိတာကလဲ တစ်ကြောင်း၊ ကိုသူခတို့ သိတာခင်ထွေးတို့ရဲ့ အဆိုအဋ္ဌိကလဲကောင်း၊ ဇာတ်လမ်းကလဲ ဂျပန်ဖက်ဆစ်တွေကို စောင်းရိတ်ထားတာလဲ တစ်ကြောင်း ဖြစ်လေတော့ တနင်္ဂနွေ ၂-ပတ်နီးပါး ကခဲ့ရတယ်။ အဲဒီမှာ ဂျပန်ကင်ပေတိုင်တွေက မေးလား၊ မြန်းလား၊ စစ်လား၊ ဆေးလားတွေ လုပ်ကြလို့ ဝိနည်းလွတ်အောင် အတိမ်းအရှောင်ကောင်းတာနဲ့ အထောင်း လွတ်ခဲ့ကြရတယ်။

စာရေးဆရာပြဇာတ်ရဲ့ နာမည်ကြီးမှုကြောင့် နောက်ဆုံးနေ့မှာ အဓိပတိခေါက်တာ ဘမော်ကိုယ်တိုင် လာပြီးကြည့်ရတယ်။ ရန်ပုံငွေလဲ တော်တော်ရလိုက်တယ်။ စာရေးဆရာ အသင်း အမှုဆောင်တွေဟာ ပြဇာတ်နဲ့ ငွေရပေါက်ကောင်းမှန်းသိပြီး အဲဒီနှစ် စာဆိုတော်နေ့မှာ စာရေးဆရာအသင်းချည်းသပ်သပ် ပြဇာတ်နဲ့ စာဆိုတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ် ကျင်းပဖို့ ဆုံးဖြတ်ကြတယ်။ စာဆိုတော်နေ့ကိုလဲ နတ်တော်လဆန်း ၁-ရက်နေ့မှာ ကျင်းပဖို့ သဘောတူကြတယ်။

အဲဒီနှစ်မှာ စစ်ကလဲပြီးလို့ ဂျပန်လဲပြေးရပြီ။ ဒေါ်မန်စမစ်ရဲ့ စစ်ပြေးဆင်းမလား အစိုးရလဲ ပြန်ရောက်လာပြီ။ အဲဒီမှာ ဂျပန်ခေတ်က ဝိဇယပြဇာတ်နဲ့ ဂျပန်ဖက်ဆစ်တွေ ဆိုးသွမ်းပုံကို စောင်းချိတ်ခဲ့သလို ဒေါ်မန်စမစ်ရဲ့စစ်ပြေးအစိုးရကို ထွေဖို့ငေါဖို့ ဦးပေါ်ဦး ဇာတ်ကို ကပြဖို့ ရွေးချယ်လိုက်ကြတယ်။ အဲဒီပြဇာတ်မှာ ကျွန်တော့်ကိုလဲ ပါဝင်ကပြဖို့ တိုက်တွန်းကြတာနဲ့ “ကဲ-ခင်ဗျားတို့က အတင်းက၊ ရမယ်လို့ ခိုင်းလို့ က၊ရရင်လဲ ကျွန်တော့်ကတော့ ခေါင်းဆောင်မင်းသား

လုပ်ရမှပဲ က၊မယ်”လို့ နောက်တောက်တောက် ပြောလိုက်တာကို အတည်လက်ခံလိုက်ကြလေတော့ ကျွန်တော့်မှာ ချည်ပြီး တုပ်ပြီးသား ကိုယ့်စကားနဲ့ကိုယ်မိသွားတယ်။

အမှန်ပြောရရင် ဘယ်တုန်းကမှ ကျွန်တော် စင်မြင်ပေါ်တက်ခဲ့ဖူးတာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမယ့် ကိုယ့်စကားနဲ့ ကိုယ်မိနေပြီး ရှောင်မလွတ်လေတော့ အိမ်မှာ သားမယားကွယ်ရာ သူတို့အလစ်မှာ ကြိတ်ကြိတ်ပြီး “အိုင်တင်” ကျင့်ရတယ်။ ဒီလို မကြိုးစားလို့ကလဲ မဖြစ်ဘူး။ တွဲပြီးကရမယ့်သူက ကိုသူခဖြစ်လေတော့ သူ့ကိုမကျော်လွှားနိုင်တောင် သူ့ထက်မညံ့ဘဲ တန်းတူလိုက်နိုင်မှ ဖြစ်မယ်။ ဒီလိုမဟုတ်ရင် အခြောက်တိုက် နာမည်ပျက်ဖို့က သေချာနေတယ်။

ဒါပေမယ့် တကယ်ဇာတ်တိုက်တဲ့အခါကျတော့ လမိုင်းကို မကပ်ဘူး။ စာဆိုတော်နေ့မတိုင်မီ ညက အဝတ်အစားအစုံအလင် အခန်းဝင်၊ အခန်းထွက်၊ ဇာတ်တိုက်နေတာမှာ ဇာတ်က ခပ်ခြောက်ခြောက်ဖြစ်နေလို့ အမှုဆောင်တွေလဲ တော်တော်စိတ်ပျက် သွားကြတယ်။ အဲဒါကို ကိုသူခနဲ့ ကျွန်တော်က ရိပ်မိတော့ ဒီအတိုင်းကလိုတော့ မဖြစ်ဘူး။ နှစ်ယောက်စလုံး နာမယ်ပျက်မယ်။ သူတို့ရေးထားတဲ့ ဇာတ်ညွှန်းကို ဘေးချိတ်ပြီး ပရိသတ်အကြိုက် ဘယ်လိုဆိုတာ မီးစင်ကြည့်ပြီး ကကြမယ်။ နောက်ကျမှ အမှုဆောင်အဖွဲ့မှာ ကြည့်ပြီး ရှင်းမယ်လို့ နှစ်ဦးသား ကြိတ်တိုင်ပင်ပြီး ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြတယ်။

ဇာတ်လမ်းခြောက်ကပ်ကပ်နေတာကလဲ မပြောနဲ့ မင်းသမီးမှ မပါပဲကိုး။ အဲဒီဇာတ်မျိုးကို သဘင်ပညာနဲ့ အသက်မွေးသူတွေသာ က၊ခိုင်းရင် ပိုက်ဆံကို နှစ်ဆ ပြန်အမ်းပြီး ထွက်ပြေးကြမှာ သေချာတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် စာရေးဆရာပြဇာတ်က နာမည်ကြီးပြီးသား

ဖြစ်နေလေတော့ လက်မှတ်တွေ ကြိုတင်ရောင်းထားရလို့ လက်မှတ်ကုန်သလောက်ရှိနေပြီ။ လူမဝင်မှာတော့ မကြောက်ရဘူး။ ခဲကိုကြည့်ပြီး ရှောင်ဖို့လောက်ပဲ လိုတော့တယ်။

ဒါနဲ့ စာဆိုတော်နေ့ မနက်ရောက်တော့ နှင်းတွေ ဝေနေလို့ ချမ်းရတဲ့အထဲ ပရိသတ်ကိုလန့်တဲ့အရှိန်နဲ့ ကျွန်တော်ဆိုတာ ကန့်လန့်ကာ ကြားက မထွက်ခင် ခူးဆတ်ဆတ်တုန်နေတာပဲ။ ဟိုတုန်းက နေ့လယ်ပိုင်းမှာ မြိုင်ရုံက သူ့ပြဇာတ်နဲ့ သူကနေတာရှိလေတော့ မနက်ဘက်ပဲ ရဲငှားတဲ့အတွက် မနက်မှာ ကရတယ်။

အဲဒီပထမဆုံးက၊ တဲ့ပွဲမှာ ဆိုင်းကလဲချလို့ ကန့်လန့်ကာလဲ တင်လိုက်ရော ကျွန်တော်လဲ ခွန်းထောက်ကလေးဆိုပြီး ထွက်လာလိုက်တာ ပရိသတ်လန့်တဲ့ အရှိန်နဲ့ မျက်စိတွေပြာပြီး ဘာဆိုဘာမှမမြင်ရဘူး။ နောက်တော့မှ ပရိသတ်က နှုတ်ဆက်လိုက်တဲ့ သြဘာလက်ခုပ်သံတွေ တဖြောင်းဖြောင်း ကြားရလို့ ‘ဒီပရိသတ်ဟာ ငါ့ပရိသတ်ပဲ၊ ငါနိုင်ပြီ၊ ငါလုပ်နိုင်ပြီ၊ ငါလုပ်ချင်တာလုပ် လက်ခံတဲ့ ပရိသတ်ဖြစ်မှာပဲ’ ဆိုတဲ့ အတွေးကလဲဝင်လာ၊ ကိုသုခနဲ့ ကျွန်တော် ကြိုတ်ပြီးလက်ဝါး ရိုက်ထားတဲ့ အကွက်လဲ ဇာတ်လမ်းဝင်ပြီး ပရိသတ်အကြိုက်နဲ့ တွေ့သွားနဲ့ ဖြစ်လေတော့ လက်ခုပ်သံတွေ အူလို့က်သည်းလို့က် ရယ်သံတွေ သောသောကိုညံသွားတော့တာပဲ။

အဲဒါကြောင့် စာဆိုတော်နေ့ သူကစတာ ငါကစတာနဲ့ အသားယူကြတာတွေ ကြားရ တွေ့ရတဲ့အခါ နတ်တော်လဆန်း ၁-ရက်နေ့မှာ ပြဇာတ်နဲ့စတဲ့ စာဆိုတော်နေ့ဟာ ဦးပေါ်ဦးပြဇာတ်နဲ့စတဲ့ နေ့ဖြစ်တာမို့ “စာဆိုတော်နေ့အစ ဇဝနကဟေ့” လို့ ကျွန်တော်ကလဲ

တမင်အရွဲ့တိုက်ပြီး ပြောလေ့ရှိပါတယ်။ စင်စစ်တော့ ဒီကိစ္စကို ဦးလှတို့လဲ အသိပါပဲလေ။ ရှေ့ပိုင်းကလဲ ကျွန်တော်အစီရင်ခံခဲ့ပြီးပြီပဲ။

အဲဒီ ဦးပေါ်ဦးပြဇာတ်ကစပြီး စာရေးဆရာပြဇာတ်ဆိုရင် “ဇဝန၊ သုခ” မပါမပြီး ဒီနာမည်နှစ်ခုဟာ ဒွန်တွဲပြီး အမြဲပါနေရတယ်။ ဇဝန-သုခ မပါတဲ့ စာဆိုတော် ပြဇာတ်ဆိုရင် တယ်ပြီးတော့ လူမစည်ချင်ဘူး။ ဝမ်းနှုတ်ဆေးတောင် “ဇဝန-သုခ” ဝမ်းနှုတ်ဆေးရယ်လို့ နာမည်ပေးထားတာရှိတယ်။

စာဆိုတော်နေ့များမှာ ကျင်းပတဲ့ပြဇာတ်များရဲ့ အောင်မြင်မှုကတော့ မျက်မှောက်ခေတ်မှာ လောလောလတ်လတ်ဖြစ်နေတဲ့ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေးတွေကို မထိကထိ ကလိတာကလေးတွေ၊ သရော်တာကလေးတွေ၊ အပြုသဘောဝေဖန်မှုတွေပါတဲ့အတွက်ကြောင့်ပါပဲ။ ပြီးတော့ ကပြကြရာမှာလဲ ရိုးရိုးဇာတ်သဘင်များနဲ့မတူဘဲ စာပေရှုထောင့်ဘက်က အမြင်နဲ့ တင်ဆက်တာ ဖြစ်လေတော့ ကြည့်ရသူတွေမှာ ဗဟုသုတလဲ ရကြတယ်။

အဲဒါကြောင့် ၁၉၄၇-ခုနှစ်မှာ ခုံတော်မောင်ကျဘမ်း ပြဇာတ်ကစဉ်က လက်မှတ်တွေ ကြိုတင်ရောင်းထားလို့ ကုန်နေ၊ သံတင်းစာတွေက ဝိုင်းပြီးချီးကျူးကြလို့ ကြည့်ချင်သူတွေကလဲများ၊ အထူးသဖြင့် ပညာဗဟုသုတ လိုလားကြတဲ့ ကျောင်းသားတွေကကြည့်ချင်၊ နေရာကလဲ မပေးနိုင်။ နောက်ဆုံး ဘာဖြစ်သလဲဆိုရင် ကျောင်းသားတွေက အလံတွေ တလူလူနဲ့ အုပ်စုလိုက်ချီတက်လာကြပြီး သူတို့ကို နေရာပေးရင်ပေး မပေးရင် ရုံးမျက်ပြီး ဝင်ကြည့်မယ်လို့ အရေးဆိုကြလေတော့ ချောမော့တောင်းပန်ပြီး သူတို့ကို ရက်တိုးပေးဖို့ စီစဉ်ခဲ့ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တချို့က ရောက်ပြီးမှ မကြည့်ရရင်မပြန်ဘူးဆိုပြီး ဆန္ဒ

ပြနေကြလို့ ရုံထဲမှာ ရပ်စရာနေရာမကျန်အောင် သွင်းပေးရပြီး တချို့ကိုတော့ ဇာတ်ခုံနောက်ကို ပို့ပေးရတယ်။

အဲဒီမှာ ဇာတ်ရုံပိုင်ရှင်က ငွေရပေါက် အကွက်ကောင်းမြင်ပြီး သူ့ရုံပျက်ပါတယ်။ အဲဒီအတွက် လျော်ငွေပေးပါ။ မပေးရင်ဖြင့် နောက်တိုးတဲ့ ရက်အတွက် လက်မခံနိုင်ဘူး လုပ်နေလို့ စာရေးဆရာ အသင်းအတွက် ရမယ့်ရန်ပုံငွေထဲက “အနှိုက်” ခံလိုက်ရပါသေးတယ်။

စာဆိုတော်ပြဇာတ် ရက်တိုးပေးလိုက်တဲ့အတွက် ကျောင်းသား များက သူတို့တိုက်ပွဲ အောင်မြင်တဲ့အနေနဲ့ ကြေငြာချက်တစ်ခု ထုတ်တာကို တွေ့လိုက်ရပါသေးတယ်။

“စာဆိုတော်ပြဇာတ်”

“ကျောင်းသားများကြည့်ရန်”

“ကျောင်းသား ကျောင်းသူ အပေါင်းတို့ - ငါတို့ ရကသ အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ကြိုးပမ်းချက်အရ စာရေးဆရာပြဇာတ်ကို တနင်္လာနေ့တွင် ကျောင်းသားများနေ့အဖြစ် သီးသန့် ကပြမည် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကြည့်လိုသူများသည် ငွေနှင့်တကွ မြို့မကျောင်းရှိ ရကသ အတွင်းရေးမှူး ထံသို့ တနင်္ဂနွေနေ့ နေ့လယ် ၁-နာရီအထိ လာရောက်စာရင်းသွင်း နိုင်ပါကြောင်း။”

ပုံ-ညွန့်သိန်း အတွင်းရေးမှူး။
(ရန်ကုန် ၁၆-၁၁-၄၇)

အဲဒီခုံတော်မောင်ကျဘမ်း ကပြတဲ့နှစ်က ကျွန်တော်က မောင်ကျဘမ်း၊ ကိုသုခနဲ့ ဒဂုန်ဆရာတင်တို့က ဝတ်လုံတော်ရတွေ လုပ်ကြတယ်။ အဲဒီအခါက ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနဲ့ အစိုးရအဖွဲ့ဝင်

ဝန်ကြီးတွေကို လုပ်ကြံမှုနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကဠုန်ဦးစောအမှုကို စစ်နေဆဲ ဖြစ်လေတော့ ပြဇာတ်ထဲက အပြောအဆိုတွေဟာ လက်ရှိ နိုင်ငံရေးနဲ့သွားပြီး ရောင်ပြန်ဟပ်နေတယ်။

ပြီးတော့ စောစောပိုင်းမှာ ထူးမခြားနားသီချင်းကြီးသရုပ်ဖော် မြဝတီဝန်ကြီးရဲ့ တစ်ခန်းရုပ်ပြဇာတ်လဲ ပါသေးတယ်။ အဲဒီအခန်းမှာ ရန္တပိုစာချုပ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောကြတာတွေကလဲ န-အက်တလီ စာချုပ်ကို ရိပ်သလို စောင်းသလိုလို ထင်ရတဲ့အတွက် ပရိသတ်ဟာ သခင်နုမျက်နှာကဲ့သို့ တကြည့်ကြည့်နဲ့ ဖြစ်နေတယ်။ ဒီအချိန်မှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မရှိတော့တဲ့အတွက် သခင်နုက ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်နေပြီလေ။ ဟိုတုန်းကတော့ ဘုရင်ခံ ရှိနေတုန်းမို့ ဝန်ကြီးချုပ်လို့ အခေါ်နည်းပြီး နန်းရင်းဝန်ကြီးလို့ခေါ်ကြ ဖားကြတာ များတယ်။

အဲဒီအချိန်က ဘုရင်ခံကတော့ ဆာဟူးဘတ်ရန်စံပဲ။ သူ့အရင် ဘုရင်ခံနှစ်ဦး သုံးဦးပြန်ပြေးခဲ့ရပြီ။ ခုံတော်မောင်ကျဘမ်းနောက်ဆုံး နေ့အထူးပွဲမှာ ဘုရင်ခံဆာဟူးဘတ်ရန်စံကိုယ်တိုင် ဝန်ကြီး ဦးတင် ထွဋ်နဲ့ အတူလာပြီး ကြည့်တယ်။ အဲဒီပြဇာတ်ကို ဦးခင်ဇော်က ဘုရင်ခံအနားထိုင်ပြီး ဘာသာပြန်ပေးရတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ ကိုသုခကလဲ ဘယ်နေရာမှာ အကွက်ဝင်မလဲလို့ စောင့်ပြီး အကွက်ရတာနဲ့ ဆာဟူးဘတ်ရန်စံကို ထည့်ပြီး ပြက်လုံးထုတ်လိုက်ကြတယ်။ သူလဲ ဣန္ဒြေမဆယ်နိုင်လောက်အောင် ပွဲကျသွားပြီး ပြဇာတ်အပြီးမှာ စာရေးဆရာအသင်း တိုးတက်ရေးအတွက် ငွေ ၁၅၀ဝိ ရန်ပုံငွေထည့် သွားပါတယ်။ ဒါကြောင့် စာရေးဆရာအသင်းပြဇာတ် ကြည့်ဖို့အတွက် လက်မှတ်တစ်စောင်ကို ၁၅၀ဝိ ပေးပြီး ကြည့်ရတာ ရှိတယ်လို့ ဆိုစမှတ်ပြုခဲ့ရပါတယ်။

ထိုစဉ်အခါကတော့ ဦးနုကလဲ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်စ စာပေရေးရာမှာလဲ စိတ်ဝင်စားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်လေတော့ စာရေးဆရာအသင်းရဲ့ စာဆိုတော်နေ့ကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် အစိုးရအနေနဲ့ ငွေ ၅၀၀၀ ထည့်ဝင်ခဲ့တယ်။ နောက်နှစ် ဝေသာလီပြဇာတ် ကမယ်ဆိုတဲ့ အခါကျတော့ နည်းနည်းအင်တင်တင်ဖြစ်လာဟန်တူတယ်။ စာရေးဆရာအသင်းက ယခင်ကလို ဆက်လက်ပြီး ငွေကြေးအထောက်အပံ့ပေးဖို့ မေတ္တာရပ်ခံလိုက်တဲ့အခါမှာ ဆရာဟိန်က တစ်ဆင့်စာ ပြန်လိုက်တယ်။

ဆရာဟိန်-

အစိုးရမှာ ငွေကျပ်နေတယ်။ ဒီနှစ်ရဖို့တော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဒါပေမယ့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဦးတင်နဲ့ တွေ့ပြီး ရှေးဦးစွာ ပြောကြည့်ပါဦး။ ၎င်းက ပေးနိုင်လျှင် ကျွန်တော် ဘာမှပြောစရာမရှိ။ ၎င်းနှင့် အရင်တွေ့ကြပါဦး။

န

၇-၁၁-၄၈

အဲဒီနှစ်မှာ သူပုန်ကလဲ ထနေပြီလေ။ အသွား အလာတွေကလဲ ခက်ခဲ၊ လဲဗျိုးတွေ ဘာတွေကလဲ ရှုပ်နေကြတဲ့အချိန်၊ နေရာတကာမှာ ဂိတ်ကြေးမပေးရင် အသွားရ အလာရ ခက်တဲ့အချိန်၊ ဒီလိုအချိန်မှာ ဝေသာလီ ပြဇာတ်ပြရတာကတော့ အချင်းချင်း ကွဲကြပြီကြလို့ တိုင်းပြည်ပျက်ရတာကို သတိတရားရကြဖို့ စည်းလုံးညီညွတ်ရေး တပ်လှန့်နှိုးလိုတဲ့သဘောပါပဲ။ အဲဒီပြဇာတ်ကို ခင်းမယ်ဆိုတော့ ဒီဇာတ်ဟာ စာရေးဆရာနဲ့ ဘာဆိုင်သလဲ၊ စာပေနဲ့ ဘာဆိုင်သလဲ။ ဒါဟာ စာပေပူဇော်ပွဲလားလို့ မေးကြတယ်။ အဲဒီတော့ စာရေးဆရာအသင်းအနေနဲ့ ဘာလုပ်ရသလဲဆိုတော့ ဒါဟာ ကျီးသဲလေးထပ်

ဆရာတော်ရေးတဲ့ “ဇိနတ္ထပကာသနိကျမ်း” ထဲက ကောက်နုတ် ဖော်ပြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီးကို ဂုဏ်ပြုတဲ့သဘောပဲ။ ဦးပုညရေးတဲ့ ‘ဝိဇယ’ ပြဇာတ်ကို ကပြတာနဲ့ အတူတူပေါ့လို့ ဆင်ခြေပေးကြရတယ်။

ဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ ဒီဇာတ်ကို တစ်ဦးတစ်ယောက်ရဲ့ အကြံပေးတိုက်တွန်းချက်နဲ့ ကကြရတာ အမှန်ပဲ။ ဒီနှစ်မှာ ခါတိုင်းလို မဟုတ်တော့ဘူး။ ဇာတ်လမ်းကို အတိုချုပ်ရေးပြီး တော့ ပွဲမိန့်တောင်းရတယ်။ ရဲမင်းကြီးကလဲ ဘယ်လို မပြောရဘူး။ မဆိုရဘူး။ မကရဘူး။ မပြရဘူးဆိုတဲ့ စည်းကမ်းချက်တွေ တသီတတန်းကြီးနဲ့ ပွဲမိန့်ထုတ်ပေးတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ မြိုင်ရုံကို ဖျက်ပစ်လိုက်လို့ ကန်တော်ကြီးမှာ မကရတော့ဘဲ မြင်းပြိုင်ကွင်းဟောင်းနားမှာ ရှိတဲ့ တပ်မတော်က ပွဲရုံကို ငှားပြီး ကပြကြရပါတယ်။

ဒီနှစ်မှာလဲ အစိုးရရဲ့ ထောက်ပံ့ကြေး ရသလောက်တော့ ရလိုက်ပါသေးတယ်။

ဒီလိုအစိုးရကလဲ ထောက်ပံ့ကြေးပေး၊ ရဲမင်းကြီးကလဲ စည်းကမ်းချက်တွေနဲ့ ပွဲမိန့်ထုတ်ပေးပေမယ့် စာရေးဆရာတွေဟာ စင်မြင့်ပေါ်ရောက်တာနဲ့ ပါးစပ်ကို “ဘရိတ်” အုပ်လို့ မရကြတော့ဘူး။ မီးကွက်မှုတ်တာရော၊ သိန်းလေးဆယ်ဘုန်းတာရော၊ လဲဗျိုးတွေ ဂိတ်ကြေး တောင်းတာရော၊ ပုတီးစိပ်တာရော၊ ရွှေမိုးငွေမိုးပုဆိန်လူထုသံဆူးကြိုးဝိုင်း ဝေသာလီအစိုးရ တို့အစိုးရ ပုဒ်မ ၅ ဆိုတာတွေရော စုံတကာစေနေအောင် ပြက်လုံးထုတ်လိုက်တာ ပွဲလဲပြီးရော ဥက္ကဋ္ဌ၊ အတွင်းရေးမှူးနဲ့ ဆရာဟိန်တို့ကို ဝန်ကြီးချုပ်ကခေါ်ပြီး ကြိမ်းတယ်လို့ ကြားရတော့တာပဲ။ ကိုသုခလဲ အဆစ်ပါလိုက်သေးတယ်။ ကျွန်တော်

၁၇၀ မြန်မာစာပေ

ကတော့ ပထမပွဲမှာ ဝင်မခွဲဘဲ ရေသာခိုနေလိုက်တဲ့အတွက် အရှောင်
ကောင်းသွားတယ်လို့ ဆိုရမှာပေါ့။

အရင်ခုံတော် မောင်ကျဘမ်းပြဇာတ်ကတုန်းက ဝန်ကြီးချုပ်က
ချီးမွမ်းခဲ့သမျှ ဒီပွဲမှာ နှပ်ပစ်ခံရတော့တာပဲ။

ခုံတော်မောင်ကျဘမ်းတုန်းကဆိုရင် ဥက္ကဋ္ဌလုပ်တဲ့ ဆရာ
မြို့မမောင်ကို-

ဦးမြို့မမောင်-

ခင်ဗျားတို့ စာဆိုတော်ပွဲဟာ မျှော်လင့်တာထက် ပိုပြီးကောင်း
နေတာကြောင့် ကျွန်တော်လဲ အများကြီးအံ့အားသင့်နေတယ်။ ပါဝင်
ကပြကြတဲ့လူတွေရဲ့အမူအရာ “အက်တင်”ဟာ ဘိလပ်မှာ ကြည့်ခဲ့ရ
တဲ့ ပွဲတွေနဲ့ နင်လား၊ ငါလား ယှဉ်ပြိုင်နိုင်တယ်။

အစီအစဉ်ကလဲ ပထမတန်းပဲ။ အဲဒီလောက်ကောင်းတဲ့ပွဲမျိုးကို
လူထုများများ ကြည့်နိုင်အောင် လေးရက်မကဘဲ တနင်္ဂနွေတစ်ပတ်
လောက်ပြနိုင်ဖို့ ကျွန်တော် မေတ္တာရပ်ခံချင်ပါတယ်။

အားလုံးချောချောမောမောနဲ့ ထမြောက် အောင်မြင်ပါစေ။

(ပုံ)သခင်နု

၁၄-၁၁-၄၇

လို့ပြဇာတ်ကို ရက်တိုးကဖို့ မေတ္တာရပ်ခံခဲ့ရတယ်။

ဒီတစ်ချိန်တော့ “တော်ပါတော့ဗျို့” လို့ မပြောတာ ကံကောင်း
ပဲ။ ဒါပေမယ့် နောင်နှစ်တွေမှာတော့ အစိုးရဆီက ထောက်ပံ့ကြေးမရ
တော့ဘူး။ ဒီလူတွေကို ထောက်ပံ့ကြေးပေးတာ အစိုးရပြန်ဆဲဖို့

အဆိပ်ပင်ရေလောင်းတာနဲ့ အတူတူပဲလို့ ပြောကြတွန်းကြတဲ့ လူတွေလဲ
ရှိဟန်တူပါတယ်။

သို့သော်လဲ နောင်နှစ်မှာ စာပေဗိမာန်ဆု ဆိုပြီးပေါ်လာတယ်။
အဲဒီကတည်းက အမျိုးသားစာပေဆု ချီးမြှင့်တဲ့အစဉ်အလာ စတင်
ခဲ့တာပါပဲ။

ဒီလိုထောက်ပံ့ကြေးမရပေမယ့်လဲ စာရေးဆရာအသင်းက
နှစ်စဉ်စာဆိုတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ်ပွဲ မဖြစ်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားခဲ့
တာပါပဲ။ နောက်ဆုံး ၁၉၆၃-ခုနှစ်စာဆိုတော်နေ့ကျတော့မှပဲ စာရေး
ဆရာအသင်းကြီးရဲ့ ပြဇာတ်ကတဲ့ အစဉ်အလာဟာ အကြောင်းအမျိုး
မျိုးကြောင့် ချုပ်ငြိမ်းခဲ့ရပါတယ်။

သို့ပေမယ့်လဲ စာရေးဆရာအသင်းက ကြီးမှူးပြီးတော့ ကျင်းပ
ခဲ့တဲ့ စာဆိုတော်နေ့အထိမ်းအမှတ်ပွဲဟာ အမြို့မြို့အနယ်နယ် ပျံ့နှံ့
ကျယ်ဝန်းသွားခဲ့ရတာဟာ အမြတ်ပဲလို့ အောက်မေ့ပြီး ဝမ်းသာနေရ
ပါတယ်။

ကျွန်တော်တော့ ပြဇာတ်ကပြခဲ့ရတာလဲမောပြီ။ ဒီစာတန်းခေါ်
မလား၊ ‘ဆော်တန်း’ ခေါ်မလား။ အဲဒါရေးရတာလဲ ညောင်းပြီ။
ဦးလှတို့ပဲ ဆက်ပြီး ဖတ်ကြ၊ ရွတ်ကြ၊ ပြောကြ ဟောကြပါဦး။

ရွှေမန်းစာဆိုတော် စာတန်းဖတ်ပွဲကြီး အောင်မြင်ပါစေလို့
ဆန္ဒပြုလိုက်ပါတယ်။

ကဗျာအကြောင်း၊ စာအကြောင်း၊ မန္တလေး၊ ကြီးပွားရေးပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၉၆၉။

ကျောင်းသစ်

တိုက်စိုး

တိုက်စိုး

အဖ ဦးစိုး၊ အမိ ဒေါ်ဌေးတို့မှ ၁၉၂၀၊ စက်တင်ဘာလ ၂၀-တွင် ဖွားမြင်သည်။ 'မြန်မာစာပေမိတ်ဖွဲ့' (၁၉၆၅)၊ 'စာဆိုနှင့်သူတေးသီ' (၁၉၆၇)၊ 'မင်းနှင့်စာဆို' (၁၉၇၀)၊ 'မင်းတုန်းမင်း' (၁၉၇၂)၊ 'စာကိုး၊ စကားကိုး' (၁၉၇၃) စသည့် စာအုပ်များ ရေးခဲ့သည်။ လက်ရှိ စာပေ ရေးသား ပြုစုနေဆဲဖြစ်၏။

တိုက်စိုး

ကျောင်းသစ်

ကျွန်တော် ကောလိပ်သို့ရောက်ခဲ့သည့် ခေတ်ကာလသည် စစ်ကြိုခေတ် ဖြစ်လေသည်။ ထိုခေတ်တွင် အင်္ဂလိပ်စာ တိုးချင်သော၊ ဗဟုသုတရ ချင်သော၊ အပျင်းပြေချင်သော ကျောင်းသားအများနည်းတူ အပြင်အပ မှအင်္ဂလိပ်စာများကို ကျွန်တော်ဖတ်လေ့ ရှိသည်။ ထိုသို့ဖတ်ခဲ့သည့် အထဲမှ Stephen Leacock ကရေးသည့်စာ အချို့အဝက်ကို ယခုတိုင် သတိရနေပါသေးသည်။ သတိရနေသည်မှာလည်း ကောလိပ်ကျောင်း တက္ကသိုလ်ကျောင်းများနှင့် ထိုစာသည် စပ်ဆိုင်နေသောကြောင့် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

သတိရသမျှကို ဖော်ပြရလျှင် သူ့စာတစ်ပုဒ်၌ စိတ်တိုင်းကျ ကောလိပ်တစ်ခုကို တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ချင်သည်ဟု ပါလေသည်။ ကျောင်းသားတွေ စုဝေးစကားပြောရာ ဆေးလိပ်သောက်ရာအခန်းကို သူ ပထမဦးဆုံး ထားပေးမည်။ ထိုနောက် ငွေကလေးပိုလျှင် ကျောင်းသားတွေ၏ စုပေါင်းအိပ်ခန်းကို ထပ်ဖြည့်ဦးမည်။ ထိုနှင့် တစ်ချိန်တည်းမှာပင် စာကြည့်ခန်းစာကြည့်တိုက်ကို ထူထောင်မည်။ ထို့နောက်မှ အခြားအမှုကိစ္စအတွက် ငွေသုံးစရာမလိုလျှင် ပါမောက္ခ ကိုလည်း ငှားမည်။ အတန်းကိုင်စာအုပ်တွေကိုလည်း ဝယ်တော့မည် ဟူ၍ ဖြစ်လေသည်။

၁၇၄ မြန်မာစာပေ

သူ့စာပါအကြောင်းအရာသည် ရုတ်တရက်ဆိုလျှင် ခပ်ကြောင်ကြောင် ဖြစ်လေသည်။ Stephen Leacock ကိုယ်တိုင်ကလည်း စာကို ခပ်ရွှင်ရွှင် ခပ်ကားကား ရေးတတ်သူဖြစ်၍ အမှတ်မပြုလောက်ဟု ထင်စရာ ဖြစ်လေသည်။ ဤသို့လည်း ထင်၍ မဖြစ်ပါ။ သူသည် ဤစာမျိုးကို ပါမောက္ခအလုပ်တာဝန် ထမ်းရွက်ရင်း ရေးခဲ့သည်ဟု ကျွန်တော်သိရလေသည်။ သူသည် ကနေဒါနိုင်ငံရှိ တက္ကသိုလ်တစ်ခု၌ နိုင်ငံရေးဘောဂဗေဒ ပါမောက္ခ ဖြစ်လေသည်။ ပါမောက္ခသက်တမ်းအတွင်း စာအတိုအထွာကလေးများကို ရေးလေ့ရှိရာ ထိုစာများသည် ဂုဏ်မြောက်ပေသည်ဟူ၍ စာပေလိုက်စားသူများက ဆိုခဲ့ကြသည်။

ယခုလောလောဆယ်မှာလည်း အပေါ်ယံတွင် ပေါ့သလိုလို ထင်ရစေကာမူ နောက်ကွယ်တွင် လေးနက်သောသဘောပါသည်ဟု ကျွန်တော် ရိပ်စားမိသည်။ သူသည် ကျောင်းသားများအဖို့ အတန်းကိုချည်း အာရုံပြုနေရသော၊ ဆရာပို့ချသမျှကို ဦးထိပ်ထားကာ ကျက်မှတ်သင်အံ့နေရသော စနစ်ကို မကြိုက်နိုင် ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ သူ့သဘောတွင် ကောလိပ်တို့၊ တက္ကသိုလ်တို့မည်သည့် ကျောင်းသားတွေ စဉ်းစားဉာဏ်တိုးအောင် ပင့်မြှောက် အားပေးရာဌာန ဖြစ်သင့်သည်။ ကျောင်းသားအချင်းချင်း ဆက်ဆံ ပေါင်းသင်းရင်း လူ့ကျင့်ဝတ် ပျိုးထောင်ရာဌာနဖြစ်သင့်သည်။ ဤသို့သောအမှီတက်ရှိပါမှ ကျောင်းသား သည် သူ့ဘဝသက်တမ်းတစ်လျှောက်တွင် တွေ့ကြုံသမျှကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင် ဆုံးဖြတ်နိုင်မည်။ ထို့အတူ လူလူချင်း အဆင်ပြေအောင် မျှမျှတတဖြစ်အောင် နေထိုင်နိုင်မည်ဟု Stephen Leacock က ယူဆလေသည်။ စာကြည့်တိုက်ကို ထည့်သွင်းခြင်း မှာလည်း ကျောင်းသားအဖို့ ဆရာသင်ပြမှုလောက်တွင်သာ ရပ်မနေဘဲ

တိုက်စိုး ၁၇၅

လူတစ်ဦး တစ်ယောက်တည်း၏ အယူအဆကိုသာ နားမယောင်ဘဲ စာမျိုးစုံမှ အယူအဆအမျိုးမျိုးကို ချင့်ချိန်ဝေဖန်တတ်စေချင်သောကြောင့်ပင်။

ဤတွင် စာကြည့်တိုက်ကိစ္စကို ကျွန်တော် အနည်းငယ် ရေးရဦးမည်။ ကျွန်တော် ကောလိပ်တွင် နေခဲ့စဉ်က စာပေ၊ ဥပဒေ၊ သမိုင်း စသော ဝိဇ္ဇာပညာရပ်များကို ယူခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်လက်အောက်၌ ဝိဇ္ဇာပညာရပ်များနှင့် ရိုးရိုးသိပ္ပံပညာရပ်များကို ပို့ချရာ ကောလိပ်ဆိုလျှင် ရန်ကုန်ရှိ ယူနီဗာစီတီကောလိပ်နှင့် ဂျပန်ဆင်ကောလိပ်နှစ်ခု၊ မန္တလေးရှိ ဥပစာကောလိပ်တစ်ခု-ဟူ၍ ဖြစ်ကြသည်။ ကျွန်တော်က ယူနီဗာစီတီကောလိပ် ကျောင်းသား ဖြစ်သည်။ ထိုကောလိပ်၌ အများသုံးစာကြည့်တိုက်တစ်ခုရှိသည်။ ထို့အတူ ထိုကောလိပ်၏ ရှေ့ရှိ ဂျပန်ဆင်ကောလိပ်၌လည်း စာကြည့်တိုက်တစ်ခု သပ်သပ် ရှိလေသည်။ ထိုမှတစ်ဖန် ဂျပန်ဆင်ကောလိပ် ဘုရားရှိခိုးကျောင်းရှေ့၌ တက္ကသိုလ်စာကြည့်တိုက်ဟူ၍ ရှိပြန်လေသည်။

ကျွန်တော်သည် ဂျပန်ဆင်ကောလိပ်ကျောင်းသား မဟုတ်လေသောကြောင့် ထိုစာကြည့်တိုက်အကြောင်းကို မသိပါ။ တက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်မှာမူ အရှေ့တိုင်းသမိုင်း ကျောင်းသားများ၊ ဂုဏ်ထူးတန်း သမားများအတွက်ဖြစ်၍ ကျွန်တော့်လိုကျောင်းသားရိုးရိုးမှာ အနားသို့ ပင် မသိနိုင်။ ကျွန်တော်ချဉ်းကပ်နိုင်သည့်စာကြည့်တိုက်မှာ ကျွန်တော့် ကောလိပ်ရှိ စာကြည့်တိုက်သာ ဖြစ်လေသည်။

ထိုစာကြည့်တိုက်ကို သုံးပုံသုံးနည်းနှင့်စပ်၍ ကျွန်တော် ကျောင်းရောက်စ မောင်မယ်သစ်လွင်များနေ့တွင် ကြားနာခဲ့ရလေ

၁၇၆ မြန်မာစာပေ

သည်။ ထိုနေ့နံနက် ၁၀-နာရီအချိန်တွင် အခြားကျောင်းသားများနှင့် အတူ ကျွန်တော်သည် (Assembly Hall)ခေါ် ခန်းမကြီးထဲသို့ ရောက်နေခဲ့သည်။ ပထမတွင် ဆရာတစ်ဦးပြီးတစ်ဦး ဝင်လာကာ ဆိုင်ရာဘာသာရပ်များအကြောင်းကို ဖွင့်ဆိုသွားကြလေသည်။ ထို့နောက် စာကြည့်တိုက်မှူးဖြစ်သူ ဝင်လာပြီး လျှင် စာကြည့်တိုက်ရှိ စာအုပ်များအကြောင်း၊ စာကြည့်တိုက်စည်းမျဉ်းအကြောင်းကို ပြောလေသည်။ စာအုပ်ငှားကတ်ပြားနမူနာကိုလည်း ပြလေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ခန်းမကြီးနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်နေရာရှိစာကြည့်တိုက်ကို သုံးရကောင်းမွန်း ကျွန်တော် သိလာရလေသည်။

သိသာ သိလာရသည်။ စာကြည့်တိုက်နှင့် ကျွန်တော်ရင်းရင်းနှီးနှီး မဖြစ်ခဲ့ပေ။ စာအုပ်ရှာရန် ကက်တလောက်မှာ ယခုခေတ်ကတ်ပြားတင်ကတ်တလောက်မျိုးနှင့်စာလျှင် စနစ်တကျ မရှိလှ။ အရွယ်ကြီးကြီး စာအုပ် ၄-၅ အုပ်ထဲတွင် စာရေးဆရာအမည်စသည်ကို အက္ခရာဝလံစီ၍ လက်နှိပ်စက်ဖြင့် ပုံသေရိုက်ထည့်ထားသော ကတ်တလောက်မျိုးဖြစ်ရာ လိုချင်သောစာအုပ်ကို အရှာရခက်ပါဘိသည်။ စာအုပ်အကြောင်းနှင့်စပ်၍ ဩဝါဒခံယူရန်မှာလည်း ကျွန်တော့်လို ကျောင်းသားများအဖို့ စာကြည့်တိုက်မှူးနှင့် အလှမ်းဝေးလှသောထင်မိသည်။ ပါမောက္ခနှင့် လက်ပွန်းတတီးဆက်ဆံ၍ စာအုပ်ကိစ္စနှီးနှောရန် အခွင့်အရေးသည်လည်း ဂုဏ်ထူးတန်းသမားများအတွက်သာ ဖြစ်သည်။

အမှန်ဆိုလျှင် စာကြည့်တိုက်သည် ကျောင်းစာသင်ကြားရေး၌ ဩဇာမစူး။ (သာမန်)စာမေးပွဲအောင်ဖို့ရန်အတွက် စာကြည့်တိုက်၏ အကူအညီသည်မလို။ ဆရာမှတ်စုနှင့် ပြဋ္ဌာန်းစာအနည်းငယ်သည်ပင် စာမေးပွဲအတွက် လုံလောက်ပြီး ဖြစ်နေသည်ဟု ကျွန်တော်ဆိုရတော့

တိုက်စိုး ၁၇၇

မည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်မှာ ကျောင်းသားအများနည်းတူ အတန်းတက်၊ ကျောင်းဆောင်သို့ ပြန်ရောက်လျှင် အချင်းချင်း မှတ်စုတိုက်သည့်အလုပ်ဖြင့်သာ အချိန်ကုန်ခဲ့ရလေသည်။

ယခုခေတ်၌မူကား တက္ကသိုလ်များ၌ သင်ရိုးလည်း ပြောင်းပြီဟု ကျွန်တော်သိရသည်။ စာသင်ကြားရေး၌ စာကြည့်တိုက်သည် မသုံးမဖြစ်သောဌာနအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲစ ပြုနေပြီဟု ကျွန်တော်ကြားရသည်။ ကျောင်းသားများ စာရိတ္တတိုးတက်ရေးအတွက် ဆိုင်ရာတို့က ဝါယမ စိုက်ထုတ်ကြိုးပမ်းနေပြီဟုလည်း ကျွန်တော် ဖတ်ရသည်။

တိုက်စိုးစာတိုနန့်နန့်၊ ရေးသူ-တိုက်စိုး၊
ရန်ကုန်၊ တက်လမ်းစာပေ၊ ၁၉၇၅။

လူဆိုသည်မှာ အတန်းအစားမရွေး အလှအပ၊ အယဉ်အကြော၊ အခန့်အသန့်ကို ဖြင်တတ်၊ ကြားတတ်၊ ကြိုက်တတ်သော စိတ်ရှိသည်။ လှပေ၊ ယဉ်ပေ၊ ကြော့ပေ၊ ခန့်ပေ၊ သန့်ပေ ဆိုသည် အရာများကိုလည်း ဖန်ဟီးချင်စိတ် ရှိသည်။ သည်စိတ် အလိုဖြည့်နိုင်မှ လူဖြစ်ကျိုးနပ်သည်။

တိုက်စိုး

သုခုမမှ

ဘုရားရွှေမှ ခြင်္သေ့ကြီး

ဘုရားရွှေမှ၊ လည်ဆံဖွ၍
ခေါင်းကြွ ရင်မောက်၊ အမြီးမြှောက်လျက်
ဟောက်တော့မည်ပုံ၊ ခုန်တော့မည်လား
မာန်ဝင့်ကြွားသည်
အုတ်သားခြင်္သေ့၊ ခုံပါပေ။ ။
တစ်နေ့ခါတွင်၊ သူ့ကျောပြင်ထက်
ကျေးငှက် စွန့်ထား၊ ညောင်စေ့များသည်
အုတ်သားကို ဖောက်၊ အပင်ပေါက်ခွဲ
ဟိန်းဟောက် မာန်ချီ၊ ခြင်္သေ့သည်ကား
မထီ မာန်တက် မြီပါကို။ ။

မောင်စွမ်းရည်

၁၀-၁၁-၆၁

အနီနှင့်အပြာကဗျာများ၊ ၁၉၆၄-ခု၊

မောင်စွမ်းရည်

အဖဦးသိန်း၊ အမိဒေါ်တင်ကြည်တို့မှ ၁၉၃၇-တွင် မြင်းခြံမြို့၊ ကန်ဆင့်တောင်
ရွာ၌ ဖွားမြင်သည်။ ၁၉၅၄-ခုနှစ်မှ ကဗျာများ စတင် ရေးသားခဲ့၍ ကဗျာနှင့်
ကဗျာဝေဖန်ရေး၊ စာပေဝေဖန်ရေး ဆောင်းပါးများလည်း ရေးသားခဲ့သည်။
‘အနီနှင့်အပြာကဗျာများ’ဖြင့် အနုပညာဆိုင်ရာစာပေ(အမျိုးသားစာပေဆု)
ရရှိခဲ့သည်။ ဆက်လက်၍ ကဗျာများ ရေးသားပြုစုနေဆဲ ဖြစ်သည်။
အမည်ရင်း ဦးဝင်းဗေ ဖြစ်သည်။

သိသိသာသာ ရွက်သစ်လဲခြင်း မရှိတော့ပေ။ ရှေးအခါက နေမင်းပူရိန်

မြန်မာစာပေ

မြန်မာစာပေအတ္ထုပ္ပတ္တိအဘိဓာန်

ပုဂံခေတ်မှ တောင်ငူခေတ်အထိ

၁။ အနန္တသုရိယ

သက္ကရာဇ် ၄၇၄ မှ ၅၃၅ အတွင်း ထင်ရှားခဲ့သော စာဆို
ဖြစ်သည်။ “သူတည်းတစ်ယောက်” ချီမျက်ဖြေလင်္ကာကို နရပတိ
စည်သူမင်းလက်ထက်တွင် ရေးသားခဲ့၏။ နရပတိ စည်သူမင်း
ကွပ်မျက်၍ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

၂။ ရှင်ဒီသာပါမောက်

သက္ကရာဇ် ၅၈၁ နန်းတက်သော ကျစွာမင်းကြီး လက်ထက်
တွင် ထင်ရှားသော စာဆိုဖြစ်သည်။ ရှင်ဒီသာပါမောက်သည်
“ဦးကျည်ပွေ”ဟု မြန်မာပုံပြင်များတွင် ထင်ရှားခဲ့သော စာဆိုဖြစ်၍
အသက်ကြီးရင့်မှ စာပေပညာကို လေ့လာ၍ “သင်ပုန်းကြီးငိုကာ”ကို
စီရင်ရေးသားခဲ့သည်။

၃။ သံပျင်အမတ်

ကျစွာမင်းကြီးလက်ထက်တွင် ထင်ရှားခဲ့သော စာဆို ဖြစ်
သည်။ သက္ကရာဇ် ၅၀၃ မှ ၅၉၀-ခုနှစ်အတွင်း ရဟန်းတစ်ပါးသည်

၁၈၈ မြန်မာစာပေ

ကျွှာမင်းကြီး၏သမီးတော် သံပျင်မင်းသမီးနှင့်လက်ဆက်ရ၍ သံပျင်အမတ်ဟု တွင်၏။ “သံပျင် ငိုကာ” ဟု ခေါ်သော “ဉာဏ်ကျမ်းအဖွင့် ငိုကာ”ကို ရေးသားစီရင်ခဲ့သည်။

၄။ ကျွှာမင်းကြီး

ကျွှာမင်းကြီးသည် ၅၈၁-ခုနှစ်တွင် “ဓမ္မရာဇာ” ဘွဲ့ကိုခံ၍ မင်းပြုတော်မူသည်။ ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်ကို နှံ့စပ်၍ “သဒ္ဒဗိန္န” ကျမ်းကို မာဂဓဘာသာဖြင့် ရေးသားစီရင်ခဲ့သည်။ သက္ကရာဇ် ၅၆၁-ခုနှစ်တွင် ၅၉၆-ခုနှစ်တွင် လွန်သည်ဟု မှတ်သားခဲ့ကြသည်။

၅။ ငါးစီးရှင်ကျော်စွာ

သက္ကရာဇ် ၇၀၄-ခုနှစ်တွင် နန်းတက်သည်။ “တာဝတိံသာ နတ်ရွာလော၊ နတ်ရွာလော” ချီကာချင်းကို ရေးသားခဲ့သည်။ သက္ကရာဇ် ၇၁၂-တွင် ငါးစီးရှင်ကျော်စွာ နတ်ရွာစံသည်။

၆။ စတုရင်္ဂဗလအမတ်ကြီး

စတုရင်္ဂဗလအမတ်သည် ပြည်မြို့ဖွား ဇာတိဖြစ်၍ ကျော်စွာမင်းလက်ထက်တွင် “စတုရင်္ဂဗလ” ဘွဲ့ကို ရရှိသည်။ “အဘိဓာန် ငိုကာ”ကို ရေးသားစီရင်ခဲ့သည်။

၇။ ဆူးတွင်းပစ်ဆရာတော်

သက္ကရာဇ် ၇၁၂-ခု၊ ပင်းယလေးစီးရှင် ကျော်စွာ လက်ထက် ထင်ရှားသော စာဆိုပညာရှင် ဖြစ်သည်။ အဘိဓမ္မာ တရားတော်နှင့် ပတ်သက်၍ စတုရင်္ဂဗလအမတ်ကြီး၏အမေးကို လင်္ကာဖြင့် ဖြေကြားခဲ့၏။ “သဒ္ဒဿာရတ္ထဇာလိနိ သဒ္ဓါကျမ်းငယ်” ကို ရေးသားစီရင်ခဲ့သည်။

မြန်မာစာပေအဘိဓာန် ၁၈၉

၈။ ပထမမင်းခေါင်ကြီး

သက္ကရာဇ် ၇၆၃-ခု၊ အင်းဝကို နန်းစံခဲ့သော မင်းကြီးစွာ၏ သားတော် ဖြစ်သည်။ မြန်မာစာပေ၊ မြန်မာမှုကို လေးစားချီးမြှင့်၍ ကိုယ်တိုင်လည်း “နန္ဒဝန်လျှင်၊ အလွန် စည်ပင်” ချီ ကျေးစေမယ်ဘွဲ့ ရတုကို ရေးခဲ့သည်။

၉။ စကြိုသူမြတ်

စကြိုသူမြတ်သည် ရှေးအကျဆုံး မေတ္တာစာဆိုအဖြစ် ထင်ရှားသော မြန်မာရဟန်းစာဆိုတစ်ပါး ဖြစ်သည်။ သက္ကရာဇ် ၇၃၅-ခုနှစ် တွင် ဖွားမြင်သည်။ ဘွဲ့အမည်မှာ “သျှင်ဇောတယန္တ” ဖြစ်သည်။ မင်းခေါင်နှင့် ရာဇာဓိရာဇ်တို့ စစ်ဖြစ်ပွားစဉ် မင်းခေါင်ကြီးဖက်မှ “ရာဇာဓိရာဇ်” အား မေတ္တာစာ ရေးသားပေးပို့၍ အင်းဝကို ဝိုင်းထားသော စစ်ကို ရုပ်သိမ်းစေခဲ့သည်။ ကွယ်လွန်သက္ကရာဇ် အတိအကျ မသိပါ။

၁၀။ ရွှေပြည့်ရှင်မယ်

သက္ကရာဇ် ၇၈၃ အင်းဝရွှေနန်းကို စိုးစံခဲ့သော ဘုရင်မင်းခေါင်၏သားတော် “မင်းတရားကြီး” ၏ သမီးတော် အငယ်ဆုံး ဖြစ်၏။ လင်္ကာရတုဖွဲ့ဆိုမှု၌ ဝါသနာထုံ၏။ “လွမ်းလွမ်းကဲ၍” ချီမောင်ဘွဲ့ ရတုတစ်ပုဒ်သာ မှတ်သား ကြွင်းကျန်ခဲ့သည်။

၁၁။ စစ်ကိုင်းမင်းသမီး မယ်ထွား

အင်းဝဆင်ဖြူရှင် သီဟသူ ၇၈၃-၌ နန်းတက်သောအခါ ထင်ရှားခဲ့သော အမျိုးသမီးစာဆို ဖြစ်သည်။ “စစ်ကိုင်း မင်းသမီး” ဟု

၁၈၂ မြန်မာစာပေ

အမည်တွင်၍ “သွန်းသွန်းမိုးလယ်”၊ “စွန်းစွန်း ကိုးကွယ်” ဟူ၍ ချီသော အဖြည့်ခံရတတ်ပုံဒ်သာ မှတ်သားစရာ ကျန်ခဲ့သည်။

၁၂။ လင်းစင်းမင်းသမီး

ဆင်ဖြူရှင် သီဟသူ ၇၈၃ လက်ထက်မှာပင် ထင်ရှားခဲ့သော စာဆို အမျိုးသမီး ဖြစ်သည်။ “သီတာသံလွင်” ချီ “နတ်သမီးတိုင်” ရတုတစ်ပုဒ်သာ ကြွင်းကျန်ခဲ့သည်။

၁၃။ အဒူမင်းညို

သက္ကရာဇ် ၈၁၇-ရခိုင်ပြည်၊ မြောက်ဦးမြို့၊ ဘစော ဖြူမင်း လက်ထက်တွင် ထင်ရှားသော စာဆို ဖြစ်သည်။ ရှေးအကျဆုံးဇချင်း ဖြစ်သည့် “ရခိုင်မင်းသမီးဇချင်း” ကို ရေးသားခဲ့သော စာဆိုဖြစ်သည်။ ရခိုင်မင်းသမီးဇချင်းကို “မဟာမြတ်မုနိဘုရားသမိုင်း” ပါ၍ တန်ဖိုးရှိသော ဇချင်း တစ်စောင်ဟု ဆိုသင့်ပေသည်။

၁၄။ ရှင်သူရဲ

ရှင်သူရဲသည် သာမန်လူပုဂ္ဂိုလ် စာဆိုတစ်ဦးဖြစ်၍ “ရခိုင်မင်းသမီးဇချင်း” ပြီးနောက် အစောဆုံးဇချင်းဟု ခေါ်ဆိုနိုင်သော “သခင်ထွေးဇချင်း” ကို ရေးဖွဲ့ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ အင်းဝ ဇာတိသားဖြစ်၍ သက္ကရာဇ် ၈၀၄-ခုနှစ်တွင် နန်းတက် သော ဘုရင် နရပတိလက်ထက် သက္ကရာဇ် ၈၄၂-တွင် နန်းတက်သော ဒုတိယ မင်းခေါင်လက်ထက် အထိ စစ်မှုထမ်းရွက်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ စစ်ချီမောင်ဘွဲ့၊ မယ်ဘွဲ့၊ ရတုများလည်း ရေးသားခဲ့သေး၏။

မြန်မာစာပေအဘိဓာန် ၁၈၃

၁၅။ ကန်တော်မင်းကျောင်း ဆရာတော်

သက္ကရာဇ် ၈၄၂- ဒုတိယမင်းခေါင် နန်းတက်ချိန်၌ ကန်တော်ရွာတွင် ကျောင်းဆောက်ကိုးကွယ်ခြင်း ခံရသောကြောင့် “ကန်တော်မင်းကျောင်း ဆရာတော်” ဟု တွင်သည်။ “လောကသာရပျို့” နှင့် “မေတ္တာစာ” များ ရေးသားခဲ့သော ရဟန်းစာဆို ဖြစ်သည်။

၁၆။ စစ်လျှင်ထောင်မှူး ရှင်ထွေးညို

ရှင်ထွေးညိုသည် သက္ကရာဇ် ၈၃၀-ပြည်၊ ပြည်စုံမင်း၊ သက္ကရာဇ် ၈၄၂ “ပြည်စုံမော်ကွန်း” နှင့် “ရွှေစာတိုင်ဆင်တော်မော်ကွန်း” နှစ်စောင်ကို ရေးသားခဲ့သော စာဆို ဖြစ်သည်။ စစ်သူရဲတစ်ထောင်ကို အုပ်ချုပ်ရသော ရှေ့ပြေးစစ်ထွက်ရသူ ဖြစ်၍ “စစ်လျှင်ထောင်မှူး” ဟု တွင်သည်။ သမိုင်းတန်ဖိုးရှိသော မော်ကွန်းနှစ်စောင်ကို ရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ “ရွှေစာတိုင် ဆင်တော်သဘင်” ကျင်းပပုံမှာ မှတ်သားဖွယ် ဖြစ်၏။

၁၇။ ရှင်ဥတ္တမကျော်

သက္ကရာဇ် ၈၁၅-တွင် မြို့လုလင်ရွာ၌ အဖ ဦး သောကြာ၊ အမိဒေါ်နှင်းဆီတို့မှ ငယ်မည်မောင်ဥက္ကာဟု ခေါ်သော စာဆိုလောင်းလျာကို ဖွားမြင်သည်။ “စက်ဆယ့် နှစ်လီ” ချီ တောလားလင်္ကာ ၉-ပုဒ်ကို ရေးသားခဲ့သည်။

၁၈။ ရှင်အုန်းညို

ရှင်အုန်းညိုသည် သက္ကရာဇ် ၈၁၅-ခုဖွားမြင်သည်။ အင်းဝ ရွှေနန်းကြောရှင်လက်ထက်သက္ကရာဇ် ၈၇၉၊ ကဆုန်လပြည့်၊ သောကြာနေ့တွင် “ဂါထာခြောက်ဆယ်ပျို့” ကို ရေးသားပြီးစီးခဲ့သည်။ ထိုပျို့မှာ

၁၈၄ မြန်မာစာပေ

အပါဒါန်အဋ္ဌကထာ ၆၃ ဂါထာ (ဗုဒ္ဓဝင်အဋ္ဌကထာတွင် ၆၄-ဂါထာ)ကို ပျို့အဖြစ် သီကုံးရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

၁၉။ ရှင်မဟာသီလဝံသ

တောင်တွင်းကြီးမြို့ မြောက်ဘက် မြို့လုလင်ရွာတွင် အဖ ဦးကြည်၊ အမိ နတ်ထိန်းကြီး ဒေါ်ထွေးတို့မှ သက္ကရာဇ် ၈၁၅-ခုနှစ် တွင် ဖွားမြင်သည်။ “ပါရမီတော်ခန်းပျို့”၊ “ဆုတောင်းခန်းပျို့”၊ “ဗုဒ္ဓပွတ်ပျို့”နှင့် “ဓမ္မပါလပျို့”များ အပြင် ပထမဆုံး ဗုဒ္ဓစကားပြေ ဝတ္ထုဖြစ်သော “ပါရာယန” ဝတ္ထုကို ရေးသားခဲ့သော အင်းဝခေတ် ရဟန်းစာဆို ဖြစ်သည်။ သက္ကရာဇ် ၈၈၀-ပြည့်နှစ်၊ သက်တော် ၆၅၊ ဝါတော် ၄၅-တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။

၂၀။ ရှင်ဓမ္မာ

ရှင်ဥတ္တမကျော်နှင့် ရှင်အုန်းညိုတို့မှာ မွေးနေ့တူ၍ ရှင်မဟာ သီလဝံသသည် ထိုစာဆိုနှစ်ပါးထက် (၆)ရက် ငယ်သည်။ ရှင်ဓမ္မာ သည် ရှင်မဟာသီလဝံသထက် (၄)ရက်မျှ ငယ်သည်။ သက္ကရာဇ် ၈၁၅-ခု ဖွားမြင်၍ တောင်တွင်းကြီးမြို့၊ မကျည်းယောင်ရွာဇာတိသား ဖြစ်သည်။ ကဗျာ၊ လင်္ကာနှင့် ကျမ်းများ ပြုစုခဲ့သည်ဟု ဆိုသော်လည်း မည်သည့်ပြုစုခဲ့သော စာပေအထောက်အထားမျှ မတွေ့ရှိရပေ။

၂၁။ ဝံတောင်လယ်ဘုန်းတော်ကြီးရှင်သဒ္ဓမ္မဇောတိ

ဝံတောင်လယ်ဘုန်းတော်ကြီးသည် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ နှင့် ရတုပုစ္ဆာအမေးအဖြေများကို ရေးသားခဲ့သော စာဆို ဖြစ်သည်။ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၏ အမေးကို လောကီ၊ လောကုတ္တရာအဖြေများဖြင့် မကြွင်းမကျန် ရတုလင်္ကာဖြင့် ဖြေကြားခဲ့၍ လင်္ကာ၊ ရတုဖွဲ့ဆိုမှု၌ ထင်ရှား၏။ သက္ကရာဇ် ၈၈၇၊ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ ပြည်သို့ ရောက်သော

မြန်မာစာပေအဘိဓာန် ၁၈၅

အခါ ပိုမိုရင်းနှီး၍ ခက်ခဲသော အကြောင်းအချက်များကို ဖြေကြား ဖွဲ့ဆိုခဲ့သည်။

၂၂။ ရှင်ထွေး-နားသိမ်

သက္ကရာဇ် ၈၆၃-ခု၊ ရွှေနန်းကြောရှင်(မင်းဆွေ)၏ လက်ထက် မှ တောင်ငူမင်းကြီးညိုထံသို့ ဝင်ရောက်ရှိလှသွားသော ရတုစာဆို ဖြစ်သည်။ နားတစ်ဖက်သိမ်နေ၍ ရှင်ထွေးနားသိမ်ဟု ခေါ်သည်။ အမျိုးသားစာဆိုဖြစ်၍ တောင်ငူတွင် ရေးသည့် အင်းဝမြို့ တမ်းတသော “နတ်တော်ဆန်း၌” ချီ ရတုသည် ထင်ရှား၏။

၂၃။ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ

သက္ကရာဇ် ၈၃၀ တွင် ၁၈ခင် ဓမ္မပါလ၊ အမိ သတိုးမင်းဖျား အနွယ်တော်တို့မှ အင်းဝမြို့တွင် စာဆိုရှင်မဟာရဋ္ဌသာရလောင်း မောင်မောက်ကို ဖွားမြင်သည်။ “ဂမ္ဘီသာရပျို့”၊ “ဘူရိဒတ် ဇာတ် ပေါင်းပျို့”၊ “ကိုးခန်းပျို့”၊ “သံဝရပျို့”၊ “မင်္ဂလာ စေတီတော် မော်ကွန်း”၊ “ဝါရံကျောင်းတော်ဘွဲ့မော်ကွန်း” စသည့် ပျို့နှင့်မော်ကွန်း များ ရေးသားရာတွင် ထင်ရှားခဲ့ပြီး ရတု၊ လင်္ကာနှင့် ဆုံးမစာများကို လည်း အများအပြား ရေးသားခဲ့၍ အင်းဝခေတ်၌ အထင်ရှားဆုံး စာဆို ဖြစ်သည်။ သက္ကရာဇ် ၈၉၂၊ သက်တော် (၆၂)တွင်ပျံလွန်တော်မူ သည်။

၂၄။ ရှင်အဂ္ဂသမာဓိ

သက္ကရာဇ် ၈၄၁-တွင် ဖွားမြင်သည်။ တပယင်းမြို့နှင့် ၄-မိုင်ကွာ ကန်ဖျားရွာဇာတိ ဖြစ်သည်။ ရှင်အဂ္ဂသမာဓိသည် သုဝဏ္ဏ သာမ ဇာတ်နှင့် နေမိဇာတ်တို့ကို ပျို့အဖြစ် ဖွဲ့ဆို ရေးသားခဲ့သည်။

၁၈၆ မြန်မာစာပေ

ထင်ရှားသော ပျို့များမှာ “သုဝဏ္ဏလှည့်သူဌေးခန်း”၊ “သုဝဏ္ဏလှည့်လေးပစ်ခန်း”၊ “သုဝဏ္ဏလှည့်သစ္စာခန်း”၊ ပျို့သုံးစောင်နှင့် “နေမိဝရခန်း”၊ “နေမိဘုံခန်း”၊ “နေမိမဂ္ဂ စိုးခန်း” ပျို့သုံးစောင်၊ ပျို့(၆)စောင် ထင်ရှားစွာ ကျန်ခဲ့သည်။ သက္ကရာဇ် ၉၁၄-ခုနှစ်တွင် ပျံလွန်တော်မူ၏။

၂၅။ ရှင်တေဇောသာရ

ရှင်တေဇောသာရသည် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၏ တပည့် ရင်း ဖြစ်၏။ မိဘအမည်နှင့် ဇာတိမထင်ရှား။ ရေးသားခဲ့သော စာများမှာ “ရွှေဟင်္သာမင်းပျို့”၊ “ပြာဠိဟင်္သာခန်းပျို့”၊ “ဗျာဒိတ်တော်ခန်းပျို့” နှင့် “အာဒါသမုခီ” ပျို့လေးစောင် ဖြစ်သည်။ အင်းဝမြို့ ပျက်စီးရပုံကို ရွှေဟင်္သာမင်းပျို့ထဲတွင် မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။

၂၆။ ပုဂံဆရာတော်

သက္ကရာဇ် ၈၈၀-ရှင်မဟာသီလဝံသ ပျံလွန်တော်မူသော အခါတွင် ရေးသားဆဲ ကျန်ခဲ့သည့် “ဓမ္မပါလပျို့” ကို ပုဂံဆရာတော်က ဆက်ရေးခဲ့သည်ဟု အမှတ်အစား ရှိသည်။ ဖွားသောသက္ကရာဇ်မရှိ၊ ရှင်မဟာသီလဝံသ ပျံတော်မူပြီး အနှစ် ၃၀-ကြာတွင် ပုဂံဆရာတော် သည် “ဓမ္မပါလပျို့” ပြီး၏။

၂၇။ ရှင်ဣန္ဒဝုတ္တ

သက္ကရာဇ် ၉၁၇-ခုတွင် “နဝရတ်ပျို့” ကို ရေးသားခဲ့သည်။ သီရိကြမ္မာတိတျာမင်းလက်ထက် ရသေ့ကိုးပါးတို့က မင်းအား ဟောကြားသော (၉)ဂါထာကို ပျို့အဖြစ် စီကုံးခြင်း ဖြစ်သည်။

၂၈။ လှော်ကားသုံးထောင်မှူး

ရွှေနန်းကြောရှင်လက်ထက် တောင်ငူသို့ပြေးသော ရှင်ထွေး နာသိမ်တို့နှင့်အတူ လှော်ကားသုံးထောင်မှူးလည်း ပါသည်။ သက္ကရာဇ် ၈၅၀-ဝန်းကျင်တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ စာဆို မင်းဇေယျရန္တမိတ်၏ ဖခင် ဖြစ်၏။ ဧချင်းနှင့် မော်ကွန်းများ ရေးသားခဲ့သည်။ “တပင်ရွှေထီးဧချင်း”၊ “မင်းရဲကျော်စွာဧချင်း” နှင့် “ဆင်တော်သန်မြန်စွာ မော်ကွန်း” တို့ကို ရေးခဲ့ပြီး အသက်(၈၀)ကျော်မှ “မင်းရဲဇေယျရန္တမိတ်” ကို မွေးဖွားခဲ့၍ မကြာမီ ကွယ်လွန်သည်။

၂၉။ ပြည်နဝဒေးကြီး

မြန်မာစာပေသမိုင်းတွင် (၁) “အင်္ဂုရ” မည်သော ဇင်းမယ် နဝဒေး၊ (၂) တောင်ငူနဝဒေးလှော်ကား ထောင်မှူး၊ (၃) ပြည်နဝဒေး၊ (၄) ဘိုးတော်ဘုရားလက်ထက် စလင်း နဝဒေး၊ (၅) ဝက်မစွတ်မြို့စား နဝဒေးဟူ၍ (၅)ဦး ရှိ၏။ ပြည်နဝဒေးမှာ စစ်ကိုင်းစလင်းစည်သူ ကျော်ထင် ၉၀၇-လက်ထက် “ထောင်သင်းမှူး” ဖြစ်သည်။ စလင်းစည်သူ ကျော်ထင်သည် စလင်း၌ နဝဒေးကြီးကို “မင်းလက်ျာ” ဘွဲ့ပေးခဲ့သည်။ ၉၂၈-ဆင်ဖြူရှင်များ လက်ထက် နဝဒေးဘွဲ့ရ သည်။ ထို့ကြောင့် “စစ်ကိုင်းထောင်သင်း စလင်းလက်ျာ ပြည်မှာ နဝဒေး” ဟု ဘွဲ့မည် သုံးမျိုးကို မှတ်သားခဲ့ကြရသည်။ နဝဒေးကြီးသည် “မနော်ဟရီပျို့”၊ “ရာဇာဗျူဟာပျို့”၊ “မင်းတရားမယ်တော်ဧချင်း”၊ “ယိုးဒယားမိဘုရားဧချင်း” များအပြင် ရတုပုဒ်ရေ ၄၀၀-ခန့်တို့ကို ရေးသားခဲ့သော စာဆိုကြီး ဖြစ်သည်။

တန်ဆောင်မုန်းလတွင် ကွယ်လွန်သည်

၃၀။ မဟာပညာကျော်

မဟာပညာကျော်သည် ရခိုင်အမျိုးသားစာဆိုဖြစ်၍ သက္ကရာဇ် ၈၉၃ မင်းဘားကြီး လက်ထက်မှစ၍ သက္ကရာဇ် ၉၅၅ နန်းတက်သော မင်းရာဇာလက်ထက်အထိ ရခိုင်မင်း (၆)ဆက်တိုင်တိုင် ထင်ရှားခဲ့သော စာဆိုဖြစ်သည်။ ရတု ကဗျာလင်္ကာနှင့် ပိဋကတ်တို့၌ ကျွမ်းကျင်သည်။ ခေတ္တဝတီ ရာဇဝင်၌ “မဟာပညာကျော်လျှောက်ထုံး” သည် ထင်ရှား၏။

၃၁။ မိဖြူ

သက္ကရာဇ် ၉၁၃ နရပတိဘွဲ့ခံ စစ်ကိုင်း စည်သူ ကျော်ထင် မင်းလက်ထက်တွင် ထင်ရှားသော စာဆို ဖြစ်သည်။ “ကျွန်းတွင်ဇမ္ဗူ၊ ကျွန်ုပ်ဟူသား” ချီ ကိုယ်ရည်သွေးရတုပိုဒ်စုံကို ရေးခဲ့သည်။

၃၂။ မိညို

သက္ကရာဇ် ၉၁၃ စည်သူကျော်ထင် လက်ထက် မိဖြူနှင့် စာပြိုင်ဖက် ဖြစ်၏။ “တောင်တွင်မြင့်မိုး၊ ကျွန်ုပ်ဆိုသား” ချီ ကိုယ်ရည် သွေးရတုပိုဒ်စုံကို ရေးခဲ့၏။

၃၃။ ဗညားဒလ

ဗညားဒလသည် သက္ကရာဇ် ၉၁၂-မှ သက္ကရာဇ် ၉၄၃ ထိ စိုးစံသော ဟံသာဝတီ ဆင်ဖြူများရှင်လက်ထက် ထင်ရှားသောစာဆို ဖြစ်၏။ စစ်မှုထမ်း၍ ရေကြောင်း၊ ကြည်းကြောင်း တိုက်ပွဲများတွင် လည်း ထင်ရှားခဲ့သည်။ ဗညားဒလသည် “ရာဇဓိရာဇ်၏အရေးတော်ပုံ ကျမ်း”ကို ပြုပြင်စီရင်ခဲ့သော စာဆို ဖြစ်၏။

၃၄။ ပယ်သူငယ်သားရှင်မြတ်ခေါင်

၉၁၂ နန်းတက်သော ဆင်ဖြူများရှင်လက်ထက်တွင် ထင်ရှားသော စာဆိုဖြစ်၏။ “သခင်ကြီးဇချင်း”ကို ရေးခဲ့သည်။

၃၅။ ဥက္ကာယျ

၉၅၅ ခေတ္တဝတီ၌ နန်းတက်သော မင်းရာဇာလက်ထက် အိမ်ရှေ့မင်းခမောင်းထံ အကြီးတော်အဖြစ် ခစားရသည်။ စိန်တင်ရွာကို စားရသောကြောင့် “စိန်တင်ရွာစား” ဟုအမည်တွင်သည်။ “တစ်သောင်း နေပြောင်ချီ” “အရိမေတ္တယျဘုရား ဘွဲ့ရတု” ကဲ့သို့ ရတုများစွာ ရေးခဲ့သည်။

၃၆။ ဝရာဘိသံဃနာထဆရာတော်

ညောင်ရမ်းမင်း လက်ထက်တွင် ထင်ရှားသော ရဟန်းစာဆို ဖြစ်သည်။ ညောင်ရမ်းခေတ် စကားပြေအဖြစ် မှတ်တိုင် ဖိုက်နိုင်သော “မဏိကုဏ္ဍလဝတ္ထု”ကို ရေးသားခဲ့၏။ အသီးတိနိပါတ် “မဟာသုတ သောမ ဇာတ်”ကို ပြန်၍ ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ရေးပုံတူးခြား၍ ပဋိကတ်လာ ဥပမာများ ကြွယ်ဝစုံလင်သည်။

၃၇။ ရာဇဓာတုကလျာ

ရာဇဓာတုကလျာသည် စာဆိုအဖြစ်ထက် နတ်ရှင်နောင် ၏ ချစ်သူအဖြစ် ထင်ရှားသူ ဖြစ်၏။ ဆင်ဖြူများရှင် မင်းတရားကြီး မဟာစေတီကို ဓာတ်တော်ရွက်ပို့သော ၉၂၁ နတ်တော်လဆန်း ၁၄-ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ ရာဇဓာတုကလျာဟု အမည်တွင် သည်။ ရတုကဗျာများ ရေးသားဖွဲ့ဆိုခဲ့၍ သက္ကရာဇ် ၉၆၄ တန်ဆောင်မုန်းလတွင် ကွယ်လွန်သည်။

၁၉၀ မြန်မာစာပေ

၃၈။ ရဝေရှင်ထွေး

တောင်ငူရွှေနန်းတည်မင်း၏ကိုယ်လုပ်တော် အမျိုး သမီးစာဆို ဖြစ်သည်။ “ဆံထုံးထုံးနည်း(၅၅)မျိုး အန်ချင်း”ကို ရေးခဲ့၏။ သက္ကရာဇ် ၉၄၆ မင်းရဲသီဟသူ၏ ကျွန်ရင်း ရဝေရွာစားအမတ်ကြီး၏ သမီးအငယ်ဆုံး ဖြစ်သည်။ ရှေးအကျဆုံး အန်ချင်းရေးသားသူ ဖြစ်သည်။

၃၉။ နတ်ရှင်နောင်

သက္ကရာဇ် ၉၄၀-တွင် မွေးဖွားသည်။ မင်းဇေယျရန္တ မိတ် နှင့် ဖွားသက္ကရာဇ် တူသည်။ တောင်ငူဘုရင်သီဟသူသည် ၉၄၆တွင် တောင်ငူရွှေနန်းတည်သောအခါ သားတော် နတ်ရှင်နောင်ကို အိမ်ရှေ့ ဥပရာဇာအမည်ဖြင့် ရာဇဓာတုကလျာနှင့် စုံဖက်တော်မူသည်။ တောင်ငူ ခေတ်တွင် အကောင်းဆုံးရတုစာဆိုအဖြစ် ထင်ရှား၏။ သက္ကရာဇ် ၉၇၅၊ တန်ခူးလပြည့်ကျော် ၃-ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်သည်။

၄၀။ မင်းဇေယျရန္တမိတ်(တောင်ငူ)

လှော်ကားသုံးထောင်မှူး၏သားဖြစ်၍ သက္ကရာဇ် ၉၄၀ ဖွား ဖြစ်သည်။ “မင်းရဲနရာဇချင်း”ကို ရေးသည်။ “ဖုန်းထွန်းပ ဆင်တော် မော်ကွန်း”နှင့် အင်းဝမြို့ဘွဲ့ရတု၊ ဘုရားတိုင် ရတုများကို ရေးခဲ့သည်။

ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်။

မြန်မာစာပေမဂ္ဂဇင်းထုတ်ဝေရေးကော်မတီ

- ၁။ ဦးစောမြင့်(မူးသမိန်)
- ၂။ ဦးသော်ကောင်း
- ၃။ ဦးကြည်ညွန့်(စစ်ကိုင်းကြည်ညွန့်)
- ၄။ ဦးလှကြိုင်(ပါရဂူ)
- ၅။ ဒေါက်တာမျိုးသန့်တင်
- ၆။ ဒေါ်တင်ဘုန်းနွယ်(တက္ကသိုလ်ဗဟိုစာကြည့်တိုက်၊ စာကြည့်တိုက်မှူး)
- ၇။ ဒေါ်ခင်နှင်းဦး(တက္ကသိုလ်များ ဗဟိုစာကြည့်တိုက်)

စီစဉ်တည်းဖြတ်သူများ

ညွန့်ဟံ(ကြူတော)၊ မောင်ခေတ်ထွန်း၊ မောင်မြင့်ကြည်(စာပေဗိမာန်)

BURMESE
CLASSIC